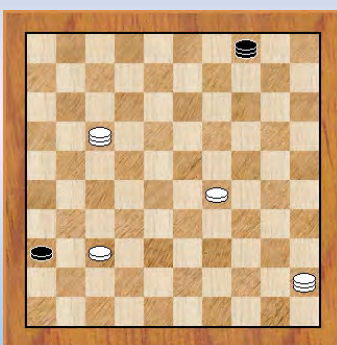
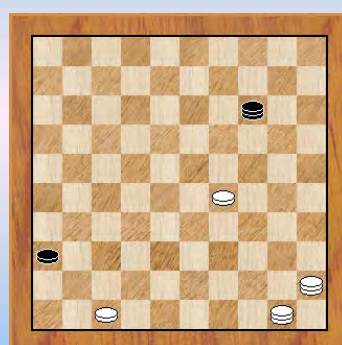

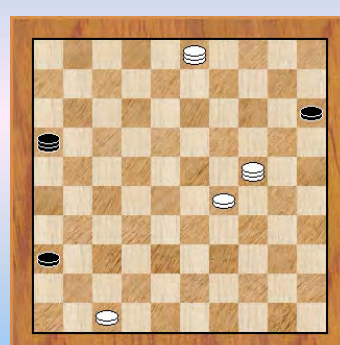
Zaz ...

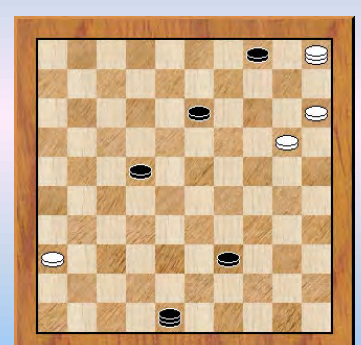
Wit wint (Scoupe)

Zaz , resultaat ?

Kan wit remiseren ?

Auteur : Piens Christiaan

PC Blues deel 77 : Scoupe - avonturen (2) Partij - verhalen bij het kampvuur

Disclaimer Niets in deze uitgave mag worden gewijzigd zonder de uitdrukkelijke toestemming van de auteur. Bij overname van gedeelten (zij het tekst of diagrammen) dient bronvermelding te gebeuren.

Inhoudstafel "Scoupe" DEEL 2

Titelbladzijde
Inhoudstafel
Omtrent PC Blues

Bauke Bies, een Scoupe - adept

Interludium 5 - Jaguar

"Scoupe - partijen"

- => Intro
- => 1. Burleson - Roozenboom
- => 2. Tesselaar - Smit
- => 3. Idrisova - Sadowska

Interludium 6 - Jaguar

"Scoupe - partijen" (Vervolg)

- => 4. Van der Zee - Boom
- => 5. de Vries - Wielaard
- => 6. Shaibakov - Groenendijk

Interludium 7 - Jaguar

"Scoupe - partijen" (Vervolg)

- => 7. Aliar Leo - Van de Velde
- => 8. Boom - Adema
- => 9. Georgiev - Cordier
- => 10. Luteijn - Van Leeuwen

Interludium 8 - Jaguar

Scoupe - Vademecuum
De Coup Scoupe

Nawoord
Eindpagina

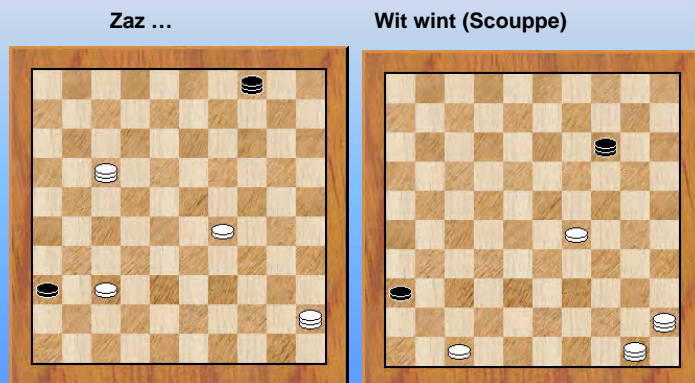
- - - - - o - O - o - - - - -

Omtrent PC Blues

Het tweede deel van het meervoudige Scoupe - boek. Zoals op het einde van het eerste deel vermeld zullen we vooral gaan rondtoeren in de partijen - database op zoek naar pakweg een tiental fraaie "Scoupe - partijen". Omdat we daar verderop nog eens dieper op ingaan hou ik het daar op.

Er rest ons wel nog een woordje te zeggen over de cover. Niet zozeer de Jaguar - foto. Die is dezelfde - in iets kleiner formaat weliswaar - als bij het eerste deel. Meteen maken we op die manier ook duidelijk dat de delen samen horen.

Er blijven natuurlijk de **4 diagrammen**.

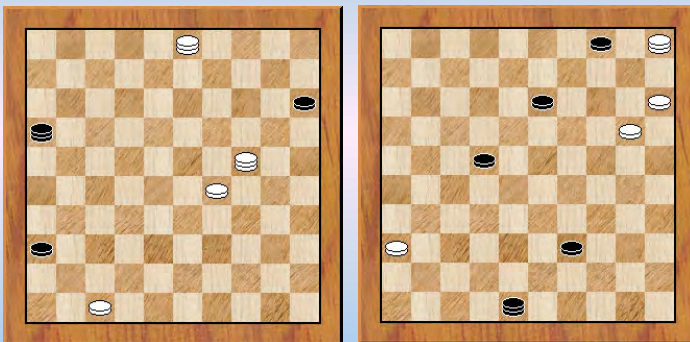
We hebben een (dam) gebouw gemaakt met 4 verdiepingen : de **Scoupe - bouwtoeren !**

Op de **tweede** verdieping (diagram 2) vinden we het (eigenlijke) Scoupe - eindspel in zijn meest karakteristieke setting. Dat wil zeggen met de zwarte dam op veld 14.

Een verdieping lager - het **eerste** diagram - komen we een kenmerkend slot tegen uit het Scoupe - eindspel : zwart die aan zet is, kan niet losstaan en ook schijf 37 niet aanvallen. Tot overmaat van ramp kan zwart ook niet naar veld 15. Opgave van zwart.

Zaz , resultaat ?

Waz Remise ?

De **derde** verdieping dan. Zwart kan hier wel degelijk remiseren. We verklappen de oplossing niet. Maar voegen er wel aan toe dat de logische zet 16-32 (het in bezit nemen van de lange lijn) faalt. Belangwekkend is de achterliggende reden : we hebben te maken met een "Scoupe 15", een Scoupe met extra zwarte schijf op 15. Die is op een zeer eenduidige manier te winnen.

Om het anders te zeggen : de Scoupe 15 is niks anders dan een konstruktie bovenop de eigenlijke klassieke Scoupe. Om het nog eens anders te zeggen : om de Scoupe 15 te winnen moet men de Scoupe kennen, maar omgekeerd is kennis van de klassieke Scoupe onvoldoende om de Scoupe 15 tot een goed einde te brengen.

De **vierde** verdieping tenslotte ... De stand kwam voor in de partij **de Vries - Wielaard**. Aan die partij wordt uitgebreid aandacht geschonken in het boek. Bovenop de Scoupe 15 - verdieping wordt hier nog eens een bijkomend bouwwerk opgetrokken. Zoek dus niet naar de oplossing - veel te moeilijk - maar ga rechtstreeks naar de partij - analyse.

Bijna hadden we het vergeten maar wat omtrent onze **titelkeuze** ? Een veel gebruikt woord in onze titels in de PC Blues - serie is het woord "avonturen". Deze titelkeuze sluit daar een beetje bij aan. We brengen een aantal - partijanalyses naar voren waarin naast het obligate Scoupe - gebeuren ook een beetje een verhaal schuilt. Kortom een beetje een avontuur en zeg nu zelf wat is er heerlijker dan nog eens nakaarten over het gebeurde bij een glas (wijzelf denken dan aan een kriekbier) of bij ... het **kampvuur** !

Die **atmosfeer** willen we een klein beetje oproepen en bij de meeste partij - analyses staat dan ook als extraatje een foto van het kampvuur - gebeuren. We geven alvast een voorproefje in deze intro.

----- o - O - o -----

Bauke Bies, een Scoupe - adept.

Ook al is de rubriek van Sijbrands gestopt, dan nog blijven heel wat oude rubrieken internet **sieren**. Om dit paragraafje in te leiden nemen we een stukje van Sijbrands over uit het jaartal 1999. 24-07-1999 om precies te zijn. We hadden toen nog geen Euro, en de jaarovergang naar 2000 werd in ICT - middens gevreesd.

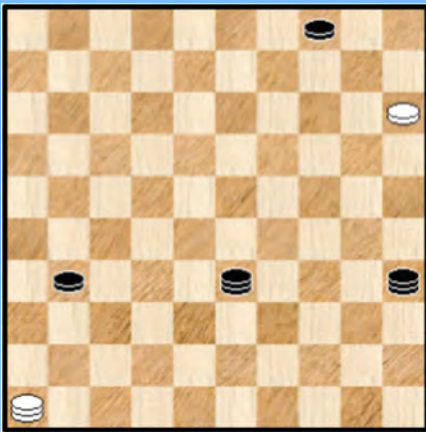
Wat gaat de tijd snel 😊.

... (Sijbrands)

*Ik sluit af met een **veredelde** eindspelgrap.*

In een partij tegen Evert Dollekamp, halve finales NK 1989, kreeg Bies na welgeteld 86 zetten de volgende (cijfer)stand op het bord : twee zwarte schijven op 4 en 31, twee zwarte dammen op 33 en 35, een witte schijf op 15 en witte dam op 46.

Diagram 1 Waz

Theoretisch is de stand remise: alleen als 31 op 22 staat, kan zwart nog winnen (Scoupe).

*Maar toen Dollekamp foutief 87.46-5 ? speelde (aangewezen is de zet 87.46-14 ! =>), liet Bies 87...33-24 ! 88.5-14 * 31-36 ! volgen.*

En omdat wit nu de lange lijn moet verlaten, gaf Dollekamp het - terecht - op.

Ik zou dit voorval vermoedelijk niet hebben opgerakeld wanneer het bij deze ene keer was gebeven. Maar Bies heeft in zijn carrière liefst driemaal op deze wijze gewonnen :

behalve tegen Dollekamp kreeg hij de stand na (88...)31-36 ook in competitiepartijen met J. Knipper (1993) en de eerder genoemde Van den Braak (1996) op het bord ! Kan men in zo'n geval nog wel van toeval spreken?

Het spreekt vanzelf dat we Bauke Bies - met 3 overwinningen in het post - Scoupe - gebeuren - gerust een **adept** van Scoupe mogen noemen. Elders op internet las ik trouwens dat hij effectief studiewerk had gemaakt ten aanzien van het post - Scoupe gebeuren !

Wie weet vinden we op internet nog wel iemand die minstens 3 keer heeft gescoord in het Scoupe gebeuren, dat volstaat om toe te treden tot de adepten van Scoupe. Zelf hoop ik trouwens ook - pas na het uitbrengen van dit (meervoudige) boek weliswaar 😊 - om toe te treden tot dit clubje.

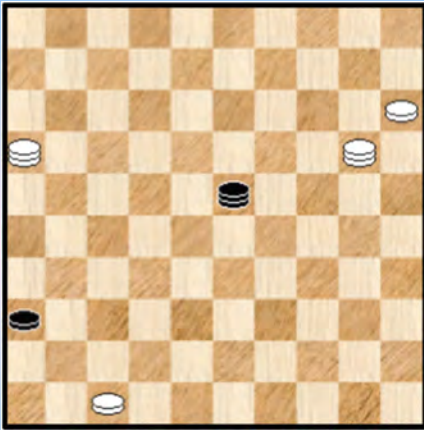
Maar we keren terug naar het artikel van Sijbrands. Daarin werden ook de twee andere partijen vermeld. Tegen Knipper en tegen Van den Braak. Zouden we die partijen terugvinden ?

We vonden beide partijen effectief terug.

In **diagram 2** vinden we de stand terug na zet 73 in de partij **Bies - Van den Braak**. Het is een post - Scoupe - stand, (analytisch) remise dus.

Voorafgaand werd een witte schijf naar dam gebracht, verder zwart heeft reeds zomaar (omdat hij wel wist dat deze post - Scoupe toch remise is) schijf 15 cadeau gegeven en de laatste zetten heeft wit alles in stelling gebracht voor een psychologische valstrik.

Diagram 2 Waz

Kortom, een hele bedoening en dat verklaart allicht mee het toekomstige gebeuren.

74. 20-09 ! installeert de dreiging 09-31 !

Wat is er dan natuurlijker dan naar het "sterke" veld 37 te gaan om dit te neutraliseren ? Om het anders te zeggen : veld 37 heeft een onweerstaanbare aantrekkingskracht voor elke rechtgeaarde dammer ...

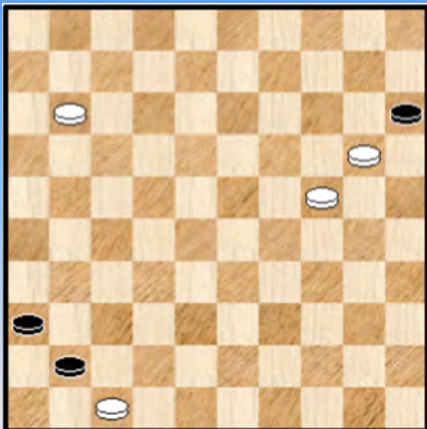
74. ... 23-37 ? 75. 09-27 ! 2-0

De aap komt uit de (dam) mouw. Plots kan zwart noch losstaan op de lange lijn noch in de hoekvelden terecht en moet de lange lijn dus verlaten. Zwart gaf onmiddellijk op.

Sneu voor de zwartspeler maar ere aan wie ere toekomt : studie loont !

Op naar de derde post - Scoupe van Bauke Bies ...

Diagram 3 Zaz

Bies - Knipper

We komen erin bij zet 60. Nog geen enkele dam te zien op het bord, maar dat zal snel veranderen.

60. 20-14 41-46 61. 14-09 15-20 ! zwart wil het simpel houden
Op zich een goed idee ...

62. 24x15 46-05 63. 11-07 05-46 64. 07-02 46-32
65. 02-16 32-37 66. 09-03 37-05 67. 03-09 ! 05-37 ?
68. 09-27 ! 37-31

Zwart gaat nog even door, maar dit brengt natuurlijk niks op. Het onheil is nu eenmaal geschied.

69. 27-32 31-13 70. 15-10 13-31 71. 10-05 31-26 72. 16-02 26-03 73. 02-24 03-25
74. 24-15 25-30 75. 47-42 30-25 2-0 (2.37/3.03)

- - - - o - O - o - - - -

Interludium - 5 Jaguar - Off the ground

-----o--O--o-----

Intro "Scoupe - partijen"

Met moge duidelijk zijn dat de titel niet al te letterlijk moet genomen worden. Het gaat om partijen waar het Scoupe - eindspel in een of andere vorm aan bod komt en waar het een beslissende invloed heeft op (de uitslag van) de partij.

Eerst en vooral moet ik echter een kleine voetnoot plaatsen : enkele partij - analyses heb ik overgenomen uit vroegere deeltjes uit de PC Blues - serie. Niet altijd, maar soms komt daar wel eens een stukje kommentaar in voor dat tijdsgebonden is of gebonden aan het boek in kwestie. Welnu, we laten er dit bewust in en de lezer(es) moet zich maar in die kontekst plaatsen en hiervan bewust zijn.

Terug naar Scoupe.

Scoupe blijft in die partijen dus een erg belangrijk ingrediënt maar natuurlijk verdienen eventueel ook andere partij - aspecten uw aandacht.

Twee partijen stammen uit het Toernooi van Heerhugowaard 2014, kortweg HH 2014 : **Burleson - Roozenboom** en **Tesselaar - Smit**. Ik herinner me (halvelings) dat ik bij de toenmalige analyse ervan ergens rekening hield met een mogelijk (toekomstig) hergebruik in een afzonderlijk Scoupe - PDFje...

Bij de partij **Idrisova - Sadowska** had dit idee al vastere vormen aangenomen en hier was de keuze voor het analyseren van deze partij dus welbewust. De partij stamt uit het WK Dames 2015 en werd opgenomen in boek 33 van de reeks . (HH 2015).

Voor de vierde partij **Van der Zee - Boom** werd mijn aandacht getrokken door de titel. Een analyse van **Ton Sijbrands** uit de Volkskrant.

In partij nummer 5 **de Vries - Wielaard** spitsen we de aandacht toe op het eindspelgedeelte. Uiteindelijk draait het om meerdere Scoupe' s. De Scoupe 15 in de eerste plaats en ook de klassieke Scoupe en de Scoupe 25.

De zesde partij is een partij het WK 2015 (Emmen) waar Jan Groenendijk ei zo na (en dat mag men gerust letterlijk nemen) als neofiet bijna wereldkampioen werd. Op uiterst jeugdige leeftijd. We hebben het over de partij **Shaibakov, Ainur - Groenendijk, Jan**. De analyse is van de hand van **Gerrit Boom** (geen onbekende in het kader van de PC Blues - serie ...) en volgend op deze partij - analyse krijgt u een uitgebreide diepte - blik op het eindspel. Waar natuurlijk Scoupe een rol in speelt.

De aanleiding van de zevende partij situeert zich eigenblijk in de Rotterdam Open 2019 waar ik kennis maakte met Leo Aliar. Bij nazicht in de database bleek hij ook deelgenoot te zijn aan een fraaie en onderhoudende partij met een leuk Scoupe - verhaal : **Aliar - Van de Velde**.

Voor partijen 8 en 9 geven we de analyse - pen (grotendeels) door aan Gerrit Boom. Vooreerst komt **Boom - Adema** aan bod : een mooie, voldragen en originele partij, inhoudrijk erg gestoffeerd. De zwartspeler kon een erg mooie winst (vangstelling) niet vinden en moest uiteindelijk in remise berusten.

Partij 9, het duel **Georgiev - Cordier** uit het WK 2019 , heeft geen al te groot Scoupe - gehalte. Vanuit het niets blijkt Georgiev zijn tegenstrever toch mee te sleuren in een ingewikkeld eindspel. En we weten allemaal dat Georgiev een uitermate sterk eindspel in de (dam) vingers heeft...

De laatste partij dan, partij nummer 10. **Luteijn - Van Leeuwen** Een mooie partij waarbij het Scoupe - eindspel (of althans een geweigerde versie) nauw aansluit bij een paragraaf uit het eerste Scoupe - boek ! Meer zeggen we er niet over.

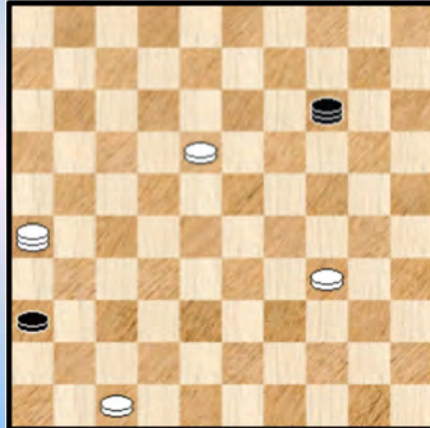
- - - - - o - O - o - - - - -

1.Scoupe - bloed

Diagram 1 Waz

Diagram 2 26-48 ?

Burleson - Rozenboom (HH 2014)

We moeten de (gevoelige) PC Blues - lezers even waarschuwen. Er zal namelijk bloed vloeien in dit eindspel - fragment. **Analyse - bloed** 😊.

Eigenlijk wil ik daarmee niet zozeer naar het resultaat hinten van deze partij als wel naar het feit dat er nogal wat foutjes in voorkomen.

Als dit gebeurt wil dit eigenlijk vrijwel altijd zeggen dat die gebeuren aan weerszijden van het bord, door beide kleuren dus.

Dergelijke situatie kan teruggaan op een erg moeilijk eindspel. We denken dan in de eerste plaats aan het fameuze 4x2 eindspel dat Marc De Meulenaere en Ronald Schalley enkele jaren terug op het bord hadden en dat terug te vinden is in een van de PDFjes gewijd aan het BK.

Het kan echter ook een andere reden hebben, eventueel samengaan met de vorige : een onbegrepen aspect van het eindspel, vaak een sleutel - element.

Welnu, beide spelers hebben (deels) te maken met dit euvel. We vergeten bij dit alles ook niet dat de witspeler meerdere keren kampioen van Suriname werd ...

We starten in de eindspelfase : **Diagram 1**

61. 23-18 biedt de meeste perspectieven 37-41 ?

Remise geeft 61. ... 37-42 62. 47x38

=> 62. ... 31-37 63. 20-14 36-41 64. 38-32 37x28 65. 14x46 +

=> 62. ... 36-41 en zwart zal een tweede dam kunnen halen, bijvoorbeeld : 63. 20-15 41-46

64. 18-13 31-36 65. 13-09 46-37 66. 09-03 36-41 met remise.

Na de foute tekstzet wordt het wel interessant ...

62. 20-42 41-46 **63.** 42x26 46-14 Zie **diagram 2**

64. 26-48 ?

Wit voelt dat hij moet oppassen en gaat toch in de fout. Met welke problemen ziet wit zich (immers) geconfronteerd ?

=> 64. 18-12 ? 14-23 =

=> 64. 18-13 ? 14-23 ! 65. 34-30 * Het probleem voor wit is nu dat hij met twee dammen en een vastgeklitte schijf op 47 geen vangstelling meer kan vormen om de zwarte dam , die rustig op de lijn 46-05 blijft, af te nemen ... Men kan dit rustig proberen, het zal niet lukken.

Post - Scoupe ...

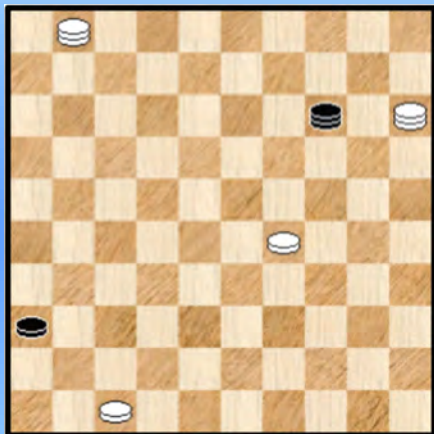
=> 64. 34-29 !?

Eigenlijk op het eerste zicht helemaal niet mis want de witte dam biedt de nodige ondersteuning en tussenlopen kan ook niet. Zwart moet dus wijken.

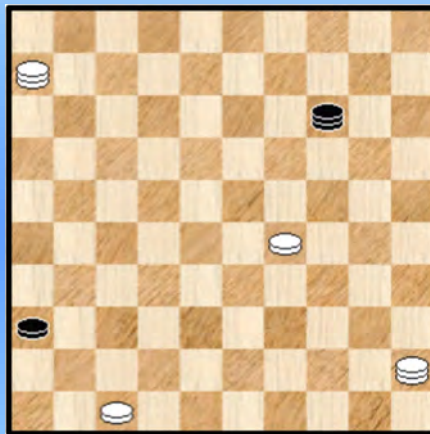
Er is echter een maar : 64. ... 36-41 !! 65. 47x36 14-20 66. 29-23 20-14 =

=> Dit allemaal gezegd zijnde heeft wit meerdere zetten ter beschikking. We nemen de variant die ons het best uitkomt naar het vervolg van het verhaal toe : 64. 26-08 14-25 65. 34-29 25-20 66. 08-24 20-03 67. 24-15 ! 03-14 ! 68. 18-12 14-19 69. 12-07 19-14 70. 07-01 **Diagram 3**

(Analyse) Diagram 3 Zaz

Dia 4 Zaz ,wit wint ! (Scoupe)

Van belang is dat schijf 29 absoluut niet mag migreren naar 24 (en verder). Winst blijft dan definitief buiten schot. Vanuit **diagram 3** gaat wit rechtstreeks naar de sleutelstelling ontdekt door Scoupe :

70. ... 14-19 71. 01-06 19-14 72. 06-50 14-19 73. 15-04 19-14 74. 04-22 14-19
75. 50-45 19-14 76. 22-06 **Diagram 4**

Zwart moet nu de lange lijn verlaten, indien niet : 76. ... 14-19 77. 47-42 !! en wit wint. We laten de varianten over aan de PC Blues lezer.

We vermoeden dat wit met al deze problemen heeft geworsteld en met de tekstzet uiteindelijk toch in de fout gaat ... Gelukkig voor hem is de remise absoluut niet vanzelfsprekend ! Hier komt ze :

(64. 26-48 ?) 64. ... 14-32 ! de enige

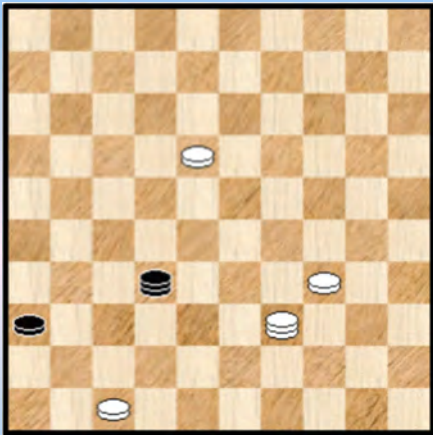
Nu kunnen de witte schijven niet echt bewegen :

- => 65. 18-12 ? 32-23 =
- => 65. 18-13 ? 32-23 66. 34-30 en zwart houdt de lange lijn. Post - Scoupe. Remise.
- => 65. 34-30 ? Zwart houdt gewoon de lange lijn. Remise.
- => 65. 34-29 ? 32-38 =

Er moet dus met de witte dam worden geschoven.

- => 65. 48-26 ? 32-43 66. 34-29 43-38 67. 29-23 38-32 =
- => 65. 48-39 zie **diagram 5**

(Analyse) Diagram 5 Waz

65. ... 32-21 ! De sleutelzet (en de enig - remiserende). Eens men die in de vingers heeft volgt de rest makkelijk. We geven enkele subvarianten. Er zijn er andere, ze komen echter allemaal op hetzelfde neer.

66. 39-28 21-43 67. 28-39 43-21 er dreigt **HVZ** (herhaling van zetten).

++ 68. 34-30 21-08 69. 30-25 08-19 ! =

++ 68. 39-28 21-43 69. 34-29 43-38

>> 70. 29-23 38-27 71. 18-12 27-18 =

>> 70. 28-33 38-21 71. 29-24 21-08 72. 24-20 08-19 =

Remise op basis van enkele mooie ingrediënten : opdrijven van schijven met achterlopen en tussenlopen, daarnaast enkele kleine **HVZ** en tenslotte de belangrijke dreiging om de lange lijn te bezetten waarna de twee witte dammen het niet meer kunnen bolwerken !

We gaan terug naar de partij.

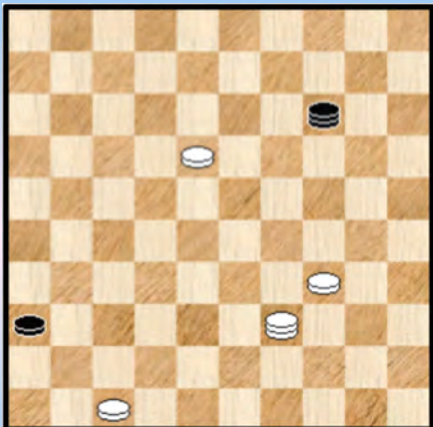
64. ... 14-05 ?

Remiseren was inderdaad (en begrijpelijk) te veel gevraagd. Zwart houdt zich **koest**. Schijf 18 moet wel onbeweeglijk blijven en 34 kan niet naar 30 omwille van de post - Scoupe - redenen ...

65. 48-39 ? De ideale springplank naar de winst was 34-29.

66. ... 05-14 ? Mist de tweede maal de remise die er opnieuw komt startend met 66. ... 05-32 !
Zie **diagram 6**

Diagram 6 39-48 ?

66. 39-48 ?

Wit blijft worstelen met dezelfde problematiek (en).

=> Verboden was ook : 66. 34-30 ? 14-25 67. 39-34 25-09
68. 18-12 09-13 69. 30-25 13-19 ! =

=> Wel OK : 66. 34-29

++ 66. ... 14-23 67. 39-34 +

++ 66. ... 14-20 67. 39-33 20-14 of ? 68. 18-12 +

=> Zwart kan ook uitwijken op de lijn 50-06, vooral veld 50 komt in aanmerking voor de winstvoering :
66. 39-50 14-25 67. 34-29 25-20 68. 50-33 (niet 29-23 ?) 20-03 of ? 69. 33-38

++ 69. ... 03-08 70. 29-23 +

++ 69. ... 03-14 70. 18-12 +

66. ... 14-10 ? Mist weerom 14-32 !

67. 34-29 ?

Heeft wit de voorbije zetten gewoon geprobeerd tijd te winnen ? En er ondertussen achter gekomen

dan 34-29 reeds enkele zetten de winst bracht ?

Wel, dat was de voorbije zetten misschien het geval, maar nu niet ☺. Kijk maar : 67. ... 36-41 ! 68. 47x36 10-15 69. 29-23 15-10 =

Ja, eenmaal het begint mis te gaan ... Ondertussen voegen we natuurlijk in onze mooie lijst van remise - ingrediënten het offeren van de zwarte solo - schijf toe.

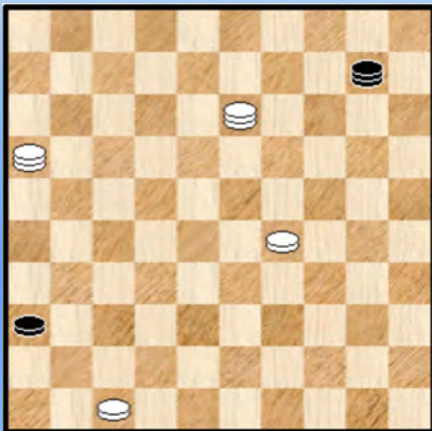
67. ... 10-14 ? mist nu al voor de vijfde opeenvolgende zet de remise. Dit keer lag ze voor het grijpen.

68. 18-12 de rit is nu bijna over, tenminste indien wit de juiste vangstelling weet te vinden ...

68. ... 14-10 69. 12-07 10-14 70. 07-02 14-05 71. 48-30 05-32 72. 30-13 32-10

73. 02-16 **Diagram 7**

Diagram 7 10-14 ?

73. ... 10-14 ? 74.13-31 2-0

We afficheren het diagram niet zozeer om te fout duidelijk te maken - we moeten allicht eerder van een blunder te wijten aan vermoeidheid spreken - maar om te hinten naar de op te bouwen vangstelling.

Wit geeft helemaal niet de indruk doelgericht naar de Scoupe - stand toe te werken ... Wanneer zwart in de stand gewoon 10-37 speelt staat wit nergens.

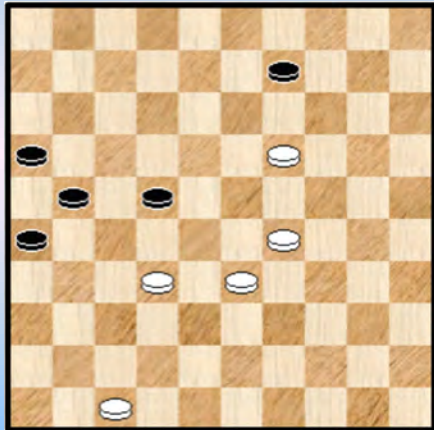
Ergens ver van hier keert een oorlogsinvalides zich om in zijn (dam) graf ☺.

----- o - O - o -----

2. De speeltuin van Scoupe , "Prequels" , strategische valstrikken en de link naar Manoury - eindspelen.

Diagram 1 21-27 ?

Tesselaar - Smit (HH 2014)

We komen er in met deze 5 om 5 stand. Duidelijk reeds een eindspelstand al bevinden we ons nog niet in de **uitgepuurde** fase van het eindspel.

Om het zo te zeggen.

Wit beheerst het centrum en deze stand illustreert ten overvloede waarom het bezit van het centrum belangrijk is. Ook in het eindspel. Wit dreigt te vervolgen met 29-24 enz. en de vraag is dan ook of zwart wel bijtijds zal kunnen doorbreken op de witte linkervleugel en alsnog een puntje uit het (dam) vuur slepen.

50. ... 21-27 ?

Typisch standen waarin er moet gerekend worden. Door beide kleuren al zijn we geneigd te zeggen nog iets meer door zwart.

Met de gespeelde zet tekent zwart zijn analytisch (dam) vonnis. Of hij nog een herkansing krijgt hangt louter en alleen af van de tegenstander. Of nog : hij heeft zijn eigen lot niet meer in eigen handen.

Als volgt kon bij naar de (remise) haven :

50. ... 26-31 ! 51.29-24 Niet mogelijk was 32-28 wegens plakken op 14.

Nu kan zwart op twee manieren verder, al steunen beide op dezelfde dreiging :

=> 51. ... 31-36 52. 24-20 (32-28 zou zelfs verliezen door 36-41 ! +) 22-27 53. 20-14 27x29
54. 14x03 29-33 55. 03x26 33-39 =

=> 51. ... 22-27

++ 52. 24-20 27x29 =

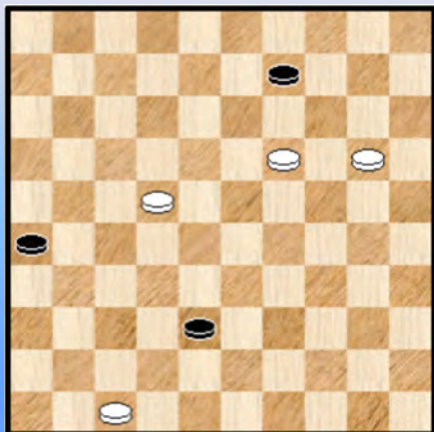
++ 52. 32-28 31-36 dreigt 36-41 en 27-31

53. 28-23 36-41 54. 47x36 27-31 55. 36x27 21x32 56. 23-18 32-37 57. 19-13 09-14 =

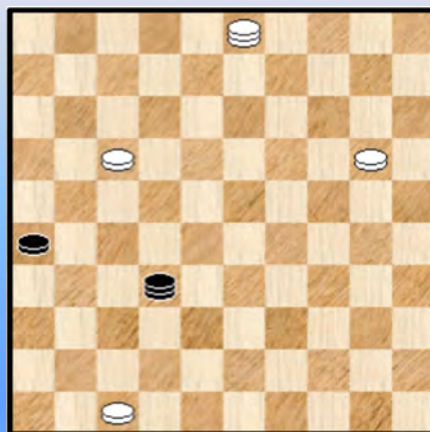
51. 32x21 16x27 **52.** 29-24 27-32 de beste **53.** 24-20 22-28 **54.** 33x22 32-38

Een rechtlijnig verloop waar niks valt op aan te merken. **Diagram 2** verschijnt.

Diagram 2 Waz

(Analyse) Diagram 3 Waz (remise)

We komen aan enkele kritieke momenten.

Wit heeft de keuze tussen 22-18, 22-17 of 19-14. Intuïtief lijkt 22-17 af te vallen. We controleren eerst even of dit inderdaad zo is :

55. 22-17 ? 38-43 56. 19-14 43-49 57. 14x03 49-32 ! **Diagram 3**

We kijken eens goed naar het diagram : zwart heeft de lange lijn onder controle en omdat bovendien wit niet onmiddellijk naar veld 9 mag wegens tussenlopen kan (en moet !) zwart met schijf 26 naar 36 oprukken. Er ontstaat dan een gekende positie : wit met (in potentie) twee dammen kan geen vangstelling meer opbouwen omdat de losse witte schijf het fameuze veld 29 voorbij is (**Scoupe**).

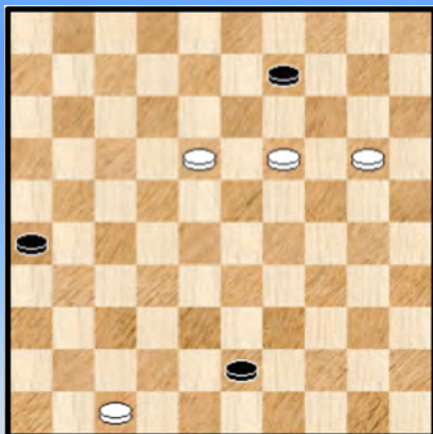
We kunnen dus een keer besluiten trekken zonder varianten 😊.

55. 22-18 !

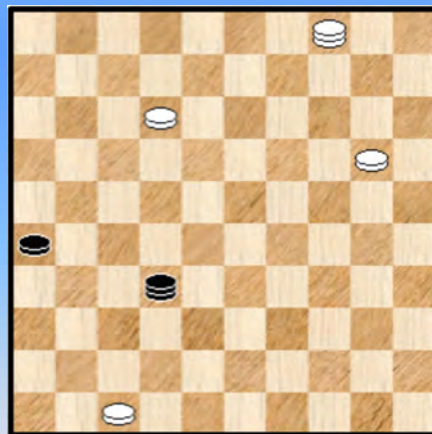
Een verstandige leuze. De beste van de twee overblijvende mogelijkheden. Wit schakelt aldus het opschuiven van schijf 9 uit. Dit gezegd zijnde bleef de analytische winst wel degelijk aanwezig. We vervolgen eerst het partijverhaal en komen later op de stand terug.

55. ... 38-43 diagram 4

Diagram 4 19-14 ?

(Analyse) Dia 5 Zaz (wit wint)

56. 19-14 ?

Om te winnen gaat het zo : 56. 19-13 43-49 (ook via 48 kan het) 57. 13x04

Wanneer zwart vervolgt met 26-31 neemt wit de as 46-05 in bezit met 04-10, kroont daarna 3 dammen en wint gemakkelijk. Zwart moet dan ook wel overgaan tot :

57. ... 49-32 58. 18-12 ! Zie **diagram 5**

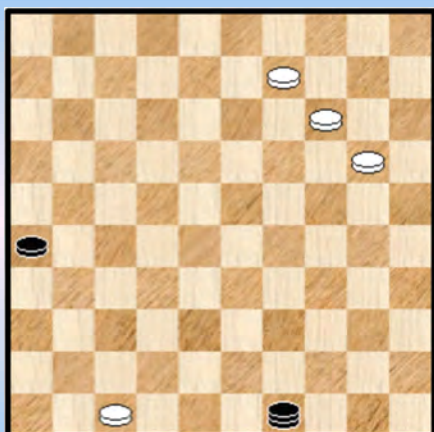
De enige die wint. Wit verhindert aldus dat zwart oprukt met schijf 26 naar veld 36 waardoor wit niet meer zou kunnen winnen (Scoupe).

Er blijft nu nog aan te tonen dat de stand van **Diagram 5** effectief wint. We verwijzen daarvoor naar **Intermezzo 1**.

Terug naar de analyse van het partij - eindspel. **56. ... 09-13 ?**
Miskent Scoupe en laat de remise schieten.

57. 18x09 43-49 Diagram 9

Diagram 9 Waz (wit wint)

58. 14-10 26-31 59. 10-05 2-0

Wit kan inderdaad drie dammen kronen en makkelijk een vangstelling bouwen rond schijf 26.

In **diagram 9** kon het voor wit overigens (in de extra - time) nog wel degelijk fout gaan :

58. 09-04 ? 49-32 !

Op 14-10 komt 26-31 met de Scoupe remise.
Dus moet wel : 59. 04-10 32-27 !

=> 60. 10-15 27-04 en remise want schijf 14 mag niet naar 10.

=> 60. 10-05 27-04 61. 20-15 26-31
++ 62. 47-41 04-27 63. 05-10 27-43 = omwille van de dreiging 31-37
++ 62. 05-10 31-36 63. 10-05 04-31 64. 05-10 31-04 = HvZ

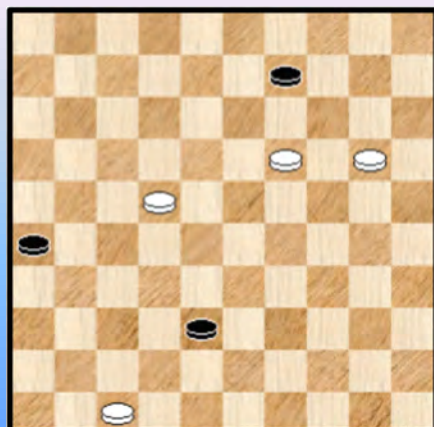
=> 60. 10-04 26-31
++ 61. 14-09 27-32 = Scoupe - remise.
++ 61. 14-10 27-38 62. 04x36 38x04 =
++ 61. 04-10 27-04
>> 62. 10-05 04-15 =
>> 62. 10-15 31-37 =

Het partij - eindspel zit er op en we zouden het hierbij kunnen laten. We hadden echter beloofd terug te keren naar **Diagram 2** en te kijken naar wat er zou gebeuren na de zet 55. **19-14**

We doen dit enerzijds om het beeld van het globale eindspel te vervolledigen. Bijkomend omdat er een aantal fraaie varianten en mogelijkheden in schuilen en tenslotte ook omdat we opnieuw (en talloze malen zelfs) te maken krijgen met Scoupe !

We stropen de (dam) mouwen dus op ! We afficeren opnieuw diagram 2, om elektronisch terugbladeren te vermijden.

Diagram 2 Waz

55. 19-14

=> 55. ... **38-43** 56. 14x03 43-49 57. 20-14 26-31
Op 57. ... 49-32 58. 14-09 26-31 wint wit makkelijk.

58. 14-09 31-37 59. 09-04 !

Zwart kwam wel bijtijds om schijf 37 af te ruilen maar de vangstelling belet dit en wit zal dus winnen.

=> Zwart moet dus besluiten tot 55. ... **09-13**

56. 14-10 !

Op zowel 22-17 als 20-15 kan zwart remiseren door 13-19 ! en daarna het dreigen met de afruil van schijf 37 die van 26 komt). Bijvoorbeeld :

56. 22-17 ? 13-19 ! 57. 14x23 38-43 58. 17-12 43-49 59. 12-08 26-31 60. 08-03 31-37 =

57. 22-17 !

Moet wel.

=> 57. 10-04 43-48 58. 04x18 48-39 =

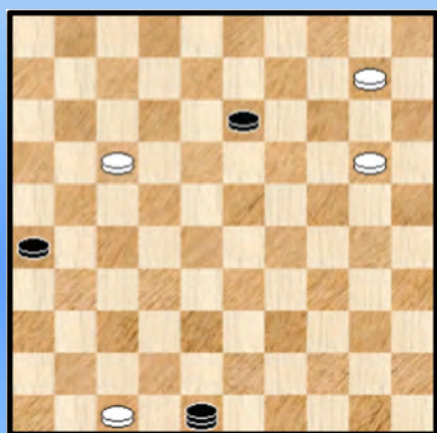
=> 57. 10-05 43-49 58. 05-28 * 26-31 ! dreigt met 31-37 59. 22-17 31-37 ! 60. 28x46 49-44

61. 17-12 44-40 =

57. ... 43-48 geeft iets meer mogelijkheden dan 43-49. Zie **diagram 10**

In elk geval kon als laatste zet niet : 57. ...13-18 58. 10-05 43-48 59. 17-11 wit bezet de lijn 46-05 en kan drie dammen kronen. Winst zonder probleem.

(Analyse) Diagram 10 Waz (winst)

58. 17-11 ! opnieuw de enige

Alleen in aanmerking kwam echt : 58. 10-05 48-39

59. 17-12 39-34 =

Zwart moet nu absoluut vermijden dat wit zomaar lijn 46-05 bezet want dan verliest hij zonder meer.

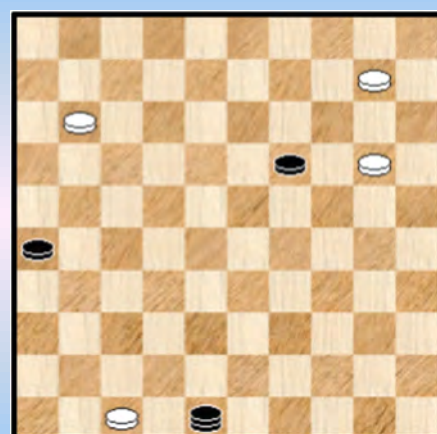
Hij heeft 2 mogelijkheden :

=> 58. ... 48-25 59. 20-15 13-19 of ? 60. 10-05 19-24

61. 05-23 en de drie dammen komen er opnieuw aan +

=> 58. ... 13-19 ! **Diagram 11**

(Analyse) Diagram 11 Waz (winst)

Veruit de beste. Met deze zet zoekt zwart zelf de strijd op. Wit heeft nu maar één goed vervolg.

We staan nu voor een kruispunt van (dam) wegen.

1. Eén antwoord van wit valt snel af : 59. **47-41** 19-24

60. 20x29 26-31 en 31-36 kan niet vermeden worden. Remise

Bij de andere drie antwoorden ligt het minder simpel.

2. We bekijken eerst het winnende vervolg en de enig - goede zet : 59. **20-15 !**

Zwart moet zo actief mogelijk optreden, hij heeft enkele mogelijkheden :

=> 59. ... **19-24** 60. 10-05

++ 60. ... 24-30 61. 05-23 26-31 ! 62. 15-10 !

Op 62. 11-06 ? 30-34 ! 63. 23x45 48-37 met de Scoupe - remise.

Na de tekstzet komen we terecht in het eindspel onder **Intermezzo 4** waarnaar we verwijzen.

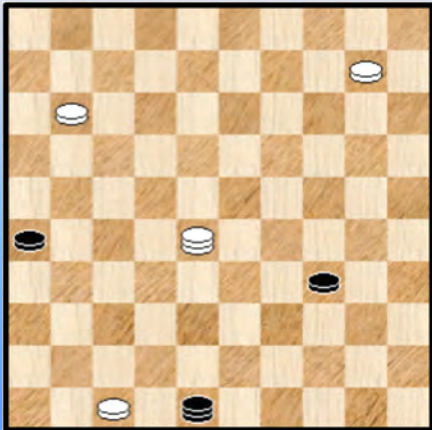
++ 60. ... 24-29 61. 05-28

>> 61. ... 29-33 62. 28x50 48-37 ! ruikt de Scoupe - remise 63. 50-22 ! slaat die hoop aan (dam) diggelen. Wit kan nu verder winnen zoals we eerder al aangaven.

>> 61. ... 29-34 62. 15-10 34-40 63. 11-06 40-45 64. 28-50 26-31 65. 10-05 31-36 en dit keer landen we bij **intermezzo 3**. Zie aldaar.

=> 59. ... **19-23** 60. 10-05 23-29 61. 05-28 29-34 62.15-10 zie **diagram 12**

(Analyse) Diagram 12 Zaz (wit wint)

++ 62. ... 26-31 63. 10-05 ! om 34-39 te vermijden 34-40 64. 28-50 31-36 65. 11-06 40-45 66. 06-01 en we komen terecht bij **Intermezzo 3**.

++ 62. ... 34-40 63. 10-04 40-45 64. 28-50

Zwart heeft nu de keuze :

>> Indien hij met 48-37 de lange lijn in bezit neemt komen we bij **Intermezzo 2**.

>> In het andere geval switchen we naar **Intermezzo 3**.

=> Zwart heeft nog een verrassende andere mogelijkheid : 59. ... **48-37 !** 60. 11-06 60. ... 37-46 ! zwart kan op de lange lijn blijven. Wit kan nu geen dam kronen op 1 en ook niet op veld 5. En men kan snel zien dat ook 61. 47-42 afvalt. Gedwongen moet dus :

61. 10-04

++ 61. ... 19-23 62. 06-01 23-28 63. 01-06 28-32 64. 15-10 46-37 en nu bijvoorbeeld 65. 04-22

>> 65. ... 32-38 66. 10-05 37-48 67. 22-27 +

>> 65. ... 26-31 66. 22x36 32-38 67. 10-05 37-48 68. 36-27 +

>> 65. ... 37-46 66. 10-05 32-37 67. 05x41 46x17 68. 06x22 +

++ 61. ... 19-24 62. 06-01 24-30 zie verder **Intermezzo 5**

=> We nemen nog een laatste zwart antwoord door : 59. ... **48-34** 60. 11-06

++ 60. ... 34-23 61. 06-01 23-37 62. 10-04 19-24 63. 01-34 37-14 64. 34-48 ! pent schijf 26 14-32 65. 04-13 24-29 66. 13-18 29-33 67. 18-22 33-38 68. 48-42 38-43 69. 42-38 +

++ 60. ... 34-45 61. 10-05 19-24 62. 15-10 24-30 63. 10-04 45-01 64. 05-46 30-35 of ? 65. 04-22

>> 65. ... 35-40 66. 22-31 26x37 67. 46x45 +

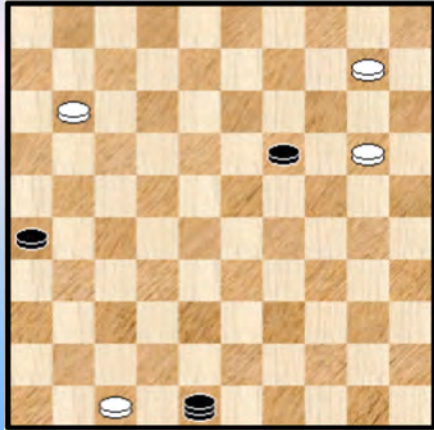
>> 65. ... 01-45 66. 06-01 26-31 67. 22x36 45-50 68. 01-45 +

>> 65. ... 26-31 66. 22x36 35-40 67. 36-22 40-45 68. 22-50 +

Hiermee hebben we de winstvariant, ingeluid bij **Diagram 11** , tot een goed einde gebracht. Een niet - vanzelfsprekend geheel.

Maar er bleven nog twee mogelijkheden te gaan bij **diagram 11** , dat we (opnieuw) afficheren. Omdat er enkele fraaie en moeilijke varianten in schuilen nemen we die ook door.

(Analyse) Diagram 11 Waz (winst)

Even samenvatten, we hebben reeds behandeld :

1. 59. **47-41 ?** geeft snel remise.
2. 59. **20-15 !** Het winnende vervolg.
3. We werpen nu een blikje op 59. **11-07 ? 26-31 !**
Zwart moet de schijf op 36 krijgen. We weten wel waarom ...
60. 07-01 * gezien de onbeschermdde witte stukken kan wit alleen op veld 1 dam nemen

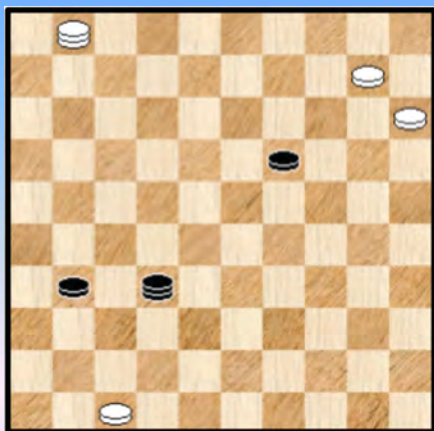
60. ... 48-43 ! de enige. Zwart denkt aan de afruil van schijf 31.

61. 20-15 de beste 43-32 ! de enige.

Na 61. ... 43-49 ? zou 62. 01-12 ! + volgen want wit kan een afruil verhinderen.

Zie **diagram 13**.

(Analyse) Diagram 13 Waz (remise) (Analyse) Diagram 14 Waz (remise)

Zwart dreigt met 19-23 ! = Wat kan wit nog doen ?

=> 62. 10-05 ? 31-37 =

=> 62. 10-04 31-37 ! en gezien de ongunstige opstelling van de beide witte dammen valt de afruil van schijf 37 valt niet meer te vermijden.

=> Gedwongen is dus 62. 01-06

Zwart kan nu remiseren op twee manieren :

++ 62. ... 31-36 ! = **Diagram 14** , een heerlijk (remise) diagram. Het lijkt wat merkwaardig om hier al een remise - teken te plaatsen, maar toch kan dit. We hebben hier namelijk te maken met een **intrigerende "pat"** - situatie. We kunnen die als volgt beschrijven :

- >> De zwarte dam blijft gewoon spelen op de velden 32, 37, ... van de lange lijn
- >> Wit kan nooit dam nemen op 5 omwille van (bijvoorbeeld) 32-46 =
- >> Wit kan ook nooit dam nemen op 4. Dan speelt zwart gewoon 19-24 waardoor de remise - positie van Scoupe ontstaat. Of korrekter gezegd : zwart moet er nog wel voor zorgen dat hij zijn overtollige schijf krijgt raakt. Dit kan geen probleem zijn.
- >> De witte dam mag nooit de zwarte schijf aanvallen want zwart laat slaan en slaat op zijn beurt schijf 10.

Een **strategische remise** dus in een 4x3 stand waarbij (de remise - positie van) Scoupe een essentiële rol speelt !

++ We geven ook nog de tweede manier van remiseren : 62. ... 19-23 Zwart dreigt nu met 18-23 = Wit kan niet zoveel doen :

- >> 63. 10-05 31-37 64. 05x28 32x19 =
- >> 63. 06-39 23-28 ! 64. 39x36 32x05 =
- >> Verplicht is dus : 63. 10-04 31-37 (Niet 63. ... 31-36 ? 64. 06-28 +)

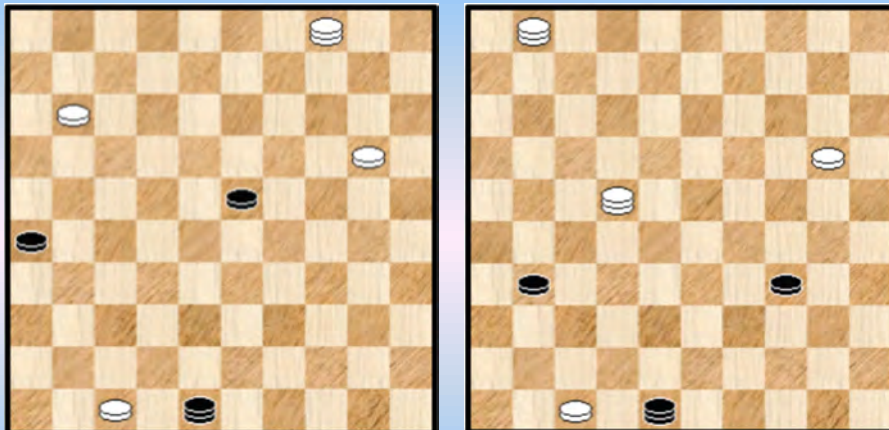
- >1 64. 15-10 23-28 65. 06x39 32x05 =
- >1 64. 06-17 23-28 65. 17x33 32-49 en de afruil valt niet te vermijden.
- >1 64. 06-39 32-21 en opnieuw valt de afruil niet te vermijden
- >1 64. 06-28 23-29

- >2 65. 28-05 32-16 ! (ook via 65. ... 29-33 kan zwart er komen) 66. 05x41 29-33 ! en schijf 33 kan niet meer worden afgestopt ondanks de aanwezigheid van twee witte dammen.
- >2 65. 28-39 32-21 en de afruil komt eraan.
- >2 65. 28-17 29-34 (32-43 ? zou dit keer verliezen !) 66. 04-22 32-49 dreigt met afruil
- 67. 17-26 of ? 49-44 ! 68. 26x25 44x17 =

Wel te verstaan kan bij dit alles in een (echte) partij veel misgaan ...

4. Er rest ons nog de vierde en laatste mogelijkheid te behandelen in **diagram 11** : 59. 11-07 ? 19-23 de enige **Diagram 15**

(Analyse) **Diagram 15 Waz (remise)** (Analyse) **Diagram 16 Waz (remise)**

We behandelen drie mogelijkheden : 04-22 , 20-15 en 11-07.
11-03 en 20-14 komen op dezelfde paden terecht.

4.1 60. **04-22** 23-29 61. 11-07 29-34

=> 62. 07-01 26-31 ! een mooi moment, dat we een plaatje geven : **diagram 16**

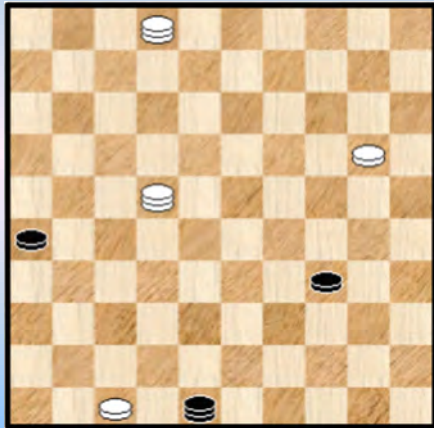
++ 63. 01x40 48-25 64. 22x36 =

++ 63. 22x36 34-39 en een tweede zwarte dam komt eraan. Remise.

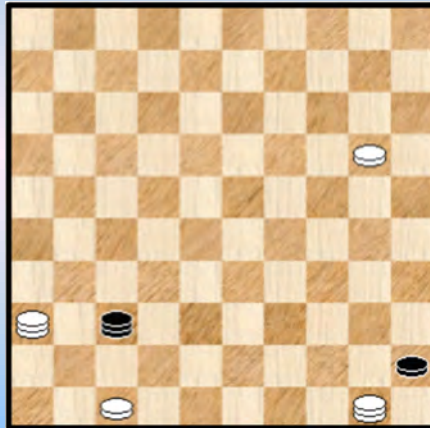
=> Na 62. 22-44 48-37 gaan we opnieuw naar de remise van Scoupe.

=> 62. 07-02 zie **diagram 17**

(Analyse) Diagram 17 Zaz (remise)

(Analyse) Diagram 18 Remise

In de **diagramstand 17** kan zwart op meerdere manieren remiseren, via 26-31, 34-40 of 48-37. Vrijwel altijd ontstaat er een kruispunt van wegen : de remise van Scoupe, het verlies van de witte schijf, een tweede zwarte dam of een andere strategische remisestelling.

We beperken ons tot de mooiste voortzetting : 62. ... 26-31 ! 63. 22x36 34-40 64. 02-11 40-45 65. 11-50 48-37 !

Zie **diagram 18**. Een duidelijke **strategische** remise die we nog niet hadden ontmoet en die we daarom een plaatje meegeven.

=> 62. 22-28 26-31 63. 07-01 of ? 34-39 64. 28x44 48-37 met opnieuw de Scoupe - remise.

4.2 60. **20-15** 23-29 61. 11-07 29-34

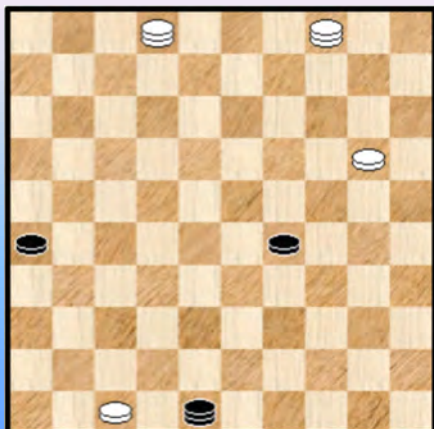
Niet 61. ... 48-37 ? 62. 07-01 29-33 63. 01-06 33-38 64. 06-39 en wit kan winnen zoals we al eerder zagen.

=> 62. 04-22 26-31 63. 22x36 34-39 =

=> 62. 07-02 en zwart kan opnieuw remiseren via meerdere wegen : 26-31, 34-40 of zelfs 34-39.

We nemen er een uit : 62. ... 26-31 ! 63. 04x36 34-40 64. 36-22 48-37 65. 02-35 40-45 66. 22-50 en de stand van diagram 18 ontstaat opnieuw. Remise.

(Analyse) Diagram 19 Zaz (Remise)

4.3 De laatste subvariant. 60. **11-07** 23-29 61. 07-02

Na 61. 04-10 of 61. 04-22 komen we terecht in eerdere (remise) varianten.

Zie **diagram 19**

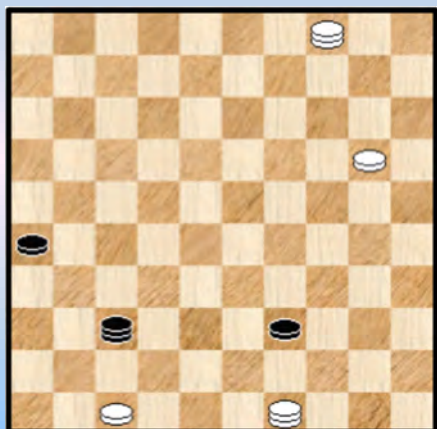
61. ... 29-33 de enige die het analytisch gelijk houdt.

Voor de liefhebbers van overmachtseindspelen en strategische winsten vermelden we hier kort dat na 61. ... 29-34 ? wit alsnog kan winnen. Het volledige verhaal staat te lezen in **Intermezzo 6**.

=> 62. 04-10 Dit hebben we reeds ontmoet in de voorgaande varianten

=> 62. 02-16 33-39 63. 16-49 48-37 ! Zie **diagram 20**

(Analyse) Diagram 20 Waz (Remise)

Een perfecte **pat** - situatie

Wit kan uiteraard schijf 34 veroveren door achter te lopen met de dam op veld 4. Maar daarvoor moet hij wel de lijn 36-04 verlaten zodat zwart op zijn beurt schijf 26 naar 36 kan laten gaan met de Scoupe - remise als resultaat.

Verder valt zwart op geen enkele manier te verdrijven van de lijn 46-05 !

Een mooie strategische - remise stand.

=> 62.02-35

++ 62. ... 33-39

>> 63. 35-49 48-37 ! met opnieuw de pat - situatie van hierboven.

>> 63. 04-27

>1 63. ... 26-31 ! 64. 27x36 48-43 ! Remise

>1 Of ook 63. ... 48-37 64. 35-19 of ? en terug de patstand.

++ ook 62. ... 48-25 63. 20-15 33-39 64. 35-49 of ? 25-14 ! met terug dezelfde pat - situatie.

Onderliggend **sluimert** in al die varianten de dreiging van de Scoupe - remise.

Besluit :

Op het einde van een analyse geven we soms al eens een besluit of konklusie. Niet dat dit al te letterlijk moet worden opgevat. Het kunnen best ook gewoon een paar geheugensteuntjes zijn voor een beknopte nalezing. En zoals gezegd doen we dit zeker niet altijd. Eerder sporadisch.

Wat onthouden we bij dit eindspel ?

In de eerste plaats hadden we Kingsrow (of moeten we zeggen de achtstukken - eindspel database) hard nodig. Zonder dit is er geen beginnen aan ! 4x3 eindspelen kunnen **verschroeiend** 😊 moeilijk uitvallen. We laten in het midden of de (bewuste) keuze van het bijvoeglijk naamwoord in deze kontekst opportuun is.

In een eindspel krijgt men soms al eens een tweede kans. Zo ook hier. Ook al opvallend : - al trappen we hiermee een open deur in - bij een 4x4 kan de centrum - gerichtheid van de stukken een doorslaggevende rol spelen in de afwikkeling naar een voordelig 4x3 of 4x2 eindspel.

Erg belangrijk in dit eindspel was uiteraard de kennis van de stand van **Scoupe** en / of hoe dit eventueel te vermijden. Dit was zowat de rode draad doorheen het verhaal. Dit speelt ook en vooral al in de 4x3 - standen die op het bord kwamen. Vandaar dat we in de titel het woord "**Prequel**" hebben gebruikt.

De link naar de Manoury - eindspelen tenslotte viel ook op. Alles wel beschouwd niet echt totaal onverwacht wanneer men naar de schijven - configuraties van beide (types) eindspelen bevat. Het partij eindspel was een beetje een kruising van de twee. Omdat de verschillende overmachtseindspelen die aan het einde van de varianten opduiken het beeld mogelijks wat zouden vertroebelen - zeg maar de (dam) draad kwijtraken - hebben we die achteraan gegroepeerd in enkele

intermezzi.

Alles welbeschouwd een moeilijk partij - eindspel met een rijke inhoud : het Scoupe - verhaal, de Manoury - eindspelen en enkele fraaie (remise) varianten.

Epiloog :

Ergens in de tekst maakte ik een allusie dat het interessant zou zijn om eens enkele zaken in de partijen - database na te gaan. We blijven dit idee weliswaar erg **genegen** maar praktische bezwaren - met in de eerste plaats het tijdsgebruik van dit partij - eindspel - doen me voorlopig afzien van het idee. Iets wat noodgedwongen want anders raakt dit PDFje niet klaar.

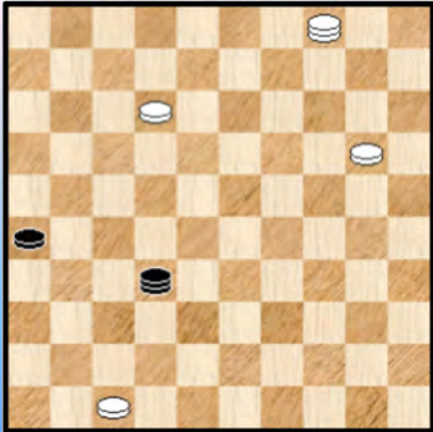
----- o - O - o -----

Intermezzo 1

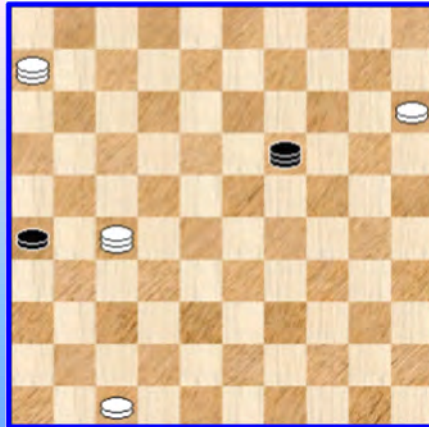
Er bleef nog aan te tonen dat de stand van **Diagram 5** effectief wint. Hoe moet wit dit aanpakken ?
Allerminst evident ! We geven twee mogelijkheden, waaronder een erg fraaie.

Eerst en vooral bouwt wit de sleutelstand van **diagram I01** op

(Analyse) Dia 5 Zaz (wit wint)

(Analyse) Dia I01 Zaz (wit wint)

Zwart is aan zet en kan niet meer losstaan.

01. ... 19-05

Op 01. ... 19-46 krijgen we een analoog verloop.

02 47-42 ! 05-46

De **eerste** methode (en meest logische) komt er gewoon op neer dat schijf 47 oprukt op de lijn 47-15 (voorzien van de nodige witte ondersteuning uiteraard) en daarna een vangstelling formeert.

Daarbij komt als laatste zet voor de voltooiing van de vangstelling een zet met de witte dam die op de lijn 36-04 staat.

Bijvoorbeeld 03. 27-36 46-32 04. 06-50 32-19 05. 42-38 19-23 06. 38-33 23-19

07. 33-29 19-37 08. 36-22 37-19 09. 22-39 ! Zwart moet de lijn 46-05 verlaten en wit wint.

De **tweede** manier is minder prozaïsch en leuker want maakt het (dam) leven en stuk aangenamer. Alleen te gebruiken echter indien gekend 😊.

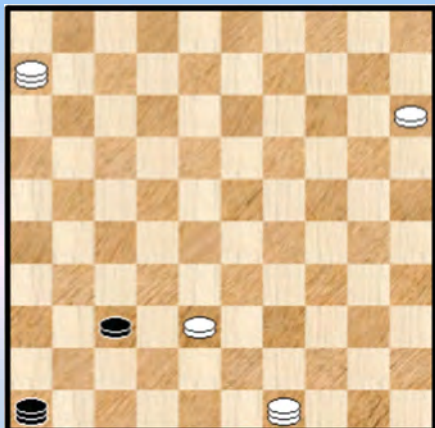
03. 27-49 laat toe dat schijf 26 oprukt !

=> 03. ... 46-05 04. 42-38 05-46 05. 15-10 46x05 06. 06-28 05x43 07. 49x27 +

=> 03. ... 26-31 04. 42-38 ! 31-37 * zie **diagram I01A**

Zwart bevindt zich nu in een ietwat ongemakkelijke situatie en wit kan het afwerken op twee manieren. We geven ze allebei :

(Analyse) Dia I01A Waz (wit wint)

>> 05. 49-35 !

>1 05. ... 37-41 06. 06-28 ! 41-47 07. 28-05 +

>1 05. ... 46-41 06. 35-13

>2 06. ... 41-47 07. 13-22 47x17 78. 06x41 +

>2 06. ... 41-46 07. 13-36 +

>2 06. ... 41-36 07. 13-04 36-41 08. 04-36 41-47

09. 36-22 47x17 10. 06x41 +

>> 05. 06-33 !

>1 05. ... 46-41 06. 15-10

>2 06. ... 41-46 07. 10-05 37-41 08. 33-15 37-41 06. 15-10 41-47 07. 10-05 +

>2 06. ... 41-36 07. 10-05 +

>3 06. ... 41-47 07. 33-15 47x33 08. 15x26 +

>1 05. ... 37-41 06. 15-10 41-47 07. 10-05 zie **diagram I01B**

Er staan ondertussen zowaar twee zwarte dammen op het bord. Maar wit kan de duimschroeven toch verder aandraaien ...

(Analyse) Dia I01B Zaz (wit wint)

>2 07. ... 47-41 08. 33-28 41x23 09. 05x37 46x43
10. 49x38 +

>2 07. ... 47-36 08. 33-15

>3 08. ... 36-41 09. 15-04 41-36 10. 05-37 46x43

11. 49x27 36x22 12. 04x27 +

>3 08. ... 36-04 09. 15-29

>4 09. ... 04-36 10. 29-33 36-04 11. 33-22 04x43

12. 49x32 46x28 13. 05x32 +

>4 09. ... 04-15 10. 29-33 15-04 11. 33-22 04x43

12. 49x32 46x28 13. 05x32 +

Bij gelegener tijd moeten we maar eens in de database zien of iemand al ooit in dit **fraaie wespennest** is terechtgekomen !

Eigenlijk hadden we wat te maken met een voorafgaand stuk aan de eigenlijke Scoupe. Een soort **Prequel** dus.

- - - - - o - O - o - - - - -

Intermezzo 2

Diagram I02 Wit wint

We hebben onmiddellijk een stand opgezet met drie dammen die zonder enige moeite bereikt wordt.

De vraag blijft : kan wit dit winnen en vooral hoe moet dit dan wel gebeuren ?

We kijken eerst nog even naar de karakteristieken van de betreffende stand :

=> Wit heeft drie dammen. De dam op 50 staat gepend. Een tweede dam, deze op veld 4, belet schijf 26 om op te rukken. We komen hierop verder nog terug.

=> Zwart van zijn kant heeft de lange lijn in bezit. Zijn sterkste verdediging. Indien hij daarvan afwijkt wordt de winstvoering relatief makkelijk.

En nu de winstvoering die helemaal niet evident is, met een woordje commentaar :

01. 01-12 37-05 02. 04-27 05-10 03. 12-18

De bedoeling van deze zet is de lijn 36-04 onder alle omstandigheden bezet te houden.

03. ... 10-05 04. 27-49

Vanaf nu kan de zwarte dam niet meer los staan omwille van 18-40 en 50-39.

04. ... 05-46 05. 47-42 ! 46-05 06.18-34 !

Nu kan de zwarte dam ook niet meer terug naar 46 omwille van 42-37 +

06. ... 26-31 07. 42-38 ! 05-46 * 08. 34-48 ! 31-36 09. 48-37 46x43 10. 49x32 +

Ik weet niet of er een (fundamenteel) andere winstvoering bestaat maar makkelijk is het niet. Eigenlijk erg mooi dat de schijf op 47 hierbij betrokken is !

Het ogenblik om een link te leggen naar de **Manoury - eindspelen**, of voluit de **Manoury - overmachtseindspelen**.

Hoe definiëren we die ?

Wel bij een Manoury - overmachtseindspel heeft wit , die de rol van overmachtkleur heeft, 4 stukken (schijven of dam) op de velden 47 tot 50. Zwart van zijn kant heeft een schijf op 50. Verder een dam. Die plaatst men traditioneel op de lijn 46-05 omdat dit de beste plaats is , maar ze kan uiteraard ook elders staan. Tenslotte kan zwart ook nog 1 of zelfs twee extra schijven bezitten die op hun beurt - normaliter en om begrijpelijke redenen - op een randveld staan.

Wanneer we nog even naar diagram I01 terugblikken betekent dit eigenlijk dat we de stand kunnen terugvoeren op de Manoury - stand van **diagram I02A**. Wie in de stand aan zet is heeft eigenlijk niet zoveel belang. Vanuit de stand van diagram I01A kan met makkelijk de winstvoering van hierboven toepassen.

Om het nog anders te zeggen de stand van **M1222 / D5,26** is gewonnen. In de naamgeving hebben we :

=> M voor Manoury

=> Daarna volgen 4 cijfers die op de velden 47 tot en met 50 slaan. Een 2 staat voor een dam, een 1 voor een schijf.

=> Rechts van het "/" - teken staat de plaats van de zwarte dam en eventueel van een of twee extra

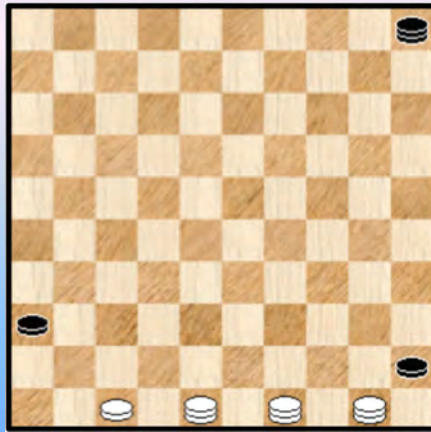
schijven.

In dit voorbeeld (en in nogal wat andere) zou men zelfs in de notatie de plaats van de zwarte dam kunnen weglaten precies omdat de lange lijn normaliter veruit de sterkste verdediging geeft voor zwart en het verder geen belang heeft wie start (dit is weliswaar niet altijd zo).

Diagram I02A Wit wint

Diagram I02B Wint wit ?

We komen om dit eerste intermezzo af te sluiten nog even terug op de winstvoering. Deze was zondanig opgebouwd dat zwart op geen enkel moment met schijf 26 kon oprukken. Men moet dit niet aanzien als een frivoliteit : wanneer de zwarte schijf tot veld 36 geraakt is geen winst mogelijk !

Om het anders te zeggen : de stand van **diagram I02B**, alias M1222 / D5,36 is gewoon remise. Er kan geen analytisch sluitende vangstelling worden opgebouwd en de zwarte dam kan onder alle omstandigheden op de lange lijn blijven. Bewijzen dat iets niet kan gebeuren is altijd veel moeilijker dan aantonen dat iets gaat ... Gelukkig hebben we Kingsrow 😊.

- - - - - o - O - o - - - - -

Intermezzo 3

Diagram I03 Wit wint

We verwezen bij de analyse van het partij - eindspel naar intermezzo 3.

Hoe moet wit deze stand winnen ?

Zoals we hierboven reeds gezien hebben moet wit niet naar de basiskonfiguratie van Manoury streven (de vier stukken plaatsen op de velden 47 tot 50) want dan neemt zwart de lange lijn in bezit en aan remise valt niet te ontkomen.

We moeten dus iets anders vinden.

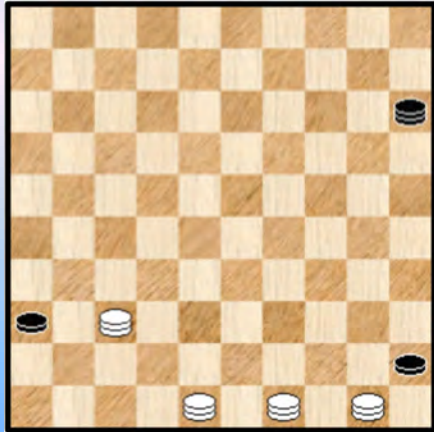
Na wat zoeken kwam er niet echt een winststelsel uit de bus - niet uit te sluiten dat dit bestaat al vermoeden we dat dit niet het geval is - en bijgevolg blijft er maar één uitweg : op zoek naar een vierde dam ! Een opgave die te volbrengen is, zij het met enige voorzichtigheid.

We geven een mogelijk begin : 01. ... 48-25 02. 01-12 25-48 03. 12-26 48-25 04. 05-37 25-20

05. 37-32 20-25 06. 47-42 25-20 07. 42-37 ... enz.

Er blijft nu nog één stap te gaan : het winststelsysteem uitdokteren wanneer wit 4 dammen heeft. Dit valt goed mee, we vermoeden dat er meerdere winstsystemen mogelijk zijn. We nemen er een bij de hand dat vrij duidelijk is.

Diagram I03A Zaz , wit wint

Wit neemt de positie in van bijgaand **diagram I03A**. Eigenlijk kunnen we de zwarte dam maar op 1 veld plaatsen waar de winst niet onmiddellijk voor de hand logt : op veld 15.

01. ... 15-47 zwart kan niet los staan 02. 37-10 ! 47-15
03. 48-26 15x04 04. 49-27 04x31 05. 26x37 +

Eenvoudig. En wat wanneer wit aan zet zou zijn ? Dan wordt het een tikkeltje moeilijker, bijvoorbeeld :

01. 49-16 de zwarte dam kan niet (meer) los 15-47 *
02. 48-34 47-15 * 03. 34-18

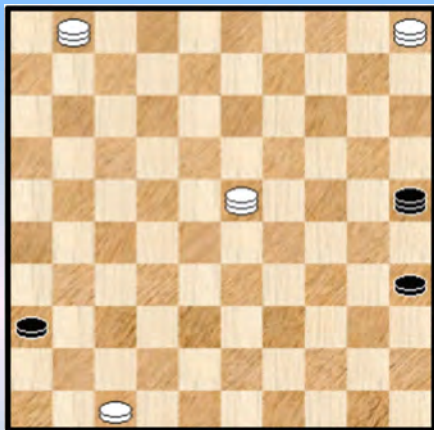
=> 03. ... 15-04 04 .37-48 ! +

=> 03. ... 15-47 04. 18-22 47-15 * 05. 22-04 15-47 06. 04-15 +

- - - - - o - O - o - - - - -

Intermezzo 4

Diagram I04 Wit wint

Wit kroont drie dammen en kan nu vanuit de positie van **diagram I04** relatief makkelijk winnen door inbraak in het kwadrant van de zwarte dam :

01. 23-28 25-09 02. 01-45

=> 02. ... 09-31 03. 28-50 31-04 04. 05-32 04-15
05. 32-38 15x42 06. 47x38 36-41 07. 45-40 35x44
08. 50x46 +

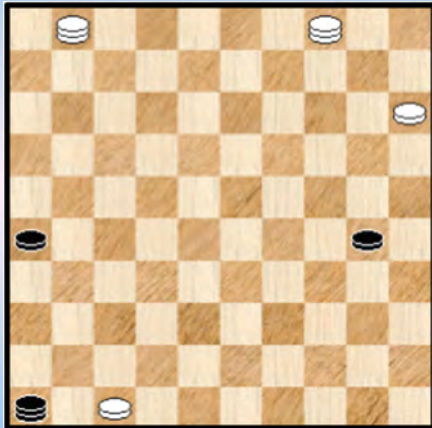
=> 02. ... 09-03 03. 28-50 de zwarte dam kan nu niet meer los staan

03. ... 03-26 04. 05-28 26-48 (26-08 kan niet !) 05. 28-23 48-25 06. 23-37 25-48 07. 37-26 48-25
08. 45-07 +

- - - - - o - O - o - - - - -

Intermezzo 5

Diagram I05 Wit wint

We nemen de draad op waar we gekomen waren en afficheren de stand : **diagram I05**.

Zwart is op weg naar veld 35 en zal dus naast de dam de beschikking hebben over twee randschijven. Hij bezit ook, niet de vergeten, de lange lijn.

Zou dit nog kunnen winnen ?

Het antwoord luidt onomwonden : ja !

Het is echter een zeer moeilijk eindspel. Naast de karakteristieken van hierboven vermelden we nog : de voorturende dreiging met de "Scoupe - remise".

Verder moet worden opgepast met vangstellingen, voor zover die al mogelijk zijn : de resterende zwarte schijf / schijven moeten kunnen afgestopt worden vóór de damlijn.

Hoe verloopt de winstvoering ?

Eerst kan bijvoorbeeld de zwarte schijf naar 35 worden gedreven (al zullen we dit niet doen in de komende winstvariant). Daarna moet witte schijf 47 met uiterste omzichtigheid naar een derde dam worden begeleid. Geen evidente zaak.

Tenslotte, met de drie dammen in bezit, kan eindelijk de vangstelling worden aangespannen. Die nog even te vinden is.

Dit schema kan zwart ten gronde niet tegenhouden. De variant die we geven is uiteraard niet 100 % eenduidig, maar dat doet er eigenlijk niet echt toe. We geven een mogelijk verloop met wat summiere commentaar :

63. 47-42

Omdat de positie het "ietwat toevallig" toelaat starten we maar onmiddellijk met het opkomen van de schijf.

63. ... 46-19 64. 01-40

Belet de zwarte dam de witte schijf aan te vallen

64. ... 30-35 65. 40-29

Belet ook in de toekomst dat de zwarte dam de witte schijf aanvalt

65. ... 19-28

Belet 42-38 wegens tussenlopen

66. 04-13 28-41 67. 29-01 41-05 68. 42-38 05-46 69. 13-22 46-37 70. 38-33 37-41

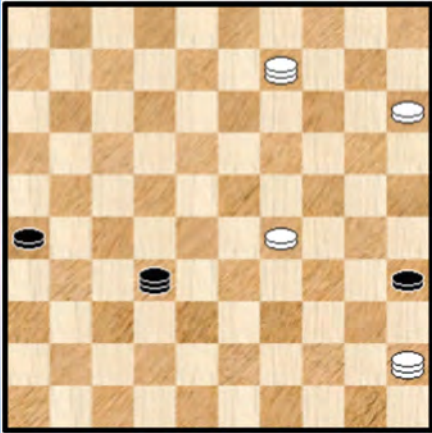
Tussenlopen mag niet : 70. ... 37-28 71. 22-06 28x50 72. 01-12 ! +

71. 22-09 41-05 72. 01-45

Trekt naar de andere kant van het bord om de Scoupe - remise uit te schakelen.

72. ... 05-32 73. 33-29 zie **diagram I05A**

Diagram I05A Zaz (Wit wint)

Een belangrijk moment. Wanneer zwart met de dam op de lange lijn blijft is het uit : 73. ... 32-41 ? 74. 15-10 41x05
75. 09-14 05x34 76. 45x18 26-31 77. 18x36 35-40
78. 36-22 40-45 79. 22-50 +

Zwart moet dus baan ruimen. Er kan bijvoorbeeld volgen :

79. ... 32-43 74. 09-22

Wit moet nog even wachten met 15-10 : 74.15-10 ? 43-25
75. 09-36 35-40 76. 45x34 25x39 =

74. ... 43-48 75. 29-23 48-37 ! de beste, neemt opnieuw de middellijn in bezit, maar wit kan nu wel ongehinderd naar drie dammen toe.

76. 23-18 37-19 77. 18-12 19-32 78. 12-07 32-37 79. 07-01

Er rest nog een vierde dam te kronen. Wit gebruikt dezelfde truuk als hierboven :

79. ... 37-05 80. 01-29 05-14 81. 22-13 **diagram I05B**

Diagram I05B Zaz (Wit wint)

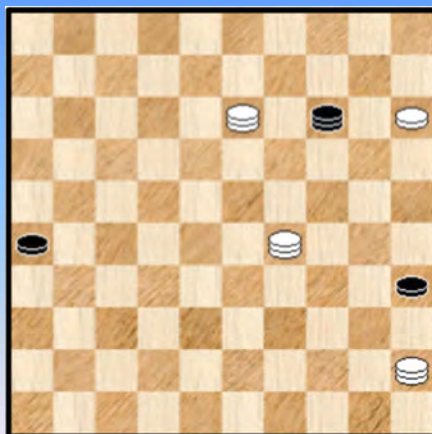
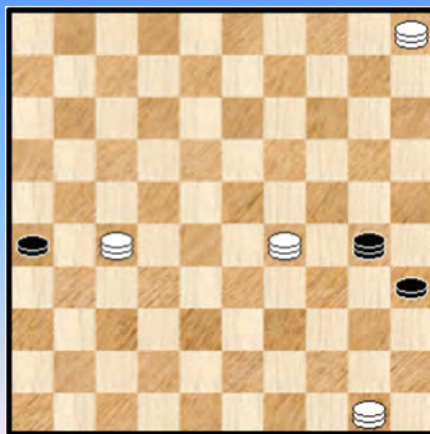

Diagram I05C Zaz (Wit wint)

Er dreigt opnieuw damafname door 15-10, 13-19 en 35x18 +
Zwart moet dus weerom 46-05 verlaten.

Nu kan wit naar een vierde dam en daarna blijft er nog een allerlaatste vangstelling op te bouwen. Gezien de uitgebreide mogelijkheden moet dat niet moeilijk meer zijn :

81. ... 14-25 82. 45-50 verbiedt het losstaan

=> 82. ... 25-30 83. 13-02 30-25 84. 15-10 met een vierde witte dam en verder zoals in de variant die hierna komt.

=> 82. ... 25-03 83. 15-10 03-25 84. 10-05 25-30 85. 13-27 zie **diagram I05C**

Het einde is nabij nu.

=> 85. ... 30-25 86. 27-36 25-03 87. 05-37 03-21 88. 37-31 26x37 89. 29-40 35x44
90. 50x42 +

=> 85. ... 30-02 86. 29-18

++ 86. ... 02-16 87. 18-23 16x19 88. 05x37 +

++ 86. ... 02-30 87. 18-40 35x44 88. 50x25 +

Alles samen een ganse **odyssee** ! Het meest delikate gedeelte is ongetwijfeld de beginfase die met uiterste omzichtigheid dient behandeld te worden.

----- o - O - o -----

Intermezzo 6

(Analyse) Diagram 19 29-34 ?

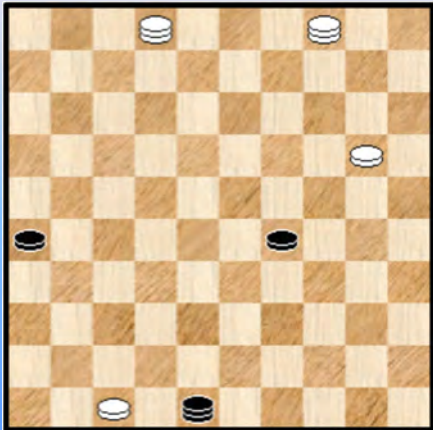
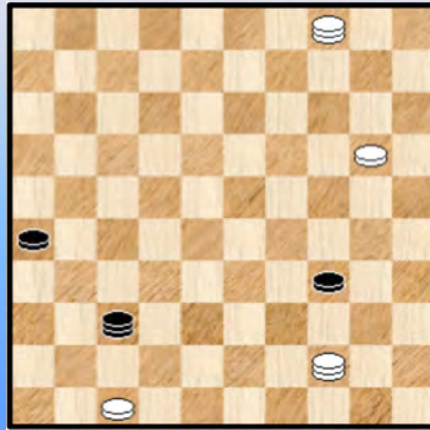

Diagram I06 Wit wint

Wanneer zwart in **diagram 19** zou vervolgen met 61. ... 29-34 kan wit wél winnen !

61. ... 29-34 ? 62. 02-11 !

De enige. Het aantrekkelijke 62. 02-35 mondt uit in remise. Zoals men vanuit eerdere varianten kon zien / reconstrueren.

Wanneer zwart nu vervolgt met 62. ... 34-40 komt 63. 04-10 40-45 64. 11-50 en we bevinden ons onherroepelijk in het winst - scenario van Intermezzo 2.

Zwart moet dan ook wel overgaan tot 62. ... 48-37 zie **diagram I06**. Een strategisch en bijzonder moeilijk eindspel waarbij Scoupe zoals in dit ganse verhaal een erg belangrijke rol speelt.

Vooraleer aan de analyse te beginnen werpen we een blikje op de stand. Een 4x3 met wit die twee dammen heeft. De beide zwarte schijven kunnen niet verder. Het probleem zit hem in het veroveren van de zwarte schijf op 34. Niet zozeer in de losse schijf op 20 (☺) want die schuiven we eerst door naar veld 15 maar wit kan niet zomaar schijf 34 aanvallen met de dam op 4 omwille van de zogenaamde Scoupe - remise : zwart kan dan immers schijf 26 naar veld 36 piloteren !

De vraag die moet beantwoord worden is deze : hoe lost wit dit op ? Het loont de moeite hier even over door te denken. We **verklappen** het nu nog niet.

63. ... 37-32

Zwart blijft op de lange lijn. De precieze plaats speelt minder.

64. 20-15

Deze wordt even aan de kant gezet, om verrassingen te vermijden.

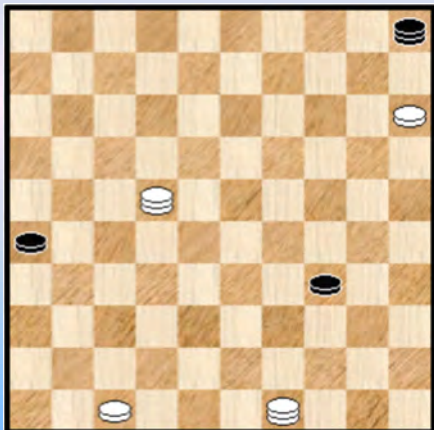
=> 64. ... 32-49 ? 65. 44-28 ! 34-40 66. 15-10 40-45 67. 28-50 en we bevinden ons bij de winstgang van **Intermezzo 2**.

=> 64. ... 32-19 65. 04-22 !

Het uitwijken naar veld 35 eindigt katastrofaal : 65. ... 19-35 66. 44-28 ! 34-40 67. 15-10 40-45 68. 28-50 en opnieuw de winstgang van **Intermezzo 2**.

65. ... 19-05 blijft op de lange lijn. 66. 44-49 ! Zie **diagram I06A**

Diagram I06A Zaz (Wit wint)

Door de **schaarbeweging** van de beide witte dammen blijft schijf 34 in "ter plaatse rust" en wat meer is : voortaan kan de zwarte dam niet meer los staan. **Pendelen** dus.

66. ... 05-46 67. 47-42 !

De typische Scoupe - zet in deze prequel - fase.
Het offeren van de zwarte dam op 37 verliest : 67. ... 46-37 ?
68. 42x31 26x37 69. 22-39 34x43 70. 49x41 +

Pendelen dus. 67. ... 46-05 68. 22-18 ! 34-39 Indien zwart hier al zou laten slaan komen we in hetzelfde scenario als bij de komende zet

69. 18-22

De enige - kans op redding is te proberen schijf 26 naar 36 te sturen. Zwart moet eerst met de dam spelen en heeft drie opties : naar 23 (of 19 of 14), naar 41 of naar 46.

=> 69. ... 05-23 70. 22x44

++ 70. ... 23-37 ? 71. 42x31 26x37 72. 49-32 37x28 73. 44x22 +

++ 70. ... 23-46 71. 42-38 ! +

++ 70. ... 26-31 ! 71. 42-38 ! en zwart moet de lijn verlaten omwille van de dreiging 15-10 gevolgd door 44-28 +

Zwart kan nog wel proberen 71. ... 23-29 72. 44-33 29-45 73. 33-28 en de verdediging stukt.

=> 69. ... 05-46 70. 22x44 26-31 ! 71. 42-38 ! 31-37 * 72. 44-33 !! de enige die wint. We bevinden ons in **Intermezzo 1**, preciezer gezegd **Diagram I01A** na de eerste zet.

=> 69. ... 05-41 70. 22x44 26-31 !

Wit kan nu opnieuw winnen met startend met 42-38, maar er is ook een makkelijker manier die we verkiezen : 71. 44-11 !

++ 71. ... 41-47 72. 11-06 47x29 73. 49-27 31x22 74. 06x24 +

++ 71. ... 41-37 72. 42-38 37-48 73. 15-10 +

++ 71. ... 31-36 72. 42-38 +

++ 71. ... 41-36 72. 11-28 36-47 73. 28-06 ! 47x29 74. 49-27 31x22 75. 06x24 +

Heeft zwart ergens kunnen afwijken in deze spelgang ? Niet echt. Tenminste als we de allereerste keuze van 46 of 5 als hoekveld buiten beschouwing laten. Maar uiteraard is dit geen fundamenteel andere spelgang.

We keren als slot nog eens terug op de vraag die we hadden gesteld : Hoe lost wit dit op ? Ten gronde heeft wit dezelfde techniek gebruikt waarmee ook de eigenlijke positie van Scoupe wint : het **opkomen van schijf 47** ! Met enkele truukjes (het verplicht laten pendelen van de dam en tezelfdertijd het niet laten opschuiven van schijf 34 - kan wit in allerlaatste instantie winnen. Het woord "allerlaatste" moet dan worden gezien als volgt : wit kan weliswaar niet beletten dat schijf 26 aan zijn tocht naar 36 begint naar ondertussen zijn de manoeuvres van schijf 47 al aan de gang !

- - - - o - O - o - - - -

3. Alle wegen leiden naar Scoupe Idrisova Aygul - Sadowska Natalia WchW 22-05-2015

01. 34-30 20-25 02. 30-24 19x30 03. 35x24 18-22 04. 31-26 14-19 05. 40-35 19x30
06. 35x24 10-14 07. 24-20

Wit kan ook perfect opkomen met schijf 45 en nog eenmaal of tweemaal afruilen. Misschien wil wit wel liever naar een speltype met randschijven.

07. ... 15x24 08. 33-28 22x33 09. 38x20 **Diagram 1**

Diagram 1 Zaz

Een eerste en niet onbelangrijke keuze is gemaakt. De schijf op veld 20 zal uiteraard binnen de kortste keren op 15 terecht komen en daarmee hebben we een speltype met vele randschijven. Met ook een "omgewisseld" paar te weten de schijven 15 / 20.

De partij kan natuurlijk nog vele richtingen uit (gelukkig maar). Toch is het aanvoelen dat algemeen gesproken een eerder voorzichtig spelvervolg op het bord zal verschijnen. Beide kleuren - worden immers nogal wat beperkt in hun bewegingsmogelijkheden door de talrijke en wederzijdse randschijven.

Geen echt spektakel op komst dus maar eerder een bijzonder soort laveren, (groten) deels gedikteerd door die randschijven. Daarmee is op zijn beurt helemaal niet gezegd dat dit dan een oninteressant speltype zou zijn.

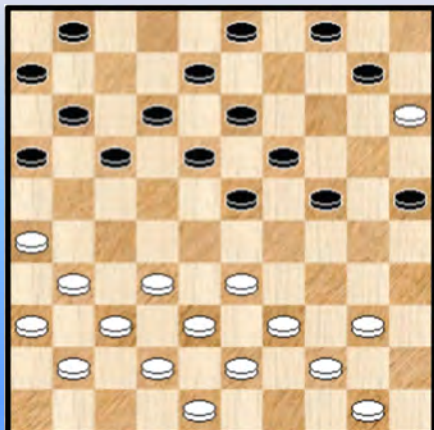
Als we in de stand van **diagram 1** toch zouden moeten kiezen dan verdient de zwarte kleur een minieme plus omwille van een betere hanteerbaarheid van de stelling.

We keken ook eens naar de statistieken (voor wat dit waard is) en krijgen volgend beeld voor diagram 1 : op zowat 400 partijen : Witte winst 23 % , remise 50 % en Zwarte winst 27 %.

09. ... 12-18 10. 36-31 07-12 11. 42-38 14-19 12. 20-15 19-24 !

Een wat thematische zet. Bedoeling is de zwarte stelling te openen en zorg te dragen voor de verdere (mogelijke) ontwikkeling.

Diagram 2

13. 39-33 13-19 14. 44-39 08-13 15. 41-36 02-08
16. 46-41 05-10 17. 45-40 18-23 18. 47-42 13-18
19. 49-44 09-13 Zie **diagram 2**

De voorbije zettenreeks is er een van consolidatie maar vooral van opbouw. Moeilijk om er veel commentaar bij te geven.

Ik las ooit wel eens dat precies in deze fase de grootmeesters minieme klemtonen weten aan te brengen die later dan toch van belang blijken.

Wat zijn de karakteristieken van **diagram 2** ?

Vooreerst een klein kombinatief puntje. Verboden is 20. 40-34 ? 25-30 21. 34x25 24-29
22. 33x24 19x30 23. 25x34 23-28 24. 32x23 18x49 +

Een welbekende combinatie. Andere zetten aan de witte rechterzijde kunnen wel. Toch is de vraag waar dit moet naar toe leiden. Een duidelijk marsorder is moeilijk te geven al kan het wel degelijk meerdere kanten uit. De witte schijf is bij sommige vervolgen een mee - bepalende faktor.

We kijken even naar de linkerkzijde van wit. Alles is speelbaar : 31-27, 32-27 en het toch wel meest voor de hand liggende 32-28. Ook al moet wit natuurlijk rekening houden met de zwarte combinatie - mogelijkheden op schijf 21. Wit zal hiervoor ook kiezen in de partij.

We sluiten af met een mogelijk vervolg na 20. 33-28 24-29 21. 39-33 25-30 22. 33x35 17-21
23. 26x17 11x33 24. 38x29 23x45 =

20. 32-28 23x32 21. 37x28 01-07 22. 41-37 24-30
Zwart wil duidelijk niet vereenvoudigen met 22. ... 19-23 23. 28x30 25x45 =

23. 37-32 30-35

Een terechte beslissing. Bij de meeste andere vervolgen komt een trekje van de witte schijf op 15 aan bod :

=> 23. ... 19-24 24. 40-35 ! en zwart kan nooit meer besluiten tot 24-29 en geniet de witte positie de voorkeur.

=> 23. ... 19-23 24. 28x19 13x24 25. 40-35 !

=> 23. ... 03-09 24. 42-37 19-23 of ? 25. 28x19 13x24 26. 40-35 !

24. 42-37 19-24 25. 48-42 * **Diagram 3**

Diagram 3 Zaz

25. ... 10-14

Zwart had al eerder te kennen gegeven niet de 2 om 2 te willen naar veld 50

26. 31-27

Op 26. 40-34 kan wit vervolgen met 24-30 maar ook het sterkere 14-19 !

26. ... 17-22 27. 28x17 11x31 28. 36x27 14-19

29. 32-28 19-23

Zwart gaat nu toch in op de uitnodigende 2 om 2 naar veld 50. De andere optie is natuurlijk 29. ... 18-23 Dit leidt wellicht tot een witte geklemde schijf op veld 30 tussen 2 zwarte stukken, bijvoorbeeld na : 30. 37-32 13-18 31. 40-34 07-11 32. 34-30 25x34 33. 39x30
Dit is nogal eens voordelig voor wit. Misschien is dit de reden van de zwarte keuze.

30. 28x30 25x45 31. 38-32 03-09 32. 42-38 06-11

Zwart heeft allicht goed nagekeken dat hier geen onaangename gevolgen zouden komen. Die zijn er inderdaad niet.

33. 33-28 11-17 34. 39-33 18-23 35. 28x19 13x24 36. 43-39 17-22 ! 37. 27x18 12x23

Zie **diagram 4**

Diagram 4 Waz

Vergaloppeert zwart zich ? Nee, er is absoluut niks aan de hand. De mogelijke plakker op 40 bezweert elk achterloop - gevaar.

38. 39-34

Te verkiezen valt 26-21 =

De tekstzet is vooreerst niet echt nodig, bijkomend kreëert hij geen gevaar omwille van de plakker op 40. Maar er is nog een extra item dat binnen enkele zetten de kop kan / zal opsteken ...

38. 09-13 **39.** 37-31

Na 39. 26-21 16x27 40. 32x21 blijft de stand in evenwicht :

=> 40. ... 04-10 en plakken =

=> 40. ... 07-11 41. 21-16 11-17 42. 38-32 =

39. ... 13-18 ! **40.** 31-27 08-12 !

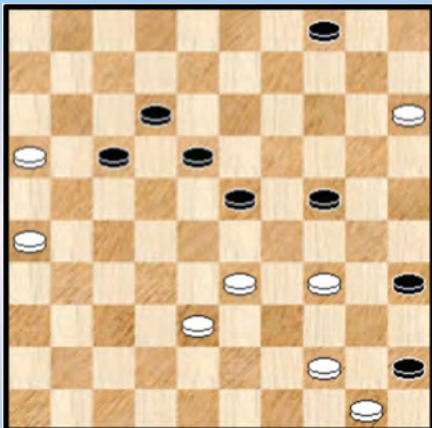
Wit moet het vormen van de zwarte kolonnes stilaan met de nodige argwaan bekijken. De opgespeelde schijf 39 staat nu bepaald ongemakkelijk. Het aantal witte zetten is erg beperkt.

41. 27-21

Het alternatief 41. 44-39 23-29 ! 42. 34x23 18x29 valt moeilijk juist in te schatten voor wit behalve dat het sowieso nadelig is ...

41. ... 16x27 **42.** 32x21 07-11 **43.** 21-16 11-17 **Diagram 5**

Diagram 5 Waz

Beide kleuren hadden de voorbije zetten vrijwel geen andere keuzes. Wit heeft ondertussen wel de strategische strijd verloren.

Daarom nog niet de partij want wit kan hier, rechtlijnig en enigszins radikaal, remiseren :

44. 34-29 ! 23x34 **45.** 44-40 35x44 **46.** 50x19 **45-50**
47. 16-11 50x14 **48.** 11x13 14-09 of ? **49.** 15-10 ! =

Wit verzuimt deze mogelijkheid.

44. 26-21 17x26 **45.** 16-11 23-29 !

Zeer terecht. Er valt niks te rapen met **45.** ... 26-31 ? **46.** 11-06 31-36 **47.** 06-01 36-41 **48.** 38-32 =

46. 34x23 18x29 **47.** 11-06 12-17

Een van de verdiensten van ver opgeschoven randschijven op 35 en 45 is dat ze het damhalen bemoeilijken 😊.

We zijn ondertussen aangeland bij **Diagram 6** Een buitengewoon moeilijke stand.

Diagram 6 Waz

48. 44-39

Gezien de moeilijkheid van de materie zou het onheus zijn hier een vraagtekentje te plaatsen. Het was natuurlijk deze zet ofwel 33-28.

Na die laatstgenoemde zet blijft het analytisch remise. We geven (naar Kingsrow) alleen de eerste zetten :

=> 48. 33-28 24-30 de beste 49. 44-39 26-31 50. 39-33 en hierna kan zwart niet (meer) winnen. We geven geen verdere uitwerking.

Na de tekstzet is / wordt het een ander paar (dam) mouwen. Deze zet heeft echter wel het voordeel interessant te zijn ...

48. ... 17-22

Zwart stond op zijn beurt voor een erg moeilijke keuze, ondoenbaar eigenlijk. We geven beknopt (en afgeknot) de andere twee opties :

=> 48. ... 26-31 49. 33-28 31-36 50. 28-23 29x18 51. 06-01 18-22 52. 01-06 36-41 53. 38-32 41-46 54. 32-27 22x31 55. 06x36 en dit valt niet te winnen bij korrekt spel. Al blijven er natuurlijk wel partijkansen.

=> 48. ... 35-40 ! 49. 39-34 * 40-44

++ 50. 50x39 29x40 51. 06-01 45-50 52. 01x45 24-29 53. 45x21 26x17 +

++ 50. 34x23 44-49 51. 38-32 49x16 ! 52. 06-01 17-22 ! en de verdere uitwerking laten we over aan de PC Blues - lezer. Winst dus !

49. 39-34

Gedwongen. Na 49. 38-32 29x27 50. 06-01 27-32 wordt de zwarte overmacht te groot.

49. ... 29x40 50. 06-01

Met deze zet laat wit het afnemen van de dam toe. Maar was er beter ? Het blijkt (Kingsrow) van niet : 50. 38-32 26-31

=> 51. **32-27** 31-37 52. 27x18 40-44 ! 53. 50x39 45-50 54. 18-13 * 24-29 55. 33x24 50x09
Zwart zal aan drie dammen komen en wit heeft geen schijn van kans.

=> 51. **32-28**

++ 51. ... 31-37 52. 28x17 37-42 53. 06-01 ook na andere zetten van wit komt zwart er 24-29 ! de snelste manier 54. 33x24 42-48 ! Door de dreiging 40-44 moet zwart nu offeren 55. 50-44 40x49 56. 17-12 * 48-30 57. 24-20 49-32 (zelfs 30-25 zou hier nog winnen ...) en bijvoorbeeld 58. 01-06 45-50 59. 06-01 32-21 60. 12-07 21-12 61. 07x18 30-25 +

++ De vele zwarte randschijven scheppen ook de mogelijkheid dat er nogal wat dammen op het bord verschijnen. En ook 5 om 2 dammen - eindspelen kunnen in de limiet om de hoek loeren..
Om nog een beetje in dit eindspel - genre te blijven geven we nog een tweede zwarte winst in deze variant :

51. ... 24-29 !

>> 52. 28x17 29x38 53. 06-01 38-42

>1 54. 01-07 42-48 55. 07-16 40-44 56. 50x39 48x34 +

>1 54. 17-12 42-48 55. 12-07 40-44 56. 50x39 48x34 57. 07-02 31-37 58. 01x40 45x34 +

>> 52. 33x24 22x33 53. 24-19 33-38 54. 19-13 38-43 55. 13-08 43-48 56. 08-03 40-44
57. 50x39 48x34 +

=> 51. **06-01** 31-36 52. 32-28 24-29 ! (niet 22-27 ?)

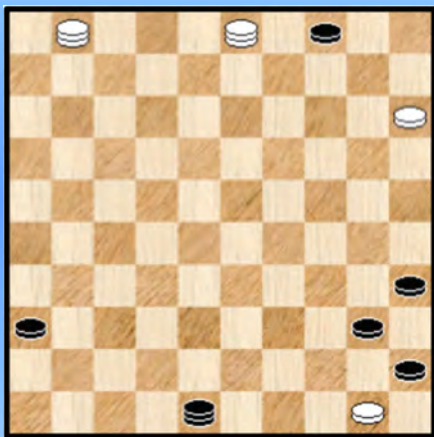
++ 53. 33x24 22x33 54. 01-23 33-38

>> 55. 24-19 40-44 56. 50x39 45-50 +

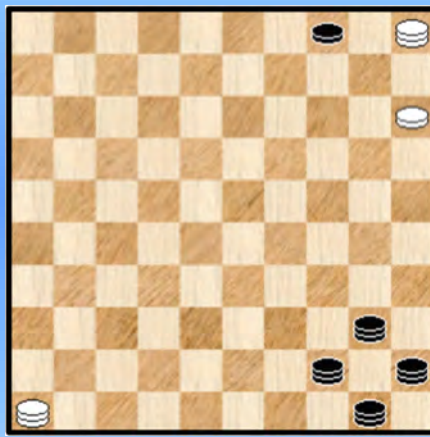
>> 55. 24-20 38-42 56. 20-14 42-48 57. 14-09 04x13 58. 23-32 40-44 59. 50x39 48x25
60. 15-10 13-19 +

++ 53. 28x17 29x38 54. 17-12 38-42 55. 12-08 42-48 56. 08-03 zie **diagram 7**

(Analyse) Diagram 7

(Analyse) Diagram 8 Waz

56. ... 36-41 !

Zwart moet hier vooral niet onmiddellijk 56. ... 40-44 ? 57. 50x39 48x34 58. 01x40 35x44
59. 03-14 !! met remise wegens **Scoupe**.

Het lijkt erop dat er nog een dammeneindspel 5 om 2 uit zal komen (of eigenlijk 4 dammen en 1 schijf tegen 2 dammen en een schijf) maar het is gezichtsbedrog. Zwart moet het zover niet laten komen :

57. 03-25 (om 40-44 tegen te gaan) 57. ... 41-47 58. 01-06 47-29 ! 59. 25-20 29-01 ! en het afruilen van één dam tegen één dam kan niet meer worden voorkomen met vervolgens gemakkelijke winst.

Aansluitend op deze varianten keken we toch eens met Kingsrow naar een stand waar zwart 4 dammen heeft en wit twee dammen op de lange lijn en tenslotte nog het **oppositie koppel 4/15**. Welnu dergelijke stand (en) wint / winnen ook. We geven het voorbeeld van **diagram 8** waar wit aan zet is en waar er geen sprake kan zijn van toevallige / bijzondere begin - omstandigheden. Wit wint in 30 zetten. We gaan hier verder niet in op de winstvoering wegens "niet tot de kerntaken van deze analyse behorende" ☺.

Terug naar de partij. We hebben dus gezien dat (althans analytisch) 50. 38-32 verliest. Maar in de partij kwam er dus **50. 06-01**

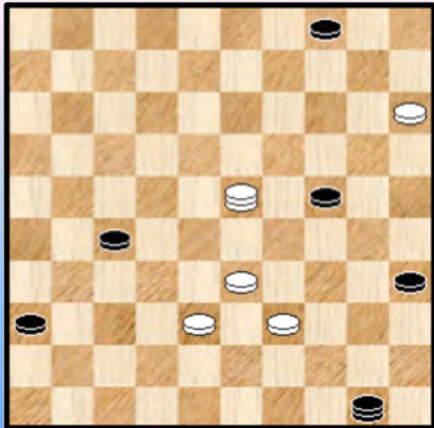
50. ... 22-28 ? kiest voor de damafname. Een **vergiftigd** geschenk. We plaatsen dit keer wel en vraagtekentje bij een zwarte zet, maar wel een heel kleintje en analytisch van aard. Winst kwam er via 50. ... 26-31 (en wellicht ook via 50. ... 22-27)

We kijken eens naar de drie voornaamste mogelijkheden na die zet voor wit :

=> 51. **01-29** om vangstelling(en) naar 30 uit de stelling te krijgen 24-30 52. 29-23 31-36
53. 23-46 (bijvoorbeeld) 40-44 54. 50x39 45-50 55. 46-05 22-27 56. 05-23 30-34 ! toch
57. 23x45 35-40 58. 45x31 36x27 +

=> 51. **01-23** 31-36 52. 23-28 22-27

(Analyse) Diagram 9 Waz

++ 53. 28-32 40-44 54. 32x16 36-41 55. 50x39 45-50 en zwart zal winnen.

++ 53. 28-23 40-44 54. 50x39 45-50 zie **diagram 9**

>> Op 23-29 laat zwart slaan en zal met 36-41 de strijd beslissen.

>> Indien wit de lijn 46-05 houdt komen de vangstellingen naar 30 in actie

>> Op de lijn 45-01 tenslotte komt de vangstelling met slaan naar 31 aan bod.

Er is bij deze eerste twee varianten (soms) wel wat speling mogelijk ten aanzien van de zetkeuze maar algemeen gesproken is de taak van wit te zwaar : zwarte overmacht, zwarte vangstellingen , het offer 40-44 en de eventuele oversteek 36-41 zijn de kern - ingrediënten.

=> Dat alles is eigenlijk ook het geval bij de derde mogelijke zet van wit 51. **01-06** 40-44

++ 52. 50x39 45-50 53. 06x28 24-29 54. 33x24 50x22 +

++ 52. 06x28 44-49 53. 28-32 * 49-40 54. 32-10 31-36 55. 10-14

De witte dam moet de lange lijn houden en wel aan de kant van de kleine nummers blijven
55. ... 40-18

>> 56. 33-28 36-41 +

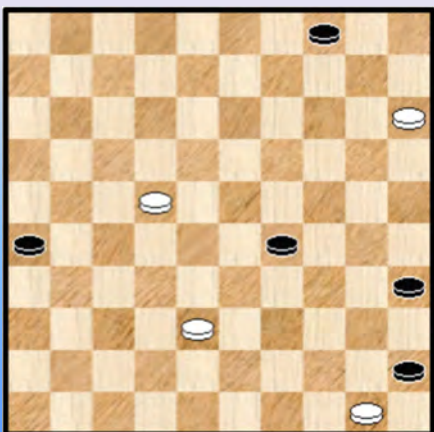
>> 56. 14-37 18-23 57. 37x30 35x24 en zwart wint het eenvoudig

>> 56. 38-32 18-31

>1 57. 32-28 31-37 ! 58. 14-23 of ? 37-46 ! +

>1 57. 14-28 35-40 en bijvoorbeeld 58. 28-06 36-41 59. 33-29 24x33 60. 06x35 41-46 +

Diagram 10 22-18 ?

Terug naar de partij waar zal blijken dat het afnemen van een dam niet altijd **zaligmakend** is ...

51. 33x22 24-29 **52.** 01x34 40x29 Zie **diagram 10**

Met het verdwijnen van de dam (alsook van enkele schijven) krijgt de stand een eenvoudiger en meer **beheersbaar** (eindspel) karakter. Met minder Kingsrow - trekjes om het zo te zeggen.

Dat betekent niet dat het eenvoudige materie betreft , daarvoor moeten we nog een stationnetje verder.

Overigens zijn we met het diagram ook aangeland bij het startpunt van de rubriek van "All Draughts".

53. 22-18 ?

=> 53. 22-17 ! 35-40 X 54. 17-11 40-44 55. 50x39 45-50 56. 11-06 50x47 57. 06-01 29-33
58. 01-23 !

Wit bezet de lange lijn en ook al komt er zo dadelijk een tweede zwarte dam aan, dan is dit toch gewoon remise omdat De Scoupe - winst niet mogelijk is. Daarvoor staat schijf 26 immers te ver. Voor de Scoupe winst mag die schijf maximum op 22 (of 17) staan.

Wanneer die schijf "te ver" staat spreekt men ook al eens van een anti-Scoupe positie, of kortweg een **anti-Scoupe**. Men kan ook gewoon zeggen dat de Scoupe - positie of Scoupe winst niet (meer) te realiseren valt.

Het hanteren van de term anti-Scoupe heeft ergens een bijzonder trekje en laat een extra nuance toe. Door dit als een term op zich te gebruiken kan men hierop voortbouwen en bijvoorbeeld volgende zin laten noteren "Hoe winnen door de anti-Scoupe vermijden ?" Men zou kunnen menen dat deze dubbele negatie erop neer komt dat de betreffende kleur de winst dan zal realiseren door de Scoupe stand in te nemen maar die winst kan er mogelijks ook komen op een andere manier, in het bijzonder door de lange lijn te bezetten ...

X Nu was het voorgaande wel de meest in het oog springende variant, maar desalniettemin zet hij ons allen op het verkeerde been want er zijn nog de restanten van het Kingsrow - eindspel van daar straks. Konkreet wint zwart nog steeds via :

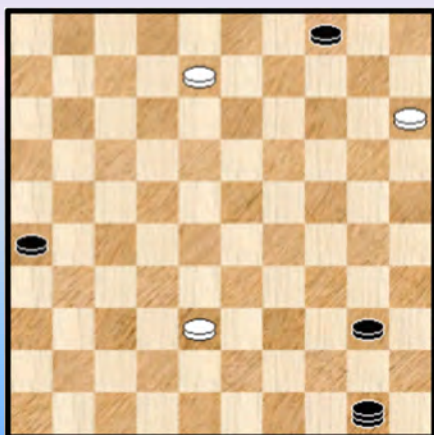
53. ... 26-31 ! 54. 17-12 31-36 55. 12-08 36-41 56. 08-02 41-46

=> Indien wit niet naar veld 11 gaat (om op de lijn 06-50 te komen) wint zwart vlot en gemakkelijk :
57. 02-08 46-28 58. 08-26 29-34 59. 26-03 34-40 60. 03-12 40-44 61. 50x39 28x44 +

=> In het andere geval komt er wat meer laveer - werk aan te pas :
57. 02-11 29-34 58. 11-17 34-40 59. 17-22 en bijvoorbeeld 46-19 60. 22-06 19-30
61. 38-33 * 40-44 62. 50x39 30x48 63. 33-29 * 45-50 64. 06-01 50-06 65. 29-23 48-30
66. 23-18 30-08 +

53. ... 35-40 54. 18-13 40-44 55. 50x39 45-50 56. 39-34 29x40 57. 13-08 Diagram 11

Diagram 11 40-45 ?

57. ... 40-45 ?

Nu alle "overtollig" materiaal (alhoewel er is nog schijf 38 maar die is niet essentieel) verdwenen is en het erg duidelijk wordt dat dit eindspel door de Scoupe - positie beheerst wordt begaat zwart - door tijdnood geplaagd ? - een ernstige fout.

De eenvoudige winst komt er via 57. 50-28 ! Zwart controleert hiermee de lange lijn, kan rustig twee zwarte dammen kronen, peuzelt de eenzame witte schijf op en vormt een vangstelling met zijn drie dammen.

58. 08-02 50-28

Zwart heeft nu weliswaar de lange lijn maar dit is maar heel eventjes. Wit kan zijn "overtollige" schijf immers gerust weggeven en opnieuw de lange lijn in bezit nemen !

59. 38-33 ! 28x39 60. 02-19

De stand is nu remise wegens het anti-Scoupe karakter.

Zwart kan zichzelf nu natuurlijk wel voor het hoofd slaan maar besluit - gelet op het belang van de partij - toch nog even door te gaan.

Even proberen kan nooit kwaad want naast de winstvoering van de eigenlijke Scoupe - positie bevatten de aangrenzende standen - aangrenzend aan Scoupe - enkele kleine duistere hoekjes. Anders gezegd, mogelijkheden om een kleine valstrik te spannen. Al lijkt dit met een tegenstandster van het gehalte van Idrisova toch niet evident.

60. ... 45-50 61. 19-37 39-33 62. 37-23 50-44 63. 23-37 44-35 Introduceert de dreiging 33-20.
64. 37-14 26-31 **Diagram 12**

Diagram 12 Waz

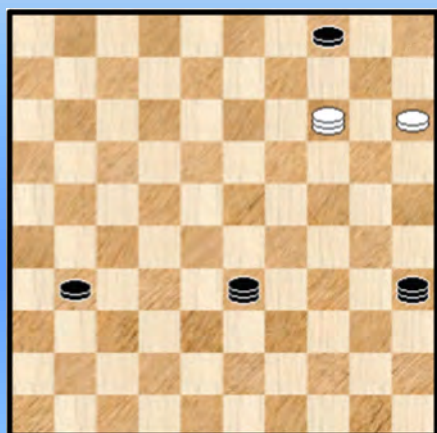
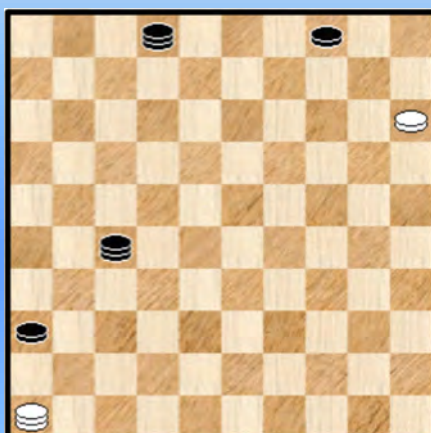

Diagram 13 Waz

65. 14-46

De enige ! De stand bevatte een fraaie valstrik. Wit mag niet naar veld 5 gaan vanwege :
65. 14-05 ? 33-24 ! 66. 05-14 31-36 ! en de witte dam laat het leven óf moet de lange lijn verlaten.
Winst voor zwart dus.

65. ... 33-24 66. 46-05

Opnieuw de enige, om dezelfde reden : 66. 45-14 ? 31-36 ! +

66. ... 31-36 67. 05-14 de enige 35-49 68. 14-46 24-33 69. 46-23 33-17 70. 23-46 17-08
71. 46-05 08-02 72. 05-46 49-27 Zie **diagram 13**

Wit heeft ondertussen de gewoonte aangenomen heen en weer te pendelen tussen de velden 5 en 46 uit gemak - en veiligheidsoverwegingen want echt nodig is dit niet.

Maar zelfs in de hoekvelden van de lange lijn kunnen (uitzonderlijk) gevaren schuilen en Natalia spant dan ook een (tweede) knappe valstrik waar om bovengenoemde redenen allicht een psychologisch tintje aan vastkleeft.

73. 46-05 ? 04-09 !! 74. 05-28

Wat anders ? Op 74. 15-10 wint zowel

=> 74. ... 02-19 75. 10-04 09-14 76. 04x31 36x27 +

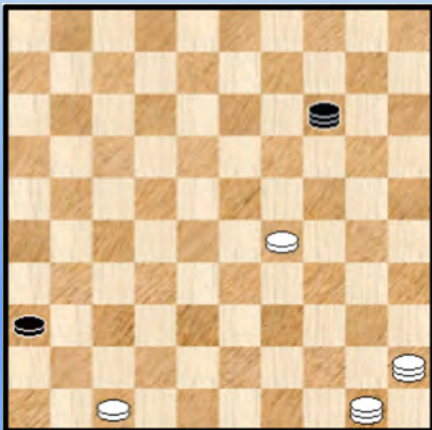
=> als het fraaie 74. ... 02-16 75. 10-04 09-14 ! 76. 05x21 16x27 77. 04x31 36x27 +

We voegen er nog even aan toe dat ook 73. 46-10 verliest omwille van hetzelfde vervolg. Dat de velden 5 en 10 verliezen en niet de andere komt hierdoor dat de witte dam de witte schijf in te erge mate hindert.

74...09-13 ! nu is het te laat om te proberen schijf 15 naar dam te loodsen. Wegens de vangstelling.
75. 28-44 27-32 76. 44-22 02-16 0-2

Alles samen een goede en leuke partij die gedomineerd werd door het Scoupe - eindspel op het einde. Een goede kennis van dit eindspel is onontbeerlijk voor elke dammer. Deze partij leert in het bijzonder dat het erg belangrijk is om **zo vroeg mogelijk te onderkennen** wanneer een latere Scoupe er aankomt of kan aankomen.

(Scoupe) Wit wint !

Om helemaal af te sluiten afficheren we nog eens het oorspronkelijke Scoupe - eindspel (zoals te vinden in Moser 's "Strategie der 100 velden").

Er zijn andere settings mogelijk.

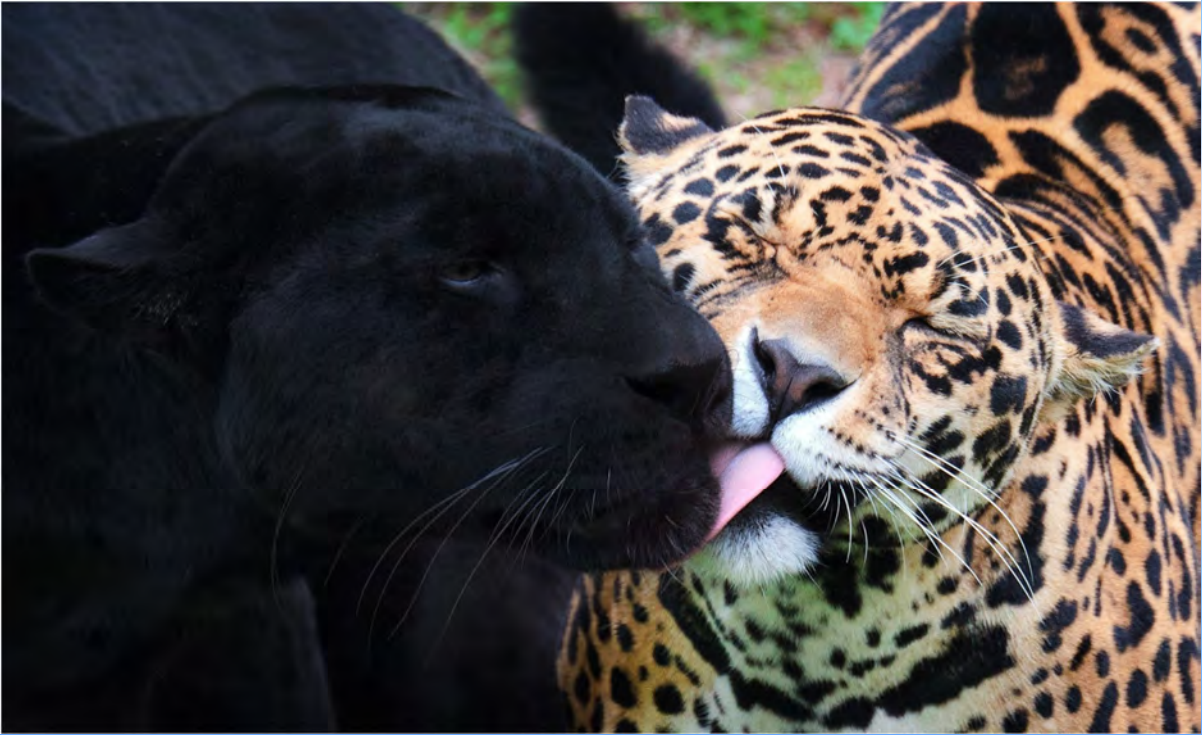
We geven het als opgave en dus zonder oplossing. Alleen een hint : opgepast met de eerste zet ...

----- o - O - o -----

Interludium - 6 Jaguar / Melanistic mood

-----o-O-o-----

4. Het omzeilen van de 'anti-Scoupe' door Ton Sijbrands 29 maart 1997

Op het ogenblik dat ik deze regels schrijf is het al meer dan 1 jaar geleden - misschien wel dicht bij 2 jaar - dat de rubriek van Ton Sijbrands niet meer verschijnt in de Volkskrant. Een groot verlies. Ook voor mezelf want wat is er aangenamer dan eens een item van Ton te kunnen overnemen in een PDFje. Wel te verstaan maken we daar slechts passend gebruik van : het moet nu eenmaal passen bij het behandelde onderwerp.

Met dit in gedachten zal het de PC Blues - lezer zeker niet verwonderen dat ik eens gegoogeld heb op Sijbrands / Scoupe en we kwamen daarbij uit bij de partij Van der Zee - Boom.

Gelukkig blijven die gegevens bewaard op internet ...

We geven dus nu het woord aan Ton voor een al bij al niet te lange analyse van deze partij - een dagbladrubriek heeft nu eenmaal de nodige beperkingen - waar ook de naam Scoupe in opduikt. Eventuele voetnoten of invoegingen / uitwerkingen van mezelf staan in italic.

Van het toernooi om het Nederlands kampioenschap, dat deze weken in het zeer noordelijk gelegen Uithuizen (gemeente Eemsmond) plaats heeft, zijn nog maar vier ronden gespeeld op het moment dat dit stukje dient te worden voltooid....

Hendrik van der Zee bracht op de openingsdag zijn clubgenoot Gerrit Boom (Vorden) een nederlaag toe. Dat gebeurde in een onderhoudende maar tegelijkertijd vrij moeilijk te doorgronden partij.

Van der Zee - Boom

Eerste ronde NK 1997

01. 32-28 17-22 02. 28x17 11x22 03. 37-32 12-17 04. 31-26 06-11 05. 36-31 08-12
06. 32-27 16-21 07. 27x16 22-28 08. 33x22 18x36 09. 39-33 19-23 10. 35-30 14-19
11. 30-25 12-18 12. 25x14 09x20 13. 41-37 04-09 14. 37-32 10-14 15. 44-39 07-12
16. 16x7 2x11 17. 42-37 05-10 **Diagram 1** 18. 46-41 03-08 19. 40-35 01-06 20. 48-42 20-24
21. 50-44 15-20 22. 34-29 23x34 23. 39x30 10-15 24. 30-25 19-23 25. 44-39 13-19
26. 32-28 23x32 27. 38x27 **Diagram 2**

Het begin van een even principiële als verbeterde slag om het strategische veld 27.

Diagram 1 Waz

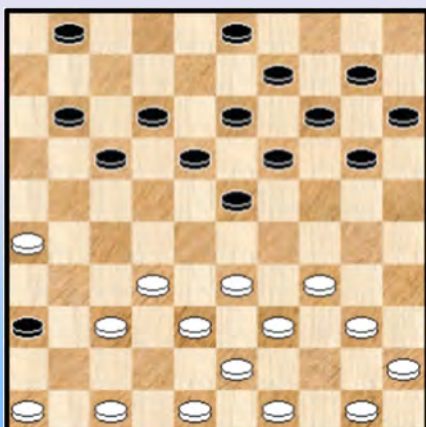
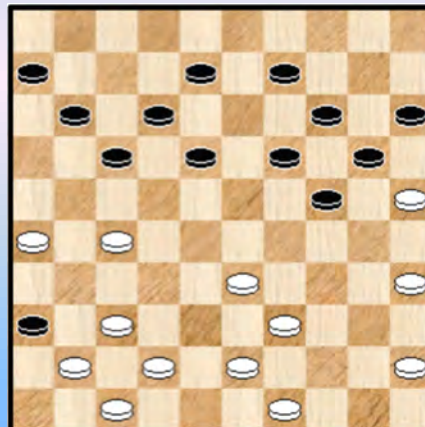

Diagram 2 Zaz

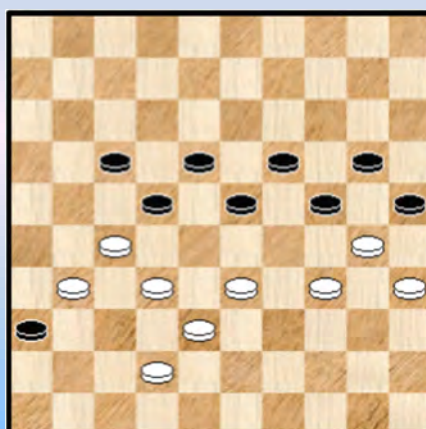
27. ... 09-13 28. 37-32 17-22 29. 43-38 22x31 30. 26x37 11-17 31. 32-27 17-22
32. 38-32 22x31 33. 37x26 12-17 34. 41-37 08-12 35. 32-27 17-22 36. 37-32 22x31
37. 26x37 12-17 38. 32-27 19-23 39. 49-43 06-11 40. 43-38 17-22 ! 41. 37-31 ! 11-17
42. 45-40 14-19 43. 25x14 19x10 44. 40-34 13-19 45. 34-30 15-20 46. 39-34 ! 20-25
47. 42-37 !

Zie **diagram 3**

Diagram 3 Zaz

(Analyse) Dia 4 Tableau ! (Zaz)

Van der Zee voert, mede met het oog op de tijdnood waarin zijn tegenstander verkeert, de spanningen zo ver mogelijk op. De beloning zal niet uitblijven:

47. ... 23-28 ?

Hierna komt zwart in een verloren eindspel terecht.

Nu is het waar dat ook 47. ... 10-15 ? zou hebben verloren door 48.37-32 15-20 en nu het verrassende 49.47-42 !! + een fantastisch "Scoupe-tempo" © met het heerlijke tableau - plaatje van **diagram 4** als gevolg.

Vervolgen met 36-41 kan daarin duidelijk niet en er blijft alleen over : 49. ... 22-28

=> Nu niet 50. 33x11 ? 18-22 51. 27x29 24x33 52. 38x29 36x47 =

=> Maar wel 50. 33x13 19x08 51. 30x28 36-41 52. 31-26

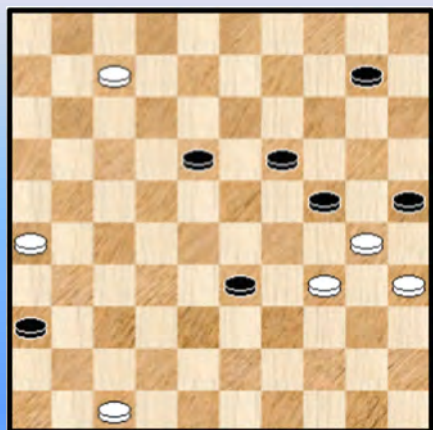
++ 52. ... 41-46 53. 42-37 +

++ 52. ... 41-47 53. 27-22 +

Maar met 47. ... 10-14 ! had zwart zich nog kunnen redden. Het cruciale verschil is dat hij dan op 48.37-32 over de remise-combinatie 48. ... 23-28 !! 49. ... 22-28 en 50. ... 24-29 = beschikt.
Een "reddende" Napoleon !

En na 48. 34-29 23x34 49. 30x39 doet hij niet klakkeloos 49. ... 19-23 ? 50. 39-34 ! met (alsnog) grote moeilijkheden, maar eerst 49. ... 25-30 ! (50.37-32) en daarna pas 50. ... 19-23 enz.

Diagram 5 Zaz

48. 31-26 ! 22x42 49. 33x11 42x33 50. 11-7 Zie **diagram 5**

50. ... 33-38

=> 50. ... 33-39 51. 34x43 25x34 52. 07-02 ! is niet minder troosteloos.

=> Maar wel voor zwart is remiserend is :

50. ... 18-22 ! meestal moet het zo snel mogelijk vooruit naar de damlijn, maar er zijn uitzonderingen ...

++ 51. 07-02 33-38 52. 02-16 38-42 53. 47x38

>> Nu vooral niet 53. ... 36-41 ? 54. 16-27 22x31 55. 26x46 +

>> Maar wel 53. ... 22-28 !=

++ 51. 07-01 22-27 en wit kan niks bereiken, bijvoorbeeld 52. 26-21 27x16 53. 34-29 25x23

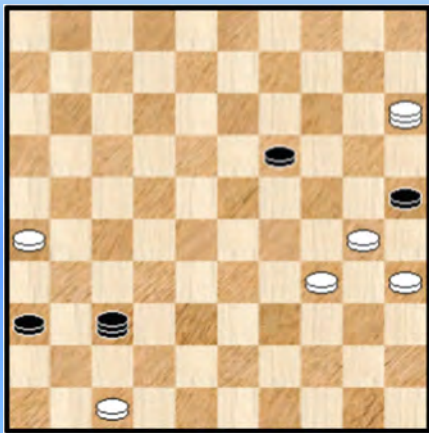
54. 01x04 =

Terug naar de partij. **51. 07-01 !**

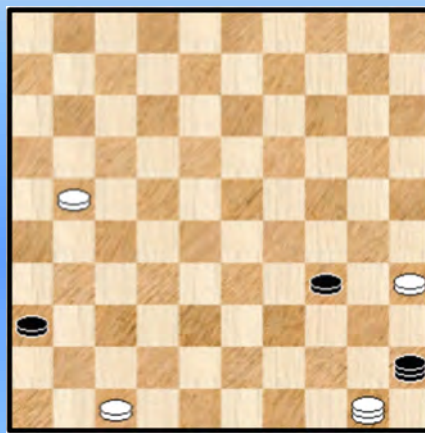
Nu pas komt de pointe van het witte spel aan het licht : 51...18-22 ? gaat niet wegens 52.34-29 ! met combinatieve vernietiging, zodat zwart liefst drie schijven terug moet geven.

51. ... 38-43 52. 01x04 ! 43-48 (op 43-49 04-10 +) **53. 04-15 48-37** Haast zich (terecht) naar de lange lijn. Zie diagram 6

Diagram 6 Waz

(Analyse) Diagram 7 Zaz

54. 15-24 !

En niet te gretig 54. 26-21 ? wegens 54...37-23 ! Weliswaar kan wit dan via 15-38-43 of 15-42-48 enz. twee stukken vóór blijven, maar zwart pakt met 57...45-23 ! de lange lijn, waarna er een theoretische remise-stand zou zijn ontstaan. *Anti - Scoupe*.

De redenering van Sijbrands bevat voor één keer een foutje. Wegens onvolledig.

54. 26-21 kan wel degelijk omdat wit de zaken anders kan aanpakken. Anders dan de manier die Sijbrands aanstipt. Bovendien gaat het om een erg fraaie variant die dan ook nog eens het hart van het hele anti-Scoupe gebeuren raakt :

=> 54. 26-21 37-23 ! 55. 15-10 ! 23x45 56. 10x28 ! 25x34 57. 28-50 !! zie **diagram 7**

Zwart moet nu schijf 34 offeren :

++ Indien nu 57. ... 34-40 58. 35x44 45-23 ! dan heeft zwart wel de lange lijn maar wit kan de klassieke Scoupe opbouwen en winnen !

++ Indien 57. ... 34-39 58. 50x28 ! Hier staat schijf 35 in anti-Scoupe gebied, maar dat is niet erg want wit heeft de lange lijn !

Het was hij het offeren van de schijf dus kiezen tussen pest en cholera om het zo eens te zeggen. Uiteraard moet zwart voor de eerste mogelijkheid kiezen want dan moet zwart nog zijn kennis van de Scoupe - opbouw bewijzen ☺.

54. ... 37-23

=> Zwart kan ook wel 19-23 maar dit lost niks op na bijvoorbeeld 24-38. Na de tekstzet komen we alsnog in het fraaie schema van hierboven terecht.

55. 24x2 23x45 56. 02-11 ! 25x34 57. 11-50 !

Fraai gespeeld. Door ervoor te zorgen dat hij na 57. ... 34-39 de diagonaal 46/5 kan bezetten, omzeilt Van der Zee de zogeheten 'anti-Scoupe' uit de vorige aantekening.

*Zoals gezegd is dit dus ietwat onjuist en dit brengt meteen ook de titel van **Sijbrands ietwat in verlegenheid**.*

57. ... 34-40 **58.** 35x44 45-12

Nu de onderste van wits 'speelbare' schijven niet langer op 35 staat maar nog naar 39, 33 of (maar dat is dan wél de uiterste grens) veld 29 kan worden gedirigeerd, is 58. ... 45-23 59. 26-21 enz. inderdaad zinloos. Maar dat geldt inmiddels voor elke poging tot verweer.

59. 44-39

Zwart geeft het op.

Van der Zee kon maar kort van zijn leiderspositie genieten in het NK 1997, want al op de tweede speeldag kwam Kees Thijssen van landskampioen Hiltex langszij. Die won in een moderne en aantrekkelijke partij van clubgenoot Bert Raven

Konklusie :

*Aansluitend bij wat **Sijbrands** in de inleiding neerpande vermelden we natuurlijk nog de twee hoogtepunten in dit partij - gebeuren. Enerzijds het fantastische tempo - annex tableau-plaatje in een nauw bij de partij aansluitende analysevariant en anderzijds de ontwikkelingen rondom het anti-Scoupe (of post-Scoupe) - gebeuren. Na te vertellen bij het kampvuur ...*

----- o - O - o -----

5. Op zoek naar een (Scoupe-) verhaal de Vries Janes - Wielaard Thomas HH 2015

(Overgenomen uit het boek over Heerhugowaard 2015) Bij de andere Belgische deelnemers die al aan bod kwamen lasten we - al was het maar via een halve zin ☺ - een kleine kennismaking in. Bij Janes deden we dit niet en begonnen sec met de analyse - fragmenten.

Geen vergetelheid van mijn kant want we hebben dit voorbehouden voor ons laatste fragment. En we maken er meteen een meer uitgebreide kennismaking van !

Hoewel Janes en ikzelf mekaar nooit in levende lijve hebben ontmoet - toch niet dat ik weet - hebben we er reeds heel wat gezamenlijk damavonturen opzitten ! Hoe kan dat ? Ja, er is natuurlijk internet ...

Bovendien, en vreemd genoeg loopt dit alles wat parallel met de PC Blues series. Ik grijp nog even terug naar 2009 toen ik na het beëindigen van de NMBS - periode besloot een damboek te schrijven. En eigenlijk moet er staan : één damboek. Dat er daarna een tweede en een derde en dan een ganse reeks kwam is iets anders.

Voor dat eerste damboek kon ik rekenen op enkele bijdragen van spelers en ik meen dat het Yves Vandeberg was die me zijdelings opmerkte dat Janes ook wel eens met plannen rondliep om teksten te schrijven of zelfs een boek te plegen. Waarop ik Janes aanschreef en dit resulteerde in zijn eerste bijdrage (in dat allereerste boek uit de reeks dus) getiteld : **Mémoires van een Sambaldammer**.

Janes heeft een erg bijzondere en grappige schrijfstijl en kan erg goed relativeren. En filosoferen. Geen analyses, maar toch is het dammen nooit ver weg.

Het spreekt vanzelf dat dergelijke stukken het altijd goed doen in de analytische omgeving van een damboek zeg maar en voor de nodige ontspanning en afwisseling zorgen.

Na deze eerste bijdrage kwamen er nog meerdere andere en twee ervan moeten we zeker nog vermelden omwille van de uitgebreidheid.

Zo was er eerst en vooral een reeks analyses met bijbehorende teksten te vinden in **Deel 20** van de serie getiteld : De (h)eerlijke damavonturen van Janes de Vries in het BK 2013. De precieze reden van het ontstaan van deze analyse geven we hier niet maar dat is natuurlijk te vinden in het boek zelf.

Daarna kwam er ook een boek (**deeltje 26**) "Dammen onder Gods wijde hemel" met opnieuw een hele reeks teksten , 11 stuks in totaal.

Ook hier was er overigens een hele precieze reden voor het schrijven van de teksten !

Het boek is in co - auteurschap geschreven door Janes en mezelf en hiermee kon ik eigenlijk een foutje goedmaken. Ook bij deel 20 hadden beter beide namen als auteur gefungeerd.

U ziet dat de inbreng van Janes in de PC Blues serie bepaald mag onderlijnd worden. Om nog een andere reden trouwens : Janes is auteur van een hele reeks **interessante partijen**. En als dusdanig komt hij dan natuurlijk ook bij tijd en wijle aan bod op technisch vlak.

De keuze voor het maken van een analyse van een partij stoelt op velerlei criteria en hangt nogal eens van de omstandigheden af. Nochtans blijken de voornaamste trefwoorden vaak : interessant,

inhoudrijk en leerrijk. En uit één stuk.

De analyses van volgende twee (relatief recente) partijen schieten me onmiddellijk te binnen : de partij **Janes de Vries - Cees Rijk** uit ronde 5 van de Nederlandse competitie 2013-2014 en de partij **De Meulenaere - de Vries** uit het meest recente BK (BK 2015).

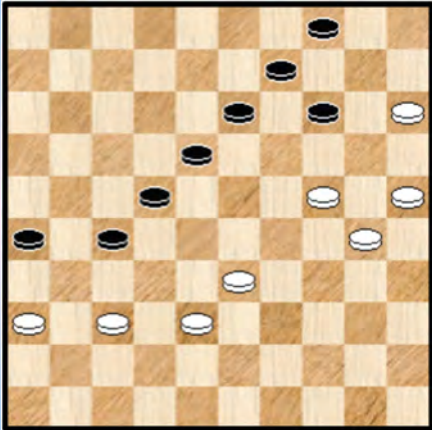
Het zijn vrij uitgebreide analyses (om niet meer te zeggen) en de bedoeling is, om aansluitend op het technische gebeuren, er ook een soort **verhaal** / verhaallijn in te leggen. Vandaar ook dat ik dergelijk uitgebreide werkstukken nogal eens voorzie van een titel.

We zijn met het woord "verhaal" terug bij de start. De PC Blues - lezer verwacht van de komende analyse dat die een "verhaal - stramien" zal vertonen. Dit is in zekere zin het geval. Wat dit precies betekent ? We houden de spanning er nog even in...

Een sfeervolle en scherpe zwart - wit foto uit de Nederlandse competitie 2013-2014 (**Dick Huiting**)

Diagram 1 Waz

We starten bij **diagram 1**, met wit aan zet. Een mooi ogende stand : de bijna volledig bezette lijn 04-36 doet het goed 😊.

Het soort standen ook dat we allemaal wel kennen uit ervaring. Die geleidelijk tot stand komen - maar waaraan niet te ontkomen valt eens een bepaald punt overschreden - en ook nogal eens moeilijk uitvallen.

Zoals zoveel zaken in het damspel. De moeilijkheden situeren zich hier nogal eens bij het uit te voeren rekenwerk.

Hoe moeten we nu de stand appreciëren ?

Wit staat duidelijk in het defensief. Zoals we zullen zien blijkt de analytische **Rubicon** - lijn nog niet overschreden.

46. 24-20 27-31

Zet 46 stelde voor wit niet al te veel problemen en ligt voor de hand. Voor zwart ligt het moeilijker. Niet evident om snel een goede keuze te maken. We doorlopen de andere opties. Het zal ons tevens toelaten onze weg te vinden in dit soort standen.

=> Zeker niet 46. ... 14-19 ? 47. 38-32 ! 27x29 48. 30-24 19x30 49. 25x12 en zwart verliest zelfs.

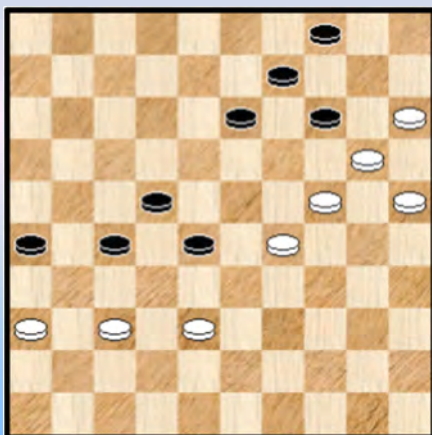
=> In hetzelfde (dam) bedje ziek : 46. ... 13-19 ? 47. 38-32 27x29 48. 30-24 19x30 49. 25x12 14x25 50. 12-07 en alleen met heel veel inspanning kan zwart remiseren.

Zwart heeft echter twee serieuzer alternatieven :

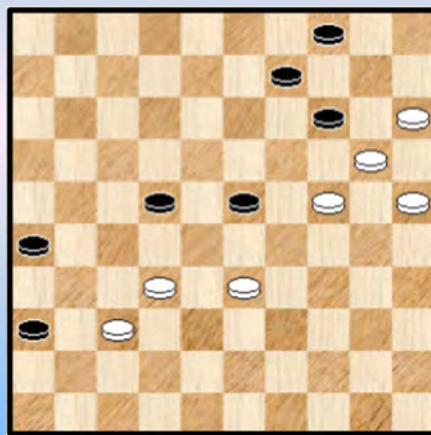
=> 46. ... **18-23**

++ 47. **30-24** 23-28 48. 33-29 **Diagram 2**

(Analyse) **Diagram 2** Zaz

(Analyse) **Diagram 3** Zaz

>> 48. ... **13-18**

>1 Niet 49. 38-33 28x39 50. 29-23 18x29 51. 24x44 14-19 ! 52. 44-39 09-13 53. 39-34 13-18 en zwart wint makkelijk.

>1 Maar 49. 36-31 ! Een welbekend offer dat ook in andere speltypes (op dezelfde plaats van het

bord overigens) kan optreden.

49. ... 27x36 50. 38-32 28-33 51. 29x38 18-23

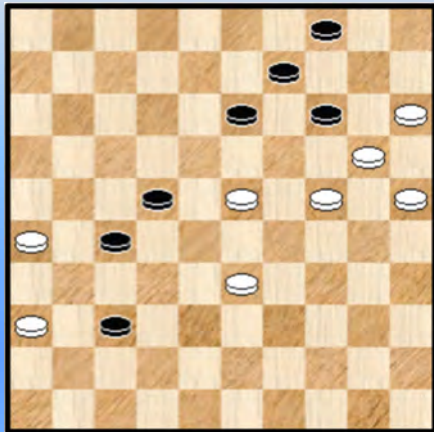
>2 En nu niet 52. 24-19 ? 36-41 ! 53. 19x17 41-47 en zwart wint alsnog

>2 Maar 52. 38-33 ! zie **diagram 3**

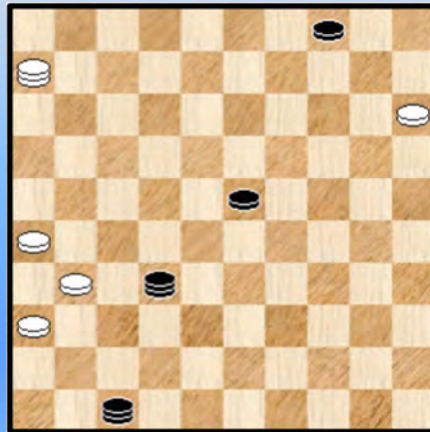
Deze stand is niet te winnen. Ook niet na het voor de hand liggende 52. ... 22-28
53. 33x22 14-19 54. 24x13 09x38 waarna de stand richting 5x2 eindspelen tendeert.

>> Maar zwart had nog net iets beter dan 13-18 bij zet 48 : 48. ... **26-31 !** 49. 37x26 28-32
50. 38-33

(Analyse) Diagram 4 Zaz

(Analyse) Diagram 5 Waz

Nu vooral niet te vlug doorlopen met 50. ... 32-37 ? 51. 29-23 ! zie **diagram 4**
Plaatst zwart voor het blok. Zwart moet nu wel 13-19 waarna het vrijwel onmiddellijk remise wordt.

50. ... 13-18 ! 51. 24-19 de beste, wat anders ? 14x34 52. 20-14 09x20 53. 25x14

Dit ziet er erg remise - achtig uit. Met Kingsrow vonden we nog volgende vervolg (waarvoor we de hand niet in het vuur durven steken) :

53. ... 34-40 54. 14-10 32-37 55. 10-05 37-42 56. 05-28 40-44 57. 28x06 44-49
Verboden is nu : 58. 06-22 27-31 59. 26x48 18x27 +

58. 33-28 ! 42-47

Nog steeds kan niet 59. 06-22 ? 49-35 60. 22x09 of ? 04x13 61. 15-10 35-44 +

59. 28-22 ! 18-23 60. 22x31 49-32 !! Zie **diagram 5**. De pointe van het zwarte spel en een buitengewoon krachtige zet. Tussenlopen met de dam kan nog steeds niet wegens het lichtvoetige en **switchende** 61. 06-22 ? 32-46 63. 22x05 47-38 ! +

Bovendien kunnen de witte schijven niet echt bewegen en tenslotte valt niet in te zien hoe een derde zwarte dam kan worden belet !

Er rest dan natuurlijk nog een passende vangstelling op. Dat valt nog mee ... al geven we hier niet de oplossing.

++ Bij zet 47 heeft wit echter nog beter (dan 47. 30-24) : 47. **37-32**

>> 47. ... 14-19 48. 32x21 26x17 49. 38-32 17-21 50. 36-31 21-26 51. 33-29 26x28
52. 29x27 =

>> 47. ... 13-19 48. 32x21 26x17 49. 30-24 ! 19x30 50. 25x34 14x25 51. 38-32 09-14
52. 36-31 17-21 53. 33-29 =

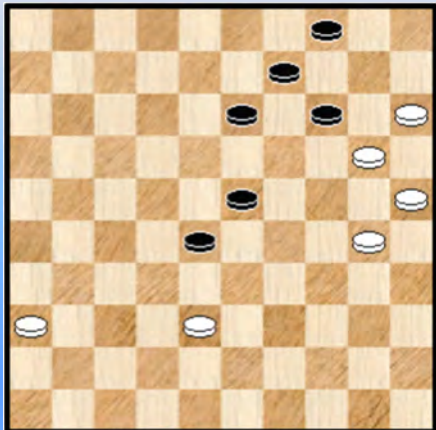
>> 47. ... 13-18 48. 32x21 26x17 49. 38-32 * 14-19 * 50. 36-31 17-21 51. 31-26 22-27
 52. 26x17 27x29 53. 20-14 ! een kombinateve finesse waarop men altijd moet bedacht zijn 09x20
 54. 15x22 =

>> 47. ... 23-28 48. 32x23 13-19 49. 23-18 22x13 50. 33-28 26-31
 Op 50. ... 13-18 51. 38-33 26-31 52. 28-22 =

51. 28-22 27x18 52. 36x27 18-22 53. 27x18 13x22 54. 38-32 22-28 55. 32x23 19x28
 56. 30-24 28-32 57. 24-19 14x23 58. 20-14 09x20 59. 25x14 = Loopt als een (remise) trein.

>> 47. ... 22-28 48. 33x31 26x28 **Diagram 6**

(Analyse) Diagram 6 Waz

>1 Hier moet wit niet overgaan tot 49. 36-31 ? 23-29
 50. 30-24 28-33 51. 38-32 29-34 52. 24-19 14x23
 53. 20-14 09x20 54. 25x14 33-39 55. 14-09 23-29
 56. 09x18 39-43 en zwart zal winnen.

>1 Maar wel zwart eerst wat hinderen : 49. 30-24 ! 14-19 *
 50. 36-31 19x30 51. 25x34 13-18 52. 20-14 09x20
 53. 15x24 en remise zonder probleem.

=> 46. ... **26-31**

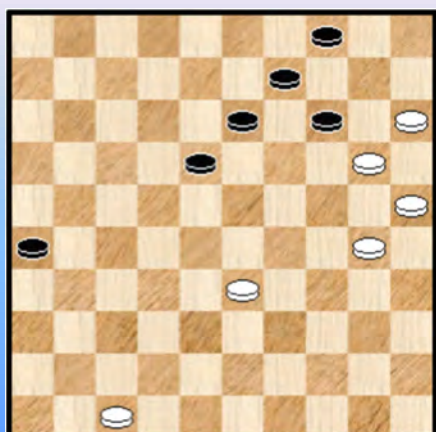
Een laatste mogelijkheid en helemaal niet zo gek ! Een optie die vaak over het hoofd wordt gezien en natuurlijk niet altijd bruikbaar is.

47. 37x26 18-23

=> Met 48. 30-24 ! 23-28 49. 33-29 28-32 (op 49. ... 28-33 ? 50. 24-19 ! 14x34 51. 38x40 13-19
 52. 40-34 22-28 53. 34-29 =) 50. 38-33 13-18 51. 24-19 14x34 52. 20-14 09x20 enz. komt men in
 de eerder gegeven variant terecht.

=> Te verkiezen is 48. 33-29 23x34 49. 30x39 22-28 50. 26-21 27x16 51. 36-31 16-21 vrijwel
 gedwongen want wit heeft meer tempi 52. 38-33 met remise.

Diagram 7 Zaz

U ziet het : helemaal geen gemakkelijke keuze voor zwart en we hebben natuurlijk nog het partijvervolg te goet.

Maar met wel heel wat kansen dat het misloopt voor wit.

In de partij koos zwart dus **46. ... 27-31 47. 36x27 22x42**
48 .38x47 Zie **diagram 7**

En verdwijnen liefst 4 schijven van het bord - in een eindspel is dat heel wat - en de stand oogt simpeler en duidelijker.
 Alhoewel ...

48. ... 18-23

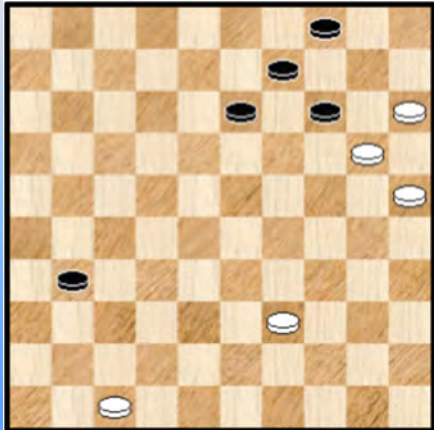
Er is niks mis met deze zet. Men kan wel noteren dat indien zwart voor 26-31 of 18-22 kiest, in beide gevallen wit alleen remiseert via 30-24 !

49. 30-24

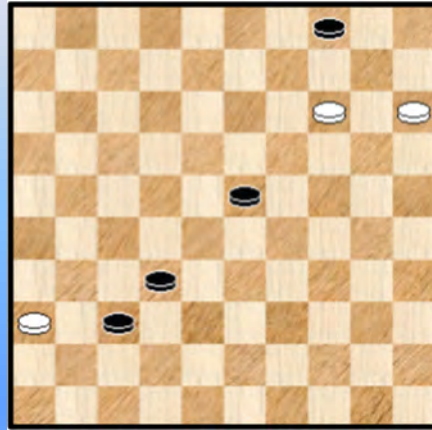
Spelen met schijf 47 komt zeker niet in aanmerking wegens het thematische offer 23-29 ! +
Bij de derde mogelijkheid kan wit ook remiseren en er komt nog een leuk eindspelletje voor. Reden dus om eens te kijken van dichtbij :

=> 49. 33-29 23x34 50. 30x39 26-31 **Zie diagram 8**

(Analyse) Diagram 8 Waz

(Analyse) Diagram 9 Zaz

++ 51. 47-41 ? 13-18 52. 39-34 18-23 53. 34-30 23-28 54. 30-24 28-32 55. 41-36 31-37
56. 24-19 14x23 57. 20-14 09x20 58. 25x14 allemaal erg rechtlijnig en we komen uit bij **diagram 9**

Zwart wint hier door wat te spelen / **boetseren** met vangstellingen 58. ... 37-42

>> 59. 14-10 42-48 60. 10-05 48-37 61. 05x28 32x23 +

>> 59. 14-09 04x13 60. 15-10 42-47

>1 61. 10-05 13-19 +

>1 61. 10-04 32-38 ! 62. 04x42 47x38 +

>1 61. 36-31 32-37 62. 31x42 47x04 +

>> 59. 36-31 42-47 !

>1 60. 14-10 32-37 61. 31x42 47x20 ! 62. 15x24 04x15 +

>1 60. 14-09 04x13 61. 31-26 * 32-37 62. 15-10 47-15 !

>2 63. 10-04 23-29 64. 04x24 15x38 +

>2 63. 10-05 13-19 64. 26-21 37-41 65. 21-17 41-46 66. 17-11 23-28 67. 05x32 46x06 +

>1 60. 31-27 32x21 61. 14-10 47-20 62. 15x24 04x15 +

>1 60. 31-26 32-37 61. 26-21 (op 61. 14-10 47-38 +) 37-41

>2 62. 14-10 41-46 63. 21-17 47-33 64. 17-12 33-22 65. 12-07 23-28 + (zie **diagram 10**)

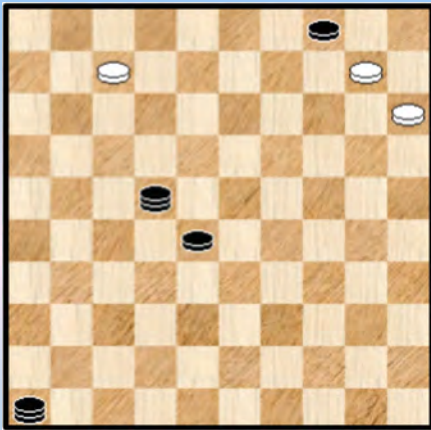
>2 62. 21-17 41-46

>3 63. 14-10 47-33 64. 17-12 33-22 enz. zoals hierboven

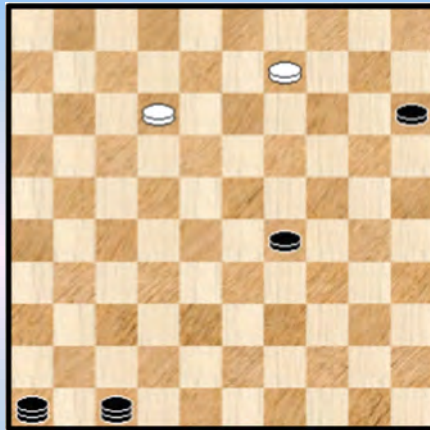
>3 63. 17-12 23-29 64. 15-10 04x15 65. 14-09 zie **diagram 11**

Zwart kan op meerdere manieren winnen, bijvoorbeeld door : 65. ... 46-10 66.12-07
(op 66. 12-08 10-04 +) 29-33 67. 09-04 15-20 ! +

(Analyse) Diagram 10 Waz verliest

(Analyse) Diagram 11 Zaz wint

++ Andere zetten dan 47-42 verliezen ook, bijvoorbeeld :

51. 39-33 31-37 52. 33-29 13-19 ! (en niet die andere 14-19 ?) 53. 29-24 19x30 54. 25x34 14x25
55. 34-29 25-30 56. 29-23 09-13 +

++ Er rest ons nog de remiserende variant te geven : 51. 47-42 13-18 52. 39-34 18-23
53. 34-30

>> 53. ... 31-36 54. 42-37 23-28 55. 30-24 28-32 56. 37x28 36-41 57. 24-19 14x32
58. 20-14 09x20 59. 25x14 =

>> 53. ... 23-29 54. 30-24 31-36 55. 24x33 36-41 56. 42-37 41x32 57. 33-29 14-19
58. 29-23 19x28 59. 20-14 09x20 60. 25x14 =

De tekstzet van wit **49. 30-24** heeft het voordeel een dwingend karakter aan het spelverloop te geven en zal in principe ook op de meest eenvoudige manier naar remise leiden.

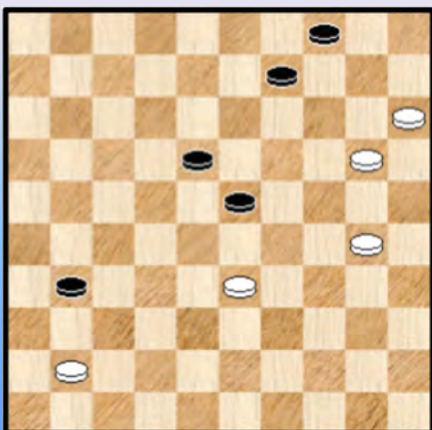
Wat kan zwart doen ? Zeker niet 13-19 en op 49. ... 23-29 komt 50. 33-28 29-34 51. 28-22 en dit loopt remise.

Dus : **49. ... 14-19 50. 47-41**

Ook 47-42 geeft geen probleem voor wit : 50. 47-42 19x30 51. 25x34 26-31 52. 20-14 09x20
53. 15x24 13-18 54. 24-20 18-22 55. 20-15 22-27 56. 34-30 27-32 57. 33-28 =

50. ... 19x30 51. 25x34 26-31 52. 34-30 13-18 zie **diagram 12**

Diagram 12 Waz

Op de voorbije zetten valt absoluut niks aan te merken.

53. 30-24

We vermoeden dat wit de volgende zetten korrekt uitgerekend heeft en besloten heeft dat dit wel moet remiseren. Korrekt ingeschat al zullen er toch komplikaties optreden.

Het moment om te zeggen dat 30-25 een wat eenvoudiger en rechtlijniger weg biedt. Zeker, een weg die ook moet uitgerekend worden : 53. 30-25 ! 23-29 54. 33x24 18-23
55. 20-14 09x29 56. 25-20

=> 56. ... 29-33 57. 20-14 33-39 58. 14-09 04x13 59. 15-10 =
 => 56. ... 31-36 57. 41-37 29-33 58. 20-14 33-38 59. 14-09 04x13 60. 15-10 38-43
 61. 10-04 13-19 62. 37-31 36x27 =

Doenbaar mits de klok niet in de (figuurlijke) weg staat. Voor de volledigheid melden we ook nog dat ook 53. 20-14 remise oplevert al kunnen we heel goed begrijpen dat deze zet niet gekozen wordt door de witspeler.

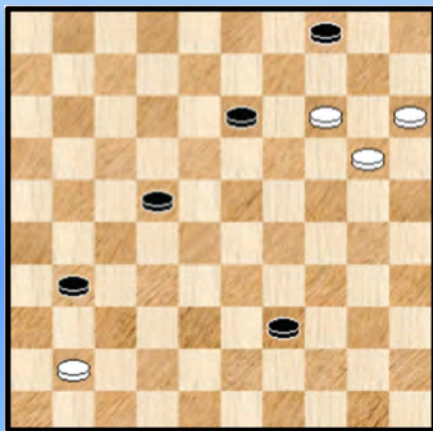
53. ... 18-22 **54.** 33-29 23x34 **55.** 24-19 34-39

Allemaal logische zetten die niet al te veel moeite kosten aan de spelers en ook geen bijkomende commentaar behoeven.

56. 19-14 Op dit moment zijn de zetten 09-14 en 41-36 inwisselbaar

56. ... 09-13 * Zie **diagram 13**

Diagram 13 Waz

57. 41-36

De zetten 41-36 en 14-10 zijn niet meer perfect inwisselbaar. Te verkiezen valt 14-10 al willen we gezien de fase van de partij zeker niet van een fout spreken.

We kijken even naar dit alternatief : 57. 14-10

=> 57. ... 39-44 58. 41-36

++ 58. ... 31-37 59. 10-05 37-42 60. 05-37 ! 42x31
 61. 36x09 04x13 62. 15-10 =

++ 58. ... 22-27 59. 10-05 44-50 60. 05-41 en eventueel nog 60. ... 50-17 61. 20-14 17-03
 62. 14-10 13-19 63. 41x14 03x25 64. 10-05 =

=> 57. ... 31-36 58. 41-37 39-43 59. 10-05 43-48 60. 05-32 48x26 61. 20-14 en ook hier kan er nog volgen 61. ... 26-03 62. 14-10 13-19 63. 32x14 03x25 64. 10-05 =

Niet eenvoudig, maar alles samen genomen een beheersbare situatie voor wit. Na 57. 14-10 beheerst wit de lange lijn. Een niet - onbelangrijk gegeven ! In essentie hebben we hier dan ook te maken met een **linie - eindspel** rond de allerbelangrijkste lijn : de lange lijn. We noteren ook de bijzonderheid dat de schijf op 13 toelaat een witte dam af te nemen. Dit zal ook spelen in het effectieve partijverloop.

57. ... 31-37

Het logische vervolg. Zwart moet niet veel verwachten van 57. ... 22-27 58. 14-10 31-37 59. 10-05 37-42 60. 05-28 39-43 61. 20-14 met twee witte dammen op komst een duidelijke remise.

58. 14-10 ?

Na deze zet blijft het analytisch remise. Een magere troost echter voor wit want men moet die natuurlijk vinden ... en dat zal - zoals we zullen zien - vrijwel ondoenbaar zijn.

We bekijken de beide andere opties :

=> Het minst moeilijk voor wit om aan de 1-1 te komen is eigenlijk 58. **14-09**

Op 58. ... 37-41 59. 09x27 41-46 60. 27-22 en dit loopt snel remise

Daarnaast zijn er vele sub - varianten. Overall komt zwart wel wat tekort. We nemen er nog een spannende variant uit : 58. ... 22-27 59. 09x18 37-42 60. 18-13 (op 60. 18-12 ? 04-10 61. 15x04 42-48 62. 04x31 48x25 +) 60. ... 42-48 61. 20-14 48-26 62. 13-09 (en niet

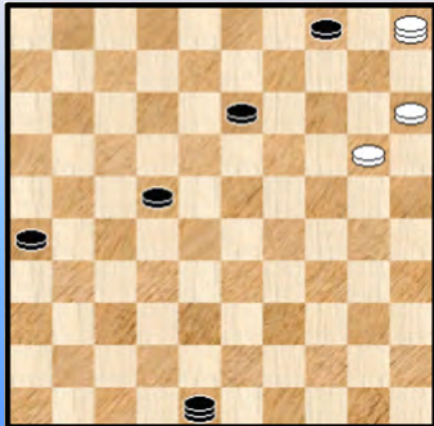
62. 14-10 ? 04-09 ! 63. 13x04 39-43 64. 04x31 26x05 +) 62. ... 04x13 63. 15-10 ! met remise want er komen twee witte dammen aan.

=> We kijken ook eens naar 36-31 : 58. **36-31** 37x26

++ Opnieuw remiseert het gemakkelijkst 59. 14-09 22-27 60. 09x18 39-43 en bijvoorbeeld 61. 18-13 43-48 62. 20-14 48-30 63. 14-10 30x02 64. 10-05 =
Probleem voor zwart is dat dergelijke 4x2 standen potremise zijn.

++ Na 59. 14-10 39-43 60. 10-05 43-48 komt volgend eindspel in beeld : zie **diagram 14**

(Analyse) Diagram 14 Waz

Een **niet te onderschatten en mooi linie - eindspel**, dat is zeker. We geven de ontleding.

>> En beginnen met het bijzonder grappige
61. 20-14 ? 48-42 ! Ook het tempo naar veld 39 doet het
62. 14-09 * 42-37 ! 63. 09x27 37-46 64. 27-22 26-31 +

En nu de **dambewegingen** vanuit veld 5.

>> Veld 23 laat zich gemakkelijk behandelen :
61. **05-23** ? 13-18 62. 23x07 48-37 ! Bezet de lange lijn,
verzekert zich van twee bijkomende dammen en wint. Bij de
winstgang let zwart er uiteraard op dat de tweegever 15-10
uitgeschakeld blijft.

>> De witte dam wijkt uit naar veld 10. Zwart wint hier ook maar met een heel ander en meer uitgebreid verhaal ...

61. **05-10** 13-18 ! de enige zet die wint. Niet in een, twee drie uit te leggen maar de schijf moet weg van veld 13. Men kan het zo zien : Indien bijvoorbeeld 61. ... 48-25 ? 62. 10-14 * 25-43 *
63. 14-41 (de witte dam moet weg omwille van 14-03 =) Nu heeft 43-25 uiteraard geen zin wegens herhaling van zetten en op een willekeurige andere zet (met inbegrip van 13-18) volgt 64. 20-14 ! en remise valt niet te vermijden.

Wat nu volgt is het opschuiven van de drie voorste zwarte schijven naar de velden 36,31 en 27. Dit kan , op voorzichtige wijze weliswaar ☺, omdat zwart op elk moment steeds kan beletten dat wit overgaat tot 20-14 én bovendien ook nog eens tempi kan genereren.

Dit is het principe. De juiste zettenreeks speelt iets minder. Die hangt af van de precieze zetten die wit doet. Verder mag de witte dam nooit van de lange lijn af om begrijpelijke redenen.

62.10-32 48-25 ! 63. 32-14 25-30 ! 64. 14-32 30-02 !

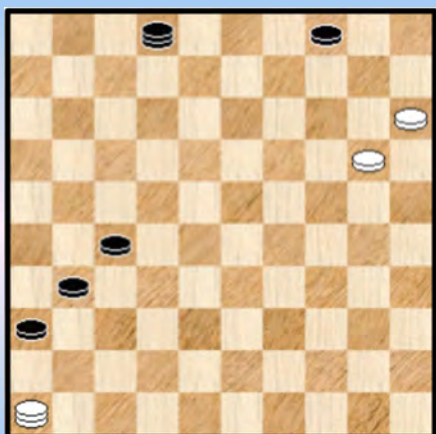
Het punt is nu dat 65. 20-14 verboden is door 18-23 ! 66. 32x19 02x35 + en verder kan zwart zo nodig **pendelen** tussen de velden 2 en 35 om een tempo te winnen. De vangstelling blijft daarbij uiteraard steeds intact. Dit tempo is nodig omdat de witte dan tijdelijk kan beletten dat een zwarte schijf opschuift.

65. 32-37 02-35 66. 37-32 26-31 67. 32-41 22-27 68. 41-28 31-36 69. 28-37 35-02
70. 37-46 18-22 !

Zwart lijkt de vangstelling op te heffen maar dit is alleen schijn : 71. 20-14 ? 22-28 !
72. 46x23 02-19 ! en de winst blijft in zwarte handen.

71. 46-37 02-35 72. 37-46 27-31 73. 46-32 35-02 74. 32-46 22-27 voltooid de geplande vangstelling
Zie **diagram 15**

(Analyse) Diagram 15 Waz

Op 75. 20-14 volgt 02-16 met onmiddellijke winst

Dus moet wit van de lange lijn af. Hij kan als volgt nog heel wat weerwerk bieden : : 75. 46-28 02-16 76. 28-17 ! 36-41 77. 20-14

Het heeft geen zin een zwarte schijf aan te vallen en te veroveren want zwart wint met 3 dammen en 1 schijf het resterende eindspel.

77. ... 41-46 78. 15-10 ! 04x15 79. 14-09 31-36 80. 09-03 36-41 en we zijn in een puur 5 dammen tegen 2 dammen eindspel beland.

Het is eigenlijk nog iets moeilijker : eerst moeten de resterende zwarte schijven voorzichtig naar dam worden gebracht en nadien moet nog het 5 om 2 dammen - eindspel worden gewonnen. Analytische winst versus praktijkwinst ... Eigenlijk doelde ik daar wat op toen het woord "weerwerk" hierboven werd gebruikt.

We hebben dus in het eindspel van diagram 14 het geval 05-10 behandeld. De andere mogelijkheden vallen korter uit. Althans ze kunnen eigenlijk (in positieve of negatieve zin) worden herleid tot het geval van veld 10.

=> 61. 05-14 13-18 ! 62. 14-32 48-25 ! 63. 32-14 25-30 ! en verder zoals hierboven. Zwart wint dus.

=> Bij de twee gevallen 05-46 en 05-41 komt zwart niet tot de winst van hierboven. Bijvoorbeeld : 61. 05-41

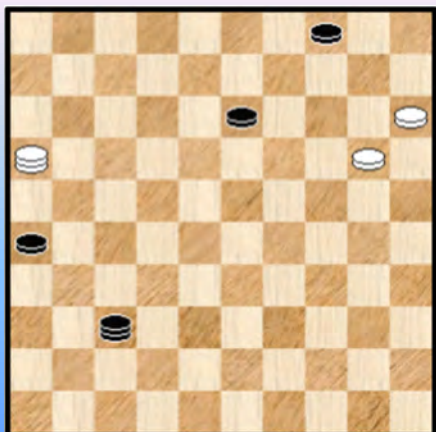
++ 61. ... 48-25 62. 41-14 25-43 63. 14-41 HVZ, remise

++ 61. ... 13-18 62. 20-14 ! =

=> Tenslotte houden we nog over 05-32. Dit hoort eigenlijk samen met de gevallen 05-41 en 05-46. Alleen moet wel gecheckt worden dat wit niet kan remiseren door de zwarte dam van de lijn weg te trekken door een offer. Door een samenloop van omstandigheden zeg maar lijkt dit inderdaad het geval. We behandelen dit geval alleen voor de fun (al blijft het leerrijk) want wit moet duidelijk geen risico's nemen en dus eigenlijk 05-46 of 05-41 spelen.

61. 05-32 22-27 ! 62. 32x16 48-37 ! zie **diagram 16**

(Analyse) Diagram 16 Waz

Wit kan hier tóch nog remiseren. We weten niet onmiddellijk of dit de enige (principiële) manier is.

63. 16-38 37-05 64. 38-29 ! De enige, met als achterliggende reden de dreiging 15-10 die wit wil activeren.

++ 64. ... 13-19 65. 20-14 ! 19x10 66. 29-20 26-31 67. 20-09 04x13 68. 15x04 =

++ 64. ... 26-31 65. 29-24 13-18 66. 24-29 18-22 67. 29-33 22-27 68. 33-38 05-32 69. 38-49 31-36 70. 20-14 32x05 71. 49x16 =

++ 64. ... 05-46 (en ook 05-32, 05-37 en 05-41) 65. 29-24 ! 13-18 66. 24-29 18-22
67. 29-33 22-27 68. 15-10 04x24 69. 33x15 =

++ Er resten nog de zetten 05-28, 05-19 en 05-10. Die kunnen op dezelfde manier behandeld worden. We nemen er één uit :

++ 64. ... 05-19 65. 29-40 !

>> 65. ... 19-46 66. 40-35 13-18 67. 15-10 04x24 68. 35x22 =

>> 65. ... 19-05 66. 40-29 wit speelt gewoon op **HVZ** (herhaling van zetten) 05-19 67. 29-40 19-10 68. 40-29 en zwart raakt niet uit het **HVZ** - gebeuren. Remise.

Na deze forse uitweiding(en) keren we terug naar de partij. Wit had als laatste zet 58. 14-10 gespeeld en de stand van **diagram 17** staat op het bord.

Diagram 17 Zaz

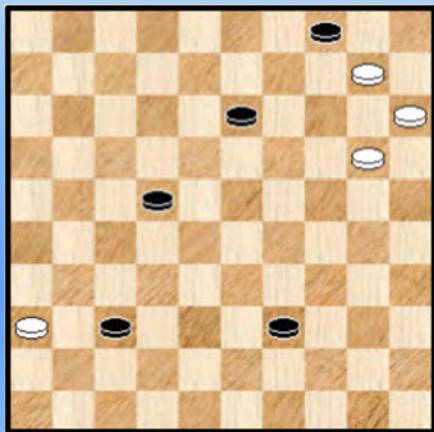
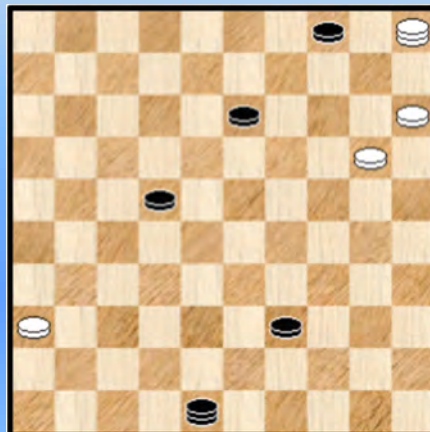

Diagram 18 Waz

58. ... 37-42

Spelen met schijf 39 is niet aan de orde wegens 10-05 en 05-37 ! =

59. 10-05 42-48 ! Zie **diagram 18**

Op 59. ... 42-47 ? remiseert wit door 60. 05-46 39-44 61. 20-14 en een tweede witte dam komt op het bord. Remise.

Wat moet wit doen ? De opdracht van wit is om schijf 14 naar (een tweede) dam te loodsen. Geen gemakkelijke taak ... In een partij (en zelfs daarbuiten) bijna niet te vinden. Voor een analyse daarentegen altijd een buitenkansje om even uit te spitten. En **Kingsrow** aan het werk te zetten.

=> We starten met het bijzonder grappige : 60. 20-14 ? 39-44 61. 14-09 of ? 48-37 !!
62. 09x27 37-46 ! +

Vooraleer we de andere zetten van wit onder de (dam) loep nemen keren we even terug naar de inleiding van de partij. We alludeerden op een **verhaal**. Met de doorwerkte / doorwrochte eindspel - materie in deze partij kunnen we daar eigenlijk al van spreken (☺) maar er komt nu ook een echt verhaal ! Niet alleen van mezelf, maar vooral van **Johan Bastiaannet** en eigenlijk ook van **Joost Hooijberg** en **Alfons Ottink**.

Om eerlijk te zijn, zag dit verhaal een goede maand geleden al het licht om redenen die niks met de partij de Vries - Wielaard te maken hadden. Eigenlijk dus een erg gelukkig toeval dat ik de tekst ervan nu dus kan gebruiken in het kader van deze (eindspel) analyse. Het (dam) leven hangt soms al eens aan mekaar met toevalligheden.

De titel dan : "**Een Scoupe - kortverhaal van Johan Bastiaannet**" en de tekst is te vinden in deel 1 van ons Scoupe - werk. Het doornemen ervan is wel een **must** voor het volgen van de rest van deze analyse.

We **verwelkomen** (opnieuw) onze PC Blues - lezers voor het **tweede gedeelte** van de eindspel - analyse van de partij de Vries - Wielaard. We hebben intussen kennis gemaakt met het kortverhaal van Johan Bastiaannet waarin Scoupe centraal stond. We hebben geprobeerd zo lang mogelijk het woord Scoupe niet te gebruiken 😊. Normaliter had dit in de titel van de partij - analyse gestaan maar we wilden toch niet te vlug prijsgeven waar het uiteindelijk om zou draaien.

Niet zozeer het oorspronkelijke standaard eindspel van Scoupe maar een "Scoupe 15" waar met andere woorden een extra schijf zwarte schijf op 15 werd toegevoegd ! Daarbij speelt wit wel de rol van meerderheidskleur, dus vertaald naar onze partij (met verwisselde kleuren) staat er een extra witte schijf op veld 36.

We hebben gezien dat ook een "Scoupe 15" gewonnen is en wel door een vrij ingenieuze manoeuvre "bovenop" de klassieke Scoupe. Met al deze parate kennis nemen we opnieuw **diagram 18** in oenschouw en kijken naar de mogelijkheden aan zetten van de witte dam.

=> We kiezen eerst een wat ongelukkige zet van wit die zichzelf hindert : 60. **05-10** 39-44
61. 10-41 (bijvoorbeeld) 44-49

++ 62. 20-14 48-25 63. 14-10 13-19 64. 41x14 25x03 65. 10-05 03-26
Vrij vertaald : er staat een Scoupe 15 (met de losse zwarte schijf netjes op het "limietveld") en de witte schijf vastgepind op 36. Winst voor zwart dus !

++ 62. 41-46 48-25 63. 46-14 22-28 64. 14x46 25x03

>> 65. 36-31 kan niet wegens 03-26 ! en er blijft een klassieke Scoupe op het bord met de losse schijf zelfs nog wat achteruit.

>> 65. 46-23 03-26 ! + Er blijft inderdaad opnieuw een winnende positie over (een onvoltooide Scoupe 15) waarin wit de bekomen positie kan laten overgaan in een echte Scoupe 15 (en trouwens ook op een andere manier kan winnen).

=> 60. **05-14** We kunnen hier kort zijn Na 60. ... 39-44 belanden we in het bovenstaande verhaal.

=> 60. **05-23** Hier is absoluut geen sprake van een "verloren zet" van wit maar na 60. ... 39-44 komen we opnieuw bij het bovenstaande uit.

=> 60. **05-32** Zouden we hier extra elementen aantreffen ?
60. ... 39-44 (de enige opnieuw die wint)

++ 61. 32-49 ! 44-50

>> 62. 49-32 48-25 zoals hierboven

>> 62. 20-14 13-19 63. 14x23 48-37 en we komen terug in hetzelfde stramien

++ 61. 20-14 44-49 (niet 48-25 natuurlijk) 62. 32-46 48-25 63. 14-10 13-19 64. 46x14 25x03
65. 10-05 03-26 +

++ 61. 32-46 44-49 enz.

Er blijven er nog twee te gaan : 05-41 en 05-46. De laatste is de partijzet, dus behandelen we eerst de eerstgenoemde zet.

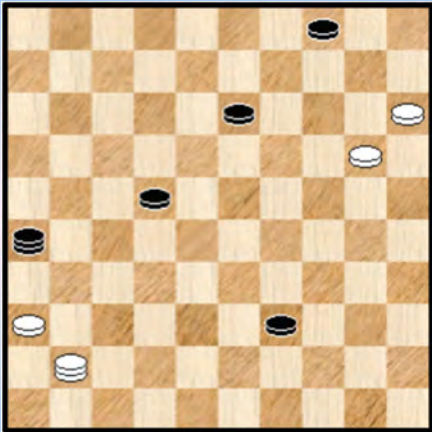
=> 60. **05-41** 39-44 X

++ Wit moet nu niet 61. 20-14 ? 48-25 62. 14-10 13-19 63. 41x14 25x03 en verliest zoals in de varianten hierboven

++ Maar wel 61. 36-31 ! 48x26 62. 20-14 26-03 * 63. 15-10 ! 03x25 64. 41-36 04x15 65. 36x04 ! =

X Zwart kan hier nog iets anders proberen : 60. ... 48-26 ! Zie **diagram 19**

(Analyse) Diagram 19 Waz

>> 61. 20-14 ? 13-19 ! 62. 14x23 04-10 ! 63. 15x04 22-27
64. 04x31 26x46 65. 23-18 46-19 66. 18-12 19-02 +

>> 61. 41-47 ! de enig remiserende zet.

Dit geeft een oplossing aan alle witte problemen zoals daar zijn : de te verwachten aanval op veld 3 en de kwetsbaarheid van de witte dam op de lange lijn ingevolge de afname via schijf 13 met een winnende Scoupe tot gevolg.

>1 61. ... **26-37** 62. 36-31 37x26 63. 20-14

>2 63. ... 26-03 64. 15-10 (ook 64.14-10 =) 04x15 65. 47-36 03x25 66. 36x04 =

>2 63. ... 26-37 64. 14-09 =

>2 Ook 63. ... 13-19 64. 14x23 levert niks op voor zwart

Nu we volop door het Scoupe - gebeuren worden meegesleurd merkte ik het volgende op ten aanzien van Flits : de menselijke speler met achtergrond - kennis van Scoupe / Scoupe 15 doet het beter dan het programma ! Niet onbegrijpelijk want het programma beschikt slechts over een zesstukken - eindspeldatabase en alles samen is er ook nog eens een heel eind aan zetten te gaan !

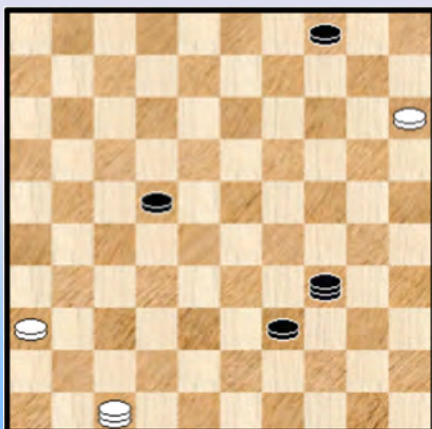
Iets anders nu : de tekst van hierboven (omtrekt de "zogenaamde oplossing van alle problemen") slaat vooral de variant na 61. ... 26-37 ...

Maar zwart heeft andere ijzers in het (dam) vuur liggen. We geven nog drie mogelijkheden en daarvan telkens een belangrijke variant. We geven beperkte uitleg, het gaat om buitengewoon ingewikkelde spelgangen die in een partij uiteraard niet te vinden zijn (door beide kleuren).

>1 61. ... **26-12** 62. 20-14 ?! (ook remise via 47-24 of 36-31 maar voor beide alleen na allerlei niet te vinden haarspeldbochten)

62. ... 13-19 * 63. 14x23 12x34 (naar andere velden slaan verandert uiteindelijk niks) **Diagram 20**

(Analyse) Diagram 20 Zaz (remise)

Wit remiseert nu als volgt : (alleen te vinden mits kennis van de Scoupe - achtergronden)

64. 47-41 ! neemt opnieuw de middellijn 39-44 65. 36-31 !

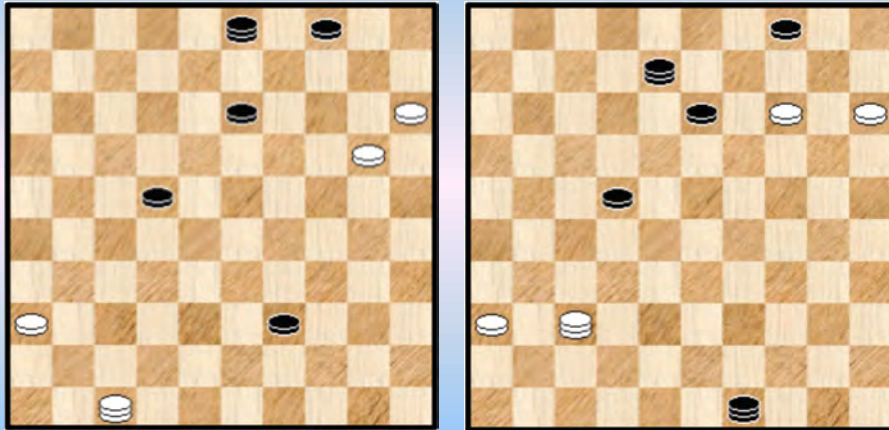
Zwart zal uiteindelijk niet kunnen beletten dat wit afwikkelt ofwel naar een klassieke Scoupe ofwel naar een Scoupe 25.

>2 65. ... 44-50 66. 31-27 ! 22x31 67. 41-46 en er blijft een klassieke post - Scoupe over. De zwarte schijf is voorbij het limietveld 22. Wit houdt gewoon de lange lijn. Remise.

>2 65. ... 44-49 66. 31-26 ! en we komen uit bij een "**Scoupe 25**" (26 met verwisselde kleuren zoals hier het geval is) met een extra zwarte schijf op 26 en die is niet te winnen ! Waarop die bewering stoelt is niet in een, twee, drie uit te leggen maar de hoofdreden is toch wel dat het "ingenieuze winstmechanisme" dat voorhanden is bij de "Scoupe 15" hier niet werkt !

>1 61. ... 26-03 zie diagram 21 62. 36-31 ! 03x25 63. 47-36

(Analyse) Diagram 21 Waz (remise) (Analyse) Diagram 22 Zaz wint

>2 63. ... 39-44 64. 15-10 04x15 65. 31-27 22x31 66. 36x04 =

>2 63. ... 22-28 64. 36-41 =

>1 61. ... 26-21 een hele moeilijke 62. 47-24 ! 21-08 * (wit dreigde ook met de klemzet via 15-10)
63. 24-42 ! de enige, wit moet de handen vrij hebben en kunnen aanvallen op 26 en op 31
63. ... 08-12 * (belet 20-14) 64. 42-24 12-08 65. 24-42 wit stuurt aan op HVZ

>2 65. ... 39-44 66. 20-14 * wit moet haast maken

>3 66. ... 13-19 67.14x23 =

>3 66. ... 44-49 spant nog een serieuze "Scoupe - valstrik"

>4 67. 42-26 ! 08-03 * (op 08-02 volgt 14-10 =) 68. 15-10 03x25 69. 26-31 04x15 70. 31x04 =

>4 Maar niet 67. 42-37 ? Zie diagram 22 Zwart wint hier alsnog door 67. ... 22-28 !

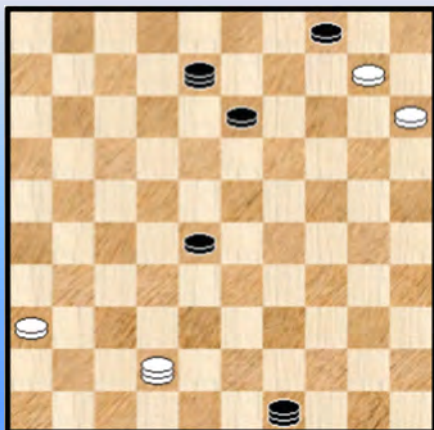
68. 37x23 08-03 !

>5 69. 14-10 13-19 70. 23x14 03x20 ! 71. 15x24 04x15 72. 24-19 49-27 73. 19-14 27-13 +

>5 69. 36-31 03x25 70. 31-26

Wit heeft ervoor gezorgd dat hij veld 26 bereikt heeft (veld 25 bij de Scoupe 25"). Maar ... nu moet men absoluut niet denken dat dit remise is. We hebben hier immers niet een "Scoupe 25" voor ons maar een "onvoltooid Scoupe 25". Waar dus met andere woorden de losse zwarte schijf nog niet het limietveld 22 bereikt heeft. En die is wel degelijk gewonnen omdat zwart meer mogelijkheden heeft dan bij een "effektief voltooid Scoupe 25" om vangstellingen te formeren !

(Analyse) Diagram 23 Waz

Na een ietwat bezorgde blik ☺ op het aantal bladzijden van de analyse, laten we het vinden van de vangstelling als oefening voor de PC Blues - lezer.

>4 En ook niet 67. 14-10 ? 22-28 ! Zie diagram 23

>5 68. 10-05 08-02 69. 05x46 49-32 70. 46x08 02x47 +

>5 68. 42-37 08-02 69. 37x08 02x05 +

>5 68. 36-31 49-32 ! de clou van de stelling. Wit moet nu nog wel voorzichtig te werk gaan maar uiteindelijk kan de (komende) dam 1 voor 1 worden afgenomen en er blijft een winststand over (bijvoorbeeld een onvoltooid Scoupe 25).

>5 We geven als laatste mogelijkheid nog een sterke verdediging van zwart met een iets meer uitgesponnen variant : 68. 42-20 !

>6 Nu kan zwart niet 68. ...49-32 ? wegens 69. 20-09 =

>6 En ook niet 68. ... 08-02 ? 69. 10-05 49-32 70. 05-19 13x24 71. 20x06 =

>6 Winnend is evenwel 68. ... 08-03

>7 69. 20-25 49-32 ! en zal winnen

>7 69. 20-42 ? 49-38 70. 42x09 03x05 +

>7 69. 20-24 13-18 70. 24-29 03-12 (niet 70. ... 18-22 ? wegens 71. 10-05 49-32 72. 29-23 =)

71. 29-42 (of 71. 29-24) 49-32 ! Zwart kan er nu stilaan aan denken de dam naar 46 te brengen. Het vervolg laten we over aan de PC Blues - lezer.

>2 We stappen enkele verdiepingen hoger. Daar moet nog een kleine subvariant worden afgewerkt . We geven geen kommentaar maar bepaald gemakkelijk is het allemaal niet ... :

65. ... 39-43 66. 42-26 08-02 67. 20-14 13-19 68. 14x23 43-48 69. 36-31

>3 69. ... 48-43 70. 31-27 ! 43x16 71. 26-31 =

>3 69. ... 02-35 70. 26-03 ! 48x26 71. 15-10 04x15 72. 03-09 =

Terug naar het partijverloop. De voorgaande bladzijden waren één groot betoog dat wit bij zet 60 **zwaar** in de problemen zat. Scoupe - problemen aangevuld met nog enkele andere. Alleen 60. 05-41 blijkt remise, maar dat moet bijna als een louter theoretisch feit worden beschouwd.

Hoe dan ook, in de partij koos wit voor het volgende, alles in acht genomen, eerbare antwoord :

60. 05-46 39-44

Zwart kan niet veel mispeuteren want 39-43 verandert niks.

61. 20-14 48-25 ?

Moet hier een vraagteken bij ? Eigenlijk niet, want we gaan op een winnende "Scoupe 15" af. Maar als we zien wat er zal gebeuren in de partij dan weer wel ... Zwart had hier (ook) een andere manier om tot winst te komen. Een elegante manier bovendien :

=> 61. ... 13-19 62. 14x23 48-26 ! een erg knappe zet, doet wat vreemd aan op het eerste zicht.

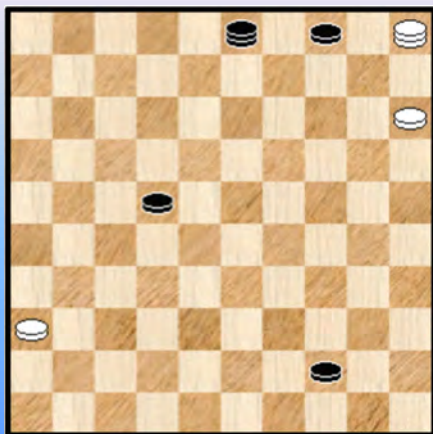
++ 63. 23-19 04-10 ! 64. 15x04 22-27 65. 04x31 26x05 met winnende lange lijn - opsluiting

++ 63. 46-32 44-49 64. 32-46 * 04-10 ! 65. 15x04 22-27 66. 04x31 26x05 +

++ 63. 23-18 22x13 64. 46-28 44-49 en er blijft een onvoltooid en winnende "Scoupe 15" over.

62. 14-10 13-19 ! **63. 46x14** 25x03 **64.10-05** zie **diagram 24**

Diagram 24 Zaz

Ziedaar een **ijkpunt** in de partij. Op het bord staat een onvervalste en voltooide "Scoupe 15". Het woord voltooid slaat dan vooral op schijf 22 die precies op het **limietveld** staat geparkeerd. Veld 22. Eén veld verder opschuiven en de stand is niet meer te winnen voor zwart.

Dat schijf 44 nog niet op dam staat is louter een kwestie van zetten en heeft niks fundamenteels.

We herhalen hier graag nog even dat we van Scoupe 15 spreken omdat we in de naamgeving wit als meerderheidskleur insluiten. Maar hier in de partij is zwart de meerderheidskleur en gaat het dus over de extra schijf 36.

We zijn dus meteen aangeland bij het kortverhaal van Johan Bastiaannet. De elementen om tot winst te komen : zorg dragen dat schijf 22 niet over de **schreef** gaat, de extra schijf 36 vastspijkeren en dan het ingenieuze winstmechanisme naar voor brengen. En letten op valstrikken ☺.

Hoe zouden de spelers het er vanaf brengen ? Vergeleken met de voorafgaande aanloopfase is de moeilijkheidsgraad (dus) al fors gezakt. Maar toch blijft die zeer aanzienlijk. Nog een trap later / lager komen we dan uit bij de (pure) Scoupe zonder extra schijf en zelfs die is zeker niet gekend door iedereen. Het winstmechanisme behoort best tot de parate kennis !

64. ... 03-17 ?

Er komt onmiddellijk een dik vraagteken. Aangewezen voor een Scoupe 15 is onmiddellijk de zwarte extra schijf **vastpinnen**, dus : 64. ... 03-26 daarna kan zwart rustig verder gaan met zijn plannen. Ook 64. ... 44-49 kan nog net omdat op 65. 36-31 zwart laat volgen 65. ... 03-26 66. 31-27 49x16 en er blijft een pure Scoupe over. Winst dus.

Hoe remiseert wit overigens na de tekstzet ? Als volgt :

=> 65. 36-31 ! de enige

++ 65. ... 44-49 66. 31-26 ! en er komt een Scoupe 25 op het bord. Niet te winnen.

++ 65. ... 44-50 66. 31-27 ! 22x31 en er blijft een gewone post - Scoupe (ook wel eens anti - Scoupe genoemd) over. Niet te winnen.

++ 65. ... 17-26 66. 31-27 ! 22x31 en er blijft opnieuw een gewone post - Scoupe over. Remise.

65. 05-37 ?

We hebben dit vraagteken zopas al behandeld ...

65. ... 44-49

Al is er niks fout dan is toch logischer 65. ... 17-26 en wit kan aan zijn winstplan werken (als hij dit kent ...). Daarentegen komt op 65. ... 44-50 ? 66. 36-31 ! en er komt een schijf op 26. Een Scoupe 25 dus met remise.

66. 37-14

Op 66. 36-31 ! kan zwart slechts met één enkele zet behouden : 66. ... 17-06 !

=> 67. 31-26 49-32 68. 37x17 06x28 +

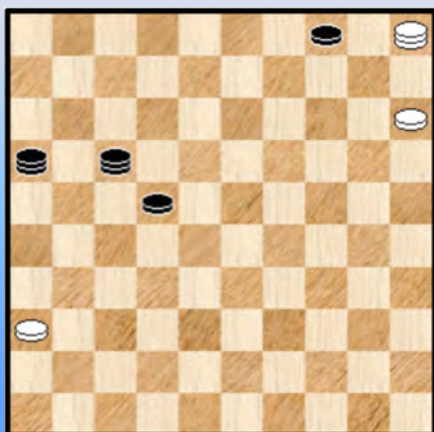
=> 67. 37-05 04-10 68. 05x17 06x36 +

Op alle andere zetten komt er een remiserende Scoupe 25. Vandaar ook dat in plaats van de partijzet 65. ... 44-49 wit beter 65. ... 17-26 speelt.

66. ... 49-27 Zwart weigert mordikus om 66. ... 17-26 te spelen

67.14-37 27-16 68.37-05 Zie **diagram 25**

Diagram 25 22-27 ?

Met de voorbije zwarte (en ook witte) zetten is analytisch niks mis. Dit echter gezegd zijnde kent zwart het al vaak vernoemde en zo nodige winstplan niet.

Zwart heeft natuurlijk wel een plan in gedachten ...

68. ... 22-27 ?

Er kleeft een grote **psychologische aantrekkingskracht** aan deze zet. Zwart lijkt binnen de kortste keren te winnen gelet op de gehanteerde dreiging 27-31 waarop zwart én wit gebiologeerd zitten te staren.

De **clou** is natuurlijk dat wit nu onmiddellijk kan remiseren door zijn "extra schijf" gewoon weg te geven : 69. 31-31 27x36 en de overblijvende post - Scoupe stand is zonder meer remise. Al kan zwart nog wel een paar valstrikken proberen op te zetten.

Eigenlijk is er een tweede aspekt aan deze zet verbonden : men zou misschien kunnen menen dat het een onhandigheidje van zwart betreft bij de opbouw. Dit is niet het geval, wit kan steeds de lange lijn houden zoals ook beschreven in het kortverhaal van Johan Bastiaannet, al moet wit de kneepjes kennen. Alleen met het winstmechanisme kan zwart dit ten gronde omzeilen.

69. 05-46 ?

Laat een enige gelegenheid aan zich voorbijgaan ! Scoupe denkt er stilaan aan zich om te draaien in het (dam) graf !

69. ... 16-02 ?

Zwart kan zijn misser van daarstraks goedmaken door het niet al te moeilijke : 69. ... 17-26 ! en nu kan niet meer 70. 36-31 wegens 70. ... 26x37 71. 46x21 16x27 +
Wit kan dan ook alleen maar spelen : 70. 46-05 04-10 71. 05x21 16x32 +

70. 46-05 ? de positie schreeuwt om het remiserende offer 36-31

70. ... 02-35 71. 05-14 ? 17-33

Wit schakelt over op eenvoudiger plannen en zal nog sukses hebben ook

72. 14-37 ? niets minder dan een blunder na een uitermate vermoeiend eindspel 33-20 **0-2**

Epiloog :

Wat een (Scoupe -) partij ! In de aanloopfase naar de eigenlijke Scoupe - stand doen beide kleuren het eigenlijk vrij goed en misschien moeten we zelfs zeggen erg goed. Het eindspel voorafgaand aan de Scoupe 15 is immers uitermate moeilijk (een extra moeilijkheidsgraad bovenop de Scoupe 15) en de spelers brengen het er goed vanaf.

Bij de eigenlijke Scoupe 15 loopt het dan voor beide kleuren wél fout. Serieus fout. En uiteindelijk eindigt de partij in mineur : met een blunder. Als dat geen verhaal is om na te vertellen bij het **kampvuur** !

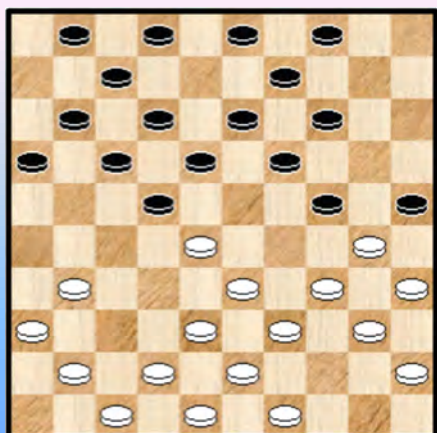

----- o - O - o -----

6. Partijanalyse **Shaibakov,Ainur - Groenendijk,Jan** WK 2015 door **Gerrit Boom**

01. 34-29 17-22 02. 40-34 11-17 03. 32-28 06-11 04. 37-32 19-23 05. 28x19 14x23
 06. 41-37 10-14 07. 35-30 20-25 08. 45-40 13-19 09. 40-35 08-13 10. 50-45 05-10
 11. 44-40 14-20 12. 46-41 10-14 13. 32-28 23x32 14. 37x28 20-24 15. 29x20 15x24 **Diagram 1**

Diagram 1 Zaz

16. 28-23

Een bekende manoeuvre, voor het eerst toegepast door Alexey Chizhov in zijn partij tegen Gerard Jansen bij het Jeugd Wereldkampioenschap in 1983.

16. ...18x29 17. 34x23 25x34 18. 40x20 19x28
 19. 20-15 12-18 20. 41-37 16-21 21. 45-40 07-12
 22. 31-26 21-27 23. 40-34 01-07 24. 35-30 02-08 25. 30-24

=> Niet 25. 34-29 ? 27-32 26. 38x27 22x31 27. 33x22 17x28
 28. 36x27 18-22 29. 27x18 12x25 z+

Diagram 2 Waz

25. ... 27-31 26. 36x27 22x31 27. 33x22 17x28

Het spelbeeld is getransformeerd tot een moeilijk te beoordelen stelling. Groenendijk stuurt aan op een uitwisseling van de voorposten op 24 en 28.

28. 34-30 18-23

=> Na 28. ... 11-17 kan wit verder met 29. 30-25 14-20 ? is dan immers verboden.

29. 38-33 14-20

=> **Jasper Lemmen** geeft op www.alldraughts.com een kombinatieve variant :

29. ... 12-17 30. 33x22 17x28 31. 43-38 08-12 32. 37-32 28x37 33. 24-20 14x32 34. 48-43 37x39
 35. **26x06** 09-14 =

30. 33x22 20x29 31. 30-25 12-18

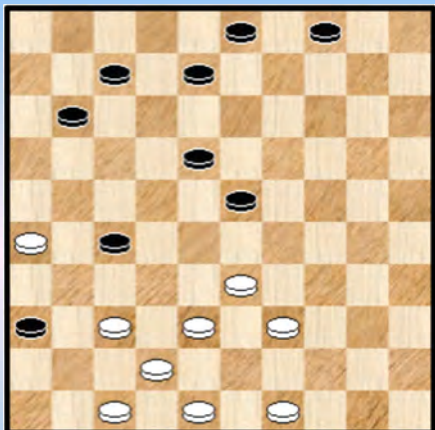
=> 31. ... 12-17 was verboden wegens 25-20-14, maar een alternatief was : 31. ... 09-14 en nu bijvoorbeeld 32. 49-44

Na 43-38 12-17 lijkt zwart gemakkelijker spel te hebben, maar nu moet zwart eerst iets doen aan de dreiging 42-38, eventueel nog voorafgegaan door 22-18.

32. ... 13-19 ! 33. 22-18 23-28 34. 18-13 ? (nodig is alsnog 34. 43-38 12x23 35. 38-33 enz.)
 34. ... 19-24 35. 13x02 11-16 36. 02x33 **29x40** z+

32. 25-20 18x27 33. 43-38 13-18 34. 20-14 09x20 35. 15x33 dreigt 37-32 31-36
 Zie **diagram 3**

Diagram 3 Waz

De zwarte opstelling met de schijven op 36 en 27 is niet ideaal, vooral omdat wit daar nog sterke formaties tegenover heeft staan.

Het enige lichtpunt voor Groenendijk is zijn centrumbezetting, maar daar gaat Shaibakov nu juist iets aan doen.

36. 39-34

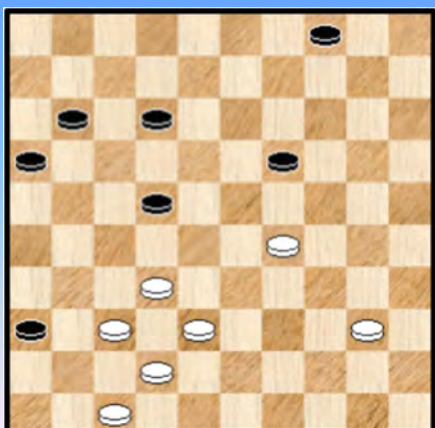
Schijf 8 gaat in zekere zin de verkeerde kant op, maar zwart heeft geen solide, veilige voortzetting. Aan de andere kant : het is natuurlijk allemaal wel remise.

36. ... 08-12

Met 36...18-22 kon Groenendijk het partijverloop tegen gaan, maar ook dan is de ruil 37.34-29 23x34 38.33-28 22x33 39.38x40 beter voor wit.

37. 49-44 03-09 **38.** 44-40 09-14 **39.** 37-32 11-16 **40.** 32x21 16x27 **41.** 42-37 07-11
42. 33-29 23-28 **43.** 48-42 18-22 **44.** 26-21 27x16 **45.** 38-32 28-33 **46.** 29x38 14-19
47. 34-29 **Diagram 4**

Diagram 4 Zaz

47. ... 11-17

=> **47.** ...12-18 ? **48.** 29-23 ! 18x29 **49.** 37-31 36x27
50. 32x21 16x27 **51.** 38-32 27x38 **52.** 42x13 w+

48. 40-35 04-10

=> **48.** ...12-18 ? **49.** 37-31 w+

49. 29-23 19x28 **50.** 32x23 10-14 **51.** 38-33 16-21
52. 33-29 12-18 **53.** 23x12 17x08 **54.** 29-23 14-20
55. 35-30 21-26 **56.** 42-38 08-12 **57.** 38-33 22-27

Diagram 5 Zaz

58. 33-29 20-25 **59.** 30-24 27-32 **60.** 37x28 26-31
61. 28-22 31-37 **62.** 22-18 12-17 **63.** 18-13 37-41 **64.** 13-08

Diagram 5

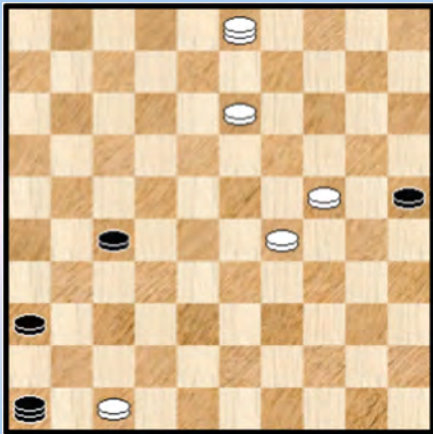
64. ... 17-22 ?

=> Gemakkelijk remise is hier **64.** ... 25-30 **65.** 24x35 41-46
66. 23-18 46-23 **67.** 18-13 23x34 **68.** 08-03 34-23 enz.

65. 23-19 41-46 **66.** 19-13 22-27 **67.** 08-03

Diagram 6

Diagram 6 Zaz

67. ... 46-10 ?

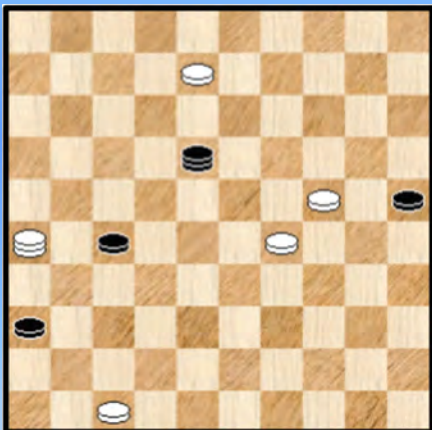
Deze zet is verloren. De stand is remise, maar simpel is het allemaal niet, bijvoorbeeld

=> 67. ... 27-32 (Hilko Koning) 68. 03-21 (68. 03-26 32-38
69. 26-48 46-19 =) 32-37 69. 21-26 37-42 70. 26x48 46-19
71. 13-09 19x35 72. 09-04 (72. 48-37 25-30 =) 72. ...35-19 =

=> 67. ... 46-28 (Jasper Lemmen) 68. 03-26 27-32
69. 13-08 32-38 70. 26-48 28-50 71. 08-02 50-45 =

68. 03-26 10-04 69. 13-08 04-18

Diagram 7 Waz

70. 26-31 ?

=> Jasper Lemmen geeft aan dat wit wint na
70. 26-37 18x40 (dreigt 27-31 en 40-23 =)
71. 37-46 40-01

Zwart moet op deze lijn blijven om 24-19 te kunnen
beantwoorden met 25-30 =

72. 08-02 01-45 73. 46-10

Brengt dreigingen met 47-41 10-15 in het spel, dus zwart moet
in de hoek blijven staan"

73. ... 45-01 74. 02-16 27-31 75. 16-32 01-45 76. 10-15 45-50 * 77.32-23 en zwart heeft geen
goede zet meer.

70. ... 18x45 71. 31x04 45-23 72. 08-02 25-30 73. 24x35

Er is een standaard remise - eindspel ontstaan, maar Shaibakov gaat nog even door.

73. ... 23-05 74. 02-16 05-46 75. 16-11 46-05 76. 11-06 05-14 77. 06-01 14-05
78. 01-29 05-14 79. 29-33 14-05 80. 33-38 05-14 81. 38-43 14-05 82. 43-49 05-14
83. 35-30 14-05 84. 04-27 05-14 85. 27-16 14-05 86. 49-27 05-46 87. 30-24 46-37
88. 27-22 37-05 89. 22-18 05-46 90. 24-20 46-37 91. 18-13 37-05 92. 13-22 05-37
93. 22-04 37-05 94. 04-22 05-37 95. 22-18 37-05 96. 18-27 05-46 1-1

- - - - - o - O - o - - - - -

Eindspelanalyse **Shaibakov, Ainur - Groenendijk, Jan** Wereldkampioenschap 09-11-2015
 "Scoupe ten voeten uit"

In zijn partijanalyse liet Gerrit nergens de naam **Scoupe** vallen maar in het erg moeilijke einde van de partij draait het om dit **standaardeindspel**. "Scoupe" moet - zonder al te veel twijfel - het belangrijkste voorbeeld zijn van een overmachtseindspel dat in de partij voorkomt.

Daarnaast hebben we zoals gezegd ook te maken met een erg moeilijk eindspel. Geen reden om het links te laten liggen. Integendeel, we zetten er de (dam) tanden in !

Waar beginnen we ? Bij **diagram 1**, een 7x7 stand en we nemen dus het inleidend gedeelte mee.

Diagram 1 Zaz

47. ... 11-17

=> 47...12-18 ? 48.29-23 ! 18x29 49.37-31 36x27 50.32x21 16x27 51.38-32 27x38 52.42x13 **w+**

48. 40-35 04-10

=> Uiteraard niet 48. ... 12-18 ? 49.37-31 +

=> 48. ... 17-21 ? 49. 29-23 19x28 50. 32x23 en de witte winstvoering vereist enkel de nodige techniek. Dit wint dus al is de stand minimaal verschillend van het partijverloop waar ook dezelfde afruil gebeurt.

=> We kijken ook even naar 48. ... 22-27 49.32x21

++ Niet 49. ... 16x27 50. 29-23 19x28 51. 38-32 27x38 52. 42x11 +

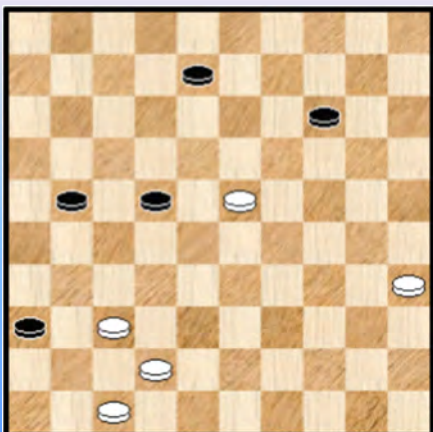
++ 49. ... 17x26 Men zou hier de nodige verwachtingen kunnen koesteren voor wit, maar dit loopt rechtstreeks naar remise , bijvoorbeeld :

50. 38-32 16-21 51. 29-23 19x28 52. 32x23 21-27 53. 35-30 12-17 54. 30-24 17-22
 55. 24-20 27-31 56. 23-19 22-28 57. 19-13 28-32 58. 37x28 31-37 59. 42x31 26x37 =

=> Tenslotte lijkt de tekstzet veiliger dan 04-09 dat echter ook naar remise leidt :

48. ... 04-09 49. 35-30 16-21 wel de enige ! 50. 29-24 19-23 51. 30-25 22-28
 52. 24-20 12-18 53. 20-14 09x20 54. 25x14 28-33 55. 38x29 23x34 =

Diagram 2 Zaz

49. 29-23 19x28 50. 32x23 10-14 * 51. 38-33

De beste want op 35-30 volgt 16-21 waarna zwart kan afruilen.

51. ... 16-21 * 52. 33-29 12-18 * 53. 23x12 17x08 54. 29-23

* Zie **diagram 2**

54. ... 14-20

Zwart kan ook starten met 21-26 dat als een zettenverwisseling kan beschouwd worden.

55. 35-30

Wit moet hier natuurlijk niet in het "gat springen" door naar veld 19 te gaan : 55. 23-19 ? 22-28
56. 42-38 21-27 57. 35-30 20-24 =

55. ... 21-26

Niks aan de hand voor zwart na de tekstzet. Zwart kan hier echter meer dwingend remiseren, zelfs op twee manieren :

=> 55. ... 22-28 ! Offers spelen een belangrijke rol in dergelijk soort standen 56. 23x32 08-13
57. 30-25 20-24 58. 32-28 13-19 enz. met relatief gemakkelijke remise

=> En ook als volgt : 55. ... 08-13 !

++ 56. 30-25 22-28 ! 57. 23x32 20-24 =
++ 56. 23-18 20-25 57. 18x16 25x34 =
++ 56. 42-38 22-28 57. 23x32 13-19 58. 30-25 20-24 =

56. 42-38

=> 56. 23-19 kan duidelijk niet en 56. 30-25 20-24 brengt wit niet verder, integendeel.

56. ... 08-12

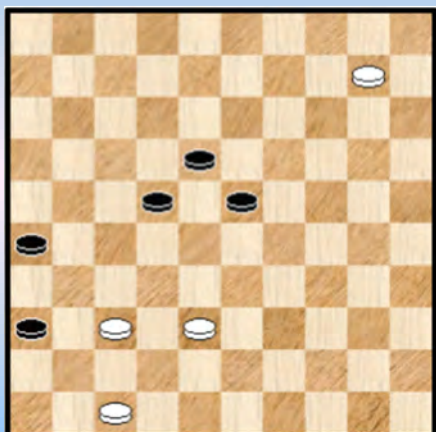
=> 56. ... 20-25 57. 30-24 +
=> 56. ... 22-27 57. 23-18 +
=> iets minder evident naar winst gaat : 56. ... 08-13 57. 30-25 20-24 58. 23-19 24-30
59. 19x08 30-34 60. 08-03 34-40 61. 03-14 ! 40-44 62. 25-20 44-50 63. 20-15 en wit zal winnen.

57. 38-33

=> De meest logische zet al heeft wit misschien ook wel gezien naar de mogelijkheid om zwart terug te slaan (althoewel met die Fisher - speelwijze ...) : 57. 30-25 20-24

++ 58. 23-19 24x13 59. 25-20 12-18 60. 20-14 18-23 61. 14-10 13-18 een mooi moment dat we even afficheren, ook al is de remisegang niet eenduidig : **Diagram 3**

(Analyse) Diagram 3 Waz

Wit kan geen dam nemen.

62. 38-33 22-27

Nu moet dam nemen wel.

>> 63. 10-05 26-31 64. 05x16 31x42 65. 47x38 36-41 =

>> 63. 10-04 27-31 64. 04x22 31x42 65. 47x38 36-41 =

++ 58. 25-20 24x15 59. 23-19 12-18 60. 19-14 15-20

61. 14x25 18-23 62. 38-33 23-28 63. 33-29 22-27 =

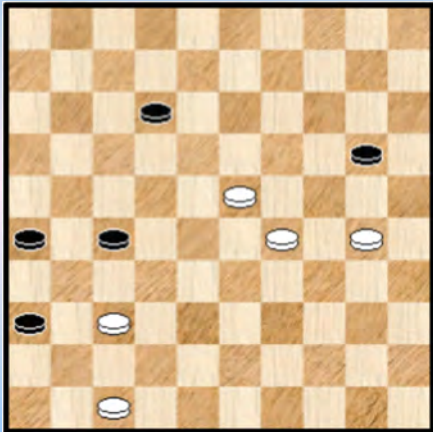
57. ... 22-27

=> Ook al de meest logische zet maar helemaal niet de enig mogelijke. Wat denkt u van :
57. ... 20-25 ! 58. 30-24 22-27 59. 23-19 27-32 ! 60. 37x28 26-31 en zwart zal remiseren. Deze mogelijkheid kwam beschikbaar door het opspelen van wit met :

57. 38-33

58. 33-29 Zie **diagram 4**

Diagram 4 Zaz

58. ... 20-25

Diagram 4 ziet er erg bedreigend uit voor zwart. Analytisch gesproken loopt vrijwel alles remise : zowel 27-32 als 27-31 en ook 12-17.

59. 30-24 27-32

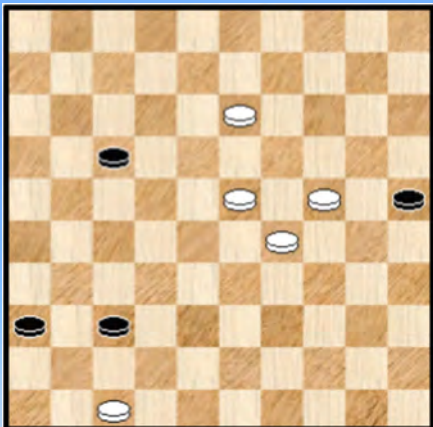
Wellicht de meest voor de hand liggende. Maar ook hier lopen andere zetten remise : 12-17, 26-31 en ook 27-31.

60. 37x28 26-31 61. 28-22

Ook opschuiven naar 23 leidt niet tot resultaten.

61. ... 31-37 62. 22-18 12-17 63. 18-13 Zie **diagram 5**

Diagram 5 Zaz

Een situatie die elke dammer wel eens tegenkomt. Zwart heeft drie mogelijkheden om naar dam te gaan : via 37-41 (zonder offeren dus) ofwel met een offer. Blijft daarbij dan de keuze : via 36-41 ofwel via 37-42.

Probleem : er is niet zoiets als een standaard - optie. Alles hangt af van de stand van de resterende schijven. Om het anders te zeggen : er moet dus gerekend worden...

In dit voorbeeld kan zwart zowel 36-41 als 37-41. De derde mogelijkheid zou slecht aflopen. We kijken even :

=> 63. ... 37-42 ? 64. 47x38 36-41 65. 13-08 ! de enige

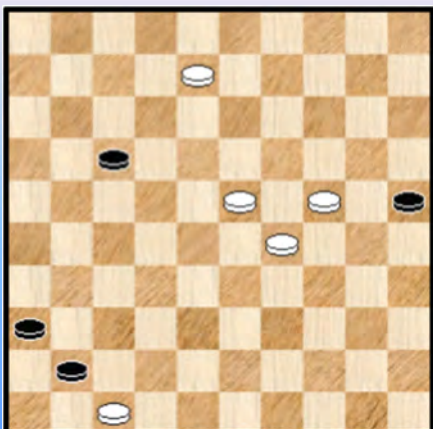
++ 65. ... 41-46 66. 08-02 46x35 67. 29-24 35x19 68. 02x24 +

++ 65. ... 25-30 66. 24x35

>> 66. ... 41-47 67. 38-33 47-41 68. 08-03 41x10 69. 03x21 +

>> 66. ... 41-46 67. 08-03 46x10 68. 03x26 +

Diagram 6 Zaz

63. ... 37-41 64. 13-08 Zie **diagram 6**

64. ... 17-22 ?

=> Analytisch (nog) niet verliezend, maar toch moet we deze zet als een fout aanrekenen. Wit maakt het zichzelf namelijk moeilijk. Relatief gemakkelijk kon wit hier nog remiseren door (weer eens) een offer :

64. ... 25-30 ! 65. 24x35 41-46 66.23-18 * 46-23

++ 67. 18-13 23x34 68. 08-03 34-23 ! =

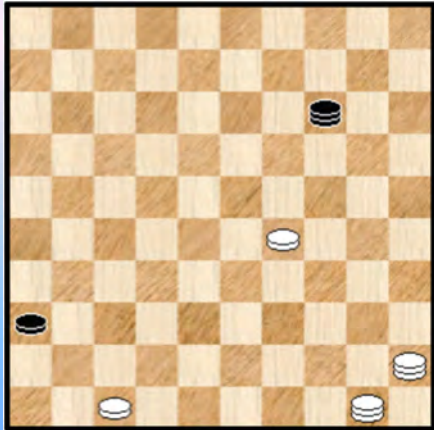
++ 67. 18-12 23x34 68. 12x21 34-23 ! =

++ 67. 08-02 23x34 68. 18-13 34-23 ! =

In de drie gevallen remiseert zwart door de **standaard - remise van Scoupe**. In één geval heeft hij zelfs nog een schijf teveel en die kan hij maar best gewoon weggeven om te vermijden dat er wordt op gekombineerd.

De eerste keer dat de naam Scoupe dus in dit eindspelverhaal opduikt, als we tenminste de inleiding even buiten beschouwing laten. Dus ook het moment om die Scoupe - positie even te afficheren :

(Analyse) Diagram 7 "Scoupe"

Kenmerkend voor dit 4x2 overmachtseindspel : het schijvenkoppel 36/47, 2 witte dammen, de zwarte dam die de lange lijn bezet en tenslotte de plaats van de tweede witte schijf.

Wanneer die schijf (nog) op veld 29 staat kan wit winnen onverschillig wie aan zet is. Indien de witte schijf nog één vakje opschuift naar 24 kan zwart remiseren (door steeds de lange lijn te bezetten).

Ziedaar in een notendop het hele verhaal. Zonder bewijzen natuurlijk 😊.

Het uitermate grote belang van deze stand schuilt hem in het grote aantal voorkomens in de praktijk. Dit is op zijn beurt te wijten aan het gegeven dat de stand ver kan teruggewerkt worden en zijn invloed laat gelden een heel eind op voorhand. Zo bijvoorbeeld kan de witte schijf nog niet op 29 staan of heeft wit nog een heel eind te gaan om een tweede dam te kronen.

Terug naar de partij en meteen enkele **randbemerkingen**. Bij het sec doorlopen van zeg maar de zetten 47 tot 64 was mijn eerste indruk dat de spelers het goed hebben gedaan. Logische zetten zeg maar. De voorbije drie bladzijden hebben dat beeld niet fundamenteel aangetast maar er zijn toch twee bijstellingen.

Zo blijken er eerst en vooral nogal wat analytische remise - uitwegen te bestaan. Niet totaal onverwachts want vooraleer iets verloren is in alle varianten moet er heel wat gebeuren.

Een tweede noot betreft de spelers en meer bijzonder Jan Groenendijk. Als ik me goed herinner heeft hij deze partij voor een groot gedeelte afgewerkt in Fisher - modus. Veel vroeger dan zijn tegenstander zat hij voortdurend aan te **hinken** tegen de tijd.

Nu betreft het hier een partij uit de tweede ronde en pas later zou deze opvallende karakteristiek meer en meer in de picture komen. In de laatste ronde (en de allerlaatste) seconden van het WK zou dit tot een **spraakmakende** anticlimax leiden.

De link van het tijdselement naar de invloed op de partij is gauw gemaakt. Met meer tijd lijdt het weinig twijfel dat zwart de komplikaties op het einde in deze partij zou kunnen vermijden en bijvoorbeeld één van de varianten mét een remiserend offer zou hebben gekozen.

65. 23-19

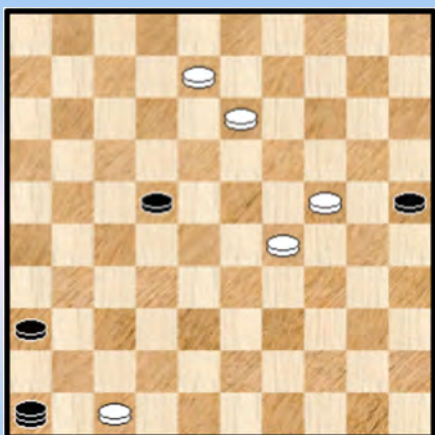
=> Op andere zetten remiseert zwart onmiddellijk door dam te nemen op 46.

65. ... 41-46 66. 19-13 Zie **diagram 8** Wit dreigt met 29-23 ! +

66. ... 22-27

Kiest voor een vangstelling als remedie. De zwarte dam kon ook naar de andere zijde van de lange lijn en eigenlijk schuilt in de stand ook een **geforceerde** en leuke remise mogelijk voor zwart :

Diagram 8 Zaz

Nu en dan serveert Kingsrow dergelijke juweeltjes :

66. ... 36-41 !! 67. 47x36 46-10 ! De aap zal snel uit de (dam) mouw komen.

=> 68. 08-02 10-15 ! 69. 02-16 of ? 22-28

++ 70. 16-11 15-04 =

++ Wit kan nog best 70. 24-19 15x42 en remise valt niet te vermijden want de twee zwarte schijven kunnen niet beide afgestopt worden.

=> 68. 13-09 22-27

++ Nu zeker niet 69. 09-04 ? 10-15 70. 04x31 25-30 71. 24x35 15x03 en zwart wint zowaar.

++ 69. 08-02 10-15 70. 09-04 27-31 71. 36x27 25-30 72. 24x35 15x16 =

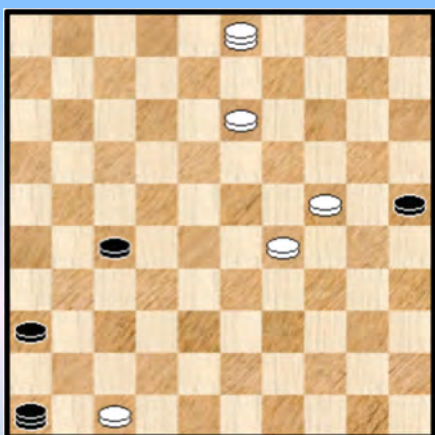
=> 68. 08-03 10-15 ! enz.

Men zou zich kunnen afvragen of het offer op de eerste zet wel nodig is. Hier komt het antwoord :

66. ... 46-10 67. 08-03 10-15 ? (met 22-28 blijft het in orde en het offer 36-41 kan nu ook nog want men komt in de voorgaande spelgang terecht) 68. 03-14 ! en dit zal winnen.

67. 08-03 Diagram 9

Diagram 9 Zaz

67. ... 46-10 ?

Deze zet is (analytisch) verloren. De moeilijkheden zijn de toekomstige vice - wereldkampioen boven het hoofd gegroeid.

De stand van **diagram 9** is nog altijd te remiseren maar eenvoudig is het inderdaad allemaal niet.

We geven twee remisevarianten. Er zijn er nog andere. [Hilko Koning](#) en [Jasper Lemmen](#) gaven de aanzet. We werken ze nog even verder uit :

=> 67. ... 27-32

++ 68. 03-21 32-37 69. 21-26 37-42 70. 26x48 46-19 71. 13-09 19x35

>> 72. 48-37 25-30 ! =

>> 72. 09-04

>1 Niet 72. ... 35-40 ? 73. 04-27 ! 40x31 74. 48x26 +

>1 72. ... 35-19 !

De laatste stand is niks anders dan een "**Scoupe 25**" of een Scoupe waarbij zwart een extra schijf heeft op veld 25. De "Scoupe 25" is niet te winnen. We gaan hier niet verder op in maar feit blijft dat zwart bij de behandeling (het remiseren) de nodige voorzichtigheid aan de dag moet leggen ...

++ 68. 03-26 32-38

>> 69. 26-48 46-19 70. 13-09 19x30 ! en de witte dam moet weg. Remise.

>> 69. 26-21 38-42 70. 47x38 36-41 71. 21-03 25-30 72. 24x35 41-47 =

=> Misschien is de volgende remisegang te verkiezen. Alhoewel, zo makkelijk is het niet.

67. ... **46-28**

++ 68. 13-09

>> 68. ... 28-22 ! een wat merkwaardig manoeuvre 69. 09-04 22-28 ! 70. 04x31 36x27 =

>> Ook kan 68. ... 25-30 69. 24x35 28-22 70. 09-04 22-28 ! (alleen deze !)

71. 04x31 36x27 =

++ 68. 03-26 27-32

>> 69. 26-21 28-22 70. 21x38 22x09 71. 24-19 36-41 ! 72. 47x36 25-30 73. 29-24 30-34

74. 38-33 34-40 75. 33-06 40-45 76. 06-50 09-04 77. 19-14 04-15 78. 24-19 15-04 =

>> 69. 13-08 32-38

++ 70. 26-21 36-41 ! 71. 47x36 38-42 =

++ 70. 26-48 28-50

>> 71. 08-02 50-45 =

>> 71. 24-19 50-45 72. 29-24 45-34 73. 48x30 25x34 =

Wat moeten we als algemene commentaar hierbij geven ? Wel het geeft een vrij **rommelige** indruk. Om het wat mooier te zeggen : spelers en analyses zien niet zo goed meer het (dam) bos door de bomen ...

Dat komt mogelijks door volgende twee factoren : het valt enerzijds wat moeilijk de bovenstaande winstgangen tekstueel te voorzien van commentaar. Het is niet zo dat er één enkel gidsend idee naar de remise leidt.

Daarnaast en wat samengaand met het eerste punt : de winstgangen zijn bijlange niet eenduidig. Er zijn heel wat andere remisemogelijkheden. In de varianten van hierboven en zelfs daarbuiten : men zou bijvoorbeeld ook kunnen starten met 67. ... 46-32 en zelfs met 67. ... 27-31 !

Hoe dan ook, steeds blijft het een erg moeilijke bedoening. Het is dan ook de verdienste van Shaibakov dat hij Groenendijk heeft kunnen meetrekken in dergelijke situatie. De keerzijde is natuurlijk dat de partij nog niet gewonnen is al staat er na zet 67 van zwart wel een analytische winst op het bord. Onze eindspelanalyse kan dus nog even doorgaan ...

68. 03-26

Het is duidelijk dat wit met de dam moet spelen en de weg vrijmaken om een tweede dam te halen. En eigenlijk is veld 26 het enige goede veld. Intuïtief aan te voelen, maar toch niet vanzelfsprekend. We maken het expliciet :

=> 68. **03-17 ? 36-41 !** We hebben al meermaals de kracht van dit offer gezien. Ook nu weer.

69. 47x36 27-32

Wit moet beletten dat zwart aan een tweede dam komt. Omdat aanvallen van de zwarte schijf geen optie is blijft er over :

++ 70. 17-26 32-38 71. 26-48 10-19

>> 72. 13-09 19x30 ! =

>> 72. 24-20 19x02 73. 20-14 02-30 ! =

++ 70.17-33 10-19 de enige

>> 71. 24-20 19x08

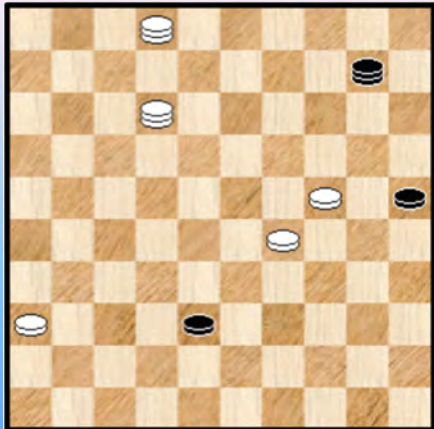
>1 72. 20-15 08-12 73. 29-24 12-08 =

>1 72. 20-14 08-12 73.29-24 12-29 =

- >> 71. 13-09 19x35
- >1 72. 09-03 35-40 =
- >1 72. 09-04 25-30 (72. 35-40 ? 04-27 ! 73. 40x31 36x38 +)
- 73. 29-23 30-34 en een tweede zwarte dam valt niet meer te vermijden,
- bijvoorbeeld : 74. 04-31 32-38 75. 33x47 34-39 =

=> 68. **03-12 ?** Slechts één vakje verschil maar er komt iets bijkomend aan de (dam) oppervlakte
 38. ... 36-41 ! 69. 47x36 27-32

(Analyse) Diagram 10 Zaz

- ++ 70. 12-26 32-38 71. 26-48 of ? 10-19
- >> 72. 13-09 19x30 =
- >> 72. 24-20 19x08 73. 20-14 08-26 =

++ 70. 13-08 32-38 71. 08-02 Zie **diagram 10**

Een leuk moment dat we niet mogen laten passeren. Wit heeft een valstrik gespannen :

- >> 71. ... 38-43 ? 72.29-23 !! 10x28 73. 24-20 ! 25x14
- 74. 12-23 28x19 75. 02x48 +
- Kombineren in het eindspel zeg maar, of barrikaderen ...

>> Zwart kan rustig blijven en verder naar remise afwickelen door : 71. ... 10-04 72. 24-19 38-43 =

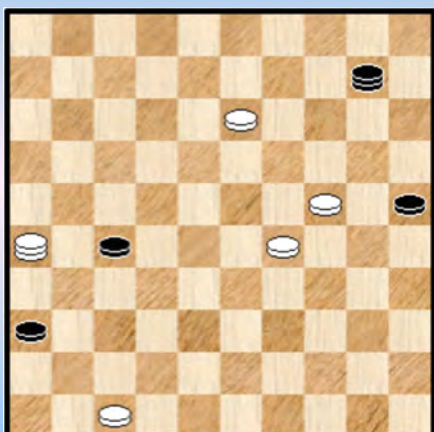
We voegen er nog aan toe dat zwart ook kan starten met 68. ... 27-32 69. 13-08 32-38
 70. 08-02 (spant opnieuw de valstrik van hierboven) 38-42 ! 71. 47x38 36-41 ! =

De varianten na 68. **03-12 ?** en 68. **03-17 ?** luisteren tamelijk nauw.

In de partij koos wit voor de korrekte en meest voor de hand liggende oplossing 68. **03-26**

We afficheren gemakshalve de laatste situatie : **diagram 11**

Diagram 11 Zaz

68. ... 10-04 Een erg moeilijke beslissing. Gelukkig beperkt het Fisher - systeem de tijd. Een veelvoud van 1 minuut zou allicht niet zo veel helpen...

We bekijken de drie voornaamste antwoorden : 27-32, 10-15 en tenslotte de partijzet 10-04. Er komen inderdaad enkele fraaie varianten in voor die we de PC Blues - lezer niet willen onthouden. .

=> 68. ... **27-32** Gelet op al het voorgaande een zet die zeker in aanmerking komt voor zwart.

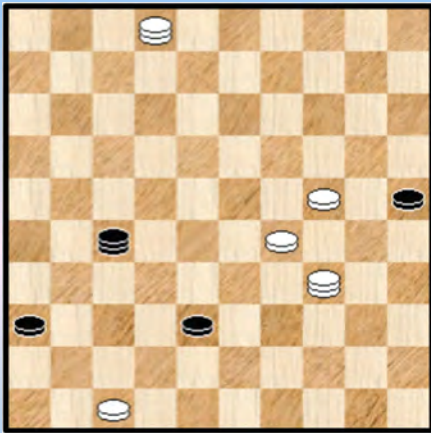
De witte keuze beperkt zich tot het opspelen van schijf 13. Achterlopen kan immers niet en de dreiging 10-19 moet verder serieus worden genomen.

++ 69. **13-08 ?** Nu kan zwart toch remiseren 32-38 ! de enige

>> 70. 26-21 36-41 ! =

>> 70. 26-48 10-04 71. 08-02 de beste 04-18 72. 48-34 ! 18-27 ! Zie **diagram 12**

(Analyse) Diagram 12 Waz

>1 73. 34-48 27-18 74. 48-34 18-27 Een mooie **HvZ** (Herhaling van Zetten) en remise.

>1 73. 02-19 36-41

>2 74. 47x36 38-42 =

>2 74. 19x46 38-42 75. 47x38 27x13 =

++ 69. **13-09** Hier blijft de winst in de witte handen
69. ... 10-04 zwart moet zo snel als mogelijk actie ondernemen

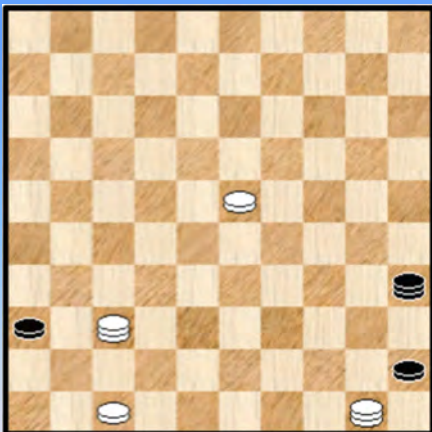
70. 09-03

>> 70. ... 04-18 71. 03-14 ! de enige 18x40 72. 14x46 ! en zwart kan niet aanvallen op 35 wegens 26-37 en wint vervolgens door overmacht.

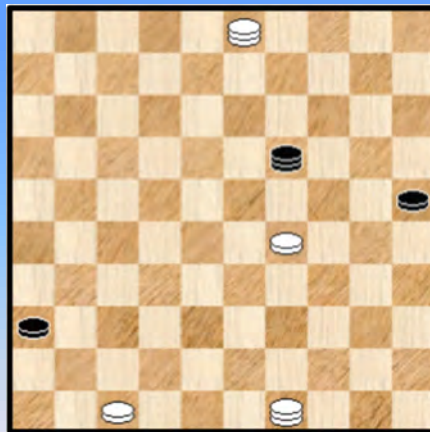
>> 70. ... 04-13

Wit kan nu op drie manieren winnen. Ze verdienen allen om vermeld te worden :

(Analyse) Dia 13 Zaz, wit wint

(Analyse) Dia 14 Wit wint

>1 71. 03-14 13x35 72. 14x46 25-30 73. 29-23 de enige
30-34 74. 48-28 34-40 75. 26-37 40-45 76. 28-50 **Diagram 13**

Er komt een Manoury - overmachtseindspel aan met twee zwarte schijven op 36 en 50. Wanneer de zwarte dam op de lange lijn zou staan is dit niet te winnen. Hier wel.

Wit haalt eerst een derde dam en brengt dan, op **behoedzame** wijze, de schijf op 47 op zijn beurt naar dam. Daarna kan aan een vangstelling worden gewerkt.

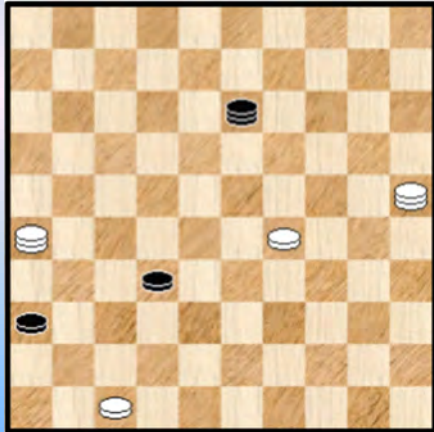
>1 De tweede manier is erg mooi. Weliswaar een tikkeltje risikovol ... 71. 26-21 13x35 72. 21x49

>2 Op 72. ... 35-13 doet wit 73. 29-23 en wikkelt rustig af naar een winnend overmachtseindspel met 3 dammen. Wit vermijdt zeker 73. 49-35 ? 13-18 74. 29-24 * 18-23 ! en deze stand is niet meer te winnen. We zitten met een anti-Scoupe (of post Scoupe) waarbij de witte schijf voorbij veld 29 is gesukkeld. Zwart kan best zijn schijf op 25 zou snel mogelijk afgeven.

>2 Zwart kan ook nog een andere valstrik spannen : 72. ... 35-19 ! Zie **diagram 14**. Zwart bezet de lange lijn en lijkt met een "Scoupe 25" te remiseren.

- >3 73. 49-35 ? 19-10 = want de "Scoupe 25" staat (effektief) op het bord ...
- >3 Gelukkig kan wit op een bijzonder fraaie wijze winnen 73. 03-20 !! 25x14 74. 49-35 ! met winst

(Analyse) Dia 15 Zaz

>1 De derde mogelijkheid om naar winst te gaan :

71. 24-20 25x14 72. 03x25 Zie **diagram 15**

>2 72. ... 32-37 73. 26x48 13-19 ! en wit kan winnen via de klassieke Scoupe.

>2 72. ... 32-38 73. 29-23 !

De twee zwarte schijven staan gepend. Wit wandelt rustig naar een derde dam en kan daarna de zwarte schijf oppeuzelen.

>2 72. ... 13-19 73. 25-43 ! 19-02 de beste nog, wat anders ? 74. 43x16 ! +

Wit moet wel naar 16 slaan anders komt 74. ... 02-07 75. 29-24 * 07-23 ! = Scoupe ten voeten uit.

>2 De laatste 72...13-18 73. 25-34 ! onder geen beding mag 29 naar 24 ☺ 18-22 74. 29-23 en wit wikkelt opnieuw rustig af naar een winnend overmacheindspel.

=> We gaan nu in op 68. ... **10-15**

Ook hier komt een mooie winst tevoorschijn. Grotendeels gebaseerd op Scoupe !

68. ... 10-15 69. 26-48 de beste

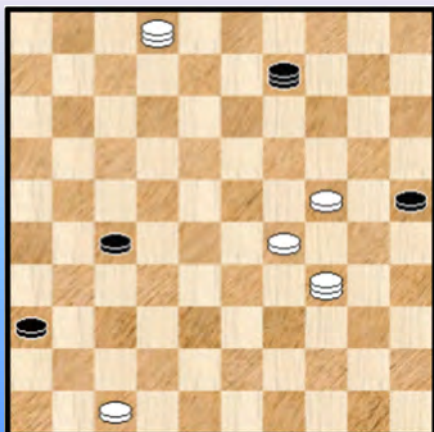
++ 69. 13-09 (of 13-08) 25-30 ! 70. 24x35 15x33 71. 26-37 ! neemt snel de lange lijn , wit kent Scoupe ... 27-31 ! 72. 37x26 33-28 ! en er blijft een post- Scoupe over. Remise. De ruil 69. ... 25-30 maakt dat er een post - Scoupe situatie overblijft.

++ 69. 26-37 25-30 70. 24x35 15x26 =

++ 69. 26-03 36-41 ! 70. 47x36 27-31 71. 36x27 25-30 72. 24x35 15x16 =

Maar ook na de best - mogelijke zet zal wit het halen : 69. 26-48 15-04 zwart moet zo snel mogelijk actie ondernemen 70. 13-08 * 04-18 * 71. 48-34 ! we weten inmiddels waarom deze zet gebeurt 18-09 (bijvoorbeeld) 72. 08-02 **Diagram 16** en het zwarte verhaal loopt op zijn eind :

(Analyse) Dia 16 Zaz

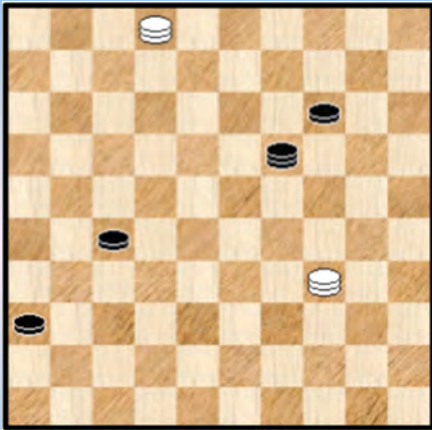
>> 72. ... 27-32 73. 02-19 32-38 74. 19-14 09x20 75. 24x15 +

>> 72. ... 27-31 73. 02-19 en wit heeft de volledige controle en zal makkelijk winnen.

>> Tenslotte nog een erg mooie : 72. ... 09-14 !? lijkt sterk maar wit kan het schitterend afmaken :

>1 Niet via 73. 29-23 ? 14x46 74. 24-20 25x14 75. 34-23 46x19 76. 02x30 14-19 77. 30x31 36x27 en zwart wint zelfs.

(Analyse) Dia 17 Waz

>1 Maar via 73. 47-41 !!

>2 73. ... 36x47 74. 24-19 47x13 75. 02x10 +

>2 73. ... 14x46 74. 24-20 25x14 75. 29-23 46x19

Zie **diagram 17**

76. 02x30 ! alleen deze wint !

70. ... 27-32 77. 34-23 32-38 78. 23x10 38-42

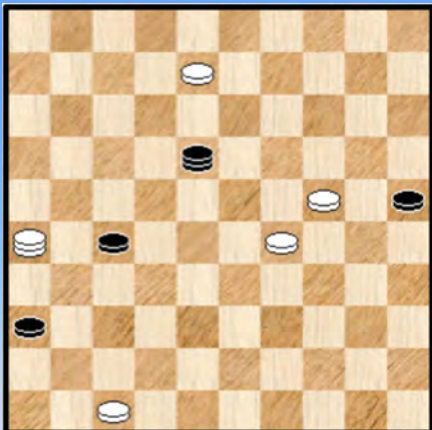
79. 10-37 42x31 80. 30-19 +

We gaan na dit uitgebreid intermezzo (met nogal wat fraais) terug naar de partij waar **68.** ... 10-04 werd gespeeld.

69. 13-08 * 04-18 Zie **diagram 18**

Zonder twijfel de sterkste zet. Alle andere zetten zijn tijdsverlies hetgeen de stelling niet kan verdragen, zoals we al hebben gezien. Zwart moet trouwens bij zijn komende zetten letten op het tussenlopen op veld 31 en verder, eens de nieuwe witte dam op 2 staat, op aanvallen van schijf 27.

Diagram 18 26-31 ?

70. 26-31 ?

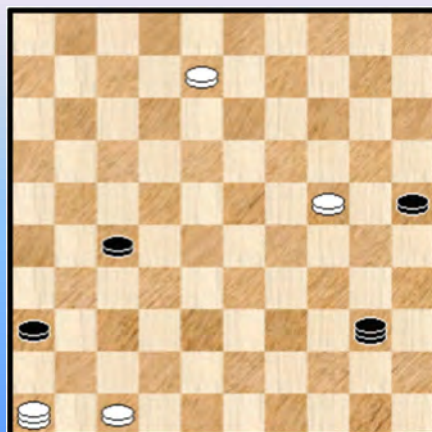
=> **Jasper Lemmen** geeft aan dat wit wint na 70. **26-37 !**

Voor wie al het voorgaande gevolgd heeft is deze beginzet (de enige die wint trouwens) helemaal geen verrassing. Inderdaad, moet wit met alle macht vermijden dat er een Scoupe - remise op het bord komt. Wit moet dus absolute prioriteit geven aan het bezetten van de lange lijn.

Ook niet eerste een andere zet en dan de lange lijn want via 27-31 ! kan zwart dan alsnog wit van de lange lijn verdrijven en die zelf in bezit nemen. Met alsnog remise dus.

Hoe gaat de winstgang verder ? 70. ... 18x40 (dreigt 27-31 en 40-23 en Scoupe - remise =)
71. 37-46 **Diagram 19**

(Analyse) Dia 19 Zaz, wit wint

Wit moet weg van veld 37 (wegens 27-31 !) en kan ook niet los staan vanwege 40-35 ! = Het wordt dus veld 46 of veld 5.

We nemen nu verder het leerrijk stukje over van Jasper Lemmen :

71. ... 40-01

Zwart moet op deze lijn blijven om 24-19 te kunnen beantwoorden met 25-30 =

72. 08-02 01-45 73. 46-10

Brengt dreigingen met 47-41 10-15 in het spel, dus zwart moet "in de hoek blijven staan"

73... 45-01 74.02-16 27-31 75.16-32 01-45 76.10-15 45-50 * 77.32-23 en zwart heeft geen goede zet meer.

Een erg rechtstreekse spelgang. Of het praktisch in de partij zo snel zou gaan is minder zeker maar toch - tenzij de klok een allesoverheersende rol zou spelen - mag gerust worden aangenomen dat wit dit wel naar winst zal / zou leiden.

70. ... 18x45 **71.** 31x04 45-23 !

Nog vooraleer zwart deze zet gespeeld heeft moet Shaibakov het vreselijke gevolg onder ogen hebben gezien. Wie weet zou het WK 2015 wel eens helemaal anders zijn uitgedraaid voor zowel Shaibakov als voor Groenendijk...

Overigens kan zwart een theoretisch iets meer korrekte volgorde aanhouden en eerst 71. ... 25-30 ! spelen en pas daarna op de lange lijn gaan staan.

72. 08-02 25-30 **73.** 24x35

Er staat nu een standaard post - Scoupe op het bord. Niet te winnen dus. Shaibakov zal nog even doorgaan omdat er wel degelijk enkele delikate hoekjes schuilen. We verwijzen ook graag naar de analyse van de partij **Idrisova - Sadowska** die in deeltje 33 van de reeks kan worden teruggevonden. Eveneens een erg mooie "Scoupe - partij".

In deze partij gaat Shaibakov ook nog een hele poos door, al beseft bij dat de kansen op winst niet erg groot meer zijn. We geven het vervolg van de partij met toch nog enkele kleine notities bij de winstpogingen van Shaibakov.

73. ... 23-05 **74.** 02-16 05-46 (mag niet los staan) **75.** 16-11 46-05 **76.** 11-06 05-14
77. 06-01 14-05 **78.** 01-29 05-14 **79.** 29-33 14-05 **80.** 33-38 05-14 **81.** 38-43 14-05

Vooraf niet het tussendoortje 14-19 ? meenemen.

82. 43-49 05-14 **83.** 35-30 14-05 **84.** 04-27 05-14 **85.** 27-16 14-05
86. 49-27 Zie **diagram 20**

Diagram 20 Zaz

Wit heeft geduldig naar deze stand toegewerkt. Zoals elke topspeler kent hij de duistere hoekjes van de post - Scoupe en heeft hij een **fraaie valstrik** gespannen.

86. ... 05-46 ! De enige !

=> **86.** ... 05-19 ? **87.** 16-02 19x35 **88.** 27-13 35x08
89. 02x13 +

=> **86...**05-37 **87.**30-24 !
++ Los staan kan niet

++ De lange lijn verlaten mag niet, wit neemt die onmiddellijk in bezit en wint

++ **87.** ... 37-05 **88.** 24-19 05x21 **89.** 16x27 +

++ **87.** ... 37-46 **88.** 24-20 ! 46-37 of ? **89.** 20-15 ! 37-46 **90.** 47-41 of ? 46x21 **91.** 16x32 ! +

87. 30-24 46-37 * **88.** 27-22 37-05 **89.** 22-18 05-46

=> Op **89.** ... 05-37 ? 18-27 ! en wit wint zoals hierboven.

90. 24-20 46-37 91. 18-13 37-05 92. 13-22 05-37

=> Niet 92. ... 05-46 ? 93. 22-27 ! en wit wint opnieuw zoals hierboven.

93. 22-04 37-05

=> Niet 93. ... 37-46 ? 94. 04-27 ! +

94. 04-22 05-37

=> Niet 93. ... 05-46 ? 94. 22-27 ! +

95. 22-18 37-05

=> Niet 93. ... 37-46 ? 94. 18-27 ! +

96. 18-27 05-46

=> Niet 93. ... 05-46 ? 94. 20-15 ! +

Shaibakov ziet het hopeloze van zijn pogingen in en de vrede wordt getekend. 1-1

Besluit : een erg fraaie partij waarin Shaibakov na de wat onorthodoxe eerste partijhelft toch voordeel verkrijgt. Hij kan zijn tegenstander komplikaties opdringen die uitmonden in moeilijke Scoupe - toestanden en bijkomende **aanhorigheden**. We hadden hem deze verdiende zege dan ook gegund. Scoupe besliste er uiteindelijk anders over 😊.

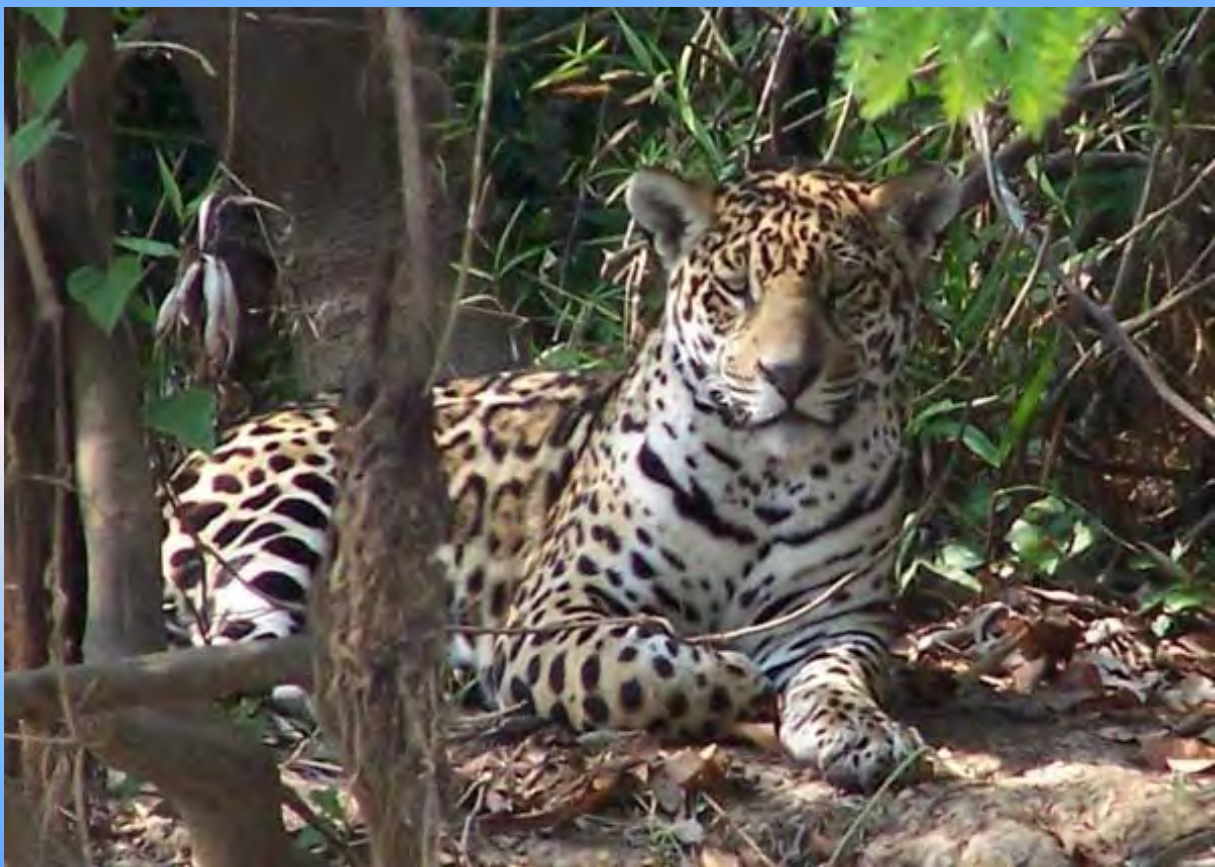
Een verhaal voor het kampvuur ?

- - - - - o - O - o - - - - -

Interludium - 6 In front

-----o-O-o-----

7. Aliar, L.F. (Leo) - Velde, van de, F.L. (Frans) NLD-chT Hoofdklasse 07-11-1992

“Laat ons nog even wachten met de post - Scoupe - remise”

In het Rotterdam Open 2019 speelde ik een partij tegen **Waldo Aliar**, die een maatje sterker is maar die ik toch op remise kon houden. Zijn broer Leo behoorde niet tot het deelnemersveld maar kwam wel eens op bezoek en de partij tegen Waldo was voor mij een aanknopingspunt om persoonlijk kennis te maken met Leo.

Een aangename kennismaking en overigens moet ik hier onmiddellijk aan toevoegen dat ik Leo Aliar wel kende van zijn jarenlange werk als redakteur in Het Damspel. Onder meer van **Kijkjes in de Damwereld**. Ik kon me niet voorstellen dat Leo anders zou zijn dan een enthousiast damliefebber. En dat is zo 😊.

Bij het doorploegen van de database en op zoek naar Scoupe - fragmenten kwam ook de partij Leo Aliar - Frans van de Velde in zicht. Een erg leuke partij met wel te verstaan een Scoupe - eindspel. Maar ook de rest van de partij was erg onderhoudend. Vandaar het idee om het niet te laten bij een fragment ten aanzien van het Scoupe - eindspel maar om er een volledige partij - analyse te geven.

En wie weet, misschien kan Leo zelf nog wel iets extra's vertellen over de partij.

01. 32-28 17-22 02. 28x17 11x22 03. 37-32 12-17 04. 41-37 06-11 05. 46-41 08-12
06. 34-29 19-23 07. 40-34 14-19 08. 45-40 10-14 09. 32-28 23x32 10. 37x28 16-21
11. 41-37 11-16

=> 11. ... 21-27 ? 12. 37-32 02-08 13. 32x21 17x37 14. 28x06 37-41 15. 42-37 41x32
16. 38x27 +1

12. 37-32 05-10 13. 31-26 20-24 14. 29x20 15x24 15. 34-30 18-23 **Diagram 1** 16. 40-34

=> Indien wit dit al echt zou willen kan hij vereenvoudigen : 16. 32-27

++ 16. ... 23x32 17. 27x18 12x23 18. 38x27 21x32 19. 42-38 02-08 20. 38x27 07-12
21. 47-41 17-21 22. 26x17 12x32 23. 33-28 met weliswaar terreinvoordeel voor zwart

++ 16. ... 22x31 17. 36x27

>> 17. ... 21x32 18. 28x37 =

>> 17. ... 23x32 18. 27-22 17x28 19. 26x08 03x12 20. 33x22 +1 voor wit

Diagram 1 Waz

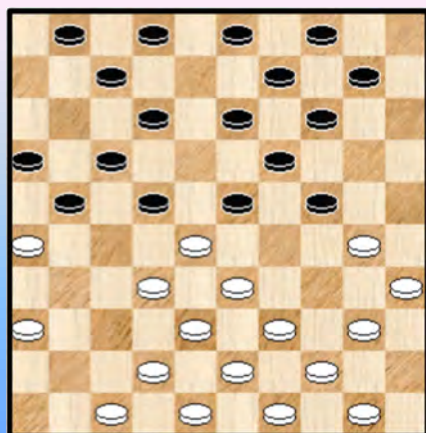
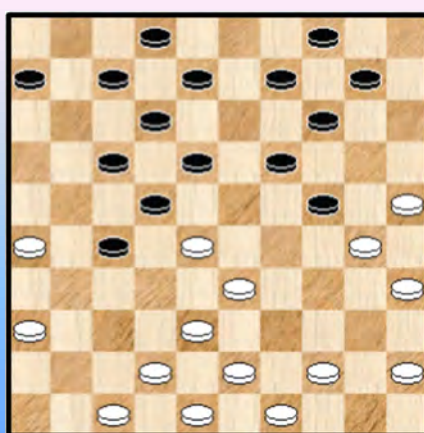

Diagram 2 Waz

16. ... 13-18 17. 30-25 03-08 18. 34-29 23x34 19. 39x30 01-06 20. 50-45 21-27
21. 32x21 16x27 **Diagram 2**

Met de uitstoot naar veld 27 krijgt de partij ook de nodige structuur. Er zal nu een boeiend gevecht ontstaan rond de voorpost op 27.

22. 43-39

=> Wat hier niet goed was : 22. 44-40 ? 18-23 !

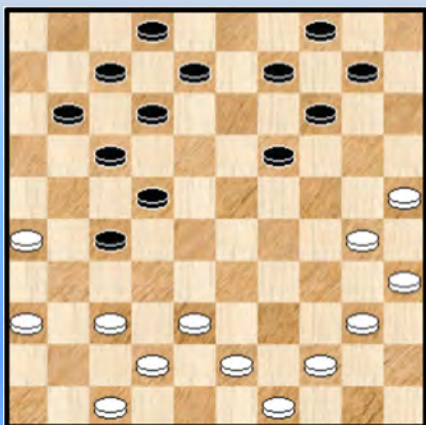
22. ... 18-23 23. 48-43 23x32 24. 45-40

=> Vooral niet 24. 33-29 ? 24x33 25. 39x37 wegens het gekende 17-21 26. 26x28 19-24

27. 30x19 14x41 28. 36-31 27x36 29. 42-37 41x32 30. 38x27 +1

24. ... 06-11 25. 33-29 24x33 26. 39x37 **Diagram 3**

Diagram 3 Waz

Een logische stap in de verdere opbouw van de partij al gebeurt dit met een afruil. De stand kan verder als perfect evenwichtig worden beschouwd.

26. ... 19-24 27. 30x19 14x23 28. 40-34 10-14

29. 35-30 08-13

=> Meerdere zetten komen hier in aanmerking, ook 12-18 :

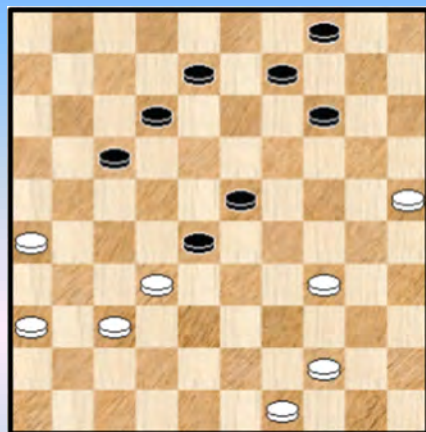
29. ... 12-18 30. 37-32 08-12 31. 32x21 11-16 =

30. 34-29 23x34 31. 30x39 13-19 32. 39-34 02-08

33. 37-32 11-16 34. 32x21 16x27 35. 42-37 07-11

36. 47-41

(Analyse) Diagram 4 Zaz

=> In aanmerking kwam ook : 36. 37-32 11-16

37. 32x21 16x27

++ En nu niet zozeer 38. 38-32 27x38 39. 43x32 waar zwart toch overtuigender staat

++ Maar wel 38. 47-41 22-28 39. 41-37 19-23 * 40. 38-32

27x38 41. 43x32 **Diagram 4**

Een wat ongewoner beeld waar wit gewoon goed staat. De zwarte speelmogelijkheden en speelschema's zijn beperkt gelet (ook) op 41. ... 28-33 ? 42. 25-20 14x25 43. 34-30 25x34 44. 44-39 33x44 45. 49x07 +

36. ... 08-13

=> De programma's geven (onder meer) 36. ... 19-24 !

++ 37. 38-33 08-13 38. 37-31 22-28 39. 33x22 27x18 met lichte voorkeur voor de zwarte stelling.

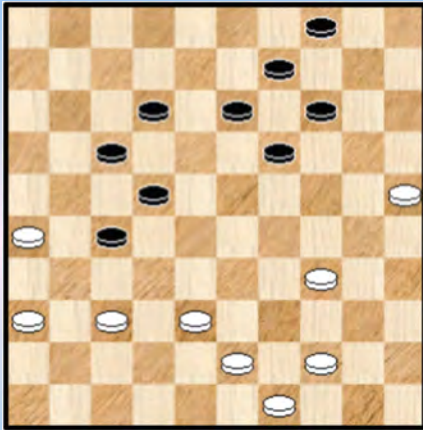
++ 37. 44-39 14-19 !

>> 38. 37-32 ? 09-14 39. 32x21 22-27 40. 21x32 24-29 41. 34x23 19x46 +

>> 38. 25-20 ! 24x15 39. 37-32 =

37. 37-32 11-16 38. 32x21 16x27 39. 41-37 zie **diagram 5**

Diagram 5 13-18 ?

39. ... 13-18 ?

We zijn inderdaad verplicht een vraagteken te schrijven. Niet (alleen) omdat de programma's dit zo beoordelen maar omdat het wit gewoon toelaat schijf 27 te winnen.

Het blijft natuurlijk mogelijk dat zwart dit bewust heeft gedaan want er ontstaat wel degelijk (gedeeltelijke) compensatie zoals we in de partij zullen zien. Met een beetje goede wil zou men zelfs kunnen zeggen dat hier de kiem van een mogelijke overwinning wordt gezaaid...

Maar, had zwart geen andere middelen ter beschikking ? Zeker wel :

=> 39. ... 19-24 40. 34-30 24x35 41. 37-32 Hier heeft wit doorbraakkansen en de witte stand moet dan ook als voordelig getaxeerd worden.

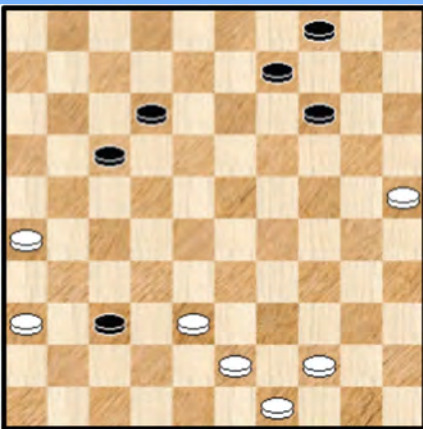
=> 39. ... 19-23

++ 40. 37-32 14-20 ! 41. 25x03 04-09 ! 42. 03x28 22x42 43. 32x21 42-47 en dit eindigt in remise

++ 40. 34-29 23x34 41. 37-32 met perfect gelijke stand

40. 37-32 18-23 41. 32x21 22-27 42. 21x32 23-29 43. 34x23 19x37 **Diagram 6**

Diagram 6 Waz

Ziedaar, we weten waar we aan toe zijn. De voorpost op 37 is bepaald hinderlijk en zorgt dus voor deelse compensatie voor de schijf minder.

44. 44-39 09-13 45. 39-33 17-22 46. 26-21 14-19

47. 25-20 beide kleuren spelen het goed

Ook andere zetten brengen wit niet echt verder, bijvoorbeeld :

=> 47. 33-29 22-28 48. 49-44

++ Niet 48. ... 28-33 ? 49. 38-32 +

++ 48. ... 13-18 49. 21-16 12-17 50. 38-32 19-23

51. 32x41 23x34 52. 36-31 =

47. ... 13-18 48. 43-39 19-23 49. 49-43

=> 49. 38-32 37x28 50. 21-16 12-17 51. 36-31 28-32 52. 49-43 32-37 53. 31x42 23-28 =
Een eerste keer dat 38-32 de kop opsteekt.

49. ... 12-17

=> Er is niet zoveel kans dat zwart besluit tot 04-10 maar er volgt dan wel een leuk variantje :

49. ... 04-10 ? 50. 21-16 12-17 ? 51. 38-32 ! 37x28 52. 43-38 +

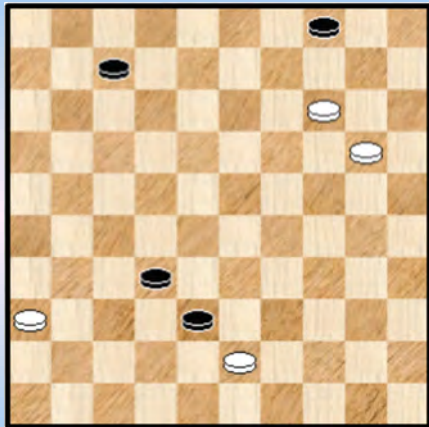
50. 21x12 18x07

Wit moet nu stilaan oppassen niet nadelig komen te staan

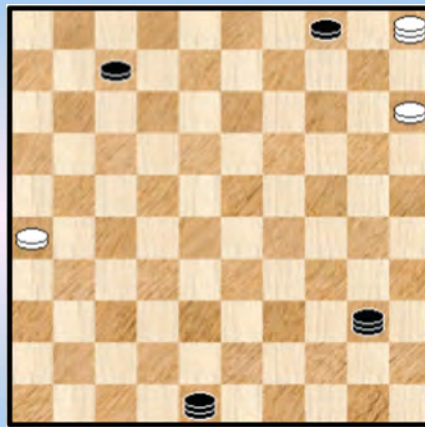
51. 38-32 vreemd genoeg blijven overigens (bijna) alle witte zetten speelbaar 37x28

52. 33-29 23x34 53. 39x30 22-27 54. 30-24 28-33 55. 24-19 27-32 56. 19-14 33-38 **Diagram 7**

Diagram 7 Waz

(Analyse) Diagram 8 Waz

57. 43-39

Logisch maar ook nodig. Dat er niet al te veel marge meer is bewijst :

- => 57. 20-15 ? 38x49 58. 14-10 32-38 59. 10-05 49-40 ! de enige zet die wint 60. 36-31
- ++ Nu niet 60. ... 38-43 ? 61.05-32 43-49 * 62. 32-16 ! =
- ++ Maar wel 60. ... 38-42 61. 31-26 42-48 en **diagram 8** verschijnt.

Welke soort Scoupe hebben we voor ons ? Een "Scoupe 25" De extra schijf staat hier op 26 maar zwart is hier de meerderheidskleur, vandaar. Een dergelijke Scoupe is niet te winnen indien de vrije schijf op het kritieke veld 29 (hier 22) staat maar hier bevindt die vrije schijf op 44 (07).

We tonen nu de winst aan zonder varianten.

In dit geval is die winst in principe vrij simpel : zwart vormt een vangstelling met de beide zwarte dammen op de velden 6 en 16 en de zwarte schijf op 17. De witte schijf staat op 26. In die configuratie moet wit de lange lijn onmiddellijk verlaten. Zwart neemt die in bezit en vormt dan met de drie dammen een nieuwe vangstelling. We verwijzen hiervoor naar het theoretisch gedeelte.

De redenering is dus in theorie rechtlijnig, blijft natuurlijk dat zwart intussen de nodige voorzichtigheid bij de uitvoering moet aan de dag leggen. Maar dat weten we allemaal.

57. ... 38-42 58. 20-15 42-48

=> We kijken eens naar het andere damveld : 58. ... **42-47** 59. 14-10

++ 59. ... 47-24 60. 10-05 32-38 61. 05-14 en bij de volgende zet 14-20 =

++ 59. ... 32-38 60. 10-05

>> 60. ... 38-42 61. 05-14 =

>> 60. ... 47-42 61. 05-23 07-11 62. 23-14

>1 62. ... 42-26 63. 14-20 =

>1 62. ... 42-47 63. 14-37 11-17 64. 37-48 =

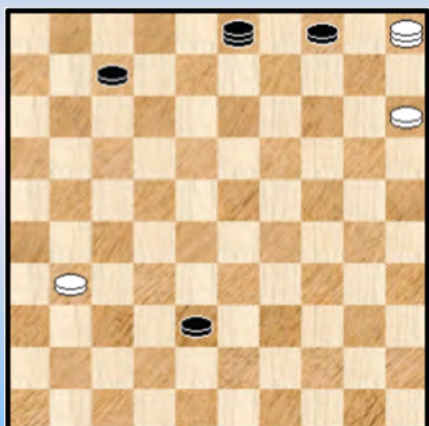
Het vraagt dus toch enige uitwerking, maar onoverkomelijk is het beslist niet. Techniek.

59. 14-10 * 48x25 ?

Al zijn er geen analytische consequenties aan verbonden (de stand is en blijft remise) dan plaatsen we toch een vraagteken. Zwart heeft er immers alle belang bij om naar veld 34 te slaan. Daardoor kan wit alvast de schijf op 7 niet aanvallen.

60. 10-05 32-38 we komen nu in een moeilijke fase 61.36-31 25-03 **diagram 9**
=> Nog steeds krijgt 61. ... 25-34 de voorkeur

Diagram 9 Waz

62. 31-26 ?

Een analytisch verliezende zet. We tonen (eerst) aan hoe wit assertief kan remiseren :

=> 62. 05-23

++ 62. ... 07-11 63. 23-28 11-16 64. 31-26 38-43 of ?
65. 26-21 ! 16x27 (ook anders slaan helpt niet) 66. 28-46 =
post - Scoupe.

++ Zwart kan ook verdedigen met de dam 62. ... 03-12

>> Wit moet nu vooral niet overgaan tot 63. 23-45 ? 38-43 64. 31-27 43-49 65. 27-22 49-40
66. 45x34 12x40 +

>> Maar het iets subtieler aanvatten : 63. 23-19 ! 12-45 (of een andere zet op de lijn 01-45)
64. 31-27 38-42 65. 19-02 07-12 66. 27-22 42-47 of ? 67. 22-17 12x21 68. 02-19 ! post - Scoupe.

62. ... 07-11 ?

Zwart geeft op zijn beurt de analytische winst uit handen. Die laatste is dus welgeteld een halve zet in zijn (dam) handen geweest.

We doorlopen alle (andere) relevante zetten van zwart :

=> 62. ... 07-12 63. 05-23 12-17 64. 23-28 = een makkie.

=> 62. ... 38-42 63. 05-23 07-11 64. 23-28

++ 64. ... 11-16 65. 26-21 16x27 66. 28-46 = post - Scoupe

++ 64. ... 03-17 65. 28-50 42-47 66. 26-21 17x26 67. 50x06 =

=> 62. ... 03-12 63. 05-19 ! 12-45 de beste nog 64. 19-02 07-12 65. 26-21

++ 65. 12-18 66. 02-07

>> 66. ... 18-22 67. 07-11 =

>> 66. ... 45-23 67. 21-17 38-42 68. 07-01 42-47 69. 17-12 18x07 70. 01x45 =

++ 65. ... 45-50 66. 02-24

>> 66. ... 38-43 67. 24-29 =

>> 66. ... 50-33 67. 24-20 12-18 68. 20-24 33x20 69. 15x24 =

++ 65. ... 38-42 66. 21-17 12x21 67. 02-19 = post - Scoupe

++ 65. ... 45-23 66. 15-10 04x15 * 67. 02-35 38-42 * 68. 35-49

>> 68. ... 42-47 69. 21-17 12x21 70. 49x16 =

>> 68. ... 23-28 69. 49-40 =

Het lijkt misschien een tikkeltje moeilijk maar eens men de principes onder de (dam) knie loopt het vlot.

=> We moeten wel nog de winnende zet behandelen : 62. ... 38-43 ! 63. 05-23 De beste, wit

probeert zo snel mogelijk te handelen, we verwijzen ook naar de varianten hierboven

++ Zwart mag nu niet 63. ... 07-11 ? 64. 26-21 ! 03x26 65. 23-28 11-16 66. 28-46 post - Scoupe.
++ 63. ... 03-12 !

>> 64. 23-45 43-49 ! 65. 45-50 * 12-45

Zwart hoeft de lange lijn helemaal niet in bezit te nemen omdat de vrije schijf zich ver achter het kritieke veld 22 bevindt. Zwart past nu verder het winstschema toe dat al werd uitgelegd bij de discussie ten aanzien van zet 57.

>> 64. 23-32 43-49 !

>1 65. 32-16 49-35 66. 16x02 12-08 67. 02x13 35x08 +

>1 65. 32-28 12-45 en zwart kan opnieuw het betreffende winstschema toepassen !

Terug naar de partij.

63. 05-19

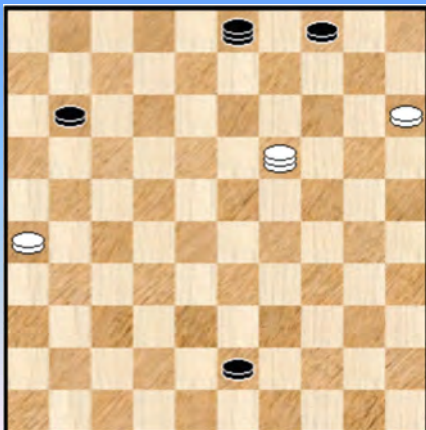
=> Deze zet is OK maar wit kan dwingender optreden : 63. 05-28

++ 63. ... 11-16 64. 26-21 16x27 65. 28-46 post - Scoupe

++ 63...03-17 64. 28-50 38-42 65. 26-21 17x26 66. 50x06 =

63. ... 11-16

(Analyse) Diagram 10 Waz, remise

We nemen enkele andere zetten door :

=> 63. ... 03-25 64. 19-28 11-16 65. 26-21 16x27
66. 28-46 post - Scoupe

=> 63. ... 38-42 64. 19-28 03-17 65. 28-50 42-47
66. 26-21 17x26 67. 50x06 =

=> 63. ... 38-43 de leukste , zie **diagram 10**
64. 26-21 03x26 65. 19-28

++ 65. ... 11-16 66. 28-46 post - Scoupe

++ 65. ... 26-17 66. 28-32 43-49 67. 32-16 =

64. 19-05

=> Zwart kan simpel remiseren via 64. 26-21 16x27 65. 19-46 post - Scoupe

64. ... 38-43 **65.** 05-46

=> 65. 26-21 16x27 66. 05-46 post - Scoupe

65. ... 43-49 **66.** 46-05

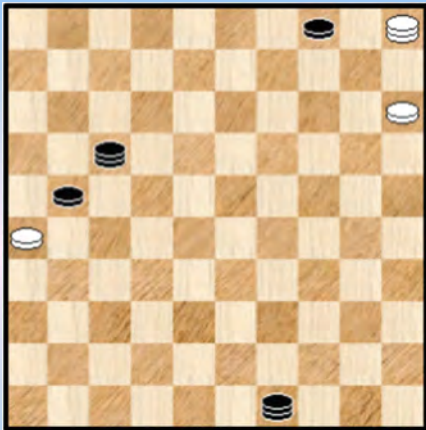
=> Wit blijft halsstarrig de post - Scoupe weigeren

66. ... 03-17 **67.** 05-46

=> Nog steeds kan 67. 26-21 =

67. ... 16-21 ! **68.** 46-05 * **Diagram 11**

Diagram 11 Zaz

Met de klemstand oogt de positie bijzonder gevaarlijk. Ja, wit staat aan de rand van de **abyss** / afgrond, en het is een raadsel waarom de witspeler het zo ver heeft laten komen.

Hierin moet Leo opheldering brengen 😊

Maar ... de stand is en blijft analytisch remise. We geven het als opgave. De oplossing kan in woorden beschreven worden, geen varianten dus.

68. ... 21-27 **69.** 26-21 ! onder het motto beter laat dan nooit

=> Wit moest rekening houden met de barrikade, bijvoorbeeld 69. 05-19 ? 27-31 !
70. 26x37 17-28 71. 19x32 49x27 +

69. ... 17x26 de post - Scoupe is nu een feit

70. 05-46 49-44 **71.** 46-05 44-11 **72.** 05-46 11-16 **73.** 46-28 26-12 **74.** 28-46 12-18
75. 46-28 18-01 **76.** 28-46 **1-1** (2.53/3.12)

Een onderhoudende partij en een leuk Scoupe - verhaal. Om te vertellen bij het **kampvuur**.

----- o - O - o -----

8. Boom,H.J.G. (Gerrit) - Adema,J.G. (Jan) NLD-chT 1a 29-10-2011

Analyse door **Gerrit Boom / Christiaan Piens**

Om deze partij in te leiden moet ik even terug naar de bedoeling van dit PDFje. De doelstelling was een tiental partijen te verzamelen waarin het Scoupe - eindspel uitdrukkelijk in zicht komt.

De teller staat / stond op het moment van het schrijven van deze regels op 7 en eigenlijk zou ik ook wel graag wat input van anderen hebben. Dit geeft altijd een wat meer gevarieerd beeld naar de PC Blues - lezer toe. Althans zo komt het me toch voor.

Ik had al eens mijn oor te luisteren gelegd op de Rotterdam Open 2019 maar iemand aan het werk te krijgen ☺ is nu eenmaal niet gemakkelijk - moeten we daar trouwens niet de reden zoeken dat de laatste jaren het aantal klubdammers een dalend patroon vertoont ? - en zo bleef ik nog even steken op het getal 7.

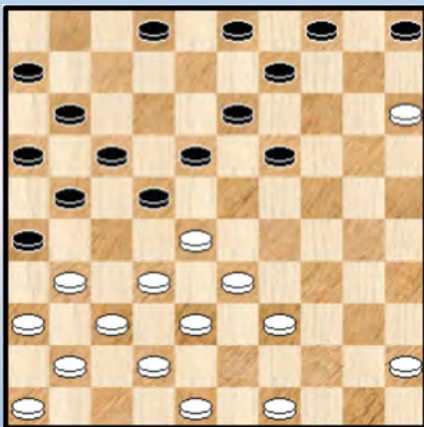
Tot mijn oog op de naam van Gerrit Boom viel in de selectie van "Scoupe - partijen" die ik gemaakt had. Ik had daar natuurlijk veel eerder moeten aan denken, gelet op onze samenwerking ten aanzien van de drie deeltjes "Grandmasters for sale". Ook voor een andere reden trouwens want de analyse van de zesde partij (Shaibakov - Groenendijk) is eveneens van zijn hand.

Daar hield het goede nieuws niet op want Gerrit beschikte nog over de analyse van een Scoupe - partij (tegen Adema) in kwestie. Of korrekter gezegd : een analyse in PDF - formaat en ook nog eens enkele kleine toevoegingen in een bestand.

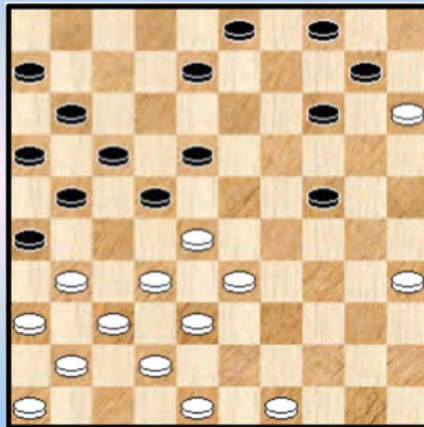
En dus kon / kan ik aan het werk : alle input brengen we samen en kleine toevoegingen, voetnoten, Kingsrow - interventies of wat dan ook van mezelf die komen in *Italic*.

01. 33-28 17-21 02. 34-30 20-25 03. 38-33 25x34 04. 40x29 21-26 05. 44-40 15-20
06. 40-34 20-25 07. 29-24 19x30 08. 35x24 11-17 09. 42-38 07-11 10. 47-42 01-07
11. 45-40 17-21 12. 34-29 11-17 13. 39-34 18-22 14. 24-19 ! 13x24 15. 29x20 10-15
16. 34-29 15x24 17. 29x20 12-18 18. 20-15 07-11 19. 43-39 08-13 20. 40-34 14-19
21. 34-29 19-24 22. 29x20 25x14 23. 50-45 14-19 **Diagram 1**

Diagram 1 Waz

(Analyse) Diagram 2 Waz

24. 49-43

Best een interessante stand. Zelf heb ik nooit zoiets gehad en als dusdanig moet ik voorzichtig zijn met commentaar. Hierna volgende enkele varianten, deels van Gerrit, die toch wel aangeven dat het nog altijd - zoals zo vaak in het dammen - wel meerdere kanten uit kan :

=> 24. 45-40 05-10 25. 40-35

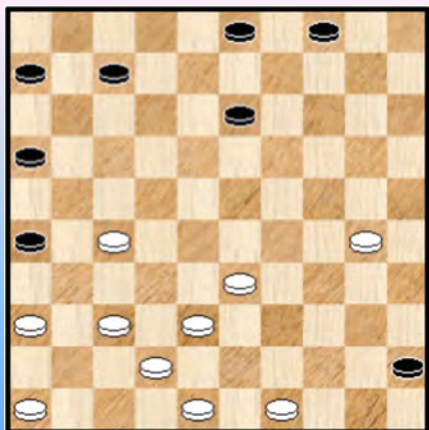
++ 25. ... 02-08 26. 39-34 09-14 27. 34-30 19-24 28. 30x19 13x24 **diagram 2** en de strijd kan

verder. Misschien kan wit hier best wel ruilen met 33-29.

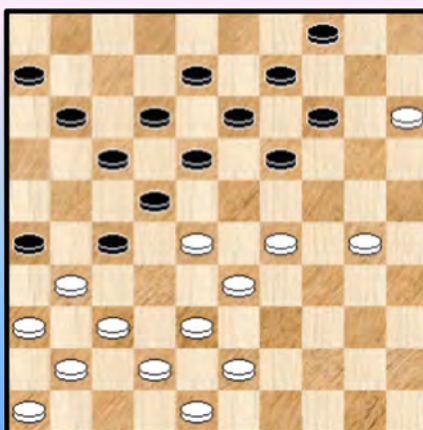
++ 25. ... 10-14 26. 35-30 02-07 27. 39-34

>> 27. ... 14-20 28. 15x24 21-27 29. 32x14 **09x40** 30. 28x17 11x22 31. 31-27 22x31
32. 36x27 40-45 33. 41-36 **diagram 3** Wit moet geacht worden voldoende materieel voordeel te hebben (+2) ter compensatie van de zwarte doorbraak.

(Analyse) Diagram 3 Zaz

(Analyse) Diagram 4 Waz

>> 27. ... 07-12 28. 34-29

>1 Zeker niet dadelijk 28. ... 21-27 ? 29. 32x21 16x27 30. 30-24 19x30 31. 37-32 26x37
32. 32x21 17x26 33. **28x10** +

>1 28. ... 03-08 29. 49-43 21-27 30. 32x21 16x27 **diagram 4** een mooie stand waarin wit zich misschien wel best inlaat op 37-32.

(Analyse) Diagram 5 Zaz

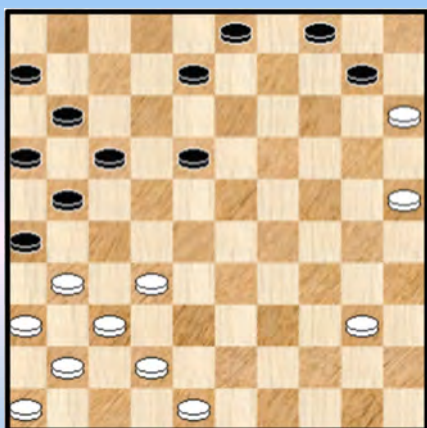
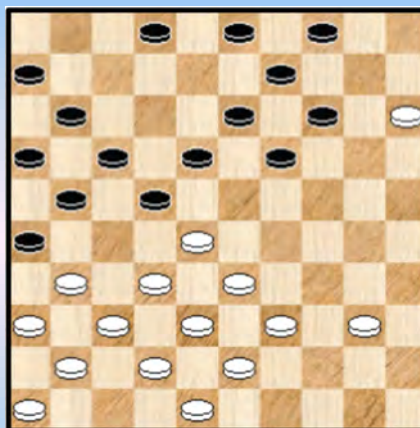

Diagram 6 Waz

=> Een laatste variant 24. 39-34 05-10 25. 34-30 02-08 26. 30-25 09-14 27. 45-40 19-24
28. 40-34 24-30 29. 49-43 30x39 30. 43x34 13-19 31. 34-29 19-23 32. 28x19 14x34
33. 33-28 22x33 34. 38x40 = met **diagram 5** als uitkomst.

Alles samen een gevarieerd palet aan mogelijke vervolgen. De schijf op 15 is duidelijk een belangrijk, ja essentieel element in dit genre. De zetten aan weerszijden worden daardoor sterk beperkt.

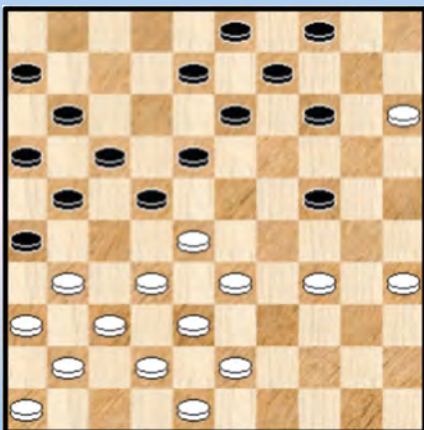
Terug naar de partij. 24. ... 05-10 25. 45-40 10-14 **Diagram 6**

26. 40-35

Beter is het niet direkt in de lijn liggende 26. 40-34 ! omdat zwart dan niet verder kan met 26. ... 19-24 ? wegens 27. 32-27 21x23 28. 34-29 23x34 29. **39x10 +** zal hij verder moeten met 26. ... 03-08 27. 34-30 02-07 28. 39-34 07-12 29. 34-29 21-27 30.32x21 16x27 31.37-32 enz.

26. ... 19-24 27. 39-34 02-08 **Diagram 7**

Diagram 7 Waz

28. 34-29 ?

Ik was alleen bezig met mijn eigen winstkansen en vergat dat ik ook nog een tegenstander had.

Het was hier nodig om van de gelegenheid gebruik te maken me vrijheid op de lange vleugel te verschaffen met

=> 28. 31-27 22x31 29. 36x27 17-22 30. 28x17 11x31 31. 41-36 Zwart kan zijn schijf nu niet houden zoals in de partij met 31. ... 21-27 32. 32x21 16x27 33. 37-32 06-11 34. 32x21 26x17 35. 36x27 17-22 ? vanwege 36. 34-30

Na 33. ... 13-19 34. 32x21 26x17 35. 36x27 17-22 36. 27-21 =

28. ... 13-19 29. 29x20 14x25 30. 43-39 of ?

=> 30. 31-27 ? 22x31 31. 36x27 17-22 32. 28x17 11x31 33. 41-36 21-27 34. 32x21 16x27 35. 37-32 09-13 36. 32x21 26x17 37. 36x27 17-22 ! +1

30. ... 08-13 31. 39-34 09-14 **diagram 8**

Diagram 8 Waz

32. 35-30 !

=> Ook 32. **34-29** helpt niet meer : 32. ... 03-09 ! **X**
 33. 29-24 19x30 34. 35x24 14-20 35. 48-43 20x29
 36. 33x24 22x33 37. 38x29 17-22 38. 32-28 of ? 22x33
 39. 29x38 09-14 ! en schijf 24 gaat verloren

X Na 32. ... 03-08 ? zou wit het kunnen gelijk houden
 33. 29-24 19x30 34. 35x24

++ 34. ... 14-20 ? 35. 48-43 20x29 36. 33x24 22x33
 37. 38x29 en er is niks aan de hand voor wit die zelfs voordelig staat

++ 34. ... 04-09 35. 24-20 14-19 36. 31-27

>> 36. ... 22x31 ? 37. 36x27 25x14 38. 28-23 19x39 39. 38-33 39x28 40. **32x03** 21x32
 41. 03x38 +

>> 36. ... 25x14 37. 28-23 19x39 38. 38-33 39x28 39. 32x03 21x32 40. 03x49 22-27
 41. 49x21 26x17 =

De gespeelde zet is dus de juiste. Maar eigenlijk kan wit toch niet ontsnappen want zo dadelijk zal hij moeten uitkomen met 31-27 omdat 48-43 nu eenmaal niet kan wegens 21-27 ! met dam op 48.

32. ... 03-09 ?

Nog sterker is 32. ... 04-09 ! Na 33. 31-27 22x31 34. 36x27 17-22 35. 28x17 11x31
 36. 41-36 beschikt zwart dan over de winnende combinatie 36. ... 18-23 37. 36x27 14-20 !
 38. 15x24 23-28 39. 32x14 **09x40** +

33. 31-27 *

=> En niet 33. 48-43 ? 21-27 34. 32x23 16-21 35. 28x17 **19x48** +

Een typecombinatie die ik op de 19e zet al gesignaleerd had, maar ondertussen "even" vergeten was.

33. ... 22x31 34. 36x27 17-22 35. 28x17 11x31 36. 41-36 21-27 37. 32x21 16x27
 38. 37-32 **Diagram 9**

Diagram 9 Zaz

38.... 06-11

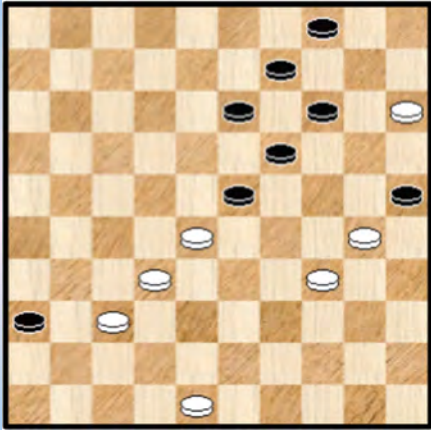
=> Na 38. ...18-23 ? zou inderdaad volgen 39. 32x21 26x17
 40. 36x27 23-29 41. 33x24 14-20 42. 42-37 20x40
 43. 38-32 25x34 44. 27-22 17x28 45. **32x03** ! met een remise
 - eindspel.

39. 32x21 26x17 40. 36x27 17-22 41. 46-41 22x31
 42. 41-36 11-17 43. 36x27 17-22 44. 38-32 22x31
 45. 33-28

Zwart heeft een schijf gewonnen, maar kan niet voorkomen dat ook wit naar dam gaat.

45. ... 31-36 46. 42-37 18-23 * **Diagram 10** Een fotogeniek plaatje kan er altijd bij. Een plaatje voor bij het kampvuur ☺

Diagram 10 Waz

47. 30-24 *

=> Na 47. 34-29 23x34 48. 30x39 ontstaat een uitermate moeilijk eindspel dat volgens Kingsrow wellicht wint voor zwart. Met een beetje voorbehoud weliswaar. Omdat het echter sowieso niet in het belang van wit is gaan we er niet dieper op in.

47. ... 19x39 48. 28x08

=> De juiste keuze. Anders slaan leidt naar verlies :

48. 28x10 ? 39-44 49. 10-05 44-49

++ 50. 32-28 49-44 51. 28-23 25-30 met een verloren situatie.

++ 50. 05-23 49x16 51. 23-29 of ? 16-11 52. 29-38 of ? 11-28 en wit verliest de schijf op 37, bijvoorbeeld : 53. 38-32 28-05 54. 32-38 hierna wordt de materiele achterstand te groot en krijgt overigens schijf 36 doorgang naar dam.

48. ... 39-44

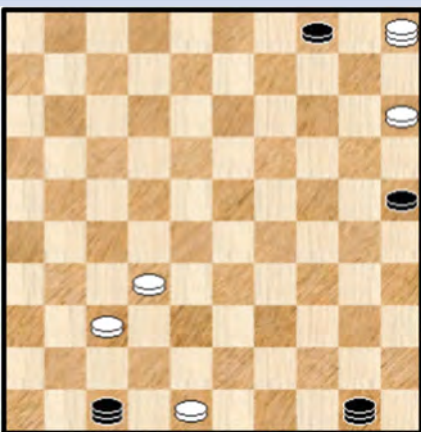
=> Na de ietwat verscholen en daarom verrassende terugwerp - manoeuvre 48. ... 14-20 49. 15x24 09-13 50. 08x19 04-09 volgt 51. 32-28 39-44 en wit kan nu op meerdere manieren remiseren, bijvoorbeeld : 52. 37-31 36x27 53. 28-22 27x18 54. 19-13 remise
De tekstzet is daarom ook te verkiezen.

49. 08-02 * 44-50 Onnodig te zeggen dat een lastig eindspel ontstaan is.

50. 02-16 50-45

=> Kingsrow raadt hier het sterke 50. ... 09-13 aan.

(Analyse) Diagram 11 Waz

++ De clou is dat op 51. 16-02 36-41 ! 52. 02x05 41-47 ! volgt. **Diagram 11.**

Er ontstaat een 4 om 5 eindspel met de "minderheidskleur" liefst 5 stukken (!) dat echter analytisch uiteindelijk zal verliezen voor wit. Zwart beheerst de diagonaal 06-50, heeft in schijf 4 een ijzersterke verdediging en zal met schijf 25 naar een derde dam kunnen. Daarna kunnen de twee witte schijven worden aangevallen en veroverd en uiteindelijk moet er nog een Scoupe met een extra schijf worden gewonnen.

Niet niks dus. Een (hele) lange weg / mars maar het schema ligt wel uitgetekend.

++ Op 51. 16-07 50-45 kan er bijvoorbeeld komen 52. 07-16 45-23 ! 53. 16-02 14-19 met grote winstkansen. Toegegeven, allemaal niet vanzelfsprekend. Daarom hebben we ook Kingsrow ☺

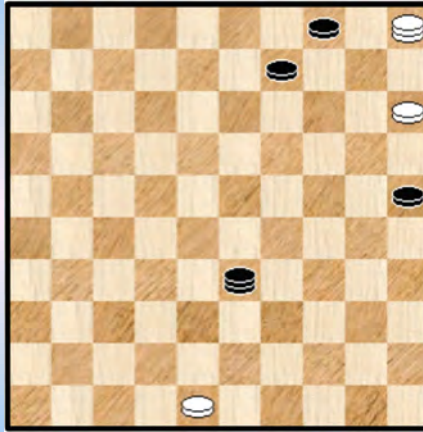
51. 32-28 ! Door de laatste zet van zwart kan wit wat lucht happen.

51. ... 45-01 52. 28-23 **Diagram 12**

Diagram 12 Zaz

(Analyse) Diagram 13 Zaz

Vooraleer dieper in te gaan op **diagram 12** signaleren we dat men eigenlijk zou verwachten dat wit in plaats van de tekstzet **52. 28-23** hier een afruil zou prefereren met 37-31 (na te vragen bij Gerrit). Mogelijk werd die nagelaten omdat na het slaan de zwarte dam de schijf op 28 toch richting de zwarte schijf op 14 zou drijven en de schijf aldus kidnappen.

De zet 37-31 blijft echter speelbaar, in het bijzonder kan zwart ook naar 32 slaan : 52. 37-31 36x27 53. 16x32 ! 01-06 54. 32-37 06x33 55. 37x05 zie **diagram 13**

We zullen deze precieze stand niet verder ontleden, maar het eindspel wel. Dat komt verderop aan bod. Om het geheel wat in te leiden (het is geen hapklare brok) signaleren we toch reeds enkele puntjes :

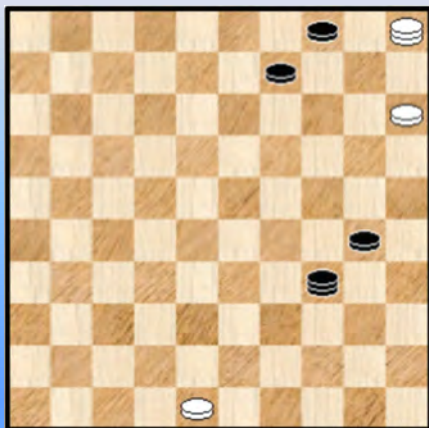
- We hebben hier te maken met een potentiële Scoupe meteen extra schijf (die momenteel op veld 3 staat)
- "Potentieel" want schijf 25 moet eerst naar dam.
- Het is juist in de eerstkomende fase van dit eindspel dat wit zijn remisekansen moet waarmaken, voor het te laat is. Anders gezegd : wit moet niet laten betijen maar **assertief** te werk gaan.
- En ja - om te besluiten - dit (moeilijke) eindspel is analytisch remise.

Terug nu naar **diagram 12**. Zwart staat op slag. Een zeldzaamheid dat we een diagram afficheren waar een kleur op slag staat. Daar moet een reden voor zijn ...

52. ... 01x45 ?

=> Naar 40 slaan mocht uiteraard niet vanwege 37-31 + maar wat als zwart naar veld 34 slaat ?

(Analyse) Diagram 14 Waz

52. ...01x34 53. 37-31 36x27

++ 54. 16x30 25x34 en dit wint simpel voor zwart

++ 54. 16x05 25-30 ! zie **diagram 14**

Bijna dezelfde stand als **diagram 13** en in essentie dus / inderdaad hetzelfde eindspel. De tweede maal dat dit de (dam) kop opsteekt. Alleen heeft zwart hier de controle over de lijn 01-45 alsook over de lijn 48-25. Het verschil tussen winst (controle) en remise (geen controle).

Om dit volledig te appreciëren moet men natuurlijk het eindspel ontrafelen maar - nog even geduld - we verwijzen naar verderop.

Volledigheidshalve noteren we nog dat Flits hier begrijpelijkerwijze tekortschiet, men heeft inderdaad een achtstukken database nodig.

=> Ook andere zetten van wit verliezen :

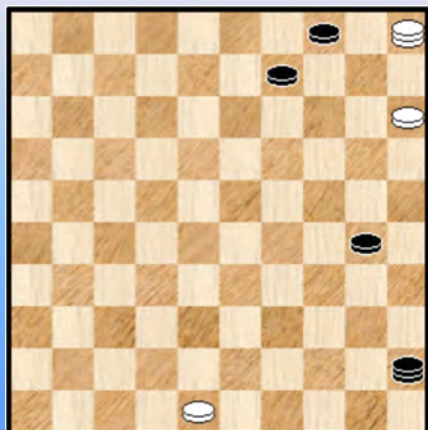
++ 53. 16-02 34-23 +

++ 53. 16-11 34-23 +

++ 53. 16-38 (bijvoorbeeld) 34-23 54. 38-32 of ? 23-19 +

53. 37-31 36x27 **54.** 16x05 25-30 ! de beste **Diagram 15**

Diagram 15 Waz

Opnieuw een stand als de diagrammen 13 en 14. “Hetzelfde” eindspel uiteraard. Zwart heeft de controle over de diagonaal 01-45 maar niet over de lijn 48-25.

Die laatste lijn is zeer belangrijk, door een aaneenschakeling van finesses en / of punktuele verdedigingsmechanismes.

Deze stand is dus analytisch remise zoals we zo dadelijk - vrij uitvoerig - proberen aan te tonen.

We twijfelen er niet aan dat de PC Blues - lezer bijzonder benieuwd uitkijkt naar dit eindspel. Eerst geven we nog de gespeelde partijzet en een commentaar van Gerrit :

55. 48-42 ?

Het eindspel waarop ik afsteven is verloren. Ik had hier met 55. 05-28 schijf 30 tegen moeten houden. Doorlopen naar dam met die schijf blijkt nog niet zo simpel te zijn, ook al omdat schijf 9 kwetsbaar is.

Gerrit Boom geeft hier duidelijk te kennen dat het een erg moeilijk eindspel betreft. Zeer terecht.

Verder kan spelen met de dam naar 28 inderdaad remiseren maar er zijn ook twee andere zetten waarmee dit kan : 05-32 of ook met 48-43 !

Nu lopen de varianten van deze drie “openingszetten” deels of grotendeels in mekaar over. En voor alle drie zijn er ergens wel **heel moeilijk** te vinden zetten. Het is dus niet zo dat een van de drie de meest logische of gemakkelijke is. Desalniettemin verkiezen we als startzet het spelen van de dam naar 32. Het is een vrij complex geheel en niet gemakkelijk om dit te remiseren, noch om uit te leggen. We proberen het te verlichten met enkele diagrammen en staan daarbij even stil bij enkele typische manoeuvres / mogelijkheden die houvast kunnen geven bij een toekomstige ontmoeting 😊.

INTERMEZZO Als volgt kan men remiseren vanuit **diagram 15** : 55. 05-32

=> 55. ... **30-34** 56. 32-43 34-40 57. 43-49 =

=> 55. ... **30-35** 56. 48-43 ! de enige die remiseert en een erg moeilijk te vinden zet. Men verwacht dit gewoon niet. De zet zal zwart echter veel kopbrekens bezorgen.

++ 56. ... 35-40 57. 43-39 45-50 of ? 58. 32-49 =

++ 56. ... 45-50 57. 32-27 ! **diagram 16**

Een remiseringsmogelijkheid die verschillende, ja talloze keren de kop opsteekt en die we daarom beslist een plaatje moeten geven

(Analyse) Diagram 16 Zaz

Er dreigt 15-10 =

Wat kan zwart doen ?

>> 57. ... 09-13 58. 27x09 04x13 59. 15-10 =

>> 57. ... 09-14 58. 27-32 =

>> 57. ... 50-28 dit belet heel eventjes 15-10

58. 43-39 28x50 59. 15-10 04x15 60. 27x04 =

++ 56. ... 45-34 57. 32-27 34x48 58. 15-10 04x15 59. 27x04 =

Hetzelfde mechanisme dat meteen duidelijk maakt dat achter de witte schijf aanlopen voor zwart niet evident is.

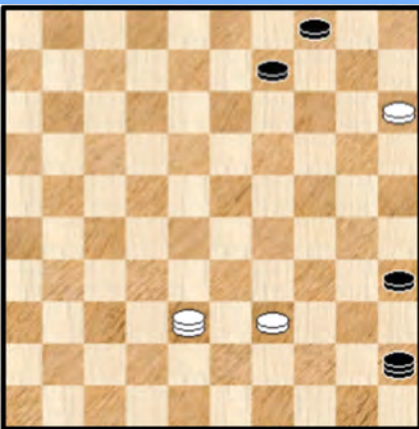
++ Het wordt nu wel moeilijker 56. ... 45-29

>> Zeker niet 57. 32-27 ? omwille van 29-18 58. 27x13 09x18 +

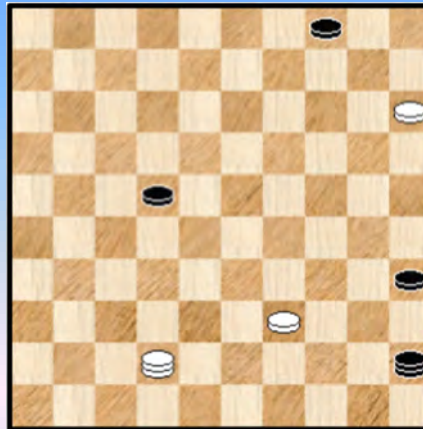
>> 57. 43-39 ! de enige, de aanval zeg maar. Zwart gaat verder op de lijn 48-15.

>1 57. ... 29-45 58. 32-38 **Diagram 17**

(Analyse) Diagram 17 Zaz

(Analyse) Diagram 18 Waz

Dit plaatje heeft de verdienste het belang van de **lijn 48-25** te onderlijnen. Weliswaar hier in combinatie met de **lijn 47-15**. De voortgang van schijf 35 wordt hier duidelijk afgeblokt.

>2 58. ... 09-13 59. 38-24 13-18 60. 24-42

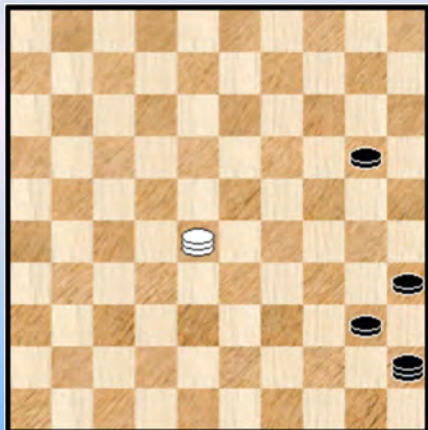
>3 60. ... 45-50 61. 39-34 ! = deze kleine subvariant onderlijnt de kracht van het samenspel van de lijnen 48-25 en 47-15.

>3 60. ... 18-22 **Diagram 18** Op een aantal plaatsen in het eindspel bewijst het **offer 15-10** zijn nut. Een remise - resource waarmee steeds rekening moet worden gehouden. Hier bijvoorbeeld : 61. 15-10 ! 04x15 62. 42-31 22-28 63. 31-37 =

>3 60. ... 18-23

- >4 Hier remiseert wit doodsimpel 61. 42-37 23-29 62. 37-42 =
- >4 Om de kracht van het samenspel van de 2 diagonalen 48-25 en 47-15 te tonen geven we een tweede remise : 61. 42-20 ! 45-50 62. 39-34 ! en 34-30 = valt niet te pareren.

(Analyse) Diagram 19 Waz

- >4 En tenslotte nog een wat excentrieke mogelijkheid (moet kunnen en we willen tenslotte de remise - ideeën naar voor brengen) :

61. 15-10 ! 04x15 62. 42-37 23-29 63. 37-28 15-20 of ?
 64. 39-34 29x40 **Diagram 19** een plaatje in de uithoeken van dit eindspel 65. 28-33 (niet 65.28-50 ?) 65. ... 20-25
 66. 33-50 25-30 67. 50-39 =

We gaven de variant ook als voorbeeld van de mogelijkheden die het offer 15-10 toelaat.

- >2 58. ... 09-14 59. 38-32 = Deze mogelijkheid - vaak voorkomend in dit eindspel - vermelden we eenmalig. Schijf 9 kan dus (in principe althans) nooit naar veld 14.

- >2 We behandelen nu een drietal zetmogelijkheden van de zwarte dam en starten met 45-23 :

58. ... 45-23 59. 38-20

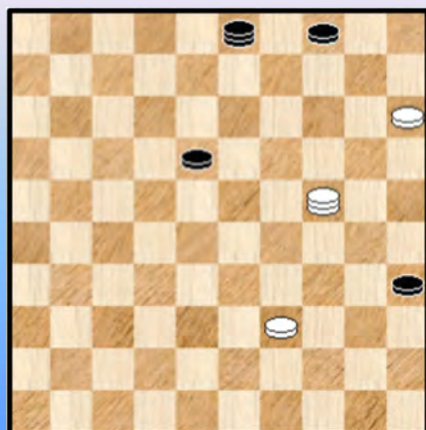
- >3 59. ... 23-14 60. 20-25 35-40 61. 39-33 40-44 62. 33-28 =
- >3 59. ... 09-13 60. 20-24 ! eenmaal schijf 13 op 18 staat laat wit toe makkelijker aan te vallen
- 60. ... 13-18 61. 24-47

- >4 61. ... 23-19 62. 39-34 ! =
- >4 61. ... 23-45 62. 39-34 45x23 63. 15-10 ! 04x15 64. 47-36 =
- >4 61. ... 18-22 62. 39-34 ! 23x40 63. 47-33 22-27 64. 33-38 27-31 65. 38-42 31-36
 66. 42-37 post - Scoupe.

- >2 58. ... 45-12 59. 38-20

- >3 59. ... 12-03 60. 20-29 09-13 * (als zwart speelt met de dam volgt opnieuw 29-20 met dreigend HvZ) 61. 29-24

(Analyse) Diagram 20 Waz

- >4 61. ... 13-18 **Diagram 20** De witte dam kan nu de zwarte schijf op 18 uit de Scoupe - piramide verdrijven (naar een post - Scoupe positie dus). Als zwart zou sluiten met de dam komt er HvZ : 62. 24-29

- >5 62. ... 03-12 63. 29-20 18-22 64. 39-34 ! 12x40
 65. 20-33 22-27 66. 33-28 post - Scoupe

- >5 62. ... 18-22 63. 29-33
- >6 63. ... 22-27 64. 33-28 post - Scoupe
- >6 63. ... 03-17 64. 33-20 17-12 65. 39-34 12x40
 66. 20-33 22-27 67. 33-28 post - Scoupe

>4 Ook hier past wit hetzelfde principe toe : de post - Scoupe combineren met de dreiging van HvZ.

61. ... 03-08 62. 24-29 08-21 63. 29-24 21-08 64. 24-29 08-21 65. 29-24 13-18
66. 24-29 18-22 67. 29-33 21-17 68. 33-29 17-08 69. 29-33 22-27 70. 33-28 post - Scoupe

>3 59. ... 09-13 60. 20-24

>4 60. ... 12-08 61. 24-29 dreigt met HvZ enz.

>4 60. ... 13-18 61. 24-42 12-08 of ? 62. 39-34 Er dreigt nu de afruil 34-30 = Ten gronde kan zwart dit niet beletten, hoogstens even uitstellen door naar veld 3 of 26 te gaan. We nemen er één uit :

62. ... 08-03 63. 42-29

>5 63. ... 03-12 64. 29-42 dreigt HvZ enz.

>5 63. ... 18-22 64. 29-33 22-27 65. 33-28 = post - Scoupe

Een samenspel van 3 elementen : post - Scoupe, HvZ alsook de dreiging van de afruil 34-30 omdat wit de lijn 47-15 beheerst.

>2 De laatste in dit rijtje 58. ... 45-07 59. 38-20 09-13 60. 20-42 (dreigt met 42-31) 07-23 *
61. 42-24

>3 61. ... 13-18 62. 24-42 enz. zoals reeds gezien

>3 61. ... 23-19 62. 24-29 19-30 * er dreigde anders HvZ 63. 39-33 30-19 64. 29-12 Wit speelt gewoon maar wat op de lijn 01-45 en laat zwart het initiatief ... 19-05 65. 12-01 05-37
66. 01-29 37-26 wat anders ? 67. 33-28 26-17 de beste nog 68. 28-23

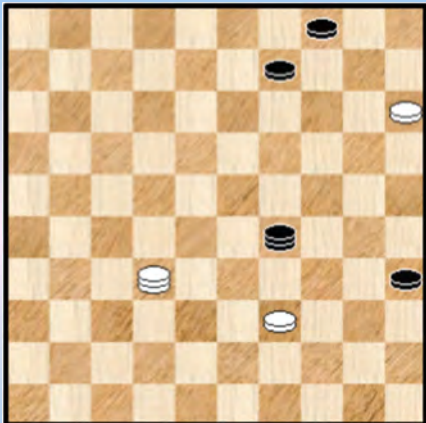
>4 68. ... 17-03 69. 29-24 =

>4 68. ... 17-08 69. 29-20 met de dreiging 23-19 =

Kommentaar bij de laatste subvariant (>2) : wit houdt de belangrijke lijnen 47-15 en 45-01 zodanig dat de zwarte schijf niet kan oprukken. Initiatieven van de zwarte dam zijn gedoemd te mislukken.

We moeten even hogerop in de piramide

(Analyse) Diagram 21 Zaz

In **diagram 21** hebben we zopas >1 57. ... 29-45 behandeld. Kan zwart echter andere zetten overwegen ? :

>1 57. ... 09-13 58. 32-27 !

>2 58. ... 29-23 59. 27x09 04x13 60. 39-34 23x45
61. 15-10 =

>2 58. ... 29-18 59. 27-36 ! 18-23 60. 36x09 04x13
61. 39-34 23x45 62. 15-10 =

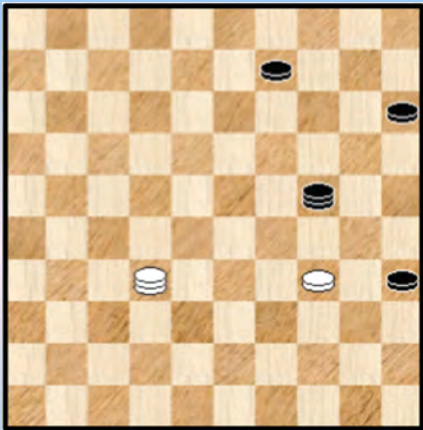
>1 Op andere zetten van de zwarte dam op de lijn 45-01 neemt wit opnieuw veld 38 in (38-32) en handelt zoals hiervoor.

>1 Er blijft tenslotte nog een zet die een wat afzonderlijke bewijsvoering verdient : 57. ... 29-24

>2 Een eerste oplossing, die wat buiten de tot nu toe bewandelde (dam) paden valt, is de afwikkeling naar een 4x2. In feite naar een ietwat klassieke stand. Men moet het natuurlijk wel weten dat dit wint en anders valt het uitrekenen ervan in de partij niet aan te raden.

58. 15-10 ! (we tonen nu eenmaal graag de mogelijkheden die het offer met zich brengt) 04x15
59. 39-34 ! (ook 59. 32-23 kan) en we krijgen de stand van **diagram 22** op het dambord.

(Analyse) Diagram 22 Zaz (remise)

Niet evident dat dit remiseert.
We geven de stand als opgave.

>2 Om wat meer aan te sluiten bij de gebruikte
winstmethodes geven we ook een tweede type van remise :

58. 39-34 !

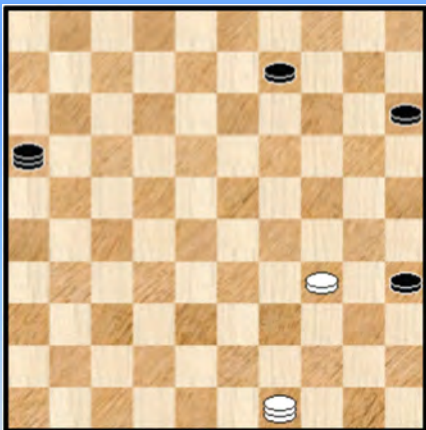
>3 58. ... 09-13 59. 34-30 24-47 60. 15-10 04x15
61. 32-27 35x24 62. 27x09 =

>3 De beste zet met de dam is 58. ... 24-02 dreigt met 04-10 ! 59. 32-49

>4 59. ... 02-07 60. 15-10 ! 04x15 61. 49-27 07x45 62. 27x04 =

>4 59. ... 02-16 60.15-10 ! 04x15 **Diagram 23**

(Analyse) Diagram 23 Waz

Schijf 34 begint nu aan een "lange mars" over de lijn 45-01.
Niks kan de schijf stoppen 😊

61. 34-29 09-14 de beste, op 09-13 komt 29-23 =
62. 29-23

>5 62. ... 16-07 63. 49-32 07x45 64. 32x05 =

>5 62. ... 16-02 63. 49-32 (ook via 49-43 met de dreiging
43-25 ! komt wit er)

>6 63. ... 35-40 64. 23-19 =

>6 63. ... 14-20 64. 23-18 35-40 (op 64. ... 02-08 65. 32-23 =) 65. 18-12

>7 65. ... 40-44 66. 32-16 =

>7 65. ... 02-16 66. 32-49 16-02 67. 49x35 20-24 68. 35x19 02x24 69. 12-07 =

++ Het wordt nu wel moeilijker 56. ... 45-07

De laatste zet van de zwarte dam die we behandelen (op 56. ... 45-01 of 56. ... 45-12 volgt 43-39 met de speelschema's van hierboven) want deze zet geeft wat nieuws.

>> Vooreerst kan wit niet vervolgen met 57. 43-39 ? want zwart kan door naar dam en dit wint. Al heeft het heel wat (dam) voeten in de aarde omdat wit **zettenlang** kan verhinderen dat de dam er effectief komt omwille van allerlei achterloopmogelijkheden. We geven een voorbeeld, niet meer dan dat :

57. 43-39 ? 35-40 58. 32-21 40-45 ! 59. 21-03 09-13 60. 03-14 07-18 61. 14-28 18-12

62. 28-14 12-29 63. 14-20 29-23 64. 20-24 13-18 65. 24-33 23-19 66. 33-06 19-30

67. 39-33 30-19 68. 06-01 18-22 69. 01-07 22-27 70. 07-02 19-05 71. 02-35 27-31

72. 33-29 en eindelijk kan zwart dam nemen met 45-50 waarna de verdere winst vlotter verloopt.

>> 57. 32-16 !

>1 57. ... 07-34 58. 16-27 34x48 59. 15-10 04x15 60. 27x04 =

>1 57. ... 07-23 58. 43-39

>2 58. ... 35-40 59. 39-34 40x29 60. 16-38 29-34 61. 38-29 =

>2 58. ... 23-28 59. 16-27 28x50 60. 15-10 04x15 61. 27x04 =

>2 58. ... 23-29 59. 16-32 09-13 60. 32-27

>3 60. ... 29-23 61. 27x09 04x13 62. 39-34 23x45 63. 15-10 =

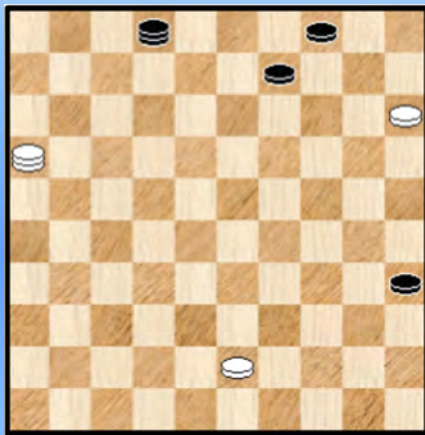
>3 60. ... 29-18 61. 27-36 ! 18-01of ? 62. 36x09 04x13 63. 15-10 =

>1 57. ... 07-12 58. 43-39 ! enz.

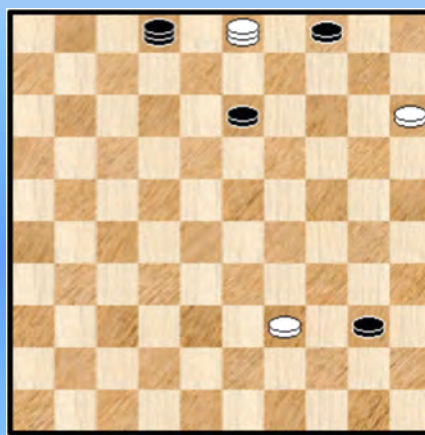
>1 57. ... 07-18 58. 16-38 ! (niet 43-39 ?) enz.

>1 De voornaamste variant komt nu : 57. ... 07-02 **Diagram 24**

(Analyse) **Diagram 24 Waz**

(Analyse) **Diagram 25 Waz**

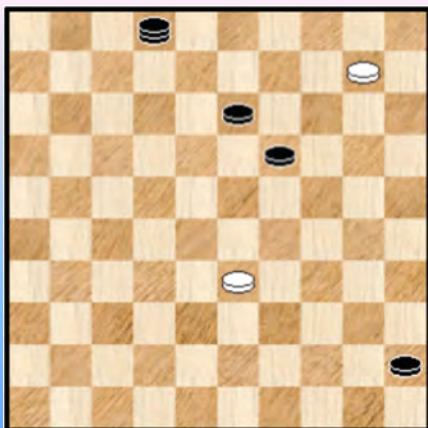

58. 16-21 !! Een heel moeilijke zet en de enige die remiseert. De reden ervan is dat wit over veld 3 moet passeren. We doorlopen de mogelijke vervolgen :

>2 58. ... 35-40 59. 21-03 ! 09-13 60. 43-39 ! **Diagram 25** Er zal verrassend blijken dat wit hier voldoende remise resources heeft, in het bijzonder over veel achterloop - mogelijkheden beschikt.

60. ... 40-45 We geven nu twee manieren om te remiseren :

Diagram 26 Zaz

>3 61. 03-09 ! 13-19 62. 39-33 04x13 63. 15-10
Diagram 26

We laten de uitwerking aan de PC Blues - lezers, deze stand is niet te winnen door zwart. In de partij daarop betrouwen lijkt een tikkeltje riskant.

>3 De tweede manier dan : 61. 39-33 de aanzet tot een "lange mars".

>4 61. ... 13-19 62. 15-10 ! 04x15 63. 33-29 45-50
64. 03-25 ! en aan de afruil 22-27 valt niet te ontkomen.

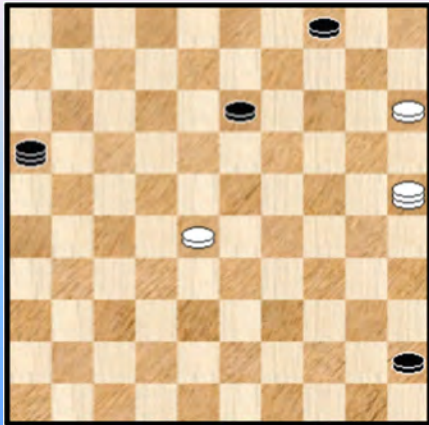
>4 61. ... 13-18 (om aan een lange mars richting veld 45 te ontsnappen) 62. 15-10 04x15
63. 03-09 18-23 64. 09-14 =

>4 61. ... 02-07 62. 33-28 ! 13-18 (om aan een lange mars richting veld 45 te ontsnappen)
63. 28-22 18x27 64. 03-14 post - Scoupe.

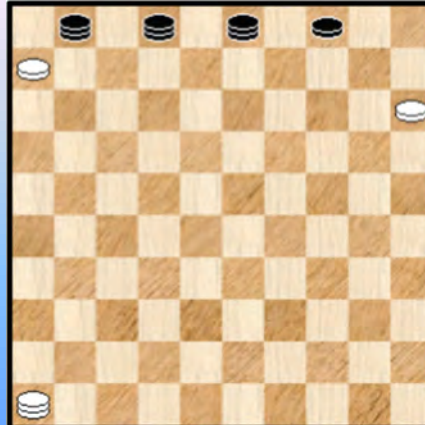
>4 61. ... 02-16 62. 33-28

>5 62. ... 13-18 (om aan een lange mars richting veld 45 te ontsnappen) 63. 28-22 18x27
64. 03-14 post - Scoupe.

(Analyse) Diagram 27 Waz

(Analyse) Diagram 28 Zaz (remise)

>5 62. ... 16-27 de lange mars gaat hier wel door : 63. 03-25 27-16 **diagram 27** 64. 28-22 16-02
65. 22-17 13-19 (ook op 65. ... 02-04 volgt 66. 25-43) 66. 25-43 02-07 67. 43-16 07-18
68. 17-11 19-24 69. 11-06 18-01 ! 70. 16-38 24-30 71. 38-43 30-35 72. 43-32 Manoury) en we
bereiken een Manoury - overmachtseindspel dat in zijn **kanonische** gedaante de vorm aanneemt van
diagram 28. De uitkomst ervan is gekend : remise.

We hadden ook nog de volgende, andere mogelijkheden op niveau >2 :

>2 58. ... 09-14 59. 21-32 02-19 60. 32-46 35-40 61. 43-38 19-02 =

>2 58. ... 09-13 59. 21-27 13-19 60. 27-32 19-24 61. 32-38 24-30 62. 38-29

>3 62. ... 02-16 63. 29-20 16x49 64. 20-25 =

>3 62. ... 02-19 63. 43-39 19-14 64. 15-10 04x15 *

>4 Nu niet 65. 29-34 ? 15-20 66. 34x25 14-03 67. 25x14 03x43 +

>4 Maar wel 65. 29-45 14-03

>5 Opnieuw niet 66. 45-50 ? 35-40 67. 50-45 of ? 15-20 68. 45x14 03x43 +

>5 Maar wel 66. 45-23 15-20 67. 23-29 20-25 68. 29-45 !=

>2 58. ... 02-24 59. 21-03 09-13 60. 03-20 24-30 * 61. 20-09 30x48 62. 09x18 =

>2 58. ... 02-11 59. 21-27 ! 11-28 60. 43-39 ! 28x50 61. 15-10 04x15 62. 27x04 =

>2 58. ... 02-19 wit kan op velerlei manieren remiseren. We nemen er een uit : 59. 43-39

>3 59. ... 35-40 60. 39-33 ! alleen deze 09-13 61. 21-49

>4 61. ... 40-45 62. 49-35 45-50 63. 33-29 =

>4 61. ... 19-35 62. 15-10 04x15 63. 49-27 13-19 64. 33-29 =

>3 59. ... 19-23 60. 21-38

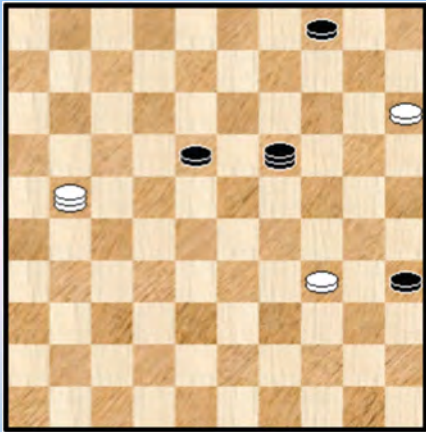
>4 60. ... 09-14 61. 39-34 23x45 62. 38-32 =

>4 60. ... 09-13 61. 38-24 enz. (zoals vroeger al gezien)

>4 60. Voor zetten met de dam zie eerder al

>3 59. ... 09-13 de laatste serieuze optie voor zwart 60.39-34

(Analyse) Diagram 28 Waz

>4 60. ... 19-05 of een andere zet met de dam 61. 21-38 !=
>4 60. ... 13-18 **Diagram 29**

>5 Wit moet niet in verleiding komen om het mooi te willen doen : 61. 34-30 ? 35x24 62. 21-38 19-41 ! 63. 38x20 04-10 64. 15x04 41-36 65. 04x22 36x25 +

>5 Maar het simpel houden : 61. 21-38 != remise omwille van de dreiging 34-30

>2 De laatste dan 58. ... 02-07 59. 39-34 en we komen in eerdere varianten terecht.

We moeten nu om terug te gaan heel wat hoger in de ketting.

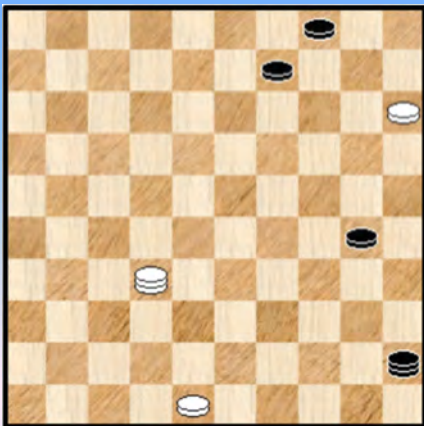
++ 56. ... 09-13 57. 43-39 en we komen terug uit bij vroeger, behalve indien zwart naar veld 50 gaat : 57. ... 45-50 58. 39-34 50-45 59. 34-30 35x24 60. 32-19 =

++ 56. ... 45-01 57. 43-39 en we komen uit bij vroegere varianten

++ 56. ... 45-12 57. 43-39 en we komen uit bij vroegere varianten

Zijn we nu rond ? Neen ! we moeten nóg een verdieping hoger en daar ook afwerken. We afficheren gemakshalve nog even de stand.

(Analyse) Diagram 29 Zaz

We hebben al behandeld : 30-34 en 30-35. Er resten nog 09-13 en de zetten met de zwarte dam. Dat lijkt nog een uitermate grote klus maar dat valt mee : er zijn vanaf nu immers veel verwijzingen naar vroegere varianten.

=> 55. ... **09-13** 56. 48-43 zie eerder

=> 55. ... **45-34** 56. 32-38

++ 56. ... 09-13 57. 38-43 13-19 * 58. 43-32 34-23 59. 32-46 30-34 60. 48-42 =

++ 56. ... 30-35 57. 38-20 09-13 58. 20-24

>> Zwart mag niet 58. ... 34-30 ? 59. 24x02 30-24 60. 02x30 35x24 61. 48-43 en wit wint door oppositie

>> 58. ... 13-18 * 59. 48-43 34x48 60. 24-29 18-22 61. 29-33 22-27 62. 33-38 27-31 63. 38-32 post - Scoupe.

Het zo ver mogelijk drijven van de zwarte schijf is niet strikt nodig maar beperkt wel de post - Scoupe remise - initiatieven van zwart.

=> 55. ... **45-12** 56. 48-43

++ 56. ... 30-35 57. 43-39 zie eerder

++ 56. ... 09-13 57. 43-39 zie eerder

++ 56. ... 12-29

>> 57. 43-39 zie eerder

>> Maar er kan ook een kleine combinatie : 57. 32-14 ! 09x20 58. 15x33 en wit komt juist op tijd op dam. Remise

- ⇒ 55. ... **45-18** 56. 48-43 30-35 57. 32-38 ! (niet 57. 43-39 ?)
 ++ 57. ... 18-23 58. 43-39 zie eerder
 ++ 57. ... 18-22
 >> Nu niet 58. 38-20 ? wegens 04-10 ! 59. 15x13 22x48 +
 >> Maar 58. 38-29 zie eerder
- ⇒ 55. ... **45-29 ?** 56. 32-14 ! 09x20 57. 15x33 en wit komt op tijd op dam. Remise.
- ⇒ 55. ... **45-07** 56. 48-43
 ++ 56. ... 30-35 57. 32-16 ! zie eerder
 ++ 56. ... 07-02 57. 32-16 ! zie eerder
- ⇒ 55. ... **45-01** 56. 48-43 30-35 enz. zie eerder
- ⇒ 55. ... **45-50** 56. 32-27 50-28 * 57. 48-43
 ++ 57. ... 30-35 58. 43-39 28x50 59. 15-10 04x15 60. 27x04 =
 ++ 57. ... 28-23 58. 27-38
 >> 58. ... 30-35 59. 43-39 zie eerder
 >> 58. ... 09-14 59. 43-39 zie eerder
 >> 58. ... 09-13 59. 43-39 zie eerder
 >> 58. ... 23-28 59. 38-27 28-23 60. 27-38 **HvZ**
 ++ 57. ... 09-14 58. 43-39 28x50 59. 27-32 =

Oef, we zijn er doorheen ! Een erg moeilijk eindspel dat zich niet in een paar varianten laat samenvatten.

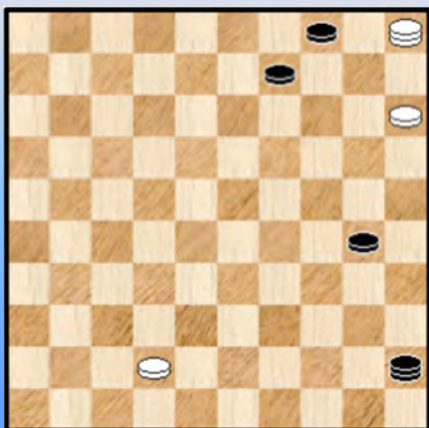
We vatten nog eens de voornaamste hulpmiddelen samen die wit in zijn bezit heeft om te remiseren :

- ** De klassieke middelen die toelaten een schijf te winnen
- ** Aansturen op een oppositie - schijvenpaar
- ** Herhaling van zetten (HvZ)
- ** Het offer 15-10 speelt vele malen
- ** Het afwikkelen naar een winnend / gekend 4x2 - eindspel
- ** De post - Scoupe remise
- ** En tenslotte de lange mars op de lijn 50-06 die eindigt bij veld 6, met een remiserende Manoury overmachtswinst.

Een gans arsenaal aan technieken !

Na dit uitgebreide INTERMEZZO gaan we terug naar de partij en om enigszins de draad op te rapen (kan dit nog wel na dergelijke uitweiding ? ☺) afficheren we de laatste partijstand in diagram 30 nadat wit foutief **55. 48-42 ?** had gespeeld

Diagram 30 Zaz

55. ... 30-34 56. 05-19

Nu nog naar veld 28 gaan kan de (dam) meubelen niet meer redden. Al blijven er altijd nog enkele kleine (dam) klippen te omzeilen, bijvoorbeeld :

- ⇒ 56. 05-28 45-50 57. 28-41 34-40 58. 42-38
- ++ 58. ... 40-44 ? 59. 41-36
 >> 59. ... 44-49 60. 38-32 49x16 61. 15-10 04x15
 62. 36x04 =
 >> 59. ... 50-45 60. 15-10 04x15 61. 36x04 =

++ 58. ... 40-45 ? 59. 41-36
 >> 59. ... 09-13 60. 36x09 04x13 61. 15-10 =
 >> 59. ... 50-28 60. 38-33 28x39 61. 15-10 04x15 62. 36x04 =
 >> 59. ... 09-14 60. 36-41 =

++ 58. ... 09-13 ! dit leidt wel naar de winst.

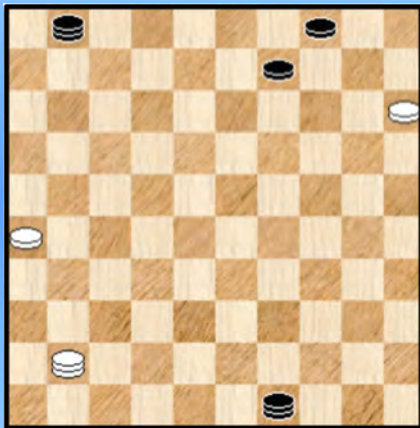
56. ... 34-39 57. 42-37 39-44 58. 37-31 44-49

Hierna (en eigenlijk is dit al een tweetal zetten zo) kan de **gemoedsrust** bij de zwartspeler terugkeren. Met twee dammen kan de situatie in principe niet meer kantelen (we zeggen wel in principe ...). Bijkomend speelt het vanaf nu veel makkelijker en kan zwart uitkijken hoe de winst - als die er is tenminste - moet worden verwezenlijkt.

Daarmee is dan nog niet gezegd dat die winst super - eenvoudig uitvalt. Helemaal niet zelfs.

59. 31-26 45-01 60. 19-41 **Diagram 31**

Diagram 31 Zaz

Een directe vangstelling om wit van de lange lijn te verjagen is er niet.

De winst moet daarom gaan in twee etappes, eerst de witte dam in **temponood** brengen (ja, een dam kan wel degelijk in temponood worden gebracht, althans in bijzondere omstandigheden ...) waardoor wit met schijf 26 moet oprukken naar veld 16.

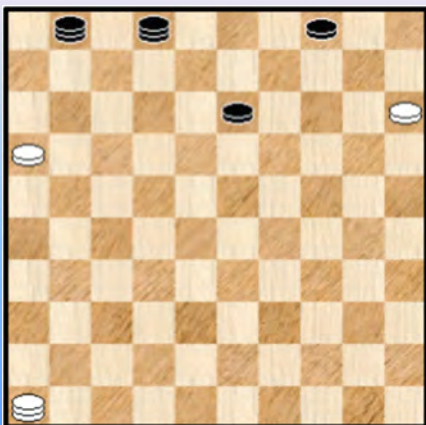
Daarna is er wél een winnende opstelling mogelijk

=> 60. ... 01-29 61. 41-46 49-35 (nu mag de witte dam niet meer los staan 62. 46-05 * 29-38 63. 05-46 * 33-24 64. 26-21 gedwongen.

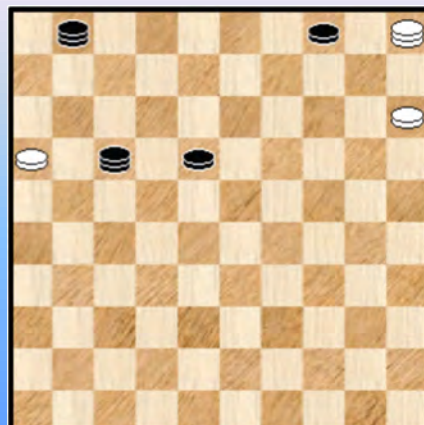
Nu beschikt zwart zelfs over twee winnende opstellingen :

++ 64. ... 24-08 65. 21-16 * 08-02 66. 46-05 (er was de dreiging 09-10 !) 35-08 67. 05-46 * 08-12 68. 46-05 * 12-01 69. 05-46 * 09-13 **diagram 32**

(Analyse) Diagram 32 Waz

(Analyse) Diagram 33 Zaz

Daarmee wordt duidelijk een winnende opstelling bereikt :

- >> 70. 46-05 04-10 71. 05x08 02x13 +
- >> 70. 46-10 02-11 71. 16x07 01x05 +
- >> 70. 46-28 01-23 71. 28x08 02x13 +

++ De tweede manier vergt iets meer handigheid in het manoeuvreren :

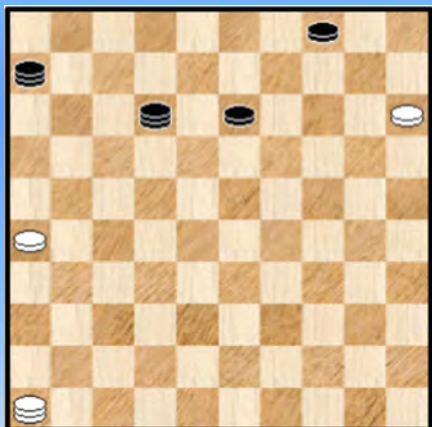
64. ... 24-33 65. 21-16 35-40 66. 46-37 40-01 (nu mag de witte dam niet meer los staan)
67. 37-46 09-13 68. 46-05 * 33-17 69. 05-46 * 13-18 70. 46-05 * **Diagram 33** (nog steeds mag de dam niet los staan 70. 46-37 ? 17-21 71. 16x27 18-22 72. 27x18 01x41 +)

70. ... 18-22 ! 71. 05-46 * (en ook nu mag de dam niet los staan wegens 17-21) 71. ... 17-06
72. 46-05 * 01-23 73. 05x17 06x22 +

Terug naar de partij.

60. ... 01-06 61. 41-46 49-16 62. 46-05 06-17 63. 05-23 16-02 64. 23-46 09-13
65. 46-14 17-03 66. 14-23 02-11 67. 23-37 11-06 68. 37-32 03-12 69. 32-46 **Diagram 34**

Diagram 34 13-18 ?

69. ... 13-18 ?

Helemaal zeker weten doe ik het niet, maar ik vermoed dat er hierna geen winst meer mogelijk is.

Het vermoeden, door Gerrit uitgesproken, is korrekt. Uiteraard kan ik dit slechts positief beamen omdat Kingsrow dit aangeeft.

Voor de argeloze toeschouwer moet het wel raar lijken dat hier de grens tussen winst en remise ligt maar het is zo.

De uitleg is logisch gesproken rationeel (vangstellingen zijn dan niet meer mogelijk om de witte dam van de lange lijn te verdrijven) maar wel ietwat onbestemd.

Hoe immers weet men of er wel of niet nog een vangstelling valt op te stellen ? ... In dit geval lag de clou in het feit dat men eerst via tempodwang van de witte dam de witte schijf op veld 16 moet krijgen. En daar kan het wonderwel toch. De zwartspeler zal zeker akkoord zijn dat dit inderdaad niet evident is ...

In feite is dit ook een verkapt pleidooi voor het oefenen met / het verkrijgen van de handigheid in het opstellen van vangstellingen. Het bezorgt de nodige fun, zeker, maar kan soms uitermate nuttig in het praktische partij - leven.

70. 46-32 18-22 71. 32-41 22-27 72. 26-21

Wit neemt de eerste de beste gelegenheid te baat om zich te ontdoen van schijf 26 die vooral als combinatie - objekt figureert / kan figureren.

Ik wikkel af naar een standaard remise - eindspel. Voor de winst van Scoupe is de zwarte schijf inmiddels te ver opgerukt.

Daarna zal de zwartspeler weliswaar nog een de post - Scoupe trukendoos openen maar wit blijft kalm en beheerst en rijft uiteindelijk het begeerde remisepunt binnen.

72. ... 27x16 73. 41-32 06-22 74. 32-37 22-27 75. 37-28 12-03 76. 28-23 27-49 77. 23-28 49-35
78. 28-05 03-21 79. 05-23 21-38 80. 23-05 38-33 81. 05-46 16-21 82. 46-14 33-24
83. 14-46 24-08 84. 46-23 21-27 85. 23-28 27-31 86. 28-23 08-24 87. 23-05 1-1 (3.16/3.10)

Samengevat : een mooie, voldragen en originele partij, inhoudrijk erg gestoffeerd. Ook een langdurige partij die zonder twijfel heel wat gevegd heeft van beide kleuren. Zie ook het tijdsverbruik. Kingsrow wist verder nog wat extra's toe te voegen aan de oorspronkelijke analyse van Gerrit Boom.

Kunnen we dit allemaal samenballen in één korte zin ? Natuurlijk : echt een partij om na te vertellen bij het **kampvuur** 😊.

----- o - O - o -----

9. Niet zo makkelijk. **Georgiev Alexander - Cordier, Arnaud** Wereldkampioenschap Em12-11-2015
Analyse door **Gerrit Boom / Christiaan Piens**

Bij de inleiding van de voorgaande partij (Boom - Adema) heb ik iets niet vermeld, of beter gezegd bewust verzwegen / achtergehouden. Gerrit had me namelijk niet alleen zijn partij - analyse van de eigen partij tegen Adema opgestuurd maar bijkomend ook nog de analyse van een tweede partij uit het WK 2015 : de partij Georgiev - Cordier.

Om het meer voluit te schrijven : de Russische geweldenaar tegen een kloeke portie gezond verstand. Georgiev is ondertussen - na zijn behaalde WK - titel in 2019 - opgerukt naar 10 WK - titels. En Tsjizjov, die er ook 10 telt, maakt zich dus lichtelijk ongerust. Terecht 😊

*Arnaud Cordier behoort niet tot het echte sterrendom van de damsport, althans mondiaal gezien. Het zou echter getuigen van weinig respect getuigen om zijn prestaties te onderschatten. Veruit de beste Franse dammer - met talloze titels- is het ook voor de Russische en Nederlandse grootmeesters en wereldkampioenen geen makkie om hem te verslaan. Overbekend is natuurlijk zijn remise tegen Groenendijk in het betreffende WK 2015. Het betreffende eindspelfragment uit hun beider partij is met stip de meest bekende (dam) scène van dit WK, of misschien zelfs de meest **beruchte** ...*

Voor mezelf is het wat moeilijk om zijn sterkte en speelkracht in te schatten maar de woorden gedegen en moeilijk te verslaan schieten me als eerste te binnen. Ook in het eerste Scoupe - boek speelt hij trouwens een behoorlijk grote rol, maar dat laten we hier nu even terzijde.

Vooraleer ik de partij - analyse van Gerrit ontving had ik de partij eigenlijk al op de radar staan en ze ook even doorgenomen (een tweetal keren nagespeeld in de database). De indruk die ik van de hele partij en zeker ook van het eindspel had was dat het een echt moeilijk gebeuren betrof. Voor de spelers, zeker, maar ook voor een eventuele analyse. En eigenlijk had ik een beetje schrik om eraan te beginnen omdat die taak me gewoon wat te moeilijk scheen.

Bijkomend leek het Scoupe - gehalte” om het zo te zeggen niet bijzonder groot al moet eerst de analyse gebeuren vooraleer hier een definitief oordeel over te vellen.

Hoe dan ook was ik erg blij met deze analyse die me de gelegenheid laat iemand anders aan het woord te laten. Die analyse krijgt u dus van Gerrit, sober en “to the point” zoals altijd. Van mezelf kunnen er eventueel wat voetnoten bij al neem ik me voor het geheel niet al te veel te laten uitwaaiëren, de analyse van de voorgaande partij indachtig. Hoe dan ook eventuele bijkomende kommentaar van mezelf staat in italic.

01. 32-28 17-22 02. 28x17 12x21 03. 37-32 07-12 04. 41-37 11-17 05. 31-26 06-11
06. 36-31 21-27 07. 31x22 18x27 08. 32x21 16x27 09. 37-32 11-16 10. 32x21 16x27 **Diagram 1**

Diagram 1 Waz

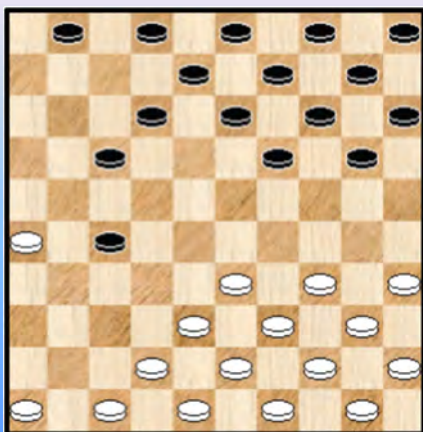
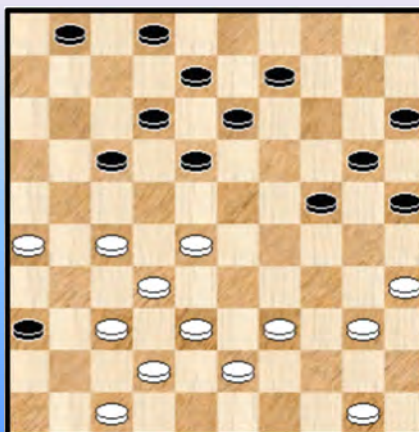

Diagram 2 Waz

11. 42-37 27-31 12. 48-42 13-18 13. 34-30 19-24 14. 30x19 14x23 15. 40-34 10-14
 16. 34-29 23x34 17. 39x30 14-19 18. 44-39 31-36 19. 38-32 09-13 20. 43-38 19-24
 21. 30x19 13x24 22. 32-27 04-09 23. 37-32 09-13 24. 46-41 05-10 25. 41-37 10-14
 26. 49-43 20-25 27. 33-28 14-20 28. 45-40 03-09 **Diagram 2** 29. 40-34

Wonderlijk, blijkbaar ziet Georgiev nog kansen na de volgende grote ruil.

29. ... 24-30 30. 35x24 20x40 31. 28-23 18x29 32. 27-22 17x28 33. 32x45 **Diagram 3**

Diagram 3 Waz

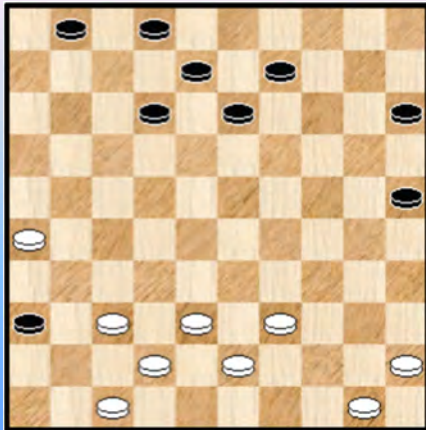
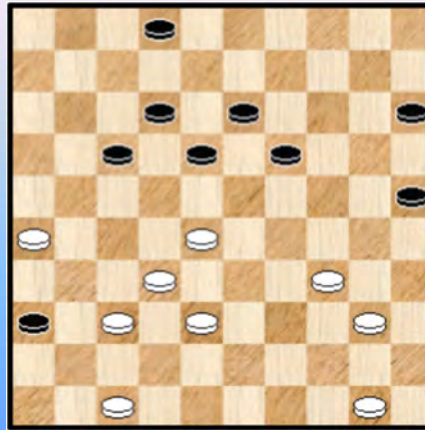

Diagram 4 Zaz

33. ... 13-18 34. 37-32 09-14 35. 39-33 01-07

Met het opkomen van schijf 1 verspilt zwart kostbare tempi. Hierdoor wordt Georgiev in staat gesteld om actief te worden op het centrum.

36. 42-37 07-11 37. 45-40 11-17 38. 43-39 08-13 39. 39-34 14-19 40. 33-28 **Diagram 4** 15-20

Of: 40. ... 18-23 en wit heeft niet beter dan 41. 50-45 13-18 42. 28-22 18x27 43. 32x21 19-24 =

41. 32-27 02-08

Beter lijkt me 41. ... 18-23 Georgiev heeft weliswaar met vooruitziende blik een combinatie gekomponerd op het thema van de voorpost op veld 36, maar veel stelt dat niet voor en bovendien hoeft zwart daar niet in te lopen :

=> 42. 37-32 13-18 43. 38-33

++ 43. ... 20-24 44. 47-41 36x47 45. 27-21 47x29 46. 32-27 23x32 47. 34x14 32-38 48. 14-09 02-07 =

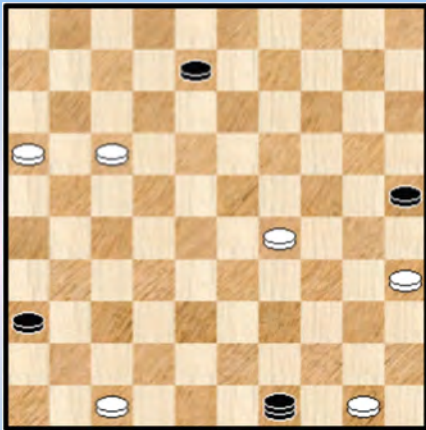
++ 43. ... 02-07 44. 33-29 25-30 45. 34x14 23x45 46. 14x23 18x29 47. 27-22 07-11 48. 22-18 12x23 49. 28x19 29-34 =

42. 37-32 19-23 43. 28x19 13x24 44. 40-35 24-29 45. 34x23 18x29 46. 27-21 17-22 47. 32-27 22x31 48. 26x37 29-34 49. 37-32 34-39 50. 21-16 12-17 51. 32-27 17-21

=> Veel beter is 51. ... 20-24 (of ook 08-12) zonder angst voor 52. 38-33 39x28 53. 27-22 17-21 54. 22x33 25-30 55. 16x27 30-34 56. 27-21 08-12 57. 50-45 24-29 58. 33x24 34-39 59. 24-20 39-43 60. 21-16 12-17 61. 20-15 43-49 62. 15-10 17-21 63. 16x27 49x16 64. 10-05 16-43 =

52. 27-22 20-24 53. 16x27 24-29 54. 22-17 29-33 55. 38x29 39-43 56. 27-21 43-49 57. 21-16 zie **diagram 5**

Diagram 5 Zaz

57. ... 49-38

=> Beter is 57. ... 49-27

++ Na 58. 17-11 27-18 59. 29-24 08-13 60. 11-06 kan wit geen dam halen 18-01 (of ook 60. ... 18-45)
61. 50-44 (op 61. 50-45 25-30 =) 61. ... 01-40
62. 44-39 40-01 63. 39-33 01-29 =

++ En ook na 58. 29-23 lijkt zwart nog te kunnen ontsnappen, bijvoorbeeld : 58. ... 27-38 59. 16-11 (op 59. 17-11 38-15 =)
59. ... 38-16 60. 11-06 16-11 61. 17-12 08x17

62. 23-19 11-16 63. 06-01 17-21 64. 19-14 (op 64. 01-23 16-02 65. 19-14 02-19 =) 64. ... 36-41
65. 47x36 21-26 66. 14-09 25-30 67. 35x24 26-31 68. 36x27 16x03 =

Nee, allemaal niet zo makkelijk. En voor een goed begrip krijgt de tekstzet van Kingsrow zelfs de beste waardering !

58. 17-11

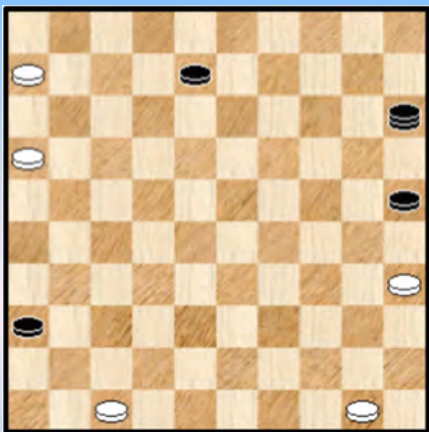
De enige zet waarmee wit nog kansen behoudt :

=> 58. 16-11 38x24 59. 11-06 08-12 60. 17x08 24x02 61. 06-01 25-30 62. 35x24 02x30 =

=> 58. 29-23 38-15 =

58. ... 38x15 59. 11-06 * **Diagram 6**

Diagram 6 Zaz

59. ... 08-12 ?

Kingsrow suggereert dat het hier fout gaat. Maar wie zou in dergelijke moeilijke materie de steen durven werpen naar de zwartspeler ? Flits stelt trouwens ook al de tekstzet voor !

Met 59. ... 15-39 blijven er (misschien) zwarte remisekansen ook al zijn die erg moeilijk aantoonbaar. We proberen geen varianten te geven gezien de moeilijkheidsgraad.

60. 06-01 *

=> 60. 50-45 25-30 61. 35x24 15x33 =

60. ... 12-17 * 61. 01-34 *

=> Wit moet absoluut 25-30 vermijden.

61. ... 15-04 plaatst de dreiging 17-21 op de agenda. **Diagram 7**

62. 34-48

=> Voldoende voor de winst. Wit had echter een andere en nog betere optie : 62. 35-30 ! 04-13 63. 34-43 13x35 64. 43-39 Of zwart nu 17-21 speelt of niet, er blijft uiteindelijk een winnende Scoupe (met extra schijf over). Er moet hierbij wel nog worden aangestipt dat het voor zwart niet mogelijk is schijf 25 naar 45 te piloteren wat in een gekend remiserend Manoury - eindspel zou resulteren. Althans indien de zwarte dam de lange lijn in bezit heeft ☺. Dat eindspel hadden we al meerdere malen te gast en we gaan er dan ook niet verder op in.

Diagram 7 Waz

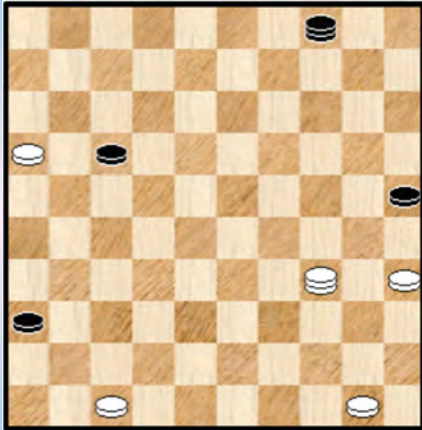
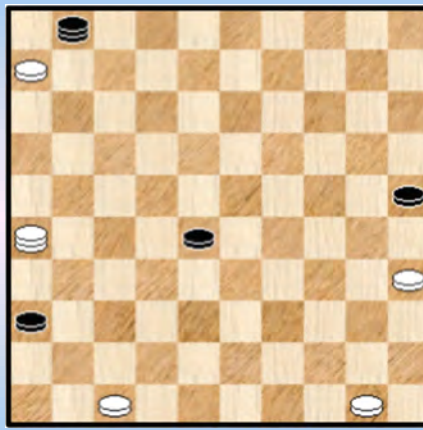

Diagram 8 Waz

62. ... 04-18

=> Helpt ook niet : 62. ... 04-15 63. 35-30 25x34 64. 48x30

++ 64. ... 15-04 65. 30-08 17-22 66. 08-19 +

++ 64. ... 15-38 65. 30-08 17-22 66. 08-19 +

In beide gevallen komt men uit bij een Scoupe - stand met een extra schijf. De vrije schijf van wit staat nog ver achteraan hetgeen de nodige flexibiliteit geeft.

63. 48-26 17-22 64. 16-11 22-28 65. 11-06 18-01 **Diagram 8** 66. 26-21

=> Wit kon het ook anders aanpakken : 66. 26-17 28-32 67. 50-45 ! 32-37

++ En nu zeker niet 68. 17-28 ? 36-41 69. 47x36 37-42 70. 28-37 42x31 71. 36x27 01-18 72. 27-21 18-13 =

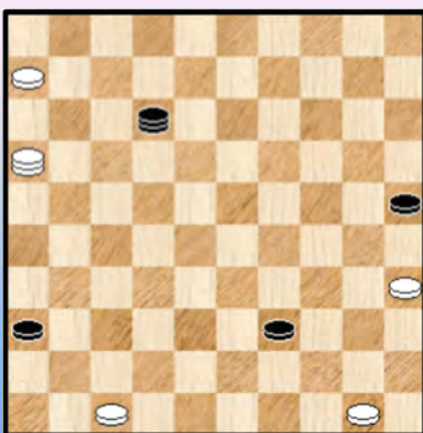
++ Maar wel gebruik makend van de triktrak : 68. 45-40 ! 01x45 69. 06-01 ! +

66. ... 28-33 67. 21-49

=> Niet 67. 21-43 ? 01-34 68. 43x30 25x34 69. 06-01 33-38 70. 01x40 38-43 =

66. ... 33-39 68. 49-16 01-12 **Diagram 9**

Diagram 9 Waz

69. 35-30 !

We weten niet of Georgiev ergens problemen zag in 06-01. Die zijn er namelijk niet ofwel is de tekstzet eerder grappig bedoeld.

=> 69. 06-01 12-08 de beste nog 70. 50-45

++ 70. ... 39-44 71. 16-02 08-26 72. 35-30 25x34

73. 01x49 +

++ 70. ... 25-30 71. 35x24 08x35 72. 01-06 +

Er blijven altijd Scoupe - residuen / reststellingen achter, die wel te verstaan winnen voor wit.

69. ... 25x34 70. 06-01 12-29 71. 16-49 29-42 !

Ook Cordier laat nog een afscheidsggrapje zien. Wit mag niet slaan 72. 47x38 ? 39-43

73. 01x45 43x32 74. 49x16 36-41 =

72. 01x40 39-44 ! 73. 50x39 Georgiev wil maar niet verkeerd slaan ... 2-0

Samengevat

Een partij met een heel moeilijk eindspelstukje erin. Waarin het makkelijk is om de (dam) draad kwijt te raken. Vooral als de tegenstander Georgiev is die (naast zijn vele andere kwaliteiten) bekend staat als een uitstekend eindspelspeler. Zijn er wel betere ? 😊 Opmerkelijk - bij later inzien - is de geruisloosheid - en een beetje vanuit het niets - hoe zwart in de problemen is verzeild geraakt.

Naar het Scoupe - thema toe was deze partij geen absolute must maar de analyse van Gerrit trok me over de (dam) streep.

*En nu gaan we naar het **kampvuur**. Georgiev en Cordier zitten al broederlijk naast mekaar. We hopen maar dat het Cordier is die alles uit de doeken zal doen omtrent hun partij want er is geen simultaanvertaling...*

- - - - - o - O - o - - - - -

10. Waar theorie en praktijk (weer eens) samenkomen. Frits Luteijn - Arjan Van Leeuwen
NLD-ch sf Groep 4 17-02-1996

De tiende partij en de laatste in dit PDFje. Het is echter niet zo dat de partij er maar bijgevoegd is om aan het getal 10 te komen. Helemaal niet, de partij stond al lang op het radarscherm en was sowieso een zekerheid om te worden opgenomen. Maar hoe gaat het ? Er komen voortdurend allerlei andere zaken tussen (Scoupe -gerelateerd maar ook andere) en de partij - analyse werd maar voortdurend uitgesteld. Maar niet vergeten ! De partij prijkte immers op het "to do" - lijstje horend bij dit PDFje !

Overigens ben ik niet 100% tevreden met de titel die er bovenaan prijkt. Niet dat dit de realiteit geweld zou aandoen maar de titel lijkt me uitermate vaag want we weten allemaal theorie en praktijk soms uitermate dicht tegen mekaar aanschurken. In heel wat situaties.

Dat is hier ook het geval, meer bepaald in het Scoupe - gedeelte. In het eerste boekdeel gingen we - samen met Arnaud Cordier uitgebreid in op een eindspel - een erg moeilijk eindspel - waarin de verdedigende kleur bijtijds de lange lijn verlaat om zich in het kwadrant 03-25-48-26 te begeven.

De winst valt dan bijzonder moeilijk uit gelet op de delikate positie van de extra vrije schijf (op 45). Voor wie dit niet weet valt het absoluut niet mee de winst te halen ... en dat is ook wat er gebeurt in de partij die voorligt.

De hier geschetste link is dan ook de reden waarom de partij er absoluut in moest !

01. 34-30 20-25 **02.** 30-24 19x30 **03.** 35x24 18-22 **04.** 31-26 14-19 **05.** 40-35 19x30
06. 35x24 10-14 **07.** 24-20 15x24 **08.** 33-28 22x33 **09.** 38x20 **Diagram 1**

Diagram 1 Zaz

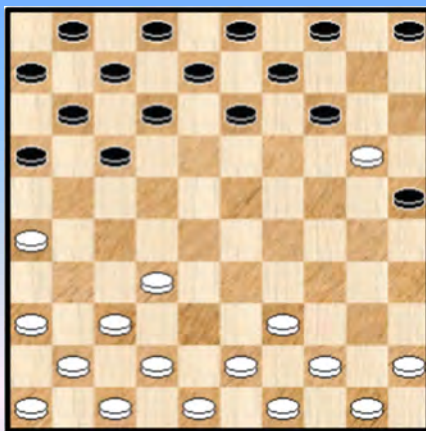

Diagram 2 Zaz

Beide kleuren houden nog even schijf 20 op haar plaats. De programma's hebben de neiging wit de voorkeur te geven. Het enige echte (toekomstige) aanknopingspunt is de naar de rand gedrongen witte schijf.

09. ... 12-18 **10.** 42-38 07-12 **11.** 37-31 01-07 **12.** 47-42 05-10 **13.** 20-15 * (**Diagram 2**) 17-21
14. 26x17 12x21 **15.** 32-27 21x32 **16.** 38x27

Een wat vreemde aanpak op het eerste zicht maar wit heeft wel degelijk plannen.

16. ... 11-17 **17.** 42-38 08-12 **18.** 41-37 07-11 **19.** 46-41 03-08 **20.** 39-33
=> **20.** 37-32 ? 14-20 **21.** 15x24 13-19 **22.** 24x22 **17x46 +**

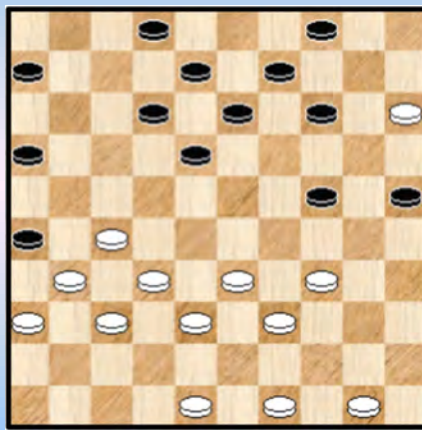
20. ... 17-21 **21.** 44-39 21x32 **22.** 38x27 11-17 **23.** 43-38 14-19
=> Zwart heeft lang gewacht met deze zet.

24. 37-32 17-21 25. 41-37 **Diagram 3**

Diagram 3 Zaz

Diagram 4 Zaz

Daar wou wit allicht naar toe. Wit wil nu vanuit links naar voor stuwen en schijf 15 als omsingelingsobjekt inschakelen.

25. ... 21-26 ! 26. 45-40 10-14 27. 40-34 19-24 **Diagram 4**. Die zet zou er ook wel gekomen zijn indien wit op de voorgaande zet 40-35 had gedaan.

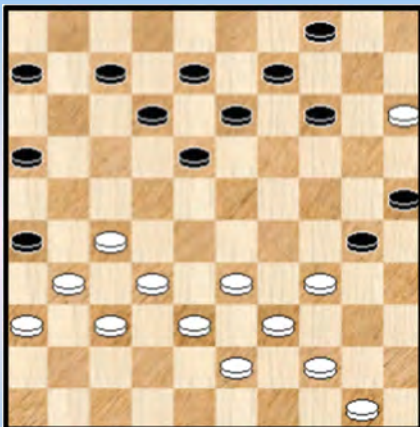
28. 48-43 Wit stuurt de kroonschijf niet naar 42. Hij kon ook nog wel even gewacht hebben om de / die keuze te maken.

28. ... 02-07

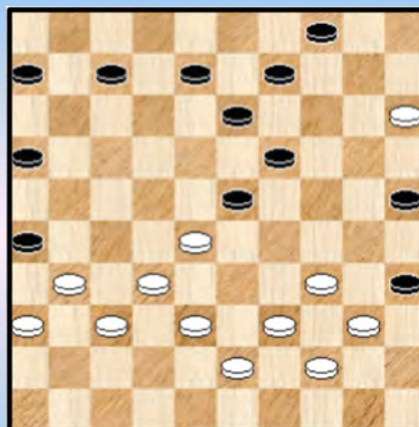
=> Ook 14-19 komt in aanmerking met (mogelijk) boeiend spel.

29. 49-44 24-30 **Diagram 5**

Diagram 5 Waz

(Analyse) Diagram 6 Waz

30. 44-40

Ligt enigszins voor de hand. Andere zetten achteraan kunnen natuurlijk maar op 30. 33-28 zou zwart ongetwijfeld laten volgen 30. ... 18-22 31. 28x17 12x21 waarna er overigens nog niks gezegd is.

30. ... 30-35 31. 50-45

=> Op 31. 50-44 ? 18-22 ! 32. 27x18 12x23

++ 33. 33-29 13-18 +

++ 33. 33-28 14-19 en wit komt in een penibele situatie terecht. We laten verdere uitwerking achterwege.

31. ... 35x44 **32.** 39x50 14-19 **33.** 50-44 19-24 **34.** 44-39
 => 34. 27-22 ? 18x27 35. 31x22 04-10 36. 15x04 13-19 37. 04x11 **06x50 +**
 => Ook mocht niet 34. 44-40 ? 24-30 35. 43-39 * 30-35 ! en wit heeft geen enkele goede zet meer.
 Dat kan ook in een stelling met nogal wat materiaal.

34. ... 24-30 **Diagram 7**

Diagram 7 Waz

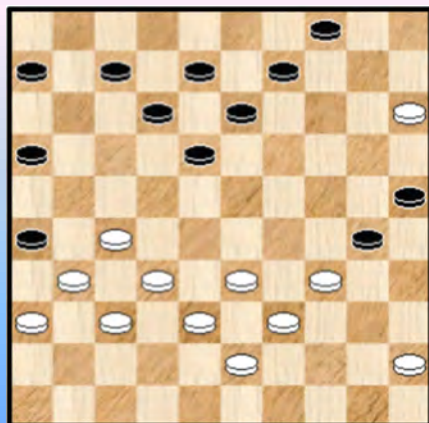
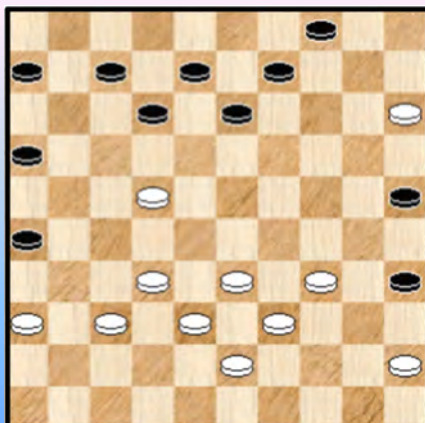

Diagram 8 Waz

35. 27-22

Omzeggens verplicht, althans indien we even 33-29 buiten beschouwing laten. Inderdaad :
 35. 45-40 ? 30-35 ! 36. 27-22 * 18x27 37. 31x22 35x44 38. 39x50 04-10 ! 39. 15x04 26-31 (die moet er wel bij ☺) 40.37x26 13-19 41.04x11 06x48 +

35. ... 18x27 **36.** 31x22 30-35 **Diagram 8** **37.** 36-31 !

Een goeie keuze, al was ook 34-29 mogelijk. Maar daar houdt het een beetje op. En de hierboven genoteerde combinatie blijft het spelbeeld mee beheersen :

=> 37. 45-40 ? 35x44 38. 39x50 26-31 39. 37x26 04-10 ! 40. 15x04 13-19 41. 04x11 **06x48 +**
 => 37. 32-27 ? 35-40
 ++ 38. 34-29 40-44 ! 39. 39x50 04-10 40. 15x04 13-19 41. 04x11 **06x48 +**
 ++ 38. 36-31 of ? 40x29 39. 33x24 09-14 40. 45-40 06-11 en bijvoorbeeld 41. 38-33 12-18 +

37. ... 09-14

=> Zwart besluit hier terecht niet tot 37. ... 35-40 wegens 38. 31-27 ! 40x29 39. 33x24 en wit staat zelfs bevredigend / goed.

38. 31-27 ?

=> Het begin van de problemen. Beter : 38. 34-29 zonder schrik voor 38. ... 04-10
 39. 15x04 14-19 40. 04x18 12x34 41. 39x30 25x34 42. 43-39 34x43 43. 38x49 en wit staat goed

38. ... 35-40 **Diagram 9**

En nu heeft wit een probleem :

=> 39. 34-29 ? 40-44 40. 39x50 14-20 41. 15x24 13-19 42. 24x11 **06x48 +** de combinatie blijft maar meespelen. Zwart had dus zijn achterste schijven prima opgesteld.
 => 39. 32-28 ? 40x29 40. 33x24 04-10 41. 15x04 06-11 42. 04x18 **12x41 +**
 => Zeker geen redding brengt : 39. 34-30 ? 25x34 40. 39x30 13-19 ! (ook gewoon 40. ... 40-44 +)
 41. 45x34 14-20 42. 15x11 **06x48 ! =**

Diagram 9 Waz

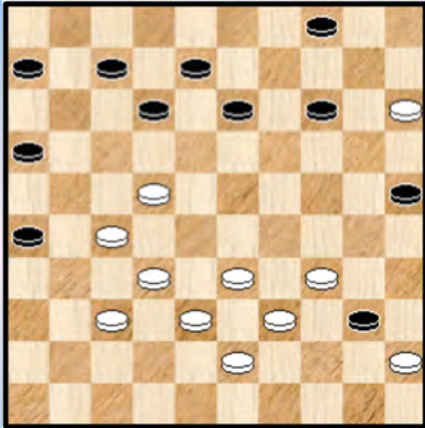

Diagram 10 Waz

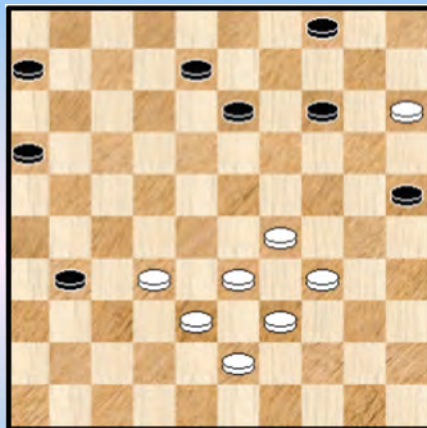
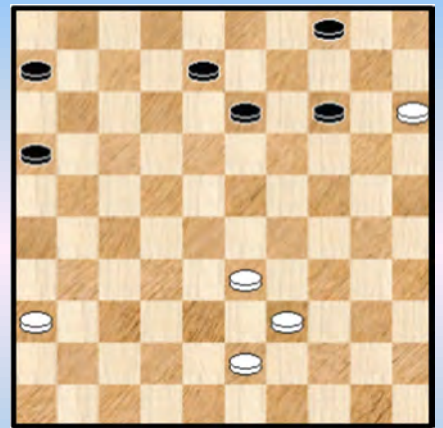

Diagram 11 Zaz

Uiteindelijk neemt wit zijn toevlucht tot : **39.** 22-17 12x21 **40.** 34-29

Er is nu geen kombinatieve verhinderende maar zwart heeft wat anders in petto :

40. ... 07-11 **41.** 45x34 26-31 ! **42.** 37x17 11x31 **Diagram 10**

Een heerlijk stukje middenspel van zwart, combinateef sterk onderbouwd en geruggesteund. Als we de stand van **diagram 10** bekijken lijkt de partij gespeeld. Maar gelukkig beschikt wit over een kleine finesse die toelaat de stand te herleiden tot een (pure) minschijf. Hij grijpt die strohalm natuurlijk aan :

43. 34-30 25x23 **44.** 32-28 23x32 **45.** 38x36 **diagram 11** en er kan dus nog worden verder gestreden.

45. ... 16-21 **46.** 36-31 13-18 **47.** 31-26 ! een goede zet, nodig ook 21-27 * **48.** 33-28 ! 08-12
=> Het goeie veld, zwart moet niet naar 13 gaan

49. 39-33 12-17 **Diagram 12**

Diagram 12 Waz

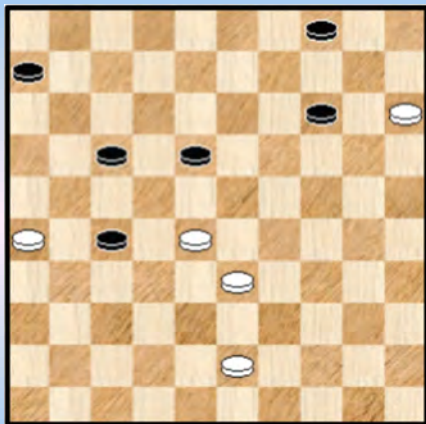
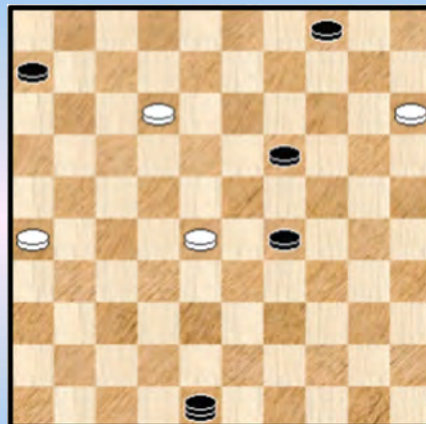

Diagram 13 Waz

50. 33-29

=> **50.** 43-39 ? 18-22 **51.** 39-34 27-32 **52.** 28x37 22-27 +

50. ... 14-19 **51.** 43-39 17-22 ! **52.** 28x17 27-32 **53.** 39-33 32-37 **54.** 33-28 37-42 **55.** 29-23 18x29
56. 17-12 42-48 **Diagram 13**

Beide kleuren spelen het (vanaf **diagram 11**) erg sterk. De programma's krijgen er nauwelijks een damspeld tussen. Bij de laatste zet moet zwart niet naar 47 gaan. De tekstzet introduceert immers onmiddellijk de dreiging 48-39.

57. 28-22 !

Zwart speelt ondertussen reeds een aantal zetten een analytisch gewonnen eindspel. Het woord analytisch heeft hier meer dan een symbolische betekenis. Tot (bijna) het einde van de partij zal dit zo blijven en zwart zal er gewoon niet in slagen dit aartsmoeilijke eindspel tot een goed einde te brengen.

Naast deze algemene situering kijken we even naar het alternatief van de tekstzet. Natuurlijk kon niet 57. 12-07 ? 29-33 58. 28x39 48x01 + maar wat als zit naar veld 8 gaat ?

=> 57. 12-08 48-39 !

++ 58. 08-02 39x17 59. 02x11 06x17 +

++ Dus 58. 08-03 39x11 en hoogstwaarschijnlijk komt wit er niet meer aan toe om een van de twee losse witte schijven te veroveren (zoals in de partij) bijvoorbeeld 59. 03-21 ! 11-02 ! en zwart kan verder oprukken naar dam. Om het anders te zeggen : in dit geval heeft zwart dus niet meer te maken met het aartsmoeilijke vervolg dat er in de partij wel aankomt.

57. ... 19-23 !

=> Goed tegenspel van zwart, al kan zwart ook vervolgen met 29-34

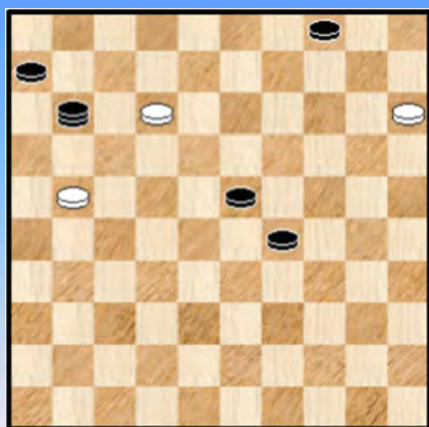
58. 22-17

=> 58. 22-18 kon niet wegen 48-30 + Daarentegen geeft 58. 12-08 48-39 zowat dezelfde problematiek als de tekstzet.

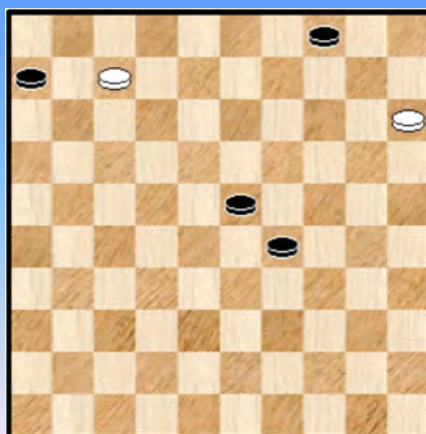
58. ... 48-39 * 59. 26-21 39x11 **Diagram 14** 60. 21-16

=> 60. 12-08 heeft uiteindelijk dezelfde problematiek

Diagram 14 Waz

(Analyse) Diagram 15 Zaz, remise

60. ... 11-44 Naar welk veld zwart op de lijn gaat speelt minder een rol. Zwart kan wel niet met de dam naar veld 2 :

=> 60. ... 11-02 61. 12-07 02x11 62. 16x07 **diagram 15** en we geven dit als kleine **oefening** op Scoupe - eindspelen : zwart aan zet, wit remiseert. Dit mag geen al te grote problemen stellen voor de PC Blues - lezer (es), al moet men toch voorzichtig zijn waar wit dam neemt ... 😊

61. 12-08 44-35 62. 08-03

=> Niet 62. 08-02 29-34 ! +

62. ... 29-34 63. 03-26 ! de beste

=> Wit mag niet afruilen : 63. 16-11 06x17 64. 03x21 34-39 en zwart haalt hier gewoon drie dammen en wint.

=> Een ander verhaal toont de zet 63. 03-17 Zie **diagram 16** Het loont de moeite hierbij stil te staan.

Deze zet is minder goed omdat - als zwart tenminste het passende en eenduidige vervolg al zou vinden, hetgeen verre van evident is - de uiteindelijke winst makkelijker uitvalt. Om het anders en anders (eenvoudiger ?) te zeggen : deze zet zou aan zwart analytisch toelaten dat er geen zwarte

schijf moet geslachtofferd worden. Het gaat als volgt :

(Analyse) Diagram 16 Waz

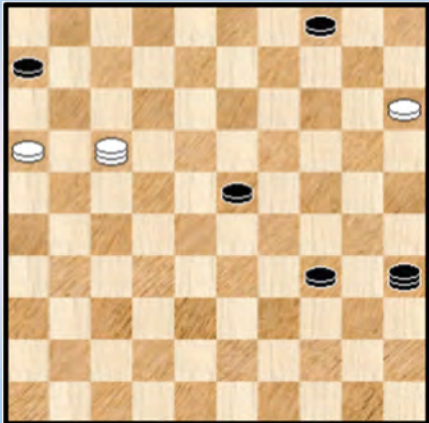
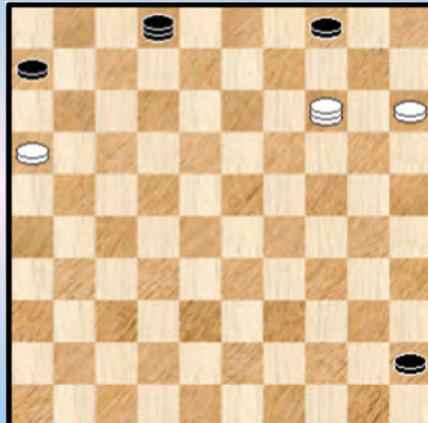

Diagram 17 Waz

63. 03-17 35-13 ! (de enige)

++ 64. 17-03 13-22 ! en de zwarte schijven worden immuun voor aanvallen en kunnen naar dam.
"Makkelijke" winst voor zwart dus.

++ 64. 17-12

>> 64. ... 13-18 65.12-03 34-39 66.03-14 of ? 18-12 67. 14x44 12-17 68. 44x11 06x17 +

>> Niet echter 64. ... 23-29 ? 65. 12-26 13-02 * 66. 26-48 34-40 67. 48-34 40-44 68. 34x23 en de stand is nog steeds gewonnen alleen valt de winst hier aartsmoelijk uit. Dezelfde winst als in de partij trouwens.

63. ... 35-02

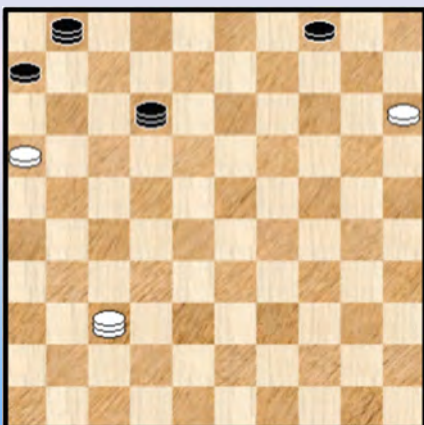
=> Op 63. ... 23-29 64. 26-42 35-24 of ? 65. 42-26 24-02 * **HvZ**

64. 26-37 34-40

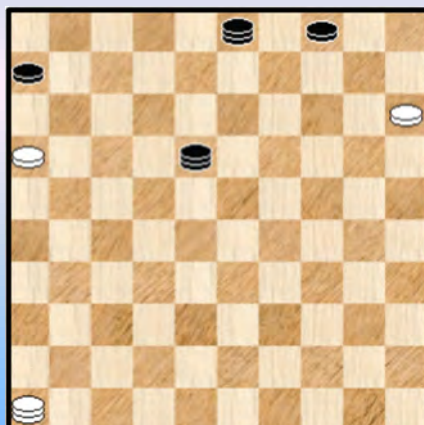
=> Het is zinloos de schijf te verdedigen met de dam want er volgt dan opnieuw 37-26 **HvZ**

65. 37x14 40-45 en **diagram 17** staat op het bord.

(Analyse) Diagram 18 Waz

(Analyse) Diagram 19 Waz

Tijd voor een kleine situatieschets. We hebben te maken met een stand uit het rijke Scoupe - gebeuren. De tweede zwarte dam is op komst. Het meest kenmerkende aan deze stand is de vrije schijf van zwart staat die erg moeilijk staat vanwege de oppositie met de witte schijf 35.

66. 14-03 !

Wit verlaat op eigen initiatief de lange lijn . Een terechte keuze. Zwart kan immers zonder problemen de dam van de lijn weg krijgen. Het volstaat de vangstelling van **diagram 18** op het bord te brengen. Wit is aan zet en moet de lange lijn verlaten :

- => 01. 37-05 04-10 02. 05x07 01x23 +
- => Los staan kan niet, bijvoorbeeld 01. 37-14 06-11 02. 16x18 01x05 +
- => 01. 37-46
 - ++ Zwart wint een tempo op de lijn 01-45 : 01. ... 12-45 02. 46-05 45-34 03. 05-46 34-12 ! +
 - ++ Het kan ook anders : 01. ... 04-09 ! +

Om dit nog iets meer te stofferen nemen weer ook **diagram 19** bij. Wit is opnieuw aan zet. Los staan kan niet omwille van diverse kleinigheden en naar 5 gaan zal ook snel verliezen :

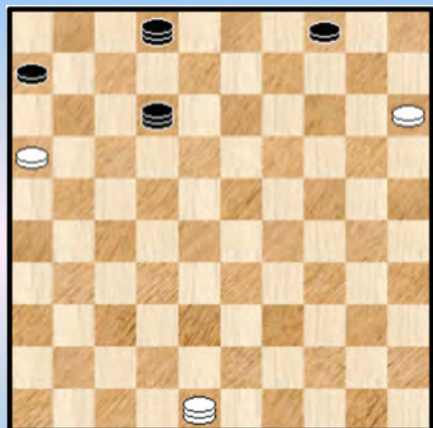
- => 01. 46-41 (of naar 37) 03-21 02. 16x27 18x47 +
- => 01. 46-32 18-27 02. 32x21 03x26 +
- => 01. 46-28 03-17 02. 28x11 06x17 +
- => 01. 46-19 03-08 02. 19x02 18-07 03. 02x11 06x17 +
- => 01. 46-10 03-20 02. 15x24 04x15 +
- => Tenslotte 01. 46-05 18-01 ! 02. 05-46 03-12 +

Wit verlaat dus bijtijds de lange lijn om zich (vooral) in kwadrant 03-25-48-26 te gaan nestelen. Het zal voor zwart niet meevallen om dit naar winst te voeren. Een van de redenen van het belang van dit kwadrant is de potentiële dreiging van de afruil met 16-11.

We geven nu eerst de rest van de partij.

66. ... 45-50 67. 03-26 50-39 68. 26-12 39-25 69. 12-23 25-03 70. 23-45 03-17
 71. 45-34 17-33 72. 34-12 33-50 73. 12-26 02-07 74. 26-03 50-39 75. 03-08 39-25
 76. 08-17 25-03 77. 17-28 03-12 78. 28-39 12-23 79. 39-17 23-14 80. 17-03 14-28
 81. 03-26 28-14 82. 26-03 14-25 83. 03-17 25-03 84. 17-28 03-12 85. 28-39 07-02
 86. 39-48

Diagram 20 02-08 ?

86. ... 02-08 ?

De hele twintig zetten van zet 66 tot zet 86 staat zwart (analytisch) gewonnen maar kan de winst niet vinden. Niet zo verwonderlijk want als men het niet weet dan blijft het daarbij, ook voor sterke spelers.

Het blijft natuurlijk oppassen voor beide spelers om in de tussentijd niet in de fout te gaan. De verdedigende kleur heeft daarbij meestal de zwaarste opdracht. Hier is het echter zwart die in de fout gaat.

87. 16-11 06x17 88. 48-39 1-1 (3.17/2.36)

Zwart herkent en erkent onmiddellijk zijn fout en er wordt tot remise besloten. Er zou inderdaad nog volgen : 88. ... 17-21 * 89. 39-43 21-26 * 90. 43-32 ! en we bevinden ons in een post - Scoupe situatie. Die stand is dus remise.

Er rest ons nu natuurlijk nog de vraag : hoe kon zwart wél winnen ? De lezers die deel 1 van ons Scoupe - verhaal hebben doorgenomen kennen de oplossing. Zie het paragraafje : "De lange mars van Arnaud Cordier". We zullen daarom volstaan met de winst te geven vanaf de zet waar het in de partij fout liep. We geven één gebalde variant zonder subvarianten en zonder kommentaar. Voor die

erg omstandige uitleg verwijzen we naar “De lange mars van Arnaud Cordier”.

Hier komt de moeilijke winst waarbij schijf 4 aan het werk moet :

86. ... 12-03 87. 48-25 02-13 88. 25-48 13-18 89. 48-25 **diagram 21** de eigenlijke startpositie, en van hieruit

89. ... 18-23 90. 25-48 04-09 ! 91. 48-31 09-14 92. 31-27 23-01 93. 27-36 03-12 94. 36-47 12-45
95. 47-36 45-50 96. 36-04 01-07 97. 04-36 06-11 **Diagram 22** 98. 36-47 50-44 99. 47-36 11-17
100. 36-47 07-45 **Diagram 23**

Diagram 21 Zaz

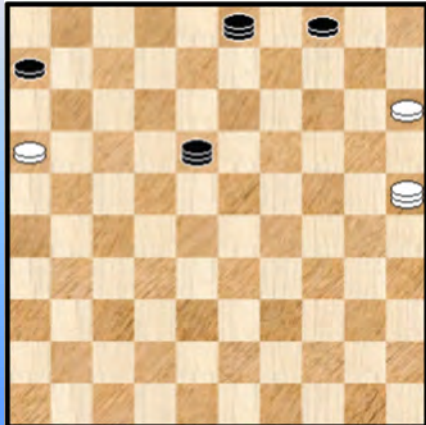

Diagram 22 Waz

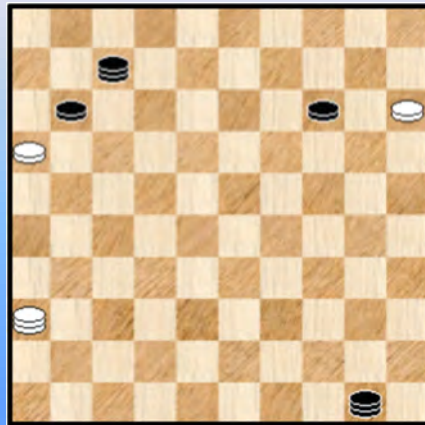
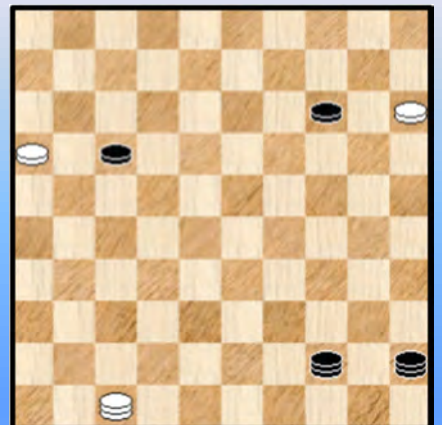

Diagram 23 Waz

- => 101. 47-42 14-20 102. 15x24 44-33 103. 42x29 45x23 +
- => 101. 47-41 14-20 102. 15x24 45-29 103. 24x33 44x46 +
- => 101. 47-36 44-50 102. 36-04 17-21 103. 16x27 45-18 104. 04x22 50x17 +
- => 101. 47-24 14-20 ! +

De laatste partij en het laatste kampvuur. Hoog tijd, daar moeten we naartoe. We hebben 20 zitjes gereserveerd, er waren immers 10 partijen en alle deelnemers zijn present. Alhoewel, bij goed natellen komen we maar aan 19 ... ☺

We breken daar echter het hoofd niet over. Wat kunnen we beter doen dan de liederen en de verhalen starten met een stukje “*We shall overcome*” ? Ja, dat gooien we er tegenaan. Het is kiezen tussen Pete Seeger en Joan Baez. Moeilijke keuze maar we houden het maar op die laatste.

We shall overcome
We shall overcome
We shall overcome, some day

Oh, deep in my heart
I do believe
We shall overcome, some day

We'll walk hand in hand
We'll walk hand in hand
We'll walk hand in hand
We'll walk hand in hand, some day

----- o - O - o -----

Interludium - 8 Teeth

-----o-O-o-----

Scoupe - Vademecum

De tweede maal dat we een Vademecum opnemen / samenstellen. De eerste keer gebeurde dit bij de Turkse combinaties (zie de deeltjes 7 tot 10 met velerlei Bosphorus - avonturen ☺). De nood was daar erg hoog en we voerden er een heel pak nieuwe begrippen / definities in. Waar we trouwens nog steeds kunnen achter staan ...

Dit keer is er minder noodzaak aan. Weliswaar kunnen enkele begrippen wel degelijk verduidelijkt worden en dit rechtvaardigt dan ook de opzet. Dit gezegd zijnde kleeft er ergens ook een ludieke kant aan dit Vademecum, een lichte Spielerei - toets zeg maar.

Op naar het Scoupe - jargon, we geven de begrippen in alfabetische volgorde.

Een **Anti - Scoupe** : Hetzelfde als de **post - Scoupe**. Deze benaming is gangbaar in Nederland.

Het beginvoorwaarden - probleem : het bepalen van het analytisch resultaat voor een "Scoupe xx" kan voor de **randvelden** omdat men daar (normaal gezien) van een stabiele situatie kan spreken. Voor de andere velden is dat niet (of zelden) het geval.

De reden is begrijpelijk : er hangt te veel af van de stand in kwestie om te kunnen spreken van een stabiele konklusie naar het analytische resultaat toe.

In het bijzonder laten de extra schijf alsook (eventueel) de vrije schijf van de meerderheidskleur wederzijdse aanvallen toe.

Het **Belang** van het Scoupe eindspel : Het Scoupe eindspel spreekt vooreerst tot de verbeelding omdat de oplossing verrassend en niet evident is. Het grote belang van dit eindspel wordt uiteindelijk ontleend aan de wedstrijd - praktijk. Het eindspel - in al zijn verschillende vormen en geledingen - komt regelmatig voor en elke dammer hoort dit dan ook te kennen.

Een **Klassieke Scoupe** : er wordt hier gerefereerd naar de eigenlijke Scoupe (zie verderop voor het diagram). In tegenstelling daarmee kan men ook Scoupe 's hebben waar bijkomend materiaal aanwezig is.

Een **Post - Scoupe** : Eens de vrije schijf veld 29 voorbij is valt er geen winst meer te rapen. Men spreekt op dit ogenblik van een post - Scoupe - situatie of post - Scoupe - eindspel.

Post - Scoupe valstrikken : Een post - Scoupe - eindspel is niet te winnen. Analytisch gesproken dan. Maar het is wel zo dat er enkele serieuze valstrikken in schuilen. Die al talloze malen met succes zijn toegepast !

Een **Pré - Scoupe** : wanneer de vrije schijf veld 29 nog niet heeft bereikt.

(Paul) **Scoupe** : een Franse dammer, ook oorlogsinvalides, die de oplossing ontdekte. Het eindspel werd naar hem genoemd. Hij was tevens een komponist.

De **Scoupe - aanpak** ook wel Scoupe - opstoot of nog "Scoupe - gewijs handelen" : essentieel in de oplossing van het Scoupe - eindspel is het opkomen van de witte schijf met 47-42 ! Men spreekt hier van de Scoupe - aanpak of nog de Scoupe - opstoot. Men gaat "Scoupe - gewijs" te werk.

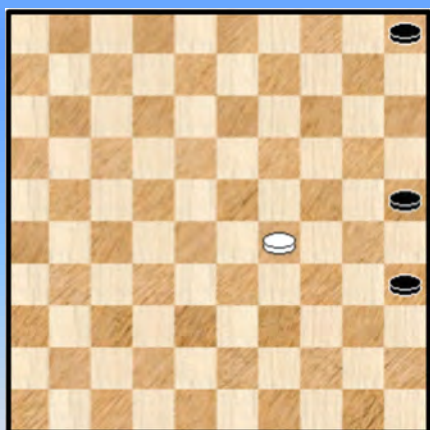
Een **Scoupe - adept** : Elke dammer met het Scoupe - eindspel kennen. Sommige spelers hebben er zich blijkbaar in gespecialiseerd. Een gekend voorbeeld is dat van **Bauke Bies** die meermaals een overwinning boekte in het post - Scoupe - gedeelte ! Dat kan geen toeval zijn ...

De **Scoupe - bouwtoeren** : bovenop het klassieke Scoupe - eindspel kan men nog één of zelfs twee extra verdiepingen optrekken. Met uiteraard stijgende moeilijkheidsgraad. Een voorbeeld van een Scoupe bouwtoeren staat op de cover - pagina van het tweede deel.

Een **Scoupe** met een **Extra schijf** : Vooreerst wordt met een extra schijf bedoeld dat de minderheidskleur een extra schijf heeft. Men heeft dan niet te maken met de "klassieke Scoupe" maar met een "Scoupe xx" waarbij xx staat voor het veld waarop de schijf zich bevindt. In een aantal gevallen kan men de "Scoupe xx" herleiden tot een klassieke Scoupe. Gelet op het "beginvoorwaarden - probleem" (zie hogerop) komen vooral de randvelden in aanmerking voor het bepalen van een (stabiel) analytisch resultaat (winst of remise).

In het boek wordt de "Scoupe xx" voor alle (rand) velden behandeld. Tenslotte stellen we het analytisch resultaat ook even grafisch voor; Daarbij is dan wel ondersteld dat de vrije witte schijf zich op veld 29 bevindt.

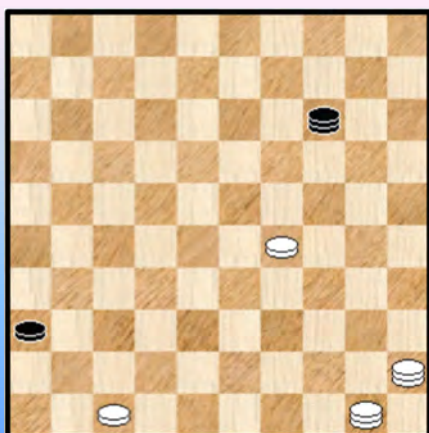
Extra schijven waar wit **wint**

Extra schijven waar zwart **remiseert**

Het **Scoupe - overmachtseindspel** :

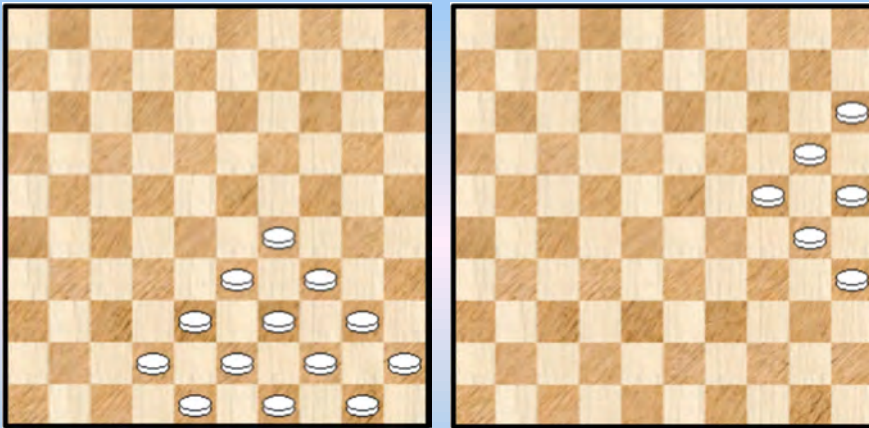
Dit is het bijbehorende **diagram** en de opgave luidt : wit wint

De essentiële stanskenmerken van het eindspel zijn :

- Het is een 4x2 overmachtseindspel
- Wit beschikt daarin over twee dammen, een gepende schijf op 47 en tenslotte een vrije witte schijf onder de lange lijn (die de lange lijn dus niet overschreden heeft).
- Zwart bezit 1 dam en heeft controle over de lange lijn
- Zwart heeft ook een gepende schijf op 36

Indien wit de lange lijn kan veroveren kan hij een derde dam kronen en winnen.

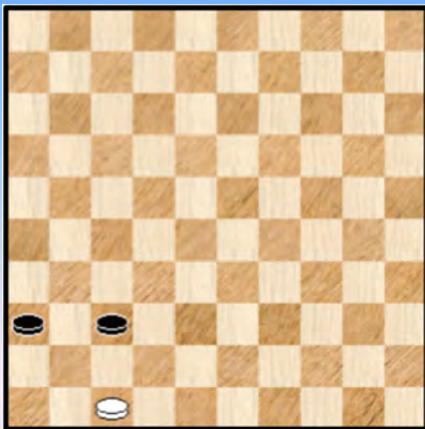
De Scoupe piramide en de post Scoupe - driehoek :

We plaatsen twee diagrammen naast mekaar : in het **eerste diagram** is een schijf geplaatst op alle velden waar het Scoupe eindspel wint (indien de vrije schijf daar staat). Het heeft duidelijk de vorm van een piramide met als top veld 29. Veld 29 is bereikbaar vanuit al deze velden en dus wint het eindspel - Scoupe daar. In het algemeen is het zo dat, als men afdaalt in de piramide, er soms andere, bijkomende winstmogelijkheden voorradig zijn.

Het **tweede diagram** herneemt de gevallen waar - indien de vrije schijf zich daar bevindt - het Scoupe - eindspel niet wint. Remise dus. Naar analogie met de piramide zou men hier kunnen spreken van de **post - Scoupe driehoek**.

De Scoupe - passage naar dam

In het diagram kan zwart, die aan zet is, naar dam via 37-41. De zwarte schijf kruipt dus tussen het reeds geïnstalleerde Scoupe - schijvenpaar door. Dit is de zogenaamde "Scoupe - passage" naar dam.

Het is telkenmale een afwegen of een andere manier niet de voorkeur verdient. Er zijn twee andere mogelijkheden :

- ** 37-42 gevolgd door 36-41
- ** 36-41 gevolgd door 37-42

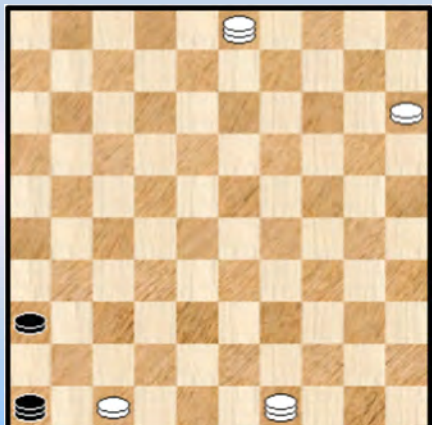
Het **Scoupe - remiseringsoffer** situeert zich in 4x3 Scoupe - standen. De minderheidspartij offert zijn extra schijf op en wel zodanig dat er een post - Scoupe positie ontstaat. Remise dus.

Het Scoupe - eindspel (standaard Scoupe of een of andere meer algemene vorm ervan) kan men meestal op voorhand zien aankomen. Soms zelfs van vele zetten op voorhand. Het werpt als het ware zijn schaduw vooruit in de partij, de zogenaamde **Scoupe - schaduw**.

Het **Scoupe schijvenpaar** : het schijvenpaar 36 / 47 (zwart op 36, wit op 47) is een van de fundamentele karakteristieken van het Scoupe - eindspel. Beide schijven trouwens spelen een rol in de oplossing.

Dé **Scoupe - zet bij uitstek** is natuurlijk het uitkomen met schijf 47, dus **47-42**

Het **Torquemada - overmachtseindspel** :

Een van de oudste eindspelen uit de (Spaanse) damliteratuur; Hiernaast ziet u de overgezette versie (naar het 100 ruitenbord) van het eindspel.

Wit speelt en wint.

Het Torquemada - eindspel is niks anders dan een voorbeeld van een post - Scoupe - eindspel dat tóch wint.

Veld 29 : De plaats van de vrije schijf is van groot belang. Het blijkt dat veld 29 het uiterste veld is waar nog winst mogelijk is. Een cruciaal veld dus. De velden van waaruit men 29 kan bereiken winnen dus per definitie ook, soms op een andere en makkelijker manier dan in het eindspel waar de schijf op 29 staat. Zie ook de Scoupe - piramide.

Het **veroveren van de lange lijn** : In het Scoupe - eindspel is het veroveren van de lange lijn een dwingende noodzaak om tot winst te kunnen komen ! Alles staat of valt hiermee ! Wel te verstaan bestaan er nog eindspelen waar dit eveneens het geval is. Dit gezegd zijnde is het Scoupe - eindspel het voorbeeld "par excellence" ten aanzien van thema.

De **Vrije schijf** in het Scoupe - eindspel : gelet op het feit dat schijf 47 **gepend** is en (dus) niet echt kan spelen wordt met de vrije schijf de andere, tweede schijf bedoeld. Die schijf bevindt zich per definitie achter de lange lijn. In het andere geval kan de overmachtskleur eenvoudig een derde dam halen en winnen.

- - - - - o - O - o - - - - -

Coup Scoupe

Bij het intypen van "Scoupe" op internet leerden we dat er ook een **Coup Scoupe** bestaat. Ja, regelmatig moeten we al eens opkijken en we leren altijd bij.

We voegen er onmiddellijk aan toe - en de PC Blues - lezer verwacht niet anders - dat deze Coup Scoupe niks te maken heeft met het Scoupe - eindspel. Van waar de naam komt weet ik niet maar hoe dan ook lijkt het een leuk idee in een PDFje omtrent het Scoupe eindspel toch ook deze combinatie te vermelden. Bij wijze van anekdote of als een lichte aanvullende toets op het eigenlijke damgebeuren.

We sparen bijkomende commentaar op voor straks en tonen eerst de Coup Scoupe zoals die op internet te vinden is (Damvereniging Denk en Zet Laren, oftewel DEZ Laren).

Dia 0 Coup Scoupe Wit winst

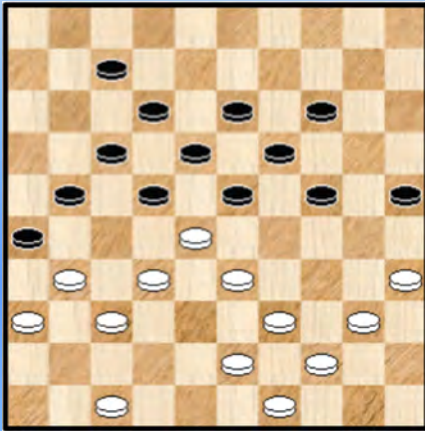
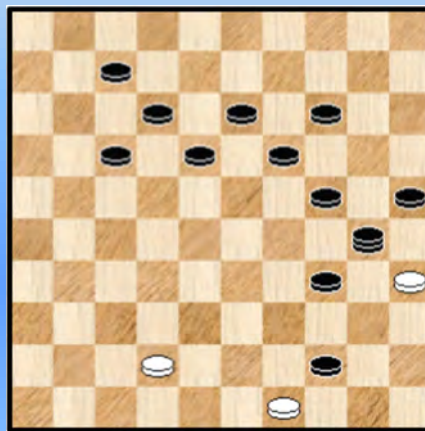

Diagram 0A

De oplossing :

01. 33-29 23x45 02. 39-34 22x33 03. 32-27 21x41 04. 44-40 26x37 05. 43-39 33x44
06. 47-42 37x48 07. 36x47 48x30 08. 47-42 45x34 Zie **diagram 1A** 09. **49x09** 13x04
10. **35x02** !

Een mooie combinatie. Toch een drietal bedenkingen hierbij :

=> Hoe komt men aan de naam ?

=> De Fransen zijn nogal sterk in het nomenklatuur gedeelte van het damspel. Geen probleem op zich. Maar de vraag die ons belangrijker lijkt : van een "type combinatie" verwacht men eigenlijk ook een beetje de essentiële karakteristiek(en).

De vraag is dan : duidt dit op de slag 49x09 op zich of eerder op de slag 49x09 samen met de manier waarop hij tot stand komt. Of moeten we hier ook een tweede gedeelte bijrekenen waarvoor de eerste slag de wegbereider is ?

Hiermee wou ik dit **lichtvoetige** paragraafje afsluiten (en had het in eerste instantie ook afgesloten) maar dat was zonder de (dam) waard gerekend !

Eerst en vooral schoot het me plots te binnen om toch maar eens een blikje te werpen op de Compositions. Gek eigenlijk om daar niet aan gedacht te hebben ! En jawel, er staan effectief composities op naam van Scoupe ! In totaal negen stuks. Meestal nemen we alleen standen uit de Compositions die "niet al te ver van het partij - gebeuren" situeren. Maar kijk, ze komen vrijwel alle in aanmerking en u krijgt dus de 9 Scoupe - standen op een presenteerblaadje. Met de oplossing wel te verstaan. De Scoupe slag uit diagram 0 staat er niet bij.

Scoupe - serie

Diagram 1 Wit wint

Diagram 2 Wit wint

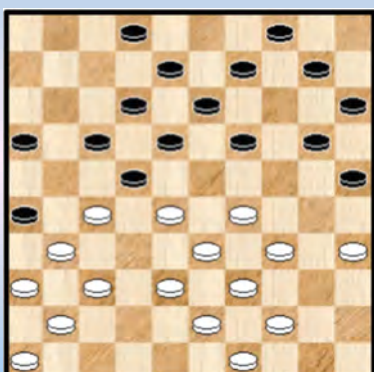

Diagram 3 Wit wint

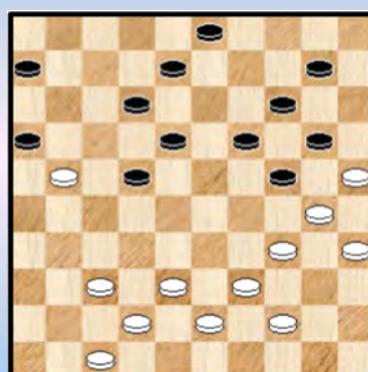

Diagram 4 Wit wint

Diagram 5 Wit wint

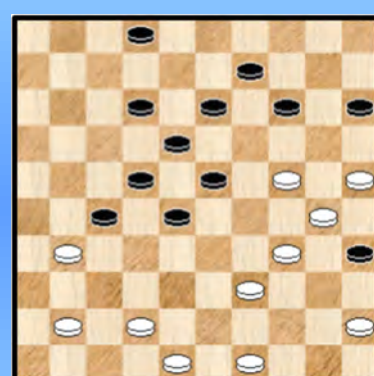

Diagram 6 Wit wint

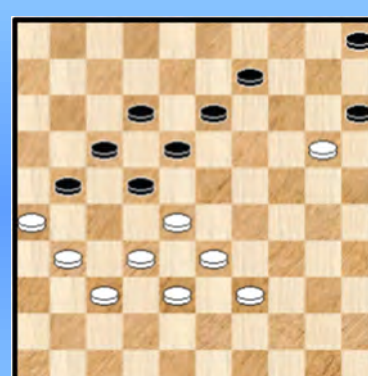

Diagram 7 Wit wint

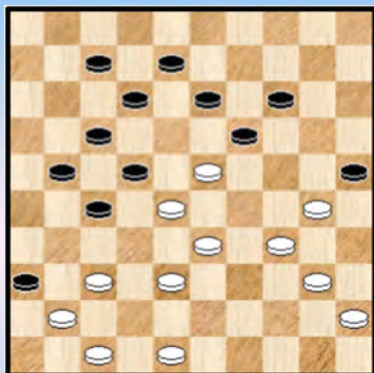

Diagram 8 Wit wint

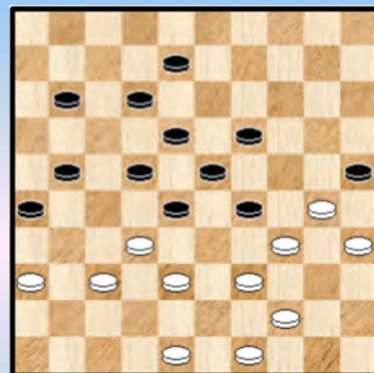
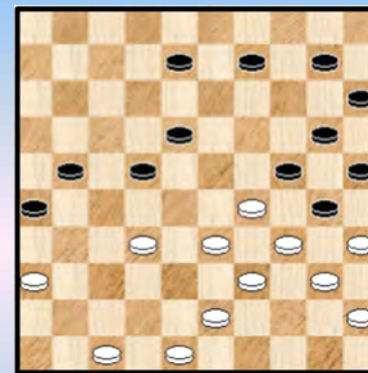

Diagram 9 Wit wint

Oplossingen :

Diagram 1

01. 35-30 17x26 02. 39-33 28x50 03. 47-41 36x47 04. 40-35 47x24 05. 30x19 14x23
06. 37-32 26x28 07. 49-44 50x30 08. **35x33** + drievoudige oppositie

Diagram 2

01. 29-23 18x40 02. 27x07 02x11 03. 39-34 40x29 04. 33x24 19x30 05. 35x24 20x29
06. 37-32 26x37 07. 38-33 29x27 08. **41x05** +

Diagram 3

01. 34-29 16x27 02. 37-32 24x33 03. 39x17 12x21 04. 30-24 ! 20x29 05. 25-20 ! 14x25
06. 35-30 25x34 07. 43-39 34x43 08. 38x49 27x38 09. **42x02** +

Schijf 25 komt tevoorschijn als een duiveltje uit een doosje, kortom een **DUD** 25.

Diagram 4

01. 42-38 41x32 02. 38-33 29x38 03. 34-29 23x45 04. 44-40 45x34 05. 30-24 19x30
06. 39-33 38x29 07. 43-39 34x43 08. **25x21** 27x16 09. **49x20** + met dubbele oppositie.

Diagram 5

01. 34-29 27x38 02. 48-43 23x34 03. 43x23 18x20 04. 45-40 35x33 05. **30x10** 15x04
06. 25x03 +

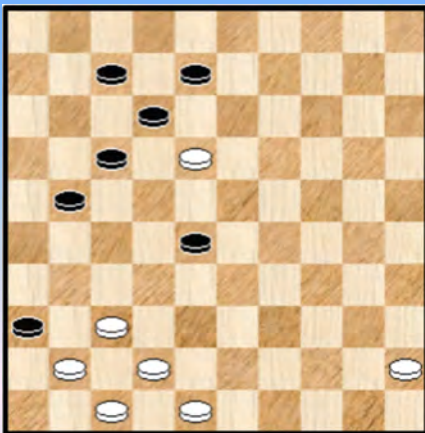
Een waterval - konstruktie. Scoupe werkt verder blijkbaar graag in het hoekje rondom de velden 50, 45, 35, 44, 49.

Diagram 6

01. 32-27 21x34 02. 37-32 15x24 03. 26-21 17x37 04. **28x39** 37x28 05. **33x04** +
De oorspronkelijke stand is 1 zet dieper maar dan wel bij - oplosbaar.

Diagram 7

Diagram 7A Waz

01. 34-29 25x34 02. 38-32 27x38 03. 33x42 22x24
04. **40x18** 19x28 zie **diagram 7A**

05. 37-31 ! 12x23 06. 41-37 ! 36x27 07. 37-32 27x38
08. **42x13** +

Een DUD 41

Diagram 8

01. 32-27 22x33 02. 44-40 33x44 03. 36-31 26x37 04. 48-42 37x48 05. 49-43 48x39
06. 40x49 29x40 07. **35x02** 25x34 08. **02x29** +

Diagram 9

01. 32-27 21x32 02. 36-31 26x37 03. 43-38 32x43 04. 47-41 37x46 05. 33-28 22x44
06. 40x38 24x42 07. 48x37 46x40 08. 35x24 20x29 09. **45x05** 25-30 10. 05-23 +

Een prima Manoury - combinatie om te eindigen.

Tot daar de 9 combinaties van Scoupe. Maar gaat het om dezelfde Scoupe ? Wel, het gaat wel degelijk om dezelfde persoon. Vooreerst staat er wel genoteerd in de Compositions P. Scoupe (Paul Scoupe).

Bijkomend (en dat was de tweede reden om het paragraafje alsnog verder uit te werken) ontving ik een mail van **Tonny Roeterdink** met de bevestiging hiervan. Hij stuurde tevens enkele (elektronische) uitreksels mee van krantenarchieven. Onder andere uit de Hieldersche Courant 1932, met een damrubriek geleid door Gortmans. Daarin publiceerde Gortmans meerdere problemen van P. Scoupe ! We willen ook de foto niet onthouden waarop een blinde Scoupe te zien is samen met een aantal Franse landgenoten.

Voor mezelf dus enkele kleine puzzelstukjes die in mekaar vallen, ook al valt dit een beetje buiten het bestek van het eindspel Scoupe zelf.

Er blijft weliswaar de vraag naar de typische eigenheid van de Coup Scoupe. Daarover kon ook Tonny Roeterdink geen uitsluitsel geven. Misschien verneem ik het later wel eens na de publicatie van het boek van een PC Blues - lezer (es) !

En om helemaal te eindigen, en ik durf het bijna niet te zeggen ☺, maar dezelfde vraag als voor de Coup Scoupe heb ik ook bij (sommige) andere slagen / combinaties. Zo geeft men bij de naamaanduiding wel vaak een voorbeeld maar het blijft me soms onduidelijk waar het typische karakter, het eigene van de combinatie nu precies in schuilt !

- - - - - o - O - o - - - - -

Nawoord

Op het einde van deel 1 hadden we er al een en hier komt dus een tweede Scoupe - nawoord. Moeten we nog iets kwijt ? Echt "moeten" niet maar we kunnen altijd nog wel even ingaan op enkele items.

Over de **titelkeuze** hebben we het al gehad in het voorwoord maar we komen er nog eens extra op terug. Het kiezen van een titel - net overigens als de coverfoto - heeft al eens wat (dam)voeten in de aarde. Niet zozeer het vinden van een titel als wel dat er een te ruime keuze is. We proberen er ook de nodige zorg aan te besteden. Hetgeen nog niet wil zeggen dat dit altijd 100% lukt.

Bij dit meervoudig Scoupe - boek was er wel een zeer uitgebreide keuze. Kandidaten bij de vleet. We gaan geen andere kandidaat - titels opnoemen (anders wordt dit nawoord te lang ☺) maar uiteindelijk wilden we wel het woord "**avonturen**" erin.

We hebben dit altijd al een mooi woord gevonden en de uitspraak van Sijbrands over de "Avonturen van Alexander Dybman" in dammagazine De Brouwerij heeft dat alleen bevestigd. Trouwe lezers van de PC Blues - serie weten overigens dat ik wel meer gebruik maak van dit woord en ja, dat het zelfs al meermaals is opgedoken in titels van de reeks !

De redenen spreken een beetje voor zich. Het woord is enorm suggestief en prikkelt de fantasie. Iedereen wil eens wat beleven en gaat graag op exploratietocht. Het zet als het ware onze creativiteit aan het werk.

Naar de damkontekst toe kan men dit alles zeker toepassen. Het Scoupe - verhaal moet naar de PC Blues - lezers / lezeressen overkomen als een boeiende story waar men allerlei ontdekkingen doet. Ook voor mezelf was dit van toepassing. In zekere zin zelfs meer diepgravend omdat het nu eenmaal veel meer inspanning vraagt om alles uit te spitten dan wanneer men alles op een Scoupe - schoteltje krijgt aangeboden.

We hebben nog een tweede item. Ten aanzien van de **Scoupe - adepten**. Een moeilijk toegankelijke club waarbij de genomineerden elk op zich passende verdiensten moeten voorleggen - op Scoupe - terrein uiteraard - vooraleer op de nominatielijst te kunnen worden geplaatst.

Momenteel hebben we al drie genomineerden : **Bauke Bies**, **Arnaud Cordier** en **Gérard Taille**. Voor hun respektievelijke verdiensten verwijs ik naar de inhoud van dit boek (deel 1 en deel 2). Bijkomend zal ik ook - weliswaar pas na het verschijnen van dit Scoupe - boek - mijn kandidatuur stellen.

Er blijft bij dit alles echter een probleem : de effectieve opname in de club kan pas gebeuren na uitdrukkelijke goedkeuring en toestemming van P. Scoupe zelf en dit is niet vanzelfsprekend ☺.

- - - - o - O - o - - - -

